ALISTAIR
MACLEAN
FORT
10
DIN
NAVARONE

ALISTAIR MACLEAN

FORTA ZECE DIN NAVARONE

Traducere de
MIRELLA ACSENTE

EDITURA MENORA
EDITURA MEDEEA
Bucureşti, 1993

Coperta de SIMONA BUCAN

Ediție electronică îngrijită de

I.S.B.N 973-95840-4-7
I.S.B.N, 973-96298-0-6

Alistair Maclean
Force Ten from Navarone
©1968 Devoran Trustees Ltd
© 1993 HARPER COLLINS PUBLISHERS LTD
Toate drepturile
asupra prezentei ediţii în limba română
aparţin Editurii Menora

Pentru Lewis şi Caroline

Cuprins

CAPITOLUL 1 PRELUDIU. JOI
De la ora 00.00 la 06.00
Capitolul 2 JOI
De la 14.00 la 23.30
CAPITOLUL 3 VINERI
De la 00.30 la 02.00
CAPITOLUL 4 VINERI
De la 02.00 la 03.30
CAPITOLUL 5 VINERI
De la 03.30 la 05.00
CAPITOLUL 6 VINERI
De la 08.00 la 10.00
Capitolul 7 VINERI
De la 10.00 la 12.00
CAPITOLUL 8 VINERI
De la 15.00 la 21.15
CAPITOLUL 9 VINERI
De la 21.15 — SÂMBĂTĂ la 00.40
CAPITOLUL 10 SÂMBĂTĂ
De la 0.40 la 1.20
CAPITOLUL 11 SÂMBĂTĂ
De la 01.20 la 01.35
CAPITOLUL 12 SÂMBĂTĂ
De la 01.35 la 02.00
CAPITOLUL 13 SÂMBĂTĂ
De la 02.00 la 02.13
EPILOG

CAPITOLUL 1
PRELUDIU. JOI

De la ora 00.00 la 06.00

Comandorul Vincent Ryan din Marina Regală, ofiţer de stat-major şi comandantul lui HMS *Sirdar*[1], cel mai recent distrugător de clasa S, se sprijini mai bine în coate de balustrada punţii de comandă, scoase binoclul de noapte şi scrută gânditor întinderea calmă şi argintie a Mării Egee, luminată doar de razele palide ale lunii.

Mai întâi privi spre nord, drept peste valul de etravă imens, alb fosforescent, cu contururi clare, ridicat de pintenul tăios ca o lamă al distrugătorului: la patru mile depărtare, nu mai mult, profilată pe cerul indigo cu stele diamantine, se afla masa întunecată a unei insule înconjurate de coaste stâncoase — insula Kheros, de luni de zile avanpostul îndepărtat a două mii de soldaţi britanici blocaţi aici, care se aşteptaseră să moară în acea noapte, şi care acum nu vor mai muri.

Ryan îşi roti binoclul la 180° şi dădu din cap satisfăcut. Asta era ce-i plăcea să vadă. Cele patru distrugătoare aflate spre sud erau atât de perfect aliniate provă-pupă, încât corpul navei cap de linie le întuneca complet pe cele trei din spatele său. Ryan îşi întoarse binoclul spre est.

E ciudat, îşi spuse el fără nici o legătură cu ceea ce vedea, cât de neînsemnate, chiar dezamăgitoare, pot fi urmările unui dezastru natural, sau chiar ale unuia creat de mâna omului. Dacă n-ar fi fost acea slabă licărire roşietică şi şuviţa de fum ce se ridica deasupra coastei, dând peisajului o vagă aură dantescă ameninţătoare, plină de prevestiri funeste, peretele abrupt din fundul portului ar fi arătat la fel cum fusese probabil şi pe vremea lui Homer. Acea stâncă uriaşă care din depărtare părea atât de netedă şi de uniformă şi într-un fel eternă putea să fi fost modelată de vânturile şi ploile a o sută de milioane de ani, şi la fel de bine putea fi tăiată cu cincizeci de secole în urmă de pietrarii din Grecia antică ce căutau marmura cu care să-şi înalţe templele ioniene. Ceea ce era aproape de neînţeles, ceea ce depăşea aproape raţiunea era faptul că în urmă cu zece minute stânca aceea nu existase acolo, că în locul ei fuseseră zeci de mii de tone de piatră, cea mai inexpugnabilă fortăreaţă germană din Marea Egee şi, deasupra lor, cele două mari tunuri din Navarone, totul acum îngropat pentru totdeauna la 300 de picioare sub mare. Cu o clătinare uşoară din cap, comandantul Ryan luă binoclul de la ochi şi se întoarse să-i privească pe cei care în cinci minute realizaseră mai mult decât ar fi putut face

natura în cinci milioane de ani.

Căpitanul Mallory şi caporalul Miller. Atât ştia despre ei — rangul şi faptul că fuseseră trimişi în această misiune de un vechi prieten al său, un căpitan de marină care se numea Jensen şi care — aşa cum aflase, spre totala sa uimire, cu numai 24 de ore în urmă — era şeful Serviciului de Contrainformaţii din Mediterană al Aliaţilor. Dar asta-i tot ce ştia despre ei, şi poate că de fapt nu ştia nimic. Poate că numele lor nu erau Mallory şi Miller. Poate că nici nu erau căpitan şi caporal. Nu semănau cu nici un căpitan sau caporal pe care îi mai văzuse până atunci. Dacă stătea bine să se gândească, nu semănau cu nici unul din soldaţii pe care-i mai văzuse el. Îmbrăcaţi în uniforme germane pătate de sare şi sânge, murdari, neraşi, tăcuţi, atenţi şi distanţi, ei nu aparţineau nici unei categorii de oameni pe care-i întâlnise vreodată; singurul lucru de care putea fi sigur, privind ochii înfundaţi în cap, injectaţi şi înceţoşaţi, feţele scofâlcite, ridate şi nebărbierite ale celor doi bărbaţi trecuţi de prima tinereţe, era că nu mai văzuse niciodată nişte fiinţe umane atât de epuizate.

— Ei bine, se pare că asta-i, spuse Ryan. Trupele din Kheros aşteaptă să fie îmbarcate, flotila noastră se îndreaptă spre nord ca să le ia, iar tunurile din Navarone nu mai pot face nimic escadrei noastre. Mulţumit, căpitane Mallory?

— Ăsta a fost scopul misiunii, aprobă sec Mallory. Ryan îşi ridică din nou binoclul. De data aceasta îşi fixă privirea pe o barcă de cauciuc care se apropia, de malul stâncos din partea de vest a portului Navarone. Cele două siluete aflate în barcă de-abia se puteau distinge. Ryan coborî binoclul şi spuse gânditor:

— Prietenului dumitale cel solid — şi doamnei care e cu el — nu prea le place să piardă vremea. Nu — ăăă — nu ne-ai făcut cunoştinţă, căpitane Mallory.

— N-am avut ocazia. Maria şi Andrea. Andrea e colonel în armata greacă; divizia a 19-a motorizată.

— Andrea a fost colonel în armata greacă, spuse Miller. Cred că s-a retras de curând.

— Da, aşa cred. Se grăbeau, sir, pentru că amândoi sunt buni patrioţi, amândoi insulari, şi amândoi au multe de făcut în Navarone. În plus, am înţeles că mai au şi nişte probleme personale şi urgente de rezolvat.

— Aşa deci. Ryan abandonă subiectul şi privi din nou spre rămăşiţele fumegânde ale fortăreţei distruse. Ei bine, se pare că asta-i. Am terminat pentru noaptea asta, domnilor?

Mallory zâmbi uşor.

— Cred că da.

— Atunci v-aş propune să mergem la culcare.

— Ce cuvânt minunat! Miller se desprinse istovit de marginea

punţii şi rămase în picioare clătinându-se şi trecându-şi un braţ obosit peste ochii injectaţi care păreau să-l doară. Să mă treziţi la Alexandria.

— Alexandria? Ryan îl privi amuzat. O să ajungem acolo de-abia peste 30 de ore.

— Asta am şi vrut să spun, răspunse Miller.

***

Dar Miller nu se bucură de cele 30 de ore. De fapt adormise numai de vreo 30 de minute când se trezi cu senzaţia ciudată că ceva îl supără la ochi; după ce gemu şi protestă fără putere, reuşi să deschidă un ochi şi văzu că acel ceva era o lumină strălucitoare aprinsă deasupra capului, în plafonul cabinei care le fusese oferită, lui şi lui Mallory. Miller se ridică, sprijinindu-se poticnit într-un cot, izbuti să-şi deschidă şi celălalt ochi şi privi fără entuziasm către ceilalţi doi ocupanţi ai cabinei. Mallory era aşezat la o masă, transcriind, după câte se părea, un fel de mesaj, în timp ce comandantul Ryan stătea în pragul uşii.

— E revoltător, spuse cu năduf Miller. N-am închis un ochi toată noaptea.

— Ai dormit 35 de minute, spuse Ryan. Regret, dar Cairo a spus că mesajul pentru căpitanul Mallory e foarte urgent.

— Urgent, eh! spuse Miller suspicios. Apoi se lumină la faţă. Probabil că e vorba de avansări, medalii, permisii şi aşa mai departe. Se uită plin de speranţă spre Mallory, care tocmai terminase de decodificat mesajul şi îşi îndrepta spatele. Nu-i aşa?

— Ei bine, nu. Începe destul de promiţător, fii atent, cele mai calde felicitări şi restul, dar pe urmă tonul mesajului se schimbă puţin.

Mallory reciti mesajul: *PRIMIT SEMNALUL. CELE MAI CALDE FELICITĂRI MINUNATA REALIZARE. PROŞTILOR DE CE L-AŢI LĂSAT PE ANDREA SĂ PLECE? FOARTE IMPORTANT SĂ-L CONTACTAŢI IMEDIAT. EVACUARE ÎNAINTE DE ZORI SUB ATAC AERIAN DE DIVERSIUNE. CÂMP DE ATERIZARE LA O MILA SUD-EST DE MANDRAKOS. TRIMITEŢI SEMNAL CE PRIN SIRDAR. URGENT 3 REPET URGENT 3. SUCCES. JENSEN.*

Miller luă mesajul din mâna întinsă a lui Mallory, mişcă hârtia până ce ochii lui împăienjeniţi reuşiră să se concentreze asupra ei, citi mesajul într-o tăcere îngrozită, îi dădu hârtia înapoi lui Mallory şi se întinse cât era de lung în cuşetă. Murmură „Dumnezeule” şi recăzu în ceea ce părea a fi o stare de şoc.

— Asta cam aşa-i, spuse aprobator Mallory. Clătină încet din cap şi se întoarse spre Ryan. Regret, sir, dar trebuie să vă deranjăm cu trei lucruri: o barcă pneumatică, un radio emiţător portabil şi o întoarcere imediată la Navarone. Vă rog să aranjaţi ca staţia radio să fie fixată pe

o anumită frecvenţă şi tot timpul urmărită de releul dumneavoastră. Când primiţi un semnal CE, transmiteţi-l la Cairo.

— CE? întrebă Ryan

— Mda. Atât.

— Şi asta-i tot?

— Nu ne-ar strica o sticlă de coniac, spuse Miller. Ceva — orice — care să ne ajute la nevoie în lunga noapte ce ne aşteaptă.

Ryan ridică o sprânceană.

— O sticlă cinci stele, fără îndoială, caporal?

— Spuneţi-mi, întrebă Miller posomorât, aţi da o sticlă trei stele unui om care se duce la moarte?

***

Întâmplarea a făcut ca previziunile funeste ale lui Miller să se dovedească neîntemeiate — cel puţin pentru acea noapte. Chiar şi temutele greutăţi prevăzute pentru lunga noapte care urma se dovediră a fi doar nişte mărunte neplăceri de ordin fizic.

Când *Sirdar* îi aduse înapoi la Navarone, cât mai aproape posibil de malul stâncos, cerul se acoperise cu nori negri, se pornise ploaia şi dinspre sud-vest se stârnise hula, aşa că nu era de mirare că atunci când Mallory şi Miller se apropiaseră de mal în bărcuţa lor, erau uzi şi arătau jalnic, iar când ajunseră la plaja presărată cu bolovani, erau uzi până la piele, pentru că un talaz le azvârlise barca înspre un prag de stâncă înclinat, răsturnând-o şi aruncându-i pe amândoi în mare. Dar asta nu avea prea mare importanţă: pistoalele-mitralieră Schmeisser, radioemiţătorul şi lanternele erau bine înfăşurate în pânza impermeabilă şi toate fură scoase cu bine din apă. Una peste alta, îşi spuse Mallory, o aterizare pe trei puncte aproape perfectă, faţă de ultima dată când veniseră la Navarone în bărci, atunci când caicul lor grecesc, prins într-o groaznică furtună, fusese făcut bucăţele, lovit de stâncile de pe ţărmul de sud al insulei, vertical şi zimţat şi, după toate aparenţele, imposibil de urcat.

Alunecând, împiedicându-se, îşi croiră drum, cu înjurăturile de rigoare, peste pietrişul ud şi peste nenumăraţii bolovani rotunzi de pe ţărm, până ce drumul le fu barat de o pantă ce ţâşnea abrupt în întunericul de deasupra. Mallory scoase o lanternă-creion şi începu să plimbe pe faţa peretelui fascicolul îngust de lumină. Miller îi atinse braţul.

— Cam riscăm, nu? Cu asta, adică.

— Deloc, spuse Mallory. În noaptea asta n-o să fie nici măcar o santinelă pe coastă. Toţi încearcă să stingă focul din oraş. Şi-apoi, împotriva cui să păzească? Noi suntem „păsările” şi, după ce ne-am făcut treaba, ne-am luat zborul. Numai un nebun s-ar întoarce pe

insulă.

— Ştiu ce suntem, spuse Miller. Nu-i nevoie să mi-o mai spui.

Mallory zâmbi ca pentru sine în întuneric şi-şi continuă cercetarea. Într-un minut descoperise ceea ce spera să găsească: un făgaş colţuros în pantă. El şi Miller se căţărară prin albia făgaşului, plină de marne şi pietre, cât de repede le permiteau pământul alunecos şi greutăţile pe care le cărau. Într-un sfert de oră erau pe platoul de deasupra şi se opriră să-şi tragă sufletul. Miller băgă mâna în tunică cu o mişcare discretă, urmată imediat de un gâlgâit discret.

— Ce faci? întrebă Mallory.

— Mi s-a părut că-mi aud dinţii clănţănind. Şi ce-i cu chestia asta „urgent 3, repet urgent 3" din mesaj?

— N-am mai văzut-o până acum. Dar ştiu ce înseamnă. Undeva nişte oameni urmează să moară.

— Deocamdată ştiu că sunt doi. Şi dacă Andrea n-o să vină? El nu face parte din armata noastră. Nu e obligat să vină. În plus, spunea că se căsătoreşte imediat după asta.

Mallory spuse plin de convingere :

— O să vină.

— De ce eşti aşa de sigur?

— Pentru că Andrea e singurul om total responsabil pe care l-am întâlnit vreodată. El se simte responsabil de două ori: o dată faţă de ceilalţi, o dată faţă de el însuşi. De aceea s-a întors în Navarone — pentru că ştia că oamenii au nevoie de el. Şi de aceea va pleca din Navarone când va vedea mesajul „urgent 3", pentru că va şti că cineva, într-un alt loc, are mai multă nevoie de el decât au cei de aici.

Miller îşi recuperă sticla de coniac de la Mallory şi o puse din nou la loc sigur în tunică.

— Ei bine, tot ce pot să-ţi spun e că viitoarea doamnă Stavros n-o să fie teribil de încântată.

— Nici Andrea Stavros, şi zău că nu prea ard de nerăbdare să i-o spun, îi răspunse cu sinceritate Mallory. Îşi privi atent ceasul fosforescent şi se ridică în picioare. Ajungem la Mandrakos în jumătate de oră.

***

Peste exact 30 de minute, cu Schmeisser-urile scoase din pânza lor impermeabilă şi agăţate acum de umăr, de unde se legănau până la nivelul şoldurilor, Mallory şi Miller se strecurau rapid, dar fără zgomot, din umbră, prin plantaţiile de roşcovi de la marginea satului Mandrakos. Deodată, exact în faţa lor se auzi un clinchet inconfundabil de sticle şi pahare.

Cei doi erau atât de obişnuiţi cu astfel de situaţii posibil

periculoase, încât nici măcar nu-şi aruncară vreo privire. Se lăsară în tăcere pe coate şi genunchi şi se târâră mai departe, pe când Miller adulmeca aerul cu competenţă: mirosul de *ouzo* — lichiorul grecesc de anason — are o capacitate extraordinară de a se răspândi în atmosferă pe o distanţă considerabilă. Mallory şi Miller ajunseră la marginea unui pâlc de tufişuri, se lăsară pe burtă şi priviră printre ramuri.

După vestele lor bogat împodobite cu fireturi, după brâiele şi turbanele ciudate, cei doi indivizi rezemaţi de trunchiul unui platan în luminişul din faţă erau evident localnici; după puştile puse pe genunchi, păreau să fie un fel de santinele; după unghiul aproape vertical în care ţineau sticla de *ouzo* ca să scurgă din ea şi ultima picătură, era la fel de clar că nu-şi luau sarcina prea în serios, şi asta încă de o bună bucată de vreme.

Mallory şi Miller se retraseră mai cu zgomot decât se furişaseră până acolo, se ridicară şi se uitară unul la altul. Se părea că nu găseau comentariul potrivit. Mallory ridică din umeri şi o porni mai departe, într-un ocol, spre dreapta. De încă două ori, pe când mergeau repede spre centrul satului, furişându-se din umbra unui pâlc de roşcovi până la roşcovi, din umbra unui platan până la platan, din umbra unei case până la casă, dădură peste alte santinele, toate ocupate să-şi înţeleagă datoria într-un mod foarte liberal, dar le evitară fără probleme. Miller îl trase pe Mallory în cadrul unei uşi.

— Amicii noştri de acolo, spuse el. Ce sărbătoreau?

— Tu n-ai face-o? Adică să sărbătoreşti. Acum Navarone nu mai e de nici un folos nemţilor. Într-o săptămână vor fi cu toţii plecaţi de aici.

— Bun. Şi atunci de ce stau de pază? Miller făcu un semn cu capul către o bisericuţă ortodoxă, cu pereţii spoiţi, ce se ridica în mijlocul pieţei. Din ea se auzea un murmur puternic de voci, iar de afară se vedea multă lumină strecurându-se prin colţurile ferestrelor prost camuflate. Poate să aibă vreo legătură cu asta?

— Ei bine, răspunse Mallory, nu există decât un singur mod de a afla.

O luară încet din loc, profitând de fiecare umbră şi ascunzătoare, până ce ajunseră la o umbră şi mai adâncă, formată de două contraforturi arcuite care sprijineau peretele vechii bisericii. Între contraforturi se afla una dintre cele câteva ferestre mai bine camuflate, de unde doar o fâşie subţire de lumină se strecura prin partea de jos a geamului. Cei doi se aplecară prin deschizătura îngustă.

Privită pe dinăuntru, biserica părea şi mai veche decât pe dinafară. Băncile înalte de lemn nevopsit, stejar cioplit cu tesla cu secole în urmă — erau înnegrite şi lustruite de nenumărate generaţii de credincioşi, iar lemnul tocit şi crăpat pe alocuri de timpul

distrugător. Pereţii văruiţi arătau ca şi cum ar fi avut nevoie de contraforturi şi pe dinăuntru, nu numai pe dinafară, căci erau măcinaţi, ajungând la o degradare ce nu mai putea fi mult timp amânată, iar tavanul părea că dintr-o clipă în alta se va prăbuşi.

Murmurul de voci, acum mai puternic, venea de la localnici de toate vârstele şi de ambele sexe, mulţi purtând veşminte de ceremonie, care ocupau aproape toate locurile disponibile din biserică. Lumina venea de la sute de luminări picurând, înşirate de-a lungul pereţilor, pe culoarul central şi în jurul altarului, multe din ele vechi, răsucite şi ornamentate, şi, evident, adunate pentru această ocazie specială. Lângă altar, un preot, un patriarh cu barbă, îmbrăcat în anteriu, aştepta impasibil.

Mallory şi Miller se uitară întrebător unul la altul şi se pregăteau să se ridice când, în spatele lor, auziră o voce adâncă şi liniştită.

— Mâinile la ceafă! spuse blând vocea. Şi ridicaţi-vă foarte încet. În mâinile mele e un pistol-mitralieră Schmeisser.

Încet şi cu grijă, aşa cum ceruse vocea, Mallory şi Miller se ridicară.

— Întoarceţi-vă. Încet.

Aşa că se întoarseră, încet. Miller privi către silueta întunecată şi masivă care avea într-adevăr, aşa cum spusese, un pistol-mitralieră în mână, şi spuse enervat:

— Dacă nu te superi, îndreaptă porcăria aia în altă parte.

Silueta întunecată scoase o exclamaţie, coborî arma şi se aplecă în faţă; pe chipul întunecat, colţuros, brăzdat de riduri adânci, nu se putu zări decât o scurtă tresărire de uimire. Lui Andrea Stavros nu-i prea plăcea să-şi exteriorizeze inutil emoţia, aşa că îşi recăpătă imediat calmul.

— Uniformele nemţeşti, explică el ca o scuză. Ele m-au păcălit.

— Şi tu m-ai fi putut păcăli, spuse Miller. Se uită neîncrezător la hainele lui Andrea, la pantalonii lui negri incredibil de largi, la cizmele negre foarte înalte, la vesta neagră bogat împodobită cu fireturi şi la brâul de un purpuriu violent, se înfioră şi-şi închise de durere ochii. Ai trecut pe la muntele de pietate din Mandrakos.

— E costumul de ceremonie al strămoşilor mei, spuse Andrea. Ce-i cu voi, aţi căzut în apă?

— N-a fost intenţia noastră, răspunse Mallory. Ne-am întors să vorbim cu tine.

— Nu v-aţi ales prea bine momentul, spuse Andrea. Ezită, aruncă o privire spre o clădire mică, luminată, aflată pe partea cealaltă a drumului, şi îi apucă de braţ. Putem discuta acolo.

Îi conduse înăuntru şi închise uşa după el. Camera, cu băncile şi mobilierul ei sumar, părea să fie un fel de loc de întrunire al oamenilor satului. Lumina venea de la trei opaiţe înnegrite de fum, a

căror strălucire era reflectată cald de şirurile de sticle cu tărie, vin şi bere şi de paharele care ocupau aproape fiecare bucăţică din cele două mese lungi, ţărăneşti. Aşezarea inestetică şi la întâmplare a sticlelor trăda o pregătire improvizată în grabă pentru o sărbătorire; şirurile dese de sticle anunţau intenţia de a compensa lipsa calităţii cu un exces de cantitate.

Andrea se duse până la cea mai apropiată masă, luă trei pahare şi o sticlă de *ouzo* şi începu să toarne. Miller îşi scoase coniacul şi i-l întinse, dar Andrea era prea îngândurat ca să-l observe. Le întinse paharele cu *ouzo*.

— Sănătate. Andrea dădu peste cap paharul şi continuă gânditor: Nu te-ai întors tu degeaba, dragă Keith.

Fără nici un cuvânt, Mallory scoase mesajul radio de la Cairo din pânza sa impermeabilă şi i-l întinse lui Andrea, care-l luă cam fără tragere de inimă şi-l citi încruntat.

— *Urgent 3* înseamnă ce cred eu? întrebă el.

Din nou Mallory nu scoase nici un cuvânt, ci dădu doar din cap, privindu-l fix pe Andrea.

— E un moment foarte nepotrivit pentru mine. Se încruntă mai tare. Foarte nepotrivit. Am multe de făcut în Navarone. Oamenii or să-mi simtă lipsa.

— Şi pentru mine e un moment nepotrivit, spuse Miller. Sunt multe lucruri importante pe care eu le-aş fi putut face acum în West End, la Londra. Şi mie o să mi se simtă lipsa acolo. Poţi întreba pe orice chelneriţă, în orice bar. Dar nu asta contează acum.

Andrea îl privi o clipă impasibil, apoi se uită la Mallory.

— Tu nu spui nimic.

— N-am nimic de spus.

Supărarea de pe faţa lui Andrea dispăru încet, deşi încruntarea rămase. Ezită, apoi întinse din nou mâna spre sticla de *ouzo*. Miller se cutremură uşor.

— Te rog, şi-i arătă cu mâna sticla de coniac.

Andrea zâmbi scurt, pentru prima oară în acea seară, turnă nişte coniac cinci stele în pahar, reciti mesajul şi i-l dădu înapoi lui Mallory.

— Trebuie să mă mai gândesc la asta. Mai întâi am de rezolvat o problemă.

Mallory îl privi gânditor.

— O problemă?

— Trebuie să iau parte la o nuntă.

— O nuntă? întrebă politicos Miller.

— Trebuie neapărat să repetaţi tot ce spun? Da, o nuntă.

— Dar pe cine cunoşti tu? întrebă Miller. Şi la ora asta din noapte!

— Pentru unii oameni din Navarone, spuse Andrea sec, noaptea e

singurul moment sigur.

Se întoarse brusc, se duse la uşă, o deschise şi ezită în prag.

— Cine se căsătoreşte? întrebă curios Miller. Andrea nu răspunse. Se întoarse la masa cea mai apropiată, îşi turnă o jumătate de pahar de coniac, îl dădu peste cap, îşi trecu o mână prin părul negru şi des, îşi potrivi brâul, îşi îndreptă umerii şi o porni hotărât spre uşă. Mallory şi Miller se uitară lung după el, apoi la uşa care se închisese în urma lui; apoi se uitară unul la altul miraţi.

***

Cincisprezece minute mai târziu încă se mai uitau lung unul la altul, de data asta cu expresii alternând între pură uimire şi buimăceală.

Erau aşezaţi în stranele din spate ale bisericii ortodoxe greceşti — singurele locuri neocupate de insulari. Altarul era la vreo 20 de metri depărtare de locul unde se aflau ei, dar fiind amândoi înalţi şi stând lângă culoarul central, puteau să vadă foarte bine ce se petrecea acolo.

De fapt, nu se mai petrecea nimic. Ceremonia se încheiase. Solemn, preotul îşi dăduse binecuvântarea şi Andrea şi Maria, fata care îi condusese în fortăreaţa din Navarone, se întoarseră încet, cu aerul grav cuvenit acestui moment, şi păşiră de-a lungul culoarului. Andrea se aplecă spre ea, cu tandreţe şi grijă în expresie şi mişcare, şi îi şopti ceva la ureche, dar se pare că vorbele lui nu aveau nici o legătură cu felul în care fuseseră spuse, căci la jumătatea drumului, între ei izbucni o ceartă violentă. Poate că între ei nu e bine spus, căci era mai degrabă un monolog decât o ceartă. Maria, aprinsă la faţă şi cu ochii negri scăpărând, gesticula, fiind în mod evident foarte supărată şi vorbindu-i lui Andrea pe un ton ridicat, cu o furie necontrolată. Andrea, dezaprobator, încerca să o împace şi să o facă să tacă, cu aceiaşi sorţi de izbândă ca şi Canut[2] încercând să oprească apa mării, şi se uita cu teamă în jur. Reacţia celor din biserică — şi toţi priveau cu gura căscată la ce nu le venea să creadă că vedeau — varia de la uimire şi perplexitate până la oroare absolută; era clar că toţi vedeau spectacolul ca o urmare total neobişnuită a unei ceremonii nupţiale.

Pe când cuplul se apropria de capătul culoarului din faţa băncii pe care stăteau Mallory şi Miller, cearta, dacă putea fi numită aşa, se dezlănţui şi mai puternic. Pe când cei doi treceau pe lângă ultima bancă, Andrea, acoperindu-şi gura cu mâna, se aplecă spre Mallory.

— Asta, spuse el în şoaptă, e prima noastră ceartă de însurăţei.

Dar nu avu timp să spună mai mult. O mână autoritară îl înşfăcă de braţ şi aproape că-l târî peste pragul bisericii. Chiar şi după ce dispărură, vocea Mariei, puternică şi clară, mai putea fi auzită de toţi

cei din biserică. Miller îşi întoarse privirea de la uşa bisericii şi se uită gânditor la Mallory.

— Pătimaşă fată. Îmi pare rău că nu ştiu greceşte. Ce spunea?

Chipul lui Mallory rămase impasibil.

— *Şi luna mea de miere?*

— Ah! Faţa lui Miller era la fel de imobilă. Nu crezi că ar fi mai bine să ne ducem după ei?

— De ce?

— Andrea poate avea grijă aproape de oricine. Era una din desăvârşitele replici pline de subînţeles ale lui Miller. Dar de data asta n-a mai fost la înălţime.

Mallory zâmbi, se ridică şi se îndreptă spre uşă, urmat de Miller, la rândul lui urmat de cei din biserică, îmbulzindu-se grăbiţi, evident nerăbdători să vadă al doilea act al acestei discuţii neprogramate; dar piaţa satului era pustie.

Mallory nu stătu pe gânduri. Condus de instinct, datorită lungului timp de când îl cunoştea pe Andrea, traversă piaţa şi se îndreptă spre sala de întruniri a satului, unde Andrea făcuse prima din cele două declaraţii solemne ale sale. Instinctul nu-l înşelase. Când Mallory şi Miller intrară, Andrea, cu un pahar mare de coniac în mână, şi frecându-şi gânditor o pată roşie de pe obraz, ridică privirea.

— S-a dus la maică-sa, spuse el posomorât.

Miller se uită la ceas.

— Un minut şi 25 de secunde, spuse plin de admiraţie. Record mondial.

Andrea se uită urât la el, dar Mallory interveni repede.

— Vii deci.

— Sigur că vin, răspunse iritat Andrea. Privi fără entuziasm invitaţii care se înghesuiau acum în încăpere şi se împingeau fără jenă, îndreptându-se, precum o cămilă către oază, spre mesele încărcate cu sticle. Cineva trebuie să aibă grijă de voi doi, adăugă el.

Mallory aruncă o privire spre ceas.

— Mai sunt trei ore şi jumătate până când vine avionul ăla. De-abia ne mai ţinem pe picioare, Andrea. Unde putem găsi un loc sigur de dormit? Santinelele tale de pe aici sunt toate bete.

— Aşa sunt de când a sărit în aer fortăreaţa, spuse Andrea. Veniţi cu mine.

Miller se uită în jur la oamenii care, într-o babilonie de nedescris de voci vesele, erau deja foarte ocupaţi cu sticlele şi paharele.

— Şi invitaţii tăi?

— Ce-i cu ei? Andrea îşi privi posomorât compatrioţii. Ia uitaţi-vă la ăştia. Aţi mai văzut până acum vreo nuntă la care cineva să bage în seamă mirele şi mireasa? Haideţi.

Se îndreptară spre sud, către marginea satului şi câmpul deschis

care începea de acolo. De două ori fură opriţi de santinele, de două ori privirea încruntată şi mârâitul lui Andrea le trimise repede înapoi la sticlele lor de *ouzo*. Tot mai ploua torenţial, dar hainele lui Mallory şi Miller erau deja atât de îmbibate cu apă, încât nişte picături în plus nu le schimbau prea mult starea de spirit, cât despre Andrea, acesta părea oarecum şi mai indiferent la ploaie.

După ce merseră vreun sfert de oră, Andrea se opri în faţa uşilor batante ale unui mic hambar în ruine, evident părăsit, aşezat la margine de drum.

— E fân înăuntru, spuse el. Aici sunteţi în siguranţă.

— Grozav, spuse Mallory. Un mesaj radio către Sirdar să transmită mesajul CE la Cairo şi...

— CE? întrebă Andrea. Ce-i asta?

— Să anunţe Cairo că am luat legătura cu tine şi suntem gata să fim recuperaţi... Şi pe urmă, trei ore minunate de somn.

Andrea dădu din cap aprobator.

— Avem trei ore.

— Trei ore lungi, spuse gânditor Mallory.

Un zâmbet apăru încet pe faţa colţuroasă a lui Andrea, care îl bătu pe umăr pe Mallory spunând:

— În trei ore lungi, un om ca mine poate să facă multe.

Se întoarse şi se îndepărtă grăbit în noapte, sub ploaia torenţială. Mallory şi Miller se uitară după el cu chipurile lipsite de expresie, se priviră cu aceleaşi chipuri fără expresie, apoi împinseră uşile şi intrară în hambar.

***

Câmpul de aterizare din Mandrakos n-ar fi primit autorizaţie de funcţionare de la nici o Comisie de aviaţie civilă din lume. Avea doar puţin mai mult de o jumătate de milă lungime, şi dealuri abrupte se ridicau la ambele capete ale aşa-zisei piste, nu mai lată de vreo 40 de metri şi presărată din plin cu tot felul de ridicături şi gropi care garantau fără nici o umbră de îndoială distrugerea trenului de aterizare al oricărui tip de avion. Dar RAF[3] mai folosise această pistă şi înainte, aşa că nu era imposibil să o mai poată folosi cel puţin încă o dată.

Spre sud, pista era mărginită de pâlcuri de roşcovi. Sub umbra amărâtă a unui roşcov, Mallory, Miller şi Andrea aşteptau. Sau cel puţin Mallory şi Miller, ghemuiţi şi tremurând foarte tare şi arătând jalnic în hainele lor încă îmbibate cu apă. Andrea stătea întins cu voluptate, cu mâinile la ceafă, fără să-i pese de stropii grei de ploaie care-i cădeau pe faţă. Avea un aer satisfăcut, chiar de împăcare cu sine, pe când privea primele pete de lumină cenuşie spre est, deasupra

peretelui întunecat al coastei turceşti.

— Vin, spuse Andrea.

Mallory şi Miller ascultară câteva clipe, apoi auziră şi ei apropiindu-se zgomotul îndepărtat şi înăbuşit al unui avion. Se ridicară toţi trei şi trecură pe pistă. Peste un minut, coborând rapid după urcuşul peste munţii din sud, şi la o înălţime de mai puţin de 300 de metri, o escadrilă de 18 bombardiere *Wellington* ce puteau fi auzite tot atât cât şi văzute în lumina palidă a zorilor, trecu direct deasupra pistei, îndreptându-se către Navarone. Două minute mai târziu, cei trei auziră exploziile şi văzură ridicându-se nişte ciuperci portocalii de lumină strălucitoare, în timp ce bombardierele îşi lăsau bombele una după alta deasupra fortăreţei distruse din nordul insulei. Linii sporadice de trasoare se înălţau în sus, în mod evident trase doar din arme de mână, dovedind ineficienţa şi neputinţa apărării terestre. Când fortăreaţa sărise în aer, şi bateriile anti-aeriene fuseseră distruse. Atacul fu scurt şi puternic; după două minute de la declanşarea lui se opri la fel de brusc pe cât începuse, şi apoi nu se mai auzi decât zumzetul din ce în ce mai slab, al unor motoare nesincronizate pe când bombardierele se îndepărtau, mai întâi spre nord, apoi spre vest, deasupra apelor întunecate ale Mării Egee.

Timp de un minut cei trei rămaseră tăcuţi pe pista de aterizare de la Mandrakos, apoi Miller întrebă gânditor:

— De ce suntem atât de importanţi?

— Nu ştiu, răspunse Mallory. Dar nu cred c-o să-ţi placă când vei afla.

— Şi asta va fi curând. Andrea se întoarse şi-şi îndreptă privirea spre munţii din sud. Auziţi?

Nici unul din ceilalţi doi nu auzi nimic, dar nu se îndoiră că de fapt era ceva de auzit. Urechea lui Andrea era la fel de bună ca şi ochii lui extraordinari. Apoi, deodată, auziră şi ei. Un bombardier solitar — tot un *Wellington* — apăru dinspre sud şi coborî, se învârti deasupra lor atunci când Mallory semnaliză cu lanterna în sus, într-o succesiune de fulgerări rapide, se apropie, ateriză greoi la capătul pistei şi rulă către ei, hurducându-se pe suprafaţa îngrozitor de denivelată a pistei. Se opri la mai puţin de 100 de metri de ei şi o lumină începu să clipească în carlingă.

— Încă ceva, spuse Andrea. Am promis să mă întorc într-o săptămână.

— Să nu promiţi niciodată, spuse Miller tăios. Şi dacă nu ne întoarcem într-o săptămână? Şi dacă ne trimit în Pacific?

— Atunci, când ne întoarcem vă trimit întâi pe voi să daţi explicaţii.

Miller clătină din cap.

— Nu cred că mi-ar place chestia asta.

— Vorbim mai târziu despre laşitatea ta, spuse Mallory. Haideţi, grăbiţi-vă!

Cei trei o porniră în fugă spre *Wellington*-ul care îi aştepta.

***

Bombardierul zbura de o jumătate de oră spre destinaţia sa — care o fi fost aceea — iar Andrea şi Miller, cu câte o cană de cafea în mână, tocmai încercau, dar fără să reuşească, să se instaleze cât mai confortabil pe saltelele de paie cu noduri de pe podeaua fuzelajului, când Mallory se întoarse din carlingă. Miller ridică spre el o privire resemnată, iar pe faţă i se putea citi o lipsă totală de entuziasm şi spirit de aventură.

— Ei, ce-ai aflat? Tonul său exprima foarte clar că se aştepta ca Mallory să nu fi aflat nimic bun. Încotro acum? Rhodos? Beirut? Viaţa de noapte din Cairo?

— Termoli, spuse tipul.

— Termoli, deci? Întotdeauna am vrut să-l văd. Miller tăcu o clipă, apoi întrebă: Unde dracu-i Termoli?

— Italia, cred. Undeva în sud, pe coasta Adriaticii.

— Oh, nu! gemu Miller şi se întoarse pe o parte, trăgându-şi pătura peste cap. Nu pot să sufăr spaghetele!

Capitolul 2
JOI

De la 14.00 la 23.30

Aterizarea pe aerodromul din Termoli, pe coasta Adriatică a Italiei de sud, fu la fel de hurducată ca şi decolarea chinuitoare de pe pista din Mandrakos. Baza aeriană era considerată — oficial şi foarte optimist — ca fiind recent construită, dar de fapt era doar pe jumătate terminată, şi asta se simţi foarte bine atât pe fiecare metru din groaznica aterizare, cât şi după ce aparatul se îndreptă brusc spre turnul de control din prefabricate, situat în marginea de est a aerodromului. Când Mallory şi Andrea coborâră cu paşi nesiguri pe *terra ferma*[4], nici unul nu părea deosebit de vesel; Miller, care apăru ultimul, clătinându-se foarte tare, şi despre care se ştia bine că are o silă aproape patologică faţă de orice formă posibilă de transport, părea într-adevăr foarte bolnav.

Dar nu avu timp nici să ceară, nici să găsească compătimire. Un jeep vopsit în culori de camuflaj al Armatei a V-a Britanică opri lângă avion şi sergentul aflat la volan, după ce le verifică rapid identitatea, le făcu semn, în tăcere, să urce, tăcere pe care o păstră cu încăpăţânare tot drumul printre străzile în ruine, devastate de război, din Termoli. Mallory nu fu afectat de aparenta ostilitate. Era clar că şoferul primise ordin să nu discute cu ei, situaţie cu care Mallory se întâlnise de prea multe ori până atunci. Nu existau, îşi spuse Mallory, prea multe grupuri de „intangibili”, dar al lor, o ştia prea bine, era unul din ele; nimeni, cu două sau trei excepţii, nu avea voie să discute cu ei. Mallory îşi dădea seama că această purtare era perfect inteligibilă şi justificată, dar era o atitudine care o dată cu trecerea anilor devenea tot mai obositoare, având tendinţa de a se transforma într-o lipsă totală de contact cu semenii săi.

Douăzeci de minute mai târziu, jeepul opri în faţa unei case de la periferia oraşului, la picioarele unei scări cu trepte largi. Şoferul făcu un gest scurt către o santinelă înarmată aflată în capul scărilor, care răspunse cu un salut la fel de formal. Mallory consideră aceasta ca un semn că au ajuns la destinaţie şi, ca să nu-l oblige pe tânărul sergent să deschidă gura, coborî fără să i se spună. Ceilalţi îl urmară şi jeepul demară imediat.

Casa — de fapt arăta ca un palat ceva mai modest — era o

superbă mostră de arhitectură renascentistă târzie, numai coloane şi colonade, şi totul în marmură cu vine, dar Mallory era mai interesat de ce era în casă decât din ce era ea făcută pe dinafară. În capul scărilor drumul le fu barat de un tânăr caporal care făcea de pază înarmat cu o puşcă Lee-Enfield-303. Arăta ca un puşti fugit de la liceu.

— Numele, vă rog.

— Căpitanul Mallory.

— Acte? Livrete?

— Dumnezeule, gemu Miller. Şi eu care mă simt atât de rău.

— Nu avem nimic, spuse blând Mallory. Condu-ne te rog înăuntru.

— Am primit instrucţiuni să...

— Ştiu, ştiu, spuse Andrea pe un ton liniştitor. Se aplecă, luă fără nici un efort puşca din mâinile caporalului care se agăţase de ea cu disperare, îi scoase încărcătorul, îl băgă în buzunar şi îi înapoie puşca. Acum, te rog.

Roşu la faţă şi furios, tânărul ezită o clipă, se uită mai atent la cei trei, se întoarse, deschise uşa din spatele său şi le făcu semn să-l urmeze.

În faţa lor se întindea un coridor lung, pardosit cu dale de marmură, pe o parte cu ferestre înalte plumbuite, pe cealaltă cu tablouri mari în ulei şi din loc în loc uşi duble îmbrăcate în piele. La jumătatea holului, Andrea îl bătu pe umeri pe caporal şi îi dădu încărcătorul fără nici un cuvânt. Caporalul îl luă, schiţă un zâmbet nesigur şi îl introduse în tăcere în puşcă, încă douăzeci de paşi şi se opri în faţa ultimei uşi duble, ciocăni, auzi un „Intră" înăbuşit, şi deschise unul din canaturi, dându-se într-o parte ca să-i lase pe cei trei să intre. Apoi ieşi, închizând uşa după el.

Fără îndoială, era principalul salon al casei — sau al palatului -, mobilat cu o opulenţă aproape medievală, lemn de stejar întunecat, draperii grele din mătase brocată, mobilă îmbrăcată în piele, tablouri care aparţineau marilor maeştri, cărţi legate în piele, iar din perete în perete se întindea un covor moale de un bronz stins. Una peste alta, chiar şi un membru al vechii nobilimi italiene de dinainte de război n-ar fi strâmbat nasul la ce se afla aici.

Încăperea mirosea plăcut a lemn de pin arzând, iar sursa mirosului nu era greu de localizat: în marele şemineu din care se auzeau trosnituri, aflat în capătul îndepărtat al camerei, s-ar fi putut frige chiar şi un bou uriaş. În faţa şemineului stăteau în picioare trei tineri care nu semănau deloc cu puştiul destul de incapabil care tocmai încercase să-i împiedice să intre, în primul rând erau ceva mai în vârstă, deşi încă tineri. Erau solizi, laţi în umeri, şi aveau un aer de duritate şi competenţă energică. Purtau uniforma trupelor combatante de elită, a comandourilor marine, şi păreau că se simt minunat în

aceste uniforme.

Dar ceea ce atrase privirile şi reţinu atenţia lui Mallory şi a tovarăşilor săi nu era nici decadenţa perfectă a încăperii şi a mobilierului său, nici prezenţa total neaşteptată a celor trei, ci cel de-al patrulea personaj din cameră, o siluetă înaltă, masivă şi impunătoare care se rezema cu nonşalanţă de o masă aflată în mijlocul încăperii. Faţa adânc ridată, expresia autoritară, superba barbă sură şi ochii albaştri sfredelitori făceau din el prototipul clasic al căpitanului de marină britanic, ceea ce — aşa cum indica uniforma albă imaculată pe care o purta — şi era. Cu aceeaşi strângere de inimă şi cu o vizibilă lipsă de entuziasm, Mallory, Andrea şi Miller se uitară din nou către splendida siluetă de lup-de-mare a căpitanului Jensen, din Marina Regală, şeful Serviciului de Contrainformaţii din Mediterană al Aliaţilor, şi omul care îi trimisese cu atât de puţin timp în urmă pe insula Navarone, în misiunea care echivalase aproape cu o sinucidere. Cei trei se uitară unul la altul şi dădură din cap, cu disperare.

Căpitanul Jensen se îndreptă, le aruncă superbul lui zâmbet de tigru, numai dinţi, şi se îndreptă spre ei cu paşi mari şi cu mâna întinsă.

— Mallory! Andrea! Lăsă o pauză teatrală de cinci secunde între fiecare nume. Nici nu ştiu ce să spun. Efectiv, nu ştiu ce să spun. O treabă superbă, superbă. Se întrerupse şi îi privi gânditor. Dar — hm — nu pari deloc surprins să mă vezi, căpitane Mallory.

— Nu, nu sunt. Cu tot respectul, sir, ori de câte ori se pune la cale o treabă urâtă, mă aştept să...

— Da, da, da. Aşa-i. Şi ce mai faceţi voi?

— Suntem obosiţi, spuse Miller pe un ton ferm. Îngrozitor de obosiţi. Avem nevoie de odihnă. Sau cel puţin eu.

— Şi asta-i exact ce-o să aveţi, băiete, spuse Jensen foarte serios. Odihnă. O lungă odihnă. Una foarte lungă.

— Una foarte lungă? întrebă Miller neîncrezător.

— Aveţi cuvântul meu. Jensen îşi mângâie barba, pentru o clipă încurcat. Imediat, vreau să spun, imediat ce vă întoarceţi din Iugoslavia.

— Iugoslavia! Miller îl privi încremenit.

— La noapte.

— La noapte!

— Cu paraşuta.

— Cu paraşuta!

— Sunt conştient, căpitane Miller, spuse Jensen cu răbdare, că ai o cultură clasică solidă şi, în plus, tocmai te-ai întors din insulele greceşti. Dar, dacă nu te superi, ne putem lipsi de corul antic grecesc.

Miller se uită trist la Andrea.

— S-a zis cu luna ta de miere.

— Ce vrei să spui? întrebă tăios Jensen.

— Doar o glumă de-a noastră, sir.

Mallory protestă slab:

— Uitaţi, sir, că nici unul din noi n-a mai sărit vreodată cu paraşuta.

— Nu uit nimic. Există un început pentru toate. Ce ştiţi, domnilor, despre războiul din Iugoslavia?

— Război? întrebă prudent Andrea.

— Exact, se auzi vocea satisfăcută a lui Jensen.

— Eu am auzit ceva despre el, interveni Miller. Există un grup de — cum le zice? partizani, nu? — care opun trupelor de ocupaţie germane un fel de rezistenţă subterană.

— E bine pentru tine, spuse Jensen apăsat, că nu te pot auzi partizanii. Nu e subterană, ci chiar foarte deasupra pământului, iar la ultima numărătoare erau 350.000 care încercau să respingă 28 de divizii germane şi bulgăreşti în Iugoslavia. Făcu o scurtă pauză, apoi continuă: Mai multe de fapt decât cele cu care au de-a face armatele aliate aici în Italia.

— Cineva ar fi trebuit să-mi spună asta, bombăni nemulţumit Miller, apoi se lumină la faţă. Dacă sunt 350.000 acolo, de ce-ar mai avea nevoie de noi?

Jensen răspunse aspru:

— Trebuie să înveţi să-ţi domoleşti entuziasmul, caporal. Lupta o poţi lăsa partizanilor — ei duc cel mai dur, mai greu şi mai brutal război din Europa de-acum. Un război nemilos, fără cruţare sau capitulare de nici o parte. Arme, muniţii, hrană, haine — de toate astea partizanii au nevoie cu disperare. Dar există acele 28 de divizii care nu se mişcă de acolo.

— Nu vreau să mai aud nimic, murmură Miller.

Mallory spuse repede:

— Ce vreţi să facem noi, sir?

— Iată ce. Jensen îşi întoarse de la Miller privirea glacială. Nimeni nu înţelege asta, încă, dar iugoslavii sunt cei mai importanţi aliaţi ai noştri în sud-estul Europei. Războiul lor e războiul nostru. Şi ei duc un război pe care nu speră să-l câştige vreodată. Doar dacă...

Mallory dădu aprobator din cap.

— Primesc uneltele cu care să termine treaba începută.

— Deloc original, dar adevărat. Uneltele cu care să termine treaba începută. Noi suntem singurii care îi aprovizionăm în prezent cu puşti, mitraliere, muniţie, îmbrăcăminte şi medicamente. Iar astea nu ajung la ei. Tăcu, luă un băţ, traversă aproape furios camera până la o hartă mare agăţată pe perete, între doi vechi maeştri, şi o lovi uşor cu vârful băţului: Bosnia-Herţegovina, domnilor. Iugoslavia vest-centrală. Am

trimis aici patru misiuni britanice în ultimele două luni ca să ia legătura cu iugoslavii — partizanii iugoslavi. Şefii celor patru misiuni au dispărut fără urmă. Nouăzeci la sută din armamentul şi proviziile recent trimise de noi au căzut în mâinile nemţilor. Ne-au descoperit toate cadourile radio şi au creat o reţea de agenţi aici, în sudul Italiei, cu care se pare că pot lua legătura cum şi când vor. O situaţie de neînţeles, domnilor, O situaţie ce pune întrebări ale căror răspunsuri sunt vitale. Vreau răspunsurile Ia aceste întrebări. *Forţa 10* îmi va da răspunsurile.

— *Forţa 10*? întrebă politicos Mallory.

— Numele de cod al operaţiunii voastre.

— De ce numele ăsta? întrebă Mallory.

— De ce nu? Aţi auzit vreodată măcar un singur nume de cod care să aibă vreo legătură cu operaţiunea respectivă? Aşa şi trebuie.

— Evident, spuse Mallory pe un ton neutru, nu poate avea nici o legătură cu un atac frontal, cu asaltul asupra unui loc de importanţă vitală. Văzu că Jensen nu reacţionează şi continuă pe acelaşi ton: Pe scara Beaufort, *Forţa 10* înseamnă furtună.

— Furtună! E foarte greu să combini o exclamaţie şi un geamăt de suferinţă într-un cuvânt, dar Miller reuşi aceasta cu uşurinţă. Dumnezeule, şi tot ce-mi doresc e un calm continuu, şi asta pentru tot restul vieţii.

— Răbdarea mea are limite, caporal Miller, spuse Jensen. S-ar putea — am spus s-ar putea — să fiu nevoit să mă răzgândesc în legătură cu recomandarea pe care am făcut-o în interesul dumitale azi-dimineaţă.

— În interesul meu? întrebă prudent Miller.

— Pentru medalia „Meritul militar”.

— Asta chiar că ar arăta bine pe coşciugul meu, murmură Miller.

— Ce-ai spus?

— Caporalul Miller îşi manifesta doar recunoştinţa. Mallory se apropie de harta de pe perete şi o privi o clipă. Bosnia-Herţegovina. E o suprafaţă destul de mare, sir.

— De-acord. Dar putem limita zona — locul aproximativ al dispariţiilor — la douăzeci de mile.

Mallory se întoarse cu spatele la hartă şi spuse încet:

— Totul a fost foarte bine pregătit. Raidul acela de azi-dimineaţă din Navarone. *Wellington*-ul care ne-a adus aici. Toate aranjamentele — înţeleg asta din ceea ce aţi spus — pentru noaptea asta. Ca să nu mai vorbim de...

— Lucrăm la asta de aproape două luni. Voi trei ar fi trebuit să veniţi aici acum câteva zile. Dar — ăă — ei bine, ştiţi doar.

— Ştim. Perspectiva neprimirii medaliei îl lăsase rece pe Miller. A apărut altceva de făcut. Spuneţi-mi, sir, de ce noi? Noi suntem experţi

în explozive, o trupă de comando — asta e treabă pentru nişte agenţi secreţi, care vorbesc sârbo-croata.

— Lasă-mă pe mine să ştiu mai bine. Jensen le oferi un alt zâmbet de tigru. Şi pe urmă, voi sunteţi norocoşi.

— Norocul îi părăseşte pe cei obosiţi, spuse Andrea. Iar noi suntem foarte obosiţi.

— Obosiţi sau nu, nu cunosc altă echipă în sudul Europei care să aibă resursele, experienţa şi talentul vostru. Jensen zâmbi din nou. Şi norocul vostru. Trebuie să fiu dur, Andrea. Nu-mi place, dar trebuie. Înţeleg însă cum e cu oboseala voastră. De aceea am hotărât să trimit o echipă de rezervă cu voi.

Mallory îşi întoarse privirea spre cei trei soldaţi tineri care stăteau lângă şemineu, apoi se uită la Jensen, care dădu din cap aprobator.

— Sunt tineri, în putere, şi ard de nerăbdare să plece în misiune. Fac parte din comandourile marine, cele mai bine pregătite trupe de luptă pe care le avem. O varietate remarcabilă de talente, pot să vă asigur. Iată, de pildă, Reynolds. Jensen făcu un semn cu capul către un sergent foarte înalt, brunet, spre 30 de ani, cu o faţă acvilină bronzată. Poate să facă orice, de la minare-deminare subacvatică până la pilotarea unui avion. Şi, după cum vedeţi, o să fie de folos şi la căratul bagajelor.

— Am descoperit deja, sir, că Andrea e un hamal destul de bun, spuse încet Mallory.

Jensen se întoarse spre Reynolds.

— Au îndoieli. Arată-le că poţi să le fii de folos.

Reynolds ezită, apoi se aplecă, luă de jos un vătrai greu de alamă şi începu să-l îndoaie cu mâna. Evident, nu era un vătrai uşor de îndoit. Faţa i se înroşi, venele de pe frunte i se încordară, tendoanele de pe gât deveniră vizibile, braţele începură să-i tremure uşor de efort, dar încet, inexorabil, vătraiul căpătă forma de U. Zâmbind ca şi cum s-ar fi scuzat, Reynolds îi întinse vătraiul lui Andrea. Andrea îl luă fără tragere de inimă. Îşi rotunji umerii, încheieturile degetelor i se albiră, dar vătraiul nu-şi schimbă forma. Andrea ridică privirea spre Reynolds, gânditor, apoi puse încet vătraiul jos.

— Acum înţelegeţi ce vreau să spun? spuse Jensen. Obosiţi. Sau sergentul Groves. Venit în viteză din Londra prin Orientul Mijlociu. Fost navigator RAF, pus la punct cu ultimele noutăţi din domeniul sabotajului, explozivelor şi electronicii. Un detector uman pentru explozive, bombe cu acţiune întârziată şi microfoane bine ascunse. Iar sergentul Saunders — un radiotelegrafist de mâna întâi.

Miller se uită posomorât spre Mallory şi-i spuse:

— Ai ajuns un leu bătrân fără dinţi, şi nu mai eşti bun de nimic.

— Lasă prostiile, caporal! Vocea lui Jensen era tăioasă. Şase este numărul ideal. Veţi fi dublaţi în orice sector. Iar oamenii ăştia chiar

sunt buni. Vor fi preţioşi. Dacă îţi poate linişti amorul propriu, să ştii că iniţial nu au fost aleşi să vă însoţească; au fost aleşi ca echipă de rezervă în cazul în care voi — hm — adică...

— Înţeleg, spuse Miller pe un ton lipsit total de convingere.

— Atunci, totu-i clar.

— Nu chiar, spuse Mallory. Cine-i şeful?

— Dumneata eşti, bineînţeles, spuse Jensen, sincer surprins.

— Aşa deci. Mallory continuă pe un ton liniştit, prietenos. Înţeleg că pregătirea pune acum accentul — mai ales în comandourile marine — pe iniţiativă, încredere în sine, independenţă în gândire şi acţiune. Asta-i perfect — dacă se întâmplă să fie capturaţi singuri. Mallory zâmbi aproape dezaprobator. Altfel, mă aştept la o supunere imediată, necontestată şi totală la ordine. Ordinele mele. Imediată şi totală.

— Şi dacă nu? întrebă Reynolds.

— O întrebare inutilă, sergent. Cunoşti pedeapsa de război pentru nesupunere în misiune faţă de un ofiţer.

— Asta se aplică şi la prietenii dumneavoastră?

— Nu.

Reynolds se întoarse către Jensen.

— Nu cred că-mi place asta, sir. Mallory se lăsă obosit pe un scaun, îşi aprinse o ţigară, dădu din cap către Reynolds şi spuse.

— Schimbaţi-l.

— Ce? Lui Jensen nu-i veni să creadă.

— Am spus, schimbaţi-l. Nici n-am plecat măcar şi deja contestă hotărârile mele. Cum va fi în acţiune? E periculos. Mai degrabă aş căra cu mine o bombă cu ceas, pe care s-o aud tot timpul ticăind.

— Ascultă, Mallory...

— Schimbaţi-l, sau schimbaţi-mă pe mine.

— Şi pe mine, spuse liniştit Andrea.

— Şi pe mine, adăugă Miller.

În încăpere se lăsă o tăcere adâncă, ostilă, apoi Reynolds se apropie de scaunul lui Mallory.

— Sir!

Mallory îl privi rece.

— Regret, continuă Reynolds. Am depăşit măsura. N-o să mai fac a doua oară greşeala asta. Dar vreau să merg în această misiune, sir.

Mallory aruncă o privire către Andrea şi Miller. Pe faţa lui Miller nu se citea decât şocul pe care-l simţea în faţa incredibilului entuziasm nesăbuit al lui Reynolds pentru acţiune. Andrea, impasibil ca întotdeauna, dădu afirmativ din cap, aproape imperceptibil. Mallory zâmbi şi spuse:

— Cum spunea căpitanul Jensen, sunt convins că vei fi foarte valoros.

— Ei bine, atunci asta e, spuse Jensen, prefăcându-se că nu

observă destinderea aproape palpabilă a atmosferei din încăpere. Acum, ceea ce vă trebuie e somnul. Dar aş mai vrea... ştiţi, raportul despre Navarone. Se uită la cei trei sergenţi. Mă tem că e ceva confidenţial.

— Da, sir, spuse Reynolds. Să mergem la avion, să verificăm planul de zbor, condiţiile meteo, paraşutele şi proviziile?

Jensen dădu din cap aprobator. Pe când cei trei sergenţi închideau în urma lor uşa dublă, Jensen se îndreptă spre o uşă laterală, o deschise şi spuse:

— Intră, generale.

Bărbatul care apăru în încăpere era foarte înalt şi foarte slab. Avea probabil în jur de 35 de ani, dar părea mult mai bătrân. Grijile, epuizarea, lipsurile nesfârşite, inevitabile atâtor ani de luptă neîntreruptă pentru supravieţuire albiseră părul odinioară negru şi săpaseră adânc, pe faţa oacheşă, arsă de soare urmele suferinţelor fizice şi psihice. Ochii erau întunecaţi, strălucitori şi pătrunzători, privirea hipnotică a unui om însufleţit de o dedicare fanatică unui ideal încă nerealizat. Purta uniforma de ofiţer al armatei britanice, fără însemnele gradului.

— Domnilor, spuse Jensen, generalul Vukalovič. Generalul este comandantul secund al forţelor partizane din Bosnia-Herţegovina. RAF l-a adus ieri. E aici ca doctor al partizanilor venit după medicamente. Adevărata sa identitate numai noi i-o cunoaştem. Generale, ăştia sunt oamenii dumitale.

Vukalovič îi măsură din cap până-n picioare de câteva ori, calm, cu o faţă de nepătruns.

— Aceştia sunt nişte oameni obosiţi, căpitane Jensen, spuse el. Atât de multe depind... prea obosiţi să facă ce trebuie făcut.

— Să ştiţi că are dreptate, spuse pe un ton sincer Miller.

— Poate că a mai rămas încă ceva în ei de folosit, spuse cu blândeţe Jensen. Drumul de la Navarone a fost lung. Deci...

— Navarone? îl întrerupse Vukalovič. Ei, ei sunt cei care...

— Nu prea arată, recunosc.

— Poate că m-am înşelat asupra lor.

— Nu, nu te-ai înşelat, generale, spuse Miller. Suntem epuizaţi. Suntem complet...

— Îmi permiteţi? îl întrerupse tăios Jensen. Căpitane Mallory, cu doar două excepţii, generalul va fi singura persoană din Bosnia care va şti cine sunteţi şi ce veţi face acolo. Generalul singur va hotărî dacă vă va revela identitatea celorlalţi. Generalul Vukalovič vă va însoţi în Iugoslavia, dar nu în acelaşi avion.

— De ce nu?

— Pentru că avionul generalului se va întoarce. Al vostru nu.

— Ah! spuse Mallory.

Urmă o scurtă tăcere în care Mallory, Miller şi Andrea încercară să înţeleagă ce se ascundea în cuvintele lui Jensen. Pierdut în gânduri, Andrea mai puse nişte lemne în focul care slăbise şi privi în jur după un vătrai, dar singurul existent era cel pe care Reynolds îl îndoise în formă de U. Andrea îl ridică de jos, distrat, fără nici un efort, îl îndreptă, aţâţă focul până ce izbucniră flăcări, apoi puse jos vătraiul, în timp ce Vukalovič îl privea gânditor, Jensen continuă:

— Avionul vostru, căpitane Mallory, nu se va întoarce pentru că avionul nostru trebuie să dispară în interesul veridicităţii.

— Şi noi? întrebă Miller.

— Nu vei putea realiza prea multe, caporal Miller, dacă nu cobori efectiv cu picioarele pe pământ. Acolo unde vă duceţi nici un avion nu poate ateriza, deci voi săriţi — şi avionul se prăbuşeşte.

— Asta sună foarte veridic, murmură Miller. Jensen îl ignoră.

— Realităţile războiului total sunt mai dure decât ne putem imagina. De aceea i-am trimis de-aici pe tinerii ăia trei — nu vreau să le domolesc entuziasmul.

— Al meu e mort, spuse trist Miller.

— Ah, mai taci din gură! Acum, ar fi grozav dacă aţi putea descoperi de ce optzeci la sută din tot ce paraşutăm noi cade în mâinile nemţilor; grozav dacă i-aţi putea găsi şi salva pe şefii de misiune capturaţi. Grozav, dar nu important. Din punct de vedere militar, de materialele alea, de agenţii ăia ne putem lipsi. Ceea ce nu poate fi cedat însă inamicului sunt cei 7000 de oameni sub comanda generalului Vukalovič, 7000 de oameni încercuiţi într-o zonă numită Capcana Zenica, 7000 de oameni fără viitor.

— Putem noi să-i ajutăm? întrebă tărăgănat Andrea. Şase oameni?

— Nu ştiu, răspunse cu sinceritate Jensen.

— Dar aveţi un plan?

— Încă nu. Nu chiar un plan. Pâlpâirile unei idei. Atât. Jensen îşi frecă obosit fruntea. Eu însumi am sosit de la Alexandria doar acum şase ore. Ezită, apoi ridică din umeri. Până la noapte, cine ştie? Câteva ore de somn în după-masa asta ar putea să ne schimbe pe toţi. Dar, mai întâi, raportul despre Navarone. N-are rost ca dumneavoastră trei, domnilor, să mai rămâneţi — există pe hol camere unde puteţi să vă odihniţi. Căpitanul Mallory, sunt convins, îmi va putea spune tot ce vreau să ştiu.

Mallory aşteptă până ce uşa se închise în urma lui Andrea, Miller şi Vukalovič şi spuse:

— De unde să-mi încep raportul, sir?

— Ce raport?

— Navarone, evident.

— La dracu cu Navarone. Cu asta am terminat definitiv. Îşi luă

băţul, se îndreptă spre perete şi trase în jos alte două hărţi. Deci...

— Deci — aveţi totuşi un plan, spuse prudent Mallory.

— Sigur că am un plan, răspunse rece Jensen. Lovi uşor cu băţul harta din faţa sa. La zece mile depărtare, de aici. Spre nord. Linia Gustav. Exact dincolo de Italia, de-a lungul râurilor Sangra şi Liri. Aici nemţii deţin cele mai inexpugnabile poziţii defensive din istoria războaielor moderne. Aici, Monte Cassino — cele mai bune divizii aliate ale noastre au fost înfrânte, unele pentru totdeauna. Iar aici — capul de pod pe coasta de la Anzio — 50.000 de americani care au luptat pe viaţă şi pe moarte. Sunt cinci luni de când ne chinuim să distrugem Linia Gustav şi zona Anzio. Pierderile de oameni şi arme — incalculabile. Succesele noastre — inexistente.

— Aţi vorbit de Iugoslavia, sir, spuse timid Mallory.

— Ajung şi la asta, răspunse cu o anumită rezervă Jensen. Acum, singura noastră speranţă de a sparge Linia Gustav este slăbirea forţei defensive germane, iar singura modalitate prin care putem obţine asta este să-i convingem să-şi retragă o parte din diviziile lor de pe linia frontului. Aşa că folosim tactica Allenby.

— Înţeleg.

— Nu înţelegi deloc. Generalul Allenby, Palestina, 1918. Linia lui se întindea de la est la vest, din Iordania până la Mediterană. A hotărât să atace de la vest — aşa că i-a convins pe turci că atacul venea din est. A făcut asta ridicând în est o adevărată aşezare de corturi militare ocupate numai de câteva sute de oameni care ieşeau din ele şi mişunau în toate părţile precum castorii ori de câte ori avioane inamice treceau deasupra lor în misiune de recunoaştere. A făcut asta lăsând aceleaşi avioane să vadă lungi convoaie de camioane militare scurgându-se către est toată ziua — ce nu ştiau turcii era că aceleaşi convoaie se întorceau către vest toată noaptea. A cerut chiar să i se facă 15.000 de cai din pânză. Ei bine, şi noi facem acelaşi lucru.

— 15.000 de cai de pânză?

— Foarte, foarte amuzant. Jensen lovi din nou harta cu băţul. Fiecare aerodrom de aici şi până la Bari e ticsit de bombardiere şi planoare machetă. În împrejurimile Foggiei se află cea mai mare tabără militară din Italia — ocupată de 200 de oameni. Porturile din Bari şi Taranto sunt pline cu vase de desant, toate făcute din placaj. Cât e ziua de lungă, coloane de camioane şi tancuri se îndreaptă spre coasta Adriatică. Dacă dumneata, Mallory, ai face parte din înaltul Comandament german, ce concluzie ai trage?

— Aş suspecta o invazie aeriană şi maritimă a Iugoslaviei. Dar n-aş fi foarte sigur.

— Exact reacţia nemţilor, spuse destul de satisfăcut Jensen. Sunt foarte îngrijoraţi, atât de îngrijoraţi încât deja au transferat două divizii din Italia în Iugoslavia pentru a contracara ameninţarea.

— Dar nu sunt siguri.

— Nu foarte. Dar aproape. Jensen tuşi uşor. Vezi dumneata, toţi cei patru şefi de misiune capturaţi aveau asupra lor dovezi clare ale unei invazii a Iugoslaviei centrale la începutul lunii mai.

— Aveau asupra lor dovezi — Mallory se întrerupse, se uită lung şi gânditor la Jensen, apoi continuă încet: Şi cum au reuşit nemţii să-i prindă pe toţi?

— I-am anunţat că vin.

— Ce-aţi făcut?!

— Voluntari, toţi voluntari, spuse repede Jensen. Se pare că existau câteva din cele mai dure realităţi ale războiului total asupra cărora nici el nu voia să stăruiască prea mult. Şi va fi sarcina dumitale, băiete, să faci ca din aproape siguri să devină absolut siguri.

Părând să nu observe că Mallory îl privea cu o lipsă evidentă de entuziasm. Jensen se răsuci teatral şi ciocăni cu băţul său într-o hartă la scară mare a Iugoslaviei centrale.

— Valea Neretvei, spuse el. Sectorul vital al principalei rute nord-sud prin Iugoslavia. Cine are controlul acestei văi, controlează Iugoslavia — şi nimeni nu ştie asta mai bine decât nemţii. Dacă va fi un atac, atunci aici trebuie să fie. Ei sunt pe deplin conştienţi că o invazie a Iugoslaviei este foarte posibilă, sunt îngroziţi de o unire a Aliaţilor cu ruşii care avansează dinspre est, şi ştiu că o asemenea unire a forţelor trebuie să aibă loc de-a lungul acestei văi. Deja au două divizii blindate de-a lungul Neretvei, două divizii care, în cazul unei invazii, ar putea fi distruse într-o noapte. Din nord — de aici — încearcă să-şi croiască drum către sud, către Neretva, cu un întreg corp de armată — dar singurul drum trece prin Capcana Zenica. Iar Vukalovič şi cei 7.000 de oameni ai săi le blochează drumul.

— Vukalovič ştie asta? întrebă Mallory. Vreau să spun, ştie ce aveţi cu adevărat de gând?

— Da. Şi comandanţii partizanilor. Ei cunosc riscurile, ca şi şansele reduse de izbândă. Le acceptă.

— Fotografii? întrebă Mallory.

— Uite. Jensen scoase din sertarul unui birou câteva fotografii, alese una şi şi-o aşeză pe masă. Aceasta e Capcana Zenica. Un nume potrivit — o cuşcă perfectă, o cursă perfectă. La nord şi vest, munţi de netrecut. La est, barajul de pe Neretva şi cheile Neretvei. La sud, râul Neretva. În nordul acestei Capcane, în Defileul Zenica, Corpul de armată al XI-lea german încearcă să pătrundă. În vest — i se spune Defileul de Vest — alte unităţi ale Corpului al XI-lea încearcă să facă acelaşi lucru. Iar în sud, dincolo de râu şi ascunse printre copaci, două divizii blindate conduse de generalul Zimmermann.

— Şi asta? Mallory puse degetul pe o linie neagră, subţire, care se întindea peste râu, la nord de cele două divizii blindate.

— Ăsta, spuse gânditor Jensen, e podul de pe Neretva.

***

Văzut în realitate, podul de pe Neretva arăta mult mai impresionant decât în fotografia mărită: era o construcţie din oţel masiv, cu console la fel de masive, peste care trecea o şosea asfaltată. Pe sub pod curgeau apele repezi ale Neretvei, albe-verzui, umflate de zăpada care se topea. În sud, o fâşie îngustă de pajişte mărginea râul, iar dincolo de ea începea o pădure falnică şi întunecoasă de pini. La adăpostul sigur al adâncurilor sale întunecate, cele două divizii de tancuri ale generalului Zimmermann aşteptau, la pândă.

Chiar la marginea pădurii era parcat camionul radio al Statului major divizionar, un vehicul masiv şi foarte lung, atât de bine camuflat încât nu putea fi văzut de la mai mult de douăzeci de paşi.

Generalul Zimmermann şi adjutantul său, căpitanul Warburg, se aflau în camion. Starea lor de spirit părea să se potrivească cu permanenta obscuritate a pădurii. Zimmermann avea acea faţă slabă, acvilină şi inteligentă, cu frunte înaltă, care rareori trădează vreo emoţie, dar acum emoţia se citea din plin pe ea, ca şi nerăbdarea şi neliniştea. Îşi scoase cascheta şi-şi trecu mâna prin părul încărunţit şi rar, apoi se adresă radiotelegrafistului aşezat în spatele aparatului masiv.

— Nici un cuvânt încă? Nimic?

— Nimic, domnule.

— Eşti tot timpul în legătură cu tabăra căpitanului Neufeld?

— În fiecare clipă, domnule.

— Şi operatorul lor e la post în permanenţă?

— Tot timpul, domnule. Nimic. Pur şi simplu nimic.

Zimmermann se întoarse şi coborî scările, urmat de Warburg. Se îndepărtă cu capul plecat, iar când fu sigur că nu mai putea fi auzit din camion, exclamă:

— La dracu! La dracu! La dracu cu toate!

— Sunteţi atât de sigur, că vin, domnule? Warburg era un bărbat chipeş, la vreo 30 de ani, cu părul foarte blond, iar pe faţa lui se putea citi în acel moment un amestec de înţelegere şi îngrijorare.

— Sunt sigur, băiete. Într-un fel sau altul, asta ne aşteaptă pe toţi.

— Nu puteţi fi atât de sigur, protestă Warburg.

— E-adevărat, oftă Zimmermann. Nu pot fi sigur. Dar de un lucru sunt sigur. Dacă într-adevăr vin, dacă Armata a XI-a nu poate să pătrundă dinspre nord, dacă nu-i putem nimici pe blestemaţii ăia de partizani din Capcana Zenica...

Warburg îl aşteptă să continue, dar Zimmermann părea pierdut în gânduri. Aparent fără nici o legătură, Warburg spuse:

— Aş vrea să mai văd o dată Germania, domnule. Doar o dată.

— Asta vrem cu toţii, băiete, asta vrem cu toţii.

Zimmerman se îndepărtă încet spre marginea pădurii, şi se opri. Privi îndelung în depărtare, peste podul de pe Neretva. Apoi scutură din cap, se întoarse şi, aproape imediat, fu înghiţit de adâncurile întunecate ale pădurii.

***

Focul de pin din marele salon din Termoli murea. Jensen mai puse câteva lemne peste jar, se îndreptă de spate, umplu două pahare şi-i întinse unul din ele lui Mallory.

— Ei! spuse Jensen.

— Asta-i planul? Pe faţa impasibilă a lui Mallory nu se citea nimic din uluirea şi aproape disperarea care-l cuprinseseră. Ăsta-i tot planul?

— Da.

— În sănătatea dumneavoastră. Mallory făcu o pauză. Şi a mea. Apoi, după o pauză şi mai lungă, spuse gânditor: Ar fi interesant de văzut reacţia lui Dusty Miller diseară, când va auzi povestioara asta.

***

Aşa cum spusese Mallory, reacţia lui Miller fu interesantă, chiar dacă total previzibilă. Şase ore mai târziu, îmbrăcat ca şi Mallory şi Andrea în uniforma armatei britanice, Miller îl asculta cu o groază din ce în ce mai mare pe Jensen, care le schiţa în linii generale ceea ce el considera că ar trebui să fie activitatea lor în următoarele 24 de ore. Când termină, Jensen se uită direct la Miller şi spuse:

— Ei bine? E posibil?

— Posibil? Miller era consternat şi speriat. E sinucidere curată.

— Andrea?

Andrea ridică din umeri, făcu un gest scurt cu mâinile, cu palmele în sus, şi nu spuse nimic.

Jensen dădu aprobator din cap şi încheie:

— Regret, dar altă posibilitate nu există. Ar trebui să mergem. Ceilalţi ne aşteaptă la aerodrom.

Andrea şi Miller ieşiră din cameră şi o porniră pe coridorul cel lung. Mallory ezită în prag, rămase acolo câteva clipe, apoi se întoarse şi se uită la Jensen, care îl privea surprins, cu sprâncenele ridicate. Mallory spuse încet:

— Lăsaţi-mă cel puţin să-i spun lui Andrea.

Jensen se uită pentru o clipă la el gânditor, scutură scurt din cap şi ieşi pe lângă el în coridor.

Douăzeci de minute mai târziu, fără să mai fi scos vreo vorbă, cei

patru ajunseră la aerodromul din Termoli, unde îi găsiră pe Vukalovič şi doi dintre sergenţi aşteptându-i; cel de-al treilea, Reynolds, era deja în carlinga *Wellington*-ului său, un altul aflându-se în capătul pistei, cu elicea învârtindu-se.

Zece minute mai târziu ambele avioane erau în aer, Vukalovič într-unul, Mallory, Andrea, Miller şi cei trei sergenţi în celălalt, fiecare avion îndreptându-se spre destinaţia sa.

Jensen, rămas singur pe pistă, privi cele două avioane urcând, şi le urmări cu ochii mijiţi până ce dispărură în întunecimea cerului înnorat, fără lună. Apoi, la fel cum făcuse generalul Zimmerman în după-amiaza aceea, scutură încet din cap, hotărât, se întoarse şi se îndepărtă abătut.

CAPITOLUL 3
VINERI

De la 00.30 la 02.00

Sergentul Reynolds ştie într-adevăr să piloteze un avion, mai ales acesta, îşi spuse Mallory. Deşi privirea lui era atentă şi circumspectă, avea mişcări precise, competente, calme şi relaxate. Nu mai puţin competent era Groves: lumina slabă şi înghesuiala în care se afla mica lui planşetă trasatoare nu-l deranja deloc, iar ca navigator era la fel de experimentat pe cât era de capabil. Mallory se aplecă înainte şi se uită prin geamul carlingii la apele tivite cu alb ale Adriaticii, fremătând la mai puţin de 30 de metri sub fuzelajul avionului, şi se întoarse spre Groves.

— Planul de zbor prevede să zburăm atât de jos?

— Da, sir. Nemţii au instalaţii radar pe unele din insulele aflate de-a lungul coastei iugoslave. Începem să urcăm când ajungem în Dalmaţia.

Mallory dădu din cap în semn de mulţumire, apoi se întoarse să-l privească din nou pe Reynolds. Îl întrebă curios:

— Căpitanul Jensen a avut dreptate, în ceea ce te priveşte. Eşti bun ca pilot. Cum naiba ajunge un puşcaş marin să înveţe să piloteze o chestie ca asta?

— Am antrenament, spuse Reynolds. Trei ani în RAF, doi din ei ca sergent aviator într-o escadrilă de bombardiere *Wellington*. Odată, în Egipt, am luat un *Lysander* fără permisiune. Toţi, făceam asta mereu, dar hârbul pe care l-am luat avea un defect pe conducta de benzină.

— Ai capotat?

— În mare viteză. Reynolds zâmbi. N-au existat obiecţiuni când am cerut un transfer în interes de serviciu. Cred că au considerat că, într-un fel, nu eram prea bun pentru RAF.

Mallory se uită la Groves.

— Şi dumneata?

Groves zâmbi larg.

— Eu eram navigatorul lui în hârbul ăla vechi. Am fost daţi afară în aceeaşi zi.

— Ei bine, zise Mallory serios, asta spune, că asta s-ar putea să fie util.

— Ce-i util? întrebă Reynolds.

— Faptul că sunteţi obişnuiţi cu sentimentul ăsta de dizgraţie. O

să vă ajute să vă jucaţi rolul mult mai bine atunci când va veni momentul. Dacă va veni momentul.

Reynolds spuse cu prudenţă:

— Nu sunt sigur...

— Înainte să sărim aş vrea ca voi — toţi — să vă scoateţi orice ecusoane sau embleme ale gradului de pe haine. Făcu un gest spre Andrea şi Miller, aflaţi în partea din spate a carlingii, pentru a arăta că era vorba şi despre ei, apoi se uită din nou la Reynolds. Galoanele de sergent, însemnele regimentului, baretele de decoraţii — tot.

— De ce dracu s-o fac? Reynolds, îşi spuse Mallory, are cel mai scăzut punct de fierbere întâlnit în ultimul timp. Am câştigat galoanele alea, însemnele alea, baretele alea. Nu văd de ce...

Mallory zâmbi.

— Nu te supui unui ofiţer în timpul misiunii?

— Al naibii de sensibil mai sunteţi, spuse Reynolds.

— Al naibii de sensibil mai sunteţi, *sir*.

— Al naibii de sensibil mai sunteţi, sir. Brusc, Reynolds zâmbi. OK, deci cine are o foarfecă?

— Vezi dumneata, îi explică Mallory, ultimul lucru pe care-l dorim este să cădem în mâinile inamicului.

— Amin! psalmodie Miller.

— Dar dacă vrem să obţinem informaţiile pe care le dorim va trebui să acţionăm în apropierea sau chiar în interiorul liniilor lui. S-ar putea să fim prinşi. Aşa că, trebuie să avem pregătită o poveste.

Groves întrebă liniştit:

— Putem să ştim şi noi care e povestea asta, sir?

— Sigur că puteţi, răspunse exasperat Mallory. Continuă pe un ton grav: Nu înţelegeţi că într-o misiune ca asta supravieţuirea depinde numai şi numai de un singur lucru — încrederea reciprocă totală? În momentul în care o să începem să avem secrete unul faţă de altul, suntem terminaţi.

În întunericul adânc din fundul carlingii, Andrea şi Miller se priviră şi-şi zâmbiră.

***

Când Mallory ieşi din carlingă îndreptându-se spre fuzelaj, mâna lui dreaptă atinse uşor umărul lui Miller. După vreo două minute, Miller căscă, se întinse şi o porni agale spre coada avionului. Mallory îl aştepta în partea din spate a fuzelajului. Avea în mână două hârtii îndoite; desfăcu una şi i-o arătă lui Miller, la lumină unei lanterne. Miller se uită cu atenţie la ea, apoi ridică o sprânceană.

— Şi cam ce-ar fi asta?

— E mecanismul de declanşare a unei mine submersibile de 750

de kg. Învaţă-l pe dinafară.

Miller se uită impasibil la hârtie, apoi aruncă o privire către cealaltă hârtie din mâna lui Mallory.

— Şi acolo ce ai?

Mallory îi arătă. Era o hartă la scară mare al cărei element central era un lac şerpuit, cu un braţ estic foarte scurt, care la rândul lui se oprea brusc în ceea ce părea a fi un baraj. Dincolo de baraj, râul curgea mai departe prin nişte chei şerpuitoare.

— Cum ţi se pare? întrebă Mallory. Arată-i-le pe amândouă lui Andrea şi spune-i să le distrugă.

Mallory îl lăsă pe Miller cufundat în cele două hârtii şi se întoarse în carlingă. Se aplecă peste harta de zbor a lui Groves.

— Suntem încă în rută?

— Da, sir. Tocmai trecem deasupra extremităţii sudice a insulei Hvar. Puteţi vedea câteva lumini în faţă, pe ţărm.

Mallory urmări cu privirea degetul lui Groves, localiză câteva îngrămădiri de luminiţe slabe, apoi se apucă de masă, încercând să-şi regăsească echilibrul când *Wellington*-ul începu brusc să urce. Se uită la Reynolds.

— Urcăm acum, sir. Încep munţii. În vreo jumătate de oră ar trebui să zărim luminile de semnalizare ale partizanilor.

— 33 de minute, spuse Groves. La unu şi douăzeci, cu aproximaţie.

Timp de aproape o jumătate de oră Mallory rămase în carlingă, pe un scaun de pânză cu ramă metalică, fixat în podea, cu privirile aţintite înainte. După câteva minute, Andrea dispăru şi nu se mai întoarse. Miller rămase şi el în spate. Groves privea radarul; Reynolds, pilota: Saunders asculta cu atenţie în căştile radioemiţătorului portabil; şi nimeni nu scotea o vorbă. La unu şi cincisprezece minute Mallory se ridică, îl atinse uşor pe Saunders pe umăr, îi spuse să-şi strângă aparatul şi se îndreptă spre partea din spate a fuzelajului. Îi găsi acolo pe Andrea şi pe un Miller arătând jalnic, cu cârligele paraşutelor deja prinse de cablul de ancorare. Andrea deschisese uşa de lansare şi tocmai arunca afară bucăţele mici de hârtie care se învârtejeau în turbion şi apoi dispăreau în întuneric. Mallory se înfioră de frigul intens. Andrea zâmbi, îi făcu semn să se apropie de uşa deschisă şi arătă în jos, ţipând în urechea lui Mallory:

— E multă zăpadă acolo jos.

Într-adevăr, era multă zăpadă jos. Mallory înţelese acum de ce Jensen spusese că un avion nu poate ateriza acolo. Terenul era deosebit de accidentat, aproape doar o succesiune de văi adânci şi şerpuitoare şi munţi cu pereţi abrupţi. Cam jumătate din zonă era acoperită cu păduri dese de pini; totul se pierdea sub o pătură groasă de zăpadă. Mallory se retrase la adăpostul relativ al fuzelajului şi se

uită la ceas.

— Unu şi şaişpe.

Ca şi Andrea, trebui să răcnească,

— Poate că ceasul tău e puţin înainte? ţipă nefericit Miller.

Mallory scutură din cap, Miller făcu la fel. Se auzi o sonerie şi Mallory se îndreptă spre carlingă, trecând pe lângă Saunders care tocmai pleca în spate. Când Mallory intră, Reynolds aruncă o privire peste umăr, apoi arătă direct în faţă. Mallory se aplecă peste umărul lui şi privi cu atenţie prin parbriz în faţă şi în jos. Dădu aprobator din cap.

Cele trei lumini, în forma unui V prelung, erau încă la câteva mile în faţa lor, dar se vedeau foarte clar. Mallory se întoarse, îl atinse pe Groves pe umăr şi-i făcu semn către coada avionului. Groves se ridică şi se îndepărtă. Mallory îl întrebă pe Reynolds:

— Unde sunt luminile roşii şi verzi de semnalizare a lansării?

Reynolds i le arătă.

— Aprinde-o pe cea roşie. Cât ţine?

— Treizeci de secunde. Sau pe-aproape.

Mallory se uită din nou afară. Luminile erau la mai puţin de jumătate din distanţa la care le văzuse prima oară. Îi spuse lui Reynolds:

— Treci pe pilotul automat. Închide admisia combustibilului.

— Să-nchid... pentru benzina care mai e...

— Închide blestematele alea de rezervoare! Şi du-te în spate. Cinci secunde.

Reynolds făcu aşa cum i se spusese. Mallory aşteptă, se mai uită o dată la luminile de semnalizare din faţă, apăsă pe butonul de lumină verde, se ridică şi se îndreptă repede spre coada avionului. Când ajunse la uşa de lansare, chiar şi Reynolds, ultimul din ceilalţi cinci, dispăruse. Mallory îşi prinse cârligul, se apucă cu mâinile de marginea uşii şi se aruncă în aspra noapte bosniacă.

Impactul brusc şi neplăcut al corzilor paraşutei îl făcu să se uite repede în sus: cercul concav al unei paraşute deschise era o privelişte liniştitoare. Se uită în jos şi văzu altă privelişte la fel de liniştitoare — alte cinci paraşute deschise, dintre care două se bălăngăneau frenetic pe cer — la fel ca şi a lui. Existau câteva lucruri, îşi spuse Mallory, despre care el, Andrea şi Miller aveau multe de învăţat. Controlarea coborârii cu paraşuta era unul dintre ele.

Se uită în sus şi apoi spre est, să vadă dacă mai putea localiza *Wellington*-ul, dar acesta nu se mai zărea. Deodată, pe când privea şi asculta, ambele motoare, aproape la unison, tăcură. Trecură câteva secunde lungi, când singurul sunet care se auzea era şuieratul vântului în urechi, apoi urmă un bubuit metalic puternic când bombardierul se prăbuşi la pământ sau se sfărâmă de o creastă de munte nevăzută,

undeva în faţă. Nu se văzu explozia, sau nu o văzu el; doar bubuitul, apoi o tăcere adâncă. Pentru prima oară în acea noapte apăru luna.

***

Andrea ateriză greoi pe o suprafaţă de pământ denivelată, se rostogoli de două ori, se ridică oarecum cu prudenţă în picioare, descoperi că e întreg, apăsă pe dispozitivul de strângere rapidă a paraşutei, apoi automat, instinctiv — Andrea avea un computer intern pentru supravieţuire — făcu o întoarcere de 360°. Dar nici un pericol imediat nu părea să-l ameninţe, sau nici unul pe care să-l poată vedea. Andrea privi mai pe îndelete locul unde aterizaseră.

Fuseseră, îşi spuse el încruntat, teribil de norocoşi, încă vreo sută de metri mai spre sud şi şi-ar fi petrecut restul nopţii — şi, din câte se părea, chiar restul războiului — agăţaţi în vârful celor mai înalţi pini pe care-i văzuse vreodată. Dar avuseseră norocul de partea lor şi aterizaseră într-un luminiş îngust, care mărginea panta abruptă a unui perete de stâncă.

Sau, mai degrabă, toţi cu excepţia unuia. La vreo cincizeci de metri de locul unde aterizase Andrea, un cot al pădurii pătrundea în luminiş. Ultimul copac din acest cot blocase drumul paraşutistului spre pământ. Andrea îşi ridică sprâncenele într-o expresie de uimire amuzantă şi o luă la fugă într-acolo.

Paraşutistul ghinionist era agăţat de ramura cea mai de jos a pinului. Avea mâinile încurcate în pânză, genunchi îndoiţi şi călcâiele lipite în poziţia corectă de aterizare, cu picioarele la mai puţin de un metru de pământ. Avea ochii strâns închişi. Caporalul Miller părea îngrozitor de nefericit.

Andrea se apropie de el şi-l atinse uşor pe umăr. Miller deschise ochii şi se uită la Andrea, care-i arătă în jos. Miller îi urmări privirea şi-şi coborî picioarele, care ajunseră astfel la zece centimetri de pământ. Andrea scoase un cuţit, tăie pânza şi Miller îşi încheie în sfârşit călătoria. Îşi îndreptă tunica, cu o faţă impasibilă, şi ridică din umăr, întrebător. Andrea, cu faţa la fel de impasibilă, arătă spre luminiş. Trei din ceilalţi patru paraşutişti aterizaseră cu bine; al patrulea, Mallory, atingea în acel moment pământul.

Două minute mai târziu, pe când cei şase tocmai se apropiau de cel mai estic semnal luminos de aterizare, un strigăt anunţă apariţia unui tânăr soldat care venea în fugă către ei dinspre marginea pădurii. Îşi ridicară puştile şi aproape imediat le coborâră: de data asta nu era nevoie să le folosească. Soldatul îşi târa arma de ţeavă şi cu mâna cealaltă le făcea nişte semne frenetice în semn de salut. Era îmbrăcat în ceva care semăna a uniformă, decolorată şi zdrenţuită, o combinaţie de haine de la mai multe armate; părul lung îi flutura pe

umeri, ochiul drept era şaşiu, iar barba roşcată încâlcită. Era evident că le ura bun venit. Repetând mereu un salut de neînţeles, le strânse mâinile, o dată şi încă o dată, cu un rânjet larg care arăta cât de încântat era.

Treizeci de secunde mai târziu i se mai alăturaseră cel puţin o duzină, toţi cu barbă, toţi îmbrăcaţi în aceleaşi uniforme ciudate, fiecare diferită de cealaltă, toţi la fel de bucuroşi. Apoi, ca la un semnal, tăcură cu toţii şi se dădură puţin înapoi, pe când cel care era în mod evident conducătorul lor apăru din marginea pădurii. Nu semăna deloc cu oamenii săi. În primul rând era ras, şi purta o uniformă de campanie britanică, de data asta întreagă. Apoi, nu zâmbea — avea aerul unui om care zâmbeşte foarte rar, dacă nu chiar niciodată. Şi se mai deosebea de ceilalţi şi prin faptul că era un uriaş înalt de cel puţin 1.90 m, cu o faţă vulturească, iar la brâu purta patru cuţite lungi de vânătoare — un exces de armament care la altul ar fi putut arăta nepotrivit, sau chiar comic, dar care, văzut la el, nu te făcea deloc să zâmbeşti. Avea faţa oacheşă şi încruntată, iar când deschise gura, vorbi într-o engleză înceată şi preţioasă, dar corectă.

— Bună seara, îi privi întrebător. Sunt căpitan Drošni.

Mallory făcu un pas înainte.

— Căpitan Mallory.

— Bine aţi venit în Iugoslavia, căpitane Mallory — în Iugoslavia partizanilor. Drošni făcu un semn cu capul spre flacăra ce se stingea, cu faţa strâmbată în ceea ce putea fi o încercare de zâmbet, dar nu făcu nici un gest de a da mâna cu ei. După cum vedeţi, vă aşteptam.

— Luminile voastre ne-au fost de mare ajutor, recunoscu Mallory.

— Mulţumesc. Drošni îşi îndreptă privirea spre răsărit, apoi din nou spre Mallory şi scutură încet din cap. Păcat de avion.

— Păcat de tot războiul.

Drošni dădu din cap aprobator.

— Veniţi. Cartierul nostru general e aproape.

Nu mai spuseră nimic. Drošni, în frunte, intră imediat în pădure. Mallory, în spatele lui, privea intrigat urmele de paşi, perfect vizibile acum în lumina puternică a lunii, lăsate de Drošni în zăpada adâncă. Erau, îşi spuse Mallory, foarte ciudate. Fiecare talpă lăsa trei V-uri, tocul unul. Braţul din dreapta al primului V de pe talpa dreaptă avea o întrerupere. Mallory înregistră inconştient această mică ciudăţenie. Nu avea nici un motiv s-o facă, doar că toţi Mallory din lumea asta întotdeauna observă şi înregistrează în minte neobişnuitul. Asta îi ajută să supravieţuiască.

Panta deveni mai abruptă, stratul de zăpadă mai gros, iar lumina palidă a lunii se strecura cu greutate printre ramurile încărcate cu zăpadă ale pinilor. Un vânt uşor bătea dinspre est; frigul era puternic. Timp de aproape zece minute nimeni nu spuse nimic, apoi se auzi

vocea lui Drošni, încet, dar clar, şi cu o notă imperativă în apărarea sacadată:

— Staţi! Arătă cu un gest larg în sus. Staţi. Ascultaţi.

Se opriră, priviră în sus şi ascultară cu atenţie. Sau cel puţin Mallory şi oamenii lui priviră în sus şi ascultară cu atenţie, căci iugoslavii aveau altceva în minte; rapid, operativ şi simultan, fără să li se spună nimic sau să li se ordone printr-un gest, vârâră ţevile mitralierelor şi puştilor în coastele şi spatele celor şase paraşutişti, cu o forţă şi o hotărâre absolută care făceau inutile orice alte cuvinte.

Cei şase reacţionară aşa cum era de aşteptat. Reynolds, Groves şi Saunders, care erau mai puţin obişnuiţi cu schimbările sorţii decât cei trei tovarăşi mai în vârstă, avură aceeaşi combinaţie de tresărire, de furie şi uimire totală. Mallory părea gânditor. Miller ridică amuzat dintr-o sprânceană. Pe faţa lui Andrea, cum era de aşteptat, nu se citi nimic: era prea ocupat să-şi arate reacţia obişnuită la violenţa fizică.

Mâna lui dreaptă, pe care o ridicase imediat către umăr într-un aparent gest de supunere, prinse ca-ntr-o menghină ţeava puştii celui din dreapta sa şi încercă să i-o smulgă din mâna, în timp ce cotul lui stâng se înfipse cu toată puterea în plexul, solar al celui din stânga, care gemu de durere şi se dădu înapoi câţiva paşi, clătinându-se. Andrea, acum cu ambele mâini pe puşca celuilalt, o smulse uşor, o ridică şi coborî ţeava într-o mişcare rapidă şi neclară. Soldatul se prăbuşi încet, ca sub o imensă greutate. Cel din stânga, furios, încă îndoit de mijloc şi strigând de durere, încerca să-şi ridice arma, când patul puştii lui Andrea îl lovi în faţă; scoase un icnet scurt şi căzu inconştient la pământ.

Cele trei secunde cât dură mişcarea lui Andrea fură suficiente ca iugoslavii să-şi revină din momentul de stupoare totală. Şase soldaţi se aruncară asupra lui Andrea, trântindu-l la pământ. În lupta furioasă care urmă, Andrea îi doborî pe ceilalţi în obişnuitul său stil, dar când unul din iugoslavi începu să-l lovească în cap cu ţeava unui pistol, Andrea se hotărî să fie înţelept şi rămase liniştit. Cu două puşti înfipte în spate şi câte două mâini încleştate pe braţe, Andrea fu ridicat în picioare. Doi dintre cei care-l ţineau arătau deja storşi de putere.

Drošni, cu privirea încruntată, furioasă, se apropie, scoase unul din cuţitele de la brâu şi-i apropie vârful de gâtul lui Andrea, cu o forţă atât de sălbatică încât pielea fu crestată şi câţiva stropi de sânge picurară pe tăişul strălucitor. Pentru o clipă, Drošni păru că-şi va băga la loc cuţitul în teacă, apoi ochii i se îndreptară către cele două trupuri care zăceau ghemuite în zăpadă. Făcu un semn cu capul către cel mai apropiat din oamenii săi.

— Ce-i cu ei?

Un iugoslav tânăr se lăsă în genunchi, se uită întâi la cel lovit cu ţeava puştii, îi atinse uşor capul, îl examină pe cel de-al doilea, apoi se

ridică. În lumina palidă faţa lui părea nefiresc de albă.

— Josef e mort. Cred că are gâtul rupt. Iar fratele lui — respiră — dar falca pare să fie...

Vocea i se stinse, nesigură.

Drošni îşi întoarse privirea spre Andrea... Buzele îi dezveliră dinţii într-un zâmbet de fiară, şi apăsă mai mult pe cuţit.

— Ar trebui să te omor acum. Te voi omorî mai târziu. Băgă cuţitul la loc în teacă, ridică mâinile cu degetele desfăcute spre faţa lui Andrea şi strigă: Eu însumi. Cu mâinile astea.

— Cu mâinile astea. Încet, cu o privire plină de înţeles, Andrea examină cele patru perechi de mâini încleştate pe braţele sale, apoi se uită cu dispreţ la Drošni şi spuse: Curajul dumitale mă îngrozeşte.

Urmă o tăcere scurtă, încremenită. Cei trei tineri sergenţi priveau spectacolul care se desfăşura în faţa lor cu expresii ce reflectau grade variate de consternare şi incredulitate. Mallory şi Miller se uitau la el impasibili. Pentru o clipă Drošni păru să nu fi auzit bine, apoi faţa i se schimonosi de furie sălbatică şi-l lovi pe Andrea peste faţă cu dosul mâinii. În colţul din dreapta al gurii lui Andrea apăru o şuviţă de sânge, dar Andrea rămase nemişcat şi faţa lui nu exprima nimic.

Ochii lui Drošni se îngustară. Andrea zâmbi scurt. Drošni îl lovi din nou, de data asta cu dosul celeilalte mâini. Efectul fu acelaşi, doar că de data asta şuviţa de sânge apăru în colţul stâng al gurii. Andrea zâmbi din nou, dar în ochii lui se citea o răceală de mormânt. Drošni se întoarse şi se îndepărtă, apoi se opri în faţa lui Mallory.

— Chiar eşti conducătorul acestor oameni, căpitane Mallory?

— Da.

— Eşti un conducător foarte... tăcut, căpitane?

— Ce pot să spun unui om care-şi întoarce armele împotriva prietenilor şi aliaţilor săi? Mallory se uită la el rece. Vreau să vorbesc cu comandantul vostru, nu cu un nebun.

Faţa lui Drošni se întunecă. Făcu un pas înainte, cu braţul ridicat să lovească. Foarte repede, dar atât de uşor şi de calm, încât mişcarea păru înceată, şi, ignorând total cele două ţevi de puşcă înfipte în coastele sale, Mallory îşi ridică Luger-ul şi îl îndreptă spre faţa lui Drošni. Declicul piedicii de siguranţă a Luger-ului se auzi ca o lovitură de ciocan în tăcerea lăsată brusc, nefiresc de adâncă.

Şi, într-adevăr, era o tăcere nefiresc de adâncă. Cu excepţia unei singure mişcări uşoare — atât de înceată, încât să fie imperceptibilă — şi partizanii, şi paraşutiştii încremeniseră într-un tablou vrednic de friza unui templu ionic. Cei trei sergenţi, ca şi majoritatea partizanilor, priveau uimiţi, fără să le vină să creadă. Cei doi care îl păzeau pe Mallory se uitară întrebători la Drošni. Drošni se uita la Mallory ca la un nebun. Andrea nu se uita la nimeni, în timp ce Miller avea acea privire detaşată şi dezgustată de tot, pe care numai el putea s-o aibă.

Dar Miller fu cel care făcu acea mişcare uşoară, care se încheie cu degetul lui mare oprit pe piedica de siguranţă a Schmeisser-ului său. După câteva secunde luă degetul de pe ea: va veni momentul şi pentru Schmeisser-e, dar nu acum.

Drošni îşi lăsă în jos mâna, într-o ciudată mişcare văzută cu încetinitorul, şi se dădu doi paşi înapoi. Faţa îi era încă întunecată de furie, ochii negri scăpărau cu cruzime, dar acum se stăpânea bine. Spuse:

— Nu ştii că trebuie să fim prudenţi? Până suntem siguri de identitatea voastră?

— De unde să ştiu? Mallory făcu un gest cu capul spre Andrea. Data viitoare spune-le oamenilor dumitale să fie atenţi cu prietenul meu, ai putea chiar să-i avertizezi să se ţină la distanţă. El a reacţionat în singurul fel pe care-l ştie. Şi ştiu de ce.

— O să-mi explici mai târziu. Daţi-mi armele.

— Nu, spuse Mallory, băgându-şi la loc Luger-ul în toc.

— Eşti nebun? Vi le pot lua.

— Aşa-i, spune calm Mallory. Dar mai întâi ar trebui să ne omori, nu? Şi nu cred că ai rămâne prea mult timp căpitan, amice!

Furia din ochii lui Drošni deveni îngândurare. Dădu un ordin tăios în sârbo-croată şi din nou soldaţii lui îndreptară puştile spre Mallory şi cei cinci tovarăşi ai săi. Dar nu făcură nici o încercare de a le lua armele. Drošni se întoarse, făcu un gest cu mâna şi o porni din nou în sus, prin pădurea în pantă abruptă. Drošni, îşi spuse Mallory, nu pare a fi genul de om căruia îi place să rişte prea mult.

Timp de douăzeci de minute se căţărară cu greu pe povârnişul alunecos. O voce se auzi strigând din întuneric şi Drošni răspunse fără să se oprească. Trecură pe lângă două santinele cu puşti mitraliere şi într-un minut erau la cartierul general al lui Drošni.

Era o tabără militară de dimensiuni destul de reduse — dacă un cerc larg de barăci rudimentare putea fi numit tabără — şi se găsea instalată într-una din acele vâlcele adânci atât de caracteristice zonei bosniace, după cum avea să afle Mallory. La baza acestei vâlcele creşteau două cercuri concentrice de pini mult mai înalţi şi mai groşi decât cei ce puteau fi văzuţi în vestul Europei, pini ale căror ramuri groase se împleteau la 25- 30 de metri deasupra pământului, formând o boltă acoperită de zăpadă, atât de deasă şi de nepătruns, încât pe pământul bătătorit al taberei nu era nici măcar zăpadă spulberată. Mai mult, acelaşi acoperiş împiedica orice rază de lumină să se strecoare în sus; nu exista nici o încercare de camuflaj la ferestrele luminate ale câtorva barăci, şi chiar se vedeau câteva felinare agăţate afară, pentru a lumina tabăra. Drošni se opri şi-i spuse lui Mallory:

— Dumneata vii cu mine. Voi ceilalţi rămâneţi aici.

Îl conduse pe Mallory către uşa celei mai mari barăci a taberei.

Andrea, fără să fie rugat, îşi scoase raniţa şi se aşeză pe ea, apoi ezitând mai mult sau mai puţin, îl imitară şi ceilalţi. Paznicii lor se uitară la ei nesiguri, apoi se retraseră într-un semicerc neregulat, dar vigilent. Reynolds se întoarse către Andrea cu o expresie ce dovedea o lipsă totală de admiraţie şi de bunăvoinţă.

— Eşti nebun, se auzi vocea lui Reynolds, într-o şoaptă plină de furie. Puteai să fii omorât. Din cauza ta puteam să fim cu toţii omorâţi. Ce-i cu tine, te-a-ngropat vreun obuz, sau ce ai?

Andrea nu răspunse. Îşi aprinse unul din trabucele lui puturoase şi îl privi pe Reynolds gânditor şi blând, sau pe cât de blând putea el să arate.

— Nebun e prea frumos spus. Groves era şi mai furios decât Reynolds. Sau chiar nu ştiai că tipul pe care l-ai omorât era un partizan? Chiar nu ştii ce înseamnă asta? Chiar nu ştii că oamenii ăştia trebuie întotdeauna să fie prudenţi?

Fie că ştia sau nu, Andrea nu spuse nimic. Trase din trabuc şi-şi plimbă privirea calmă de la Reynolds la Groves.

— Haideţi, spuse Miller pe un ton ce se voia liniştitor. Nici chiar aşa. Poate Andrea a fost puţin cam nechibzuit, dar...

— Dumnezeule! spuse aprins Reynolds. Se uită cu disperare la ceilalţi doi sergenţi. Suntem la o mie de mile de casă, fără nici un ajutor, cu o şleahtă de căzături pe care le mănâncă trăgaciul. Se întoarse spre Miller şi-l maimuţări: „Nici chiar aşa!"

Pe faţa lui Miller apăru o expresie jignită, şi se uită în altă parte.

***

Încăperea era mare şi aproape goală. Singura concesie făcută confortului era un foc de pin care trosnea într-o vatră improvizată. Singurele mobile erau o masă crăpată din lemn de pin, două scaune şi o laviţă.

Toate acestea Mallory le înregistră în subconştient. Nici măcar nu reacţionă când îl auzi pe Drošni spunând „Căpitane Mallory, acesta este comandantul meu"

Era mult prea ocupat să-l privească uluit pe cel care stătea aşezat în spatele mesei.

Omul era scund şi îndesat, în jur de 35 de ani. Ridurile adânci din jurul ochilor şi al gurii se puteau datora timpului de afară, sau bunei dispoziţii, sau poate amândurora; căci în acest moment zâmbea uşor. Era îmbrăcat în uniforma de căpitan al armatei germane şi purta la gât Crucea de Fier.

CAPITOLUL 4
VINERI

De la 02.00 la 03.30

Căpitanul neamţ se lăsă pe spate în scaunul său şi îşi împreună vârful degetelor. Avea aerul că savurează din plin momentul.

— *Hauptmann*[5] Neufeld, căpitane Mallory. Se uită la uniforma lui Mallory, în locurile unde ar fi trebuit să fie însemnele gradului. Sau cel puţin aşa cred. Eşti surprins să mă vezi?

— Sunt încântat să te cunosc, Hauptmann Neufeld. Uimirea lui Mallory se transformase încet într-un început lung de zâmbet, iar acum scoase un oftat adânc de uşurare. Nici nu-ţi poţi imagina cât de încântat. Continuând să zâmbească, se întoarse spre Drošni, şi imediat zâmbetul i se transformă într-o expresie de consternare. Dar cine eşti dumneata? Cine e omul ăsta, Hauptmann Neufeld? Pentru numele lui Dumnezeu, cine sunt oamenii aia de afară? Trebuie să fie... ei trebuie să fie. Drošni îl întrerupse furios:

— Unul din oamenii lui mi-a omorât un om.

— Ce?

Neufeld, al cărui zâmbet dispăruse şi el, se ridică brusc, răsturnând cu zgomot scaunul. Mallory îl ignoră şi continuă să se holbeze la Drošni.

— Cine sunteţi? Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi?

Drošni răspunse încet:

— Ni se spune cetnici[6].

— Cetnici? Cetnici? Ce naiba sunt cetnicii ?

— Iartă-mă, căpitane, dacă zâmbesc uşor neîncrezător. Neufeld îşi recăpătase cumpătul şi chipul lui avea acum un aer impasibil şi ciudat de prudent; numai ochii îi erau atenţi.

Ceva foarte neplăcut, îşi spuse Mallory, s-ar putea întâmpla celor care s-ar înşela şi l-ar subaprecia pe Hauptman Neufeld.

— Dumneata? Şeful unei misiuni speciale în această ţară, şi nu ai fost suficient de bine instruit ca să ştii că cetnicii sunt aliaţii noştri iugoslavi?

— Aliaţi? Aaaa! Faţa lui Mallory se lumină a înţelegere. Trădători? Colaboraţionişti iugoslavi? Da?

Un mormăit de fiară se auzi din gâtlejul lui Drošni, care făcu un pas spre Mallory, cu mâna dreaptă încleştată pe mânerul unui cuţit. Neufeld îl opri cu o comandă tăioasă şi o mişcare scurtă şi rapidă a mâinii în jos.

— Şi ce vrei să spui cu misiunea specială? întrebă Mallory. Se uită pe rând la cei doi şi apoi zâmbi, părând a înţelege. Oh, într-adevăr suntem o misiune specială, dar nu aşa cum credeţi. Sau cel puţin, nu aşa cum cred eu că voi credeţi.

— Nu? Tehnica lui Neufeld de ridicare a sprâncenei îşi spuse Mallory, aproape că se putea măsura cu cea a lui Miller. Atunci de ce crezi că vă aşteptam?

— Dumnezeu ştie, răspunse sincer Mallory. Credeam că sunt partizani. Mă tem că de-asta a fost omorât omul lui Drošni.

— De-asta a fost omorât — Neufeld se uită la Mallory cu privirea lui impasibilă şi prudentă, îşi ridică scaunul şi se aşeză gânditor. Cred că ar fi mai bine să te explici.

***

Aşa cum îi stătea bine unui bărbat care se aventurase peste tot în West End-ul Londrei, Miller obişnuia să folosească la masă un şervet; şi acum folosea într-adevăr unul, vârât în partea de sus a tunicii, pe când stătea pe raniţa sa în mijlocul taberei lui Neufeld şi mânca cu un aer dezgustat, dintr-o gamelă, ceva ce semăna vag cu nişte gulaş. Cei trei sergenţi, aşezaţi alături, priviră pentru câteva clipe cu uimire spectacolul, apoi îşi reluară discuţia în şoaptă. Andrea, trăgând din inevitabilul lui trabuc puturos şi ignorând total cele şase santinele atente şi neîncrezătoare, se plimba nepăsător prin tabără, otrăvind aerul pe oriunde trecea. Prin aerul îngheţat al nopţii se auzea clar, în depărtare, cineva cântând încet, acompaniat de o chitară.

Pe când Andrea îşi încheia circuitul taberei, Miller ridică privirea şi făcu un semn cu capul în direcţia muzicii.

— Cine cântă?

Andrea ridică din umeri.

— Poate-i la radio.

— Ar trebui să-şi cumpere alt radio. Urechea mea...

— Ascultaţi! Reynolds îi întrerupse cu o şoaptă încordată şi insistentă. Am discutat ceva.

Miller se jucă puţin cu şervetul, şi apoi spuse blând:

— Nu. Gândiţi-vă la mamele şi iubitele îndurerate pe care o să le lăsaţi în urma voastră.

— Ce vrei să spui?

— V-a trecut prin cap să o întindem, asta vreau să spun, răspunse Miller. Poate altă dată.

— De ce nu acum? Groves era îndârjit. Acum îi putem lua prin surprindere.

— Oare? Miller oftă. Ce naiv eşti! Uită-te mai bine. Doar nu crezi că Andrea chiar se da în vânt după sport, nu?

Cei trei sergenţi furişară o privire în jur, apoi se uitară întrebători la Andrea.

— Cinci ferestre întunecate, spuse Andrea. În spatele lor cinci siluete întunecate. Cu cinci mitraliere la fel de întunecate.

Reynolds dădu încet din cap şi se uită în altă parte.

***

— Ei bine! Neufeld, observă Mallory, avea o mare slăbiciune să-şi împreuneze vârful degetelor. Mallory cunoscuse odată un judecător căruia îi plăceau teribil de mult condamnările la moarte, şi care avea exact aceeaşi slăbiciune. Povestea pe care mi-o spui, dragul meu căpitan Mallory, continuă Neufeld, este într-adevăr deosebit de ciudată.

— Exact, recunoscu Mallory. Aşa ar trebui să fie, nu? ca să poată explica situaţia deosebit de ciudată în care ne aflăm în acest moment.

— Adevărat, adevărat. Fără grabă, atent, Neufeld numără pe degete. Pretinzi că timp de câteva luni ai condus o reţea de contrabandişti cu penicilină şi alte medicamente în sudul Italiei. Ca ofiţer de legătură al Aliaţilor ţi-a fost foarte uşor să le obţii de la bazele armatei şi aviaţiei americane.

— Am avut ceva greutăţi spre sfârşit, recunoscu Mallory.

— Ajung şi la asta. Mai pretinzi că acele provizii erau trimise Wehrmacht-ului.

— Aş vrea să nu mai foloseşti cuvântul „pretinzi” pe tonul ăsta, spuse iritat Mallory. Întreabă-l pe şeful Serviciului de Contrainformaţii din Padova al feldmareşalului Kesselring.

— Cu plăcere! Neufeld puse mâna pe telefon, spuse câteva cuvinte în germană şi aşeză la loc receptorul. Mallory îl întrebă surprins:

— Ai o linie directă cu exteriorul? Din locul ăsta?

— Am o linie directă cu o baracă aflată la 50 de metri de aici, unde avem un transmiţător foarte puternic. Deci... Mai pretinzi că aţi fost prinşi, judecaţi la curtea marţială şi aşteptaţi confirmarea sentinţei de condamnare la moarte. Da?

— Dacă sistemul vostru de spionaj din Italia este aşa cum se vorbeşte, o să afli asta mâine, spuse pe un ton sec Mallory.

— Exact, exact. Apoi aţi reuşit să fugiţi, aţi omorât paznicii şi aţi auzit în camera de instructaj cum erau instruiţi agenţii pentru o misiune în Bosnia, îşi împreună din nou vârfurile degetelor. Aici s-ar putea să spui adevărul. Ce misiune ziceai că au primit?

— N-am zis nimic. N-am fost foarte atent. Era ceva despre găsirea unor şefi de misiune britanici care se pierduseră, şi încercarea de a distruge reţeaua voastră de spionaj. Nu sunt foarte sigur. Aveam

lucruri mult mai importante la care să ne gândim.

— Sunt convins, spuse Neufeld dezgustat. Pielea voastră, de pildă. Ce s-a întâmplat cu galoanele dumitale, căpitane? Baretele de decoraţii? Nasturii?

— E clar că n-ai trecut niciodată prin curtea marţială, Hauptmann Neufeld.

— Ai fi putut să ţi le smulgi singur, spuse cu blândeţe Neufeld.

— Şi pe urmă să golesc trei sferturi din combustibilul din rezervoare înainte să furăm avionul?

— Rezervoarele erau numai pe sfert pline? Mallory dădu din cap aprobator. Şi avionul vostru s-a prăbuşit fără să ia foc?

— N-aveam intenţia să ne prăbuşim, spuse Mallory, începând să-şi piardă răbdarea. Voiam să aterizăm. Dar ne-am trezit fără combustibil — şi, cum am aflat acum, în alt loc decât voiam.

Neufeld răspunse absent:

— Ori de câte ori partizanii aprind lumini de aterizare, aprindem şi noi câteva — în plus, ştiam că voi — sau alţii — veneau. Fără benzină, ei? Din nou Neufeld vorbi scurt la telefon, apoi se întoarse spre Mallory. Totul este în ordine — dacă e adevărat. Mai rămâne doar de explicat moartea omului căpitanului Drošni.

— Îmi pare rău pentru asta. A fost o greşeală grosolană. Dar cu siguranţă că puteţi înţelege. Ultimul lucru pe care-l doream era să aterizăm printre voi, să ajungem la voi. Auzisem ce păţesc paraşutiştii britanici care aterizează pe teritoriu german.

Din nou Neufeld îşi uni vârfurile degetelor.

— Suntem în stare de război. Continuă.

— Intenţia noastră era să aterizăm pe teritoriul partizanilor, să ne strecurăm peste linii şi să ne predăm. Când oamenii lui Drošni şi-au îndreptat armele spre noi am crezut că partizanii erau demult pe urmele noastre, că fuseseră anunţaţi că am furat avionul. Şi pentru noi asta nu putea însemna decât un singur lucru.

— Aşteaptă afară. Căpitanul Drošni şi cu mine venim imediat.

Mallory ieşi. Andrea, Miller şi cei trei sergenţi stăteau liniştiţi pe raniţele lor. Din depărtare se mai auzea sunetul uşor al muzicii. Mallory se opri o clipă să asculte, apoi se îndreptă spre ceilalţi! Miller se şterse la gură delicat cu şervetul şi ridică privirea sere Mallory.

— Aţi avut o discuţie agreabilă?

— I-am spus o poveste. Cea despre care am discutat în avion. Se uită la cei trei sergenţi. Ştie vreunul din voi germana?

Toţi trei scuturară din cap.

— Bun. Uitaţi şi că ştiţi engleza. Dacă cineva vă întreabă ceva, nu ştiţi nimic.

— Chiar dacă nu mă întreabă, spuse cu amărăciune Reynolds, tot nu ştiu nimic.

— Cu atât mai bine, spuse Mallory încurajator. Aşa nu poţi niciodată să spui nimic, nu?

Se întrerupse şi se întoarse pe când Neufeld şi Drošni apărură în pragul uşii. Neufeld veni spre ei şi spuse:

— Cât aşteptăm o confirmare, poate vreţi nişte mâncare şi vin. La fel cum făcuse şi Mallory puţin mai devreme, ascultă cu atenţie pentru o clipă. Dar mai întâi trebuie să-l cunoaşteţi pe menestrelul nostru.

— Ne vom mulţumi doar cu mâncarea şi vinul, spuse Andrea.

— Priorităţile voastre sunt greşite. O să vedeţi. Veniţi.

Sala de mese — dacă putea fi ridicată la acest rang – se afla cam la patruzeci de metri de acolo. Neufeld deschise uşa unei barăci şi văzură ceva improvizat în grabă, două mese şubrede şi patru laviţe aşezate pe podeaua de pământ. În fundul încăperii, obişnuitul foc de pin ardea în obişnuita vatră de piatră Aproape de foc, la capătul celei mai îndepărtate mese, trei oameni.

— În mod clar, ţinând seama de hainele cu gulerul ridicat şi puştile rezemate lângă ei, un fel de santinele ieşite pentru moment din gardă — beau cafea şi ascultau cântecul liniştit al unei siluete aşezate pe jos, lângă foc.

Cântăreţul era îmbrăcat într-un hanorac zdrenţuit, o pereche de pantaloni şi mai zdrenţuiţi şi nişte cizme până la genunchi căscate la fiecare cusătură. Faţa nu i se vedea aproape deloc, cu excepţia unui puf de păr negru şi a unor ochelari mari, întunecaţi.

Lângă el, părând să doarmă cu capul pe umărul lui, stătea o fată. Era îmbrăcată într-o manta a armatei britanice, foarte ruptă, cu gulerul ridicat, atât de lungă încât îi acoperea complet picioarele îndoite sub ea. Cu părul ei foarte blond, ciufulit, care îi atârna pe umeri, s-ar fi putut mândri orice scandinavă, dar pometii largi, sprâncenele întunecate şi genele lungi coborâte peste obrajii foarte palizi aparţineau fără nici o îndoială unei slave.

Neufeld traversă încăperea şi se opri lângă foc. Se aplecă spre cântăreţ şi spuse:

— Petar, vreau să-ţi prezint nişte prieteni.

Petar îşi pusa jos chitara, ridică puţin capul, apoi se întoarse şi atinse braţul fetei. Imediat fata înălţă capul şi ochii ei, ochi mari, întunecaţi ca funinginea, se deschiseră mari. Avea o privire de animal hăituit. Se uită în jurul ei rătăcită, apoi sări repede în picioare, părând şi mai mică din cauza mantalei care-i ajungea aproape până la glezne, şi întinse mâna să-l ajute pe chitarist să se ridice. Pe când se ridica, el se împiedică şi bâjbâi în gol — era clar că era orb.

— Ea e Maria, spuse Neufeld. Maria, ţi-l prezint pe căpitanul Mallory.

— Căpitanul Mallory. Avea vocea blândă şi puţin răguşită; engleza ei era aproape lipsită de accent. Eşti englez, căpitane Mallory?

Evident, îşi spuse Mallory, nu era nici momentul şi nici locul să se laude cu strămoşii lui din Noua Zeelandă. Zâmbi.

— Da, ceva în genul ăsta.

Maria zâmbi la rândul ei.

— Întotdeauna am vrut să cunosc un englez.

Făcu un pas înainte, spre mâna întinsă a lui Mallory, i-o dădu la o parte şi-i trase o palmă, cu toată puterea, pe obraz.

— Maria! Neufeld se uită surprins la ea. E de partea noastră.

— Englez şi trădător? Ridică din nou mâna dar braţul îi fu brusc oprit de strânsoarea lui Andrea. Încercă, în van, să se elibereze, apoi se linişti, şi doar ochii întunecaţi mai străluciră plini de furie. Andrea îşi duse mâna liberă la obraz şi şi-l frecă, amintindu-şi cu tandreţe.

— Zău dacă nu-mi aminteşte de Maria mea, spuse el cu admiraţie, apoi îi zâmbi lui Mallory. Ştiu să-şi folosească mâinile, iugoslavii ăştia.

Mallory îşi frecă trist obrazul, şi se întoarse spre Neufeld.

— Poate că Petar — aşa-l cheamă, nu?...

— Nu. Neufeld scutură categoric din cap. Mai târziu: să mâncăm acum.

Îi conduse spre masa din fundul încăperii, le făcu semn să ia loc, se aşeză şi el şi continuă: Regret. A fost vina mea. Ar fi trebuit să-mi dau seama.

— E — ăăă — întreagă? întrebă delicat Miller.

— Un animal sălbatic, aşa crezi?

— Pentru unul de casă, ar fi destul de periculos, nu-i aşa?

— A absolvit Universitatea din Belgrad, Limbi străine. Strălucit, mi s-a spus. La puţin timp după absolvire s-a întors acasă, în munţii bosniaci. Şi-a găsit părinţii şi cei doi fraţi mai mici măcelăriţi. Şi — ei bine, de atunci e aşa.

Mallory se răsuci în scaun şi se uită la fată. Privirea ei întunecată şi fixă era aţintită, fără să clipească, asupra lui, iar expresia ei era departe de a fi încurajatoare. Mallory se întoarse din nou spre Neufeld.

— Cine a făcut-o? Vreau să spun, povestea cu părinţii ei.

— Partizanii, spuse furios Drošni. Blestemat fie sufletul lor întunecat. Părinţii Mariei erau de-ai noştri, cetnici.

— Şi cântăreţul? întrebă Mallory.

— Fratele ei mai mare. Neufeld dădu încet din cap. Orb din naştere. Oriunde merge ea, îl duce de mână. Ochii lui sunt ea; ea e viaţa lui.

Rămaseră tăcuţi până li se aduseră mâncarea şi vinul. Dacă o armată n-ar mărşălui decât cu stomacul îndestulat, îşi spuse Mallory, atunci aceasta n-ar ajunge prea departe; auzise el că partizanii erau aproape disperaţi în ceea ce priveşte mâncarea, dar dacă ce primiseră ei acum era o mostră reprezentativă, se părea că nici cetnicii şi nemţii

nu se aflau într-o situaţie cu mult mai bună. Fără entuziasm, luă puţin cu lingura — ar fi fost imposibil să folosească furculiţa — din tocana cenuşie, o fiertură în care nişte urme vagi de ceea ce semăna a carne pluteau stinghere într-un sos lung nedefinit, se uită la Andrea şi se miră de curajul gastronomic cu care aproape golise farfuria. Miller îşi întoarse privirea de la farfuria lui şi sorbi delicat din vinul roşu şi aspru. Cei trei sergenţi nu se uitaseră încă la mâncare: erau prea ocupaţi s-o privească pe fata de lângă foc. Neufeld le văzu interesul şi zâmbi.

— Sunt de acord, domnilor, că n-am văzut niciodată o fată mai frumoasă, şi Dumnezeu ştie cum ar arăta dacă s-ar şi spăla. Dar nu e pentru dumneavoastră, domnilor. Nu e pentru nimeni. E deja măritată. Se uită la feţele întrebătoare şi scutură din cap. Nu cu un bărbat. Cu un ideal — dacă puteţi considera moartea un ideal. Moartea partizanilor.

— Încântător, murmură Miller.

Nu se mai auzi nici un comentariu, căci nu era nici unul de făcut. Mâncară în tăcerea spartă doar de cântecul uşor, care venea dinspre foc; vocea era destul de melodioasă, dar chitara era jalnic dezacordată. Andrea îşi împinse farfuria goală, se uită iritat la cântăreţul orb şi se întoarse către Neufeld.

— Ce cântă?

— Un vechi cântec de iubire bosniac, aşa mi s-a spus. Foarte vechi şi foarte trist. Şi voi aveţi aşa ceva în engleză. Pocni din degete. Da, asta-i. „Fata pe care-am lăsat-o acasă”.

— Spune-i să cânte altceva, murmură Andrea. Neufeld se uită la el surprins, apoi întoarse capul spre un sergent neamţ care tocmai intrase şi se aplecă să-i şoptească ceva la ureche. Neufeld dădu aprobator din cap şi sergentul ieşi.

— Deci aşa. Neufeld era gânditor. Un raport radio de la patrula care a găsit avionul vostru. Rezervoarele erau într-adevăr goale. Nu cred că mai trebuie să aşteptăm confirmarea de la Padova, nu, căpitane Mallory?

— Nu înţeleg.

— Nu contează. Spune-mi, ai auzit vreodată de un general Vukalovič?

— Generalul care?

— Vukalovič.

— Nu-i de-al nostru, spuse Miller categoric. Nu cu un nume ca ăsta.

— Cred că sunteţi singurii din Iugoslavia care nu au auzit de el. Toată lumea îl ştie: partizani, cetnici, nemţi, bulgari, toţi. E unul din eroii lor naţionali.

— Dă-mi, te rog, vinul, îl întrerupse Andrea.

— Mai bine-ai fi atent, spuse Neufeld tăios. Vukalovič comandă o divizie de infanterie a partizanilor, prinsă de aproape trei luni într-un cot al râului Neretva. La fel ca şi cei pe care-i conduce, Vukalovič e nebun. Nu au adăposturi. Au arme puţine, au rămas aproape fără muniţii şi în curând vor muri de foame. Uniformele lor sunt în zdrenţe. Sunt terminaţi..

— Atunci de ce nu ies de acolo? întrebă Mallory.

— Imposibil să iasă. Malurile abrupte ale Neretvei îi opresc spre est. Către nord şi vest sunt munţi de netrecut. Singura posibilitate ar fi către sud, peste podul de pe Neretva. Iar acolo aşteaptă două divizii blindate de-ale noastre.

— Nu există defileuri? întrebă Mallory. Trecători prin munţi?

— Două. Barate de cele mai bune trupe de asalt ale noastre.

— Atunci de ce nu renunţă? întrebă rezonabil Mallory. Nu le-a spus nimeni care sunt regulile războiului?

— Sunt nebuni, ascultă-mă pe mine, spuse Neufeld. Nebuni de legat.

***

Exact în acel moment, Vukalovič şi partizanii săi dovedeau altor nemţi cât de mare era gradul lor de nebunie.

Defileul de Vest era îngust, întortocheat, plin de bolovani, cu pereţi drepţi şi reprezenta singura trecătoare prin munţii înalţi care închideau Capcana Zenica la est. De trei luni de zile, unităţi de infanterie germane — la care recent se adăugase un număr tot mai mare de unităţi de vânători de munte foarte bine pregătite — încercaseră să forţeze ieşirea; de trei luni de zile erau respinse sângeros. Dar nemţii nu renunţau, iar în această noapte deosebit de friguroasă, în care luna licărea din când în când şi ningea uşor şi intermitent, încercau din nou.

Nemţii porniră atacul cu acea pricepere rece şi economie de mişcări născute dintr-o experienţă îndelungată şi dură. Înaintau prin defileu în trei linii, destul de egale şi înţelept eşalonate. Combinaţia dintre halatele lor albe de camuflaj, folosirea fiecărui loc de adăpost şi înaintarea scurtă şi rapidă în momentele când luna era acoperită de nori făceau să fie imposibil de văzut. Sigur că nu era prea greu să-i localizezi; duceau cu ei muniţii pentru pistoalele şi puştile mitralieră, iar fulgerările ce ţâşneau pe ţevile acestora erau aproape continue. Aproape la fel de neîntrerupte, dar la o oarecare distanţă în spatele lor, detunăturile surde şi seci ale pieselor de artilerie de munte indicau barajul artileriei care se strecura precedându-i pe nemţi pe panta bolovănoasă a defileului îngust. Partizanii iugoslavi aşteptau la intrarea în defileu, la adăpostul unui parapet de bolovani, pietre

îngrămădite în grabă şi trunchiuri de copaci doborâţi de focul artileriei germane. Deşi zăpada era groasă şi vântul ce bătea dinspre răsărit tăios, foarte puţini partizani purtau mantale. Erau îmbrăcaţi într-o uluitoare varietate de uniforme, care aparţinuseră în trecut membrilor armatelor britanice, nemţeşti, italiene, bulgare şi iugoslave. Singurul element comun era o stea roşie cusută în partea dreaptă a bonetelor lor. Majoritatea uniformelor erau subţiri şi rupte, şi nu le ofereau prea mult adăpost împotriva frigului pătrunzător, aşa că aproape tot timpul tremurau. Un număr foarte mare dintre ei erau răniţi: picioare în atele, braţe în eşarfe şi capete bandajate. Dar trăsătura comună a acestei adunături de apărători erau feţele lor slabe şi vlăguite, feţe pe care, alături de liniile adânc săpate de foame, se puteau vedea calmul şi hotărârea de neclintit a unor oameni care nu mai au nimic de pierdut.

În mijlocul grupului de apărători, la adăpostul trunchiului gros al unuia din puţinii pini care mai rămăseseră în picioare, se aflau doi bărbaţi. Faţa adânc brăzdată — iar acum şi mai epuizată —, sub părul argintiu, a generalului Vukalovič era de neconfundat. Dar ochii întunecaţi străluciră la fel de puternic ca întotdeauna când se aplecă în faţă să ia o ţigară şi să şi-o aprindă de la ofiţerul care era alături de el în adăpost, un bărbat oacheş, cu nasul coroiat, al cărui păr negru era pe jumătate acoperit cu un bandaj pătat de sânge.

— Sigur că suntem nebuni, dragul meu Stefan. Şi dumneata eşti nebun — altfel ai fi plecat de aici acum multe săptămâni. Suntem cu toţii nebuni. Nu ştiai?

— Ştiu asta. Maiorul Stefan îşi trecu dosul mâinii peste obrazul neras de o săptămână. Aterizarea dumneavoastră cu paraşuta, acum o oră. Şi aia a fost o nebunie. Ei bine, dumneavoastră...

Se întrerupse când o puşcă se descarcă la doar un metru depărtare şi se apropie de un tânăr slab ce nu părea să aibă mai mult de 17 ani, şi care se uita cu atenţie către obscuritatea albă a defileului prin cătarea unei Lee-Enfield.

— L-ai nimerit?

Băiatul se răsuci şi ridică privirea. Un copil, îşi spuse disperat Vukalovič, doar un copil — ar fi trebuit să fie încă la şcoală.

— Nu sunt sigur, domnule, răspunse băiatul.

— Câte gloanţe mai ai? Numără-le.

— N-am nevoie să le mai număr. Şapte.

— Nu trage până nu eşti sigur. Stefan se întoarse la Vukalovič. Dumnezeu mi-e martor, domnule, aţi fost cât pe-aci să cădeţi în mâinile nemţilor.

— Ar fi fost mai rău fără paraşută, spuse blând Vukalovič.

— Atât de puţin timp; Stefan îşi lovi palma cu celălalt pumn strâns. Atât de puţin timp ne-a mai rămas. A fost o nebunie să vă

întoarceţi. Ei au mai multă nevoie de dumneavoastră...

Se întrerupse brusc, ascultă o fracţiune de secundă, se aruncă spre Vukalovič şi-l trânti la pământ pe când un proiectil de aruncător fâsâi prin aer, se înfipse printre pietre la jumătate de metru depărtare şi explodă. În apropiere un om ţipă în agonie. Un al doilea proiectil ateriză, apoi al treilea şi al patrulea, toate pe o rază de mai puţin de zece metri.

— Au găsit bătaia, blestemaţii!

Stefan se ridică în picioare şi se uită cu atenţie spre defileu. Câteva lungi secunde nu văzu nimic, căci o fâşie de nori întunecase luna. Apoi luna apăru şi putu să vadă limpede duşmanul. Probabil că datorită unui semnal bine stabilit, nu mai încercau să se adăpostească; acum o porniseră drept în sus pe pantă cu toată energia de care erau capabili, cu puştile şi mitralierele în mână — şi când luna ieşi din nou, apăsă pe trăgaci. Stefan se aruncă la adăpostul unui bolovan.

— Acum, strigă el. Acum.

Prima rafală inegală a partizanilor dură doar câteva secunde, apoi o umbră neagră se lăsă peste vale. Focul încetă.

— Continuaţi să trageţi, strigă Vukalovič. Nu vă opriţi. Se apropie. Trase o rafală din pistolul lui mitralieră, apoi îi spuse lui Stefan: Ştiu ce vor, amicii noştri de-acolo.

— Ar trebui să ştie. Stefan pregăti un mănunchi de grenade şi îl aruncă în vale. Doar le-am oferit un antrenament serios.

Luna apăru din nou. Prima linie de soldaţi nemţi ajunsese la vreo douăzeci şi cinci de metri de parapet. Ambele tabere îşi trimiseră grenade de mână, în bătaie directă. Câţiva soldaţi germani căzură, dar veniră alţii şi se aruncară asupra parapetului. Situaţia deveni confuză. Ici şi colo se lupta îndârjit corp la corp. Oamenii strigau unul la altul, se înjurau, se omorau. Dar parapetul rezista. Brusc, nori grei întunecaţi se rostogoliră în faţa lunii, bezna se revărsă peste defileu şi, încet, totul se linişti. În depărtare, bubuitul artileriei şi a focurilor de aruncătoare scăzu până la un zgomot înfundat, apoi se stinse.

— O cursă? spuse încet Vukalovič către Stefan. Crezi că or să mai vină?

— Nu în noaptea asta. Stefan era categoric. Sunt curajoşi, dar...

— Dar nu nebuni?

— Dar nu nebuni.

Faţa lui Stefan era plină de sânge de la o rană care i se deschisese, dar zâmbea. Se ridică şi se întoarse când un sergent solid se apropie de el şi schiţă un salut.

— Au plecat, domnule. De data asta am pierdut şapte oameni, şi paisprezece sunt răniţi.

— Postaţi pichete la două sute de metri mai jos, spuse Stefan. Se întoarse către Vukalovič. Aţi auzit, domnule? Şapte morţi, paisprezece

răniţi.

— Câţi au mai rămas?

— Două sute. Poate două sute cinci.

— Din patru sute. Gura lui Vukalovič tremură. Doamne Dumnezeule, din patru sute!

— Din care şaizeci sunt răniţi.

— Cel puţin îi poţi duce la spital acum.

— Nu mai există spital, spuse Stefan abătut. N-am avut timp să vă spun. A fost bombardat azi-dimineaţă. Amândoi doctorii omorâţi. Toate medicamentele — bum! Pur şi simplu.

— Toate? Toate distruse? Vukalovič tăcu o clipă. O să vă trimit altele de la cartierul general. Răniţii care sunt în stare să meargă se pot duce singuri până acolo.

— Răniţii nu vor să plece, domnule. Nu mai vor.

Vukalovič dădu din cap, în semn că înţelege, şi continuă:

— Muniţii?

— Pentru două zile. Trei, dacă suntem atenţi cu ele.

— Şaizeci de răniţi. Vukalovič scutură din cap, parcă fără să-i vină să creadă. Fără nici o îngrijire medicală. Muniţiile aproape terminate. Fără mâncare. Fără adăpost. Şi nu vor să plece. Şi ei sunt nebuni?

— Da, domnule.

— Cobor la râu, mă duc la cartierul general, la colonelul Laszlo.

— Da, domnule. Stefan zâmbi uşor. Mă îndoiesc că mintea lui e mai întreagă decât a mea.

— Nu cred că e, spuse Vukalovič.

Stefan salută şi se întoarse, ştergându-şi sângele de pe faţă, făcu câţiva paşi scurţi şi nesiguri, apoi îngenunche lângă un om grav rănit. Vukalovič se uită după el cu o faţă albă, fără expresie, clătinând uşor din cap; apoi se întoarse şi el şi se îndepărtă.

***

Mallory termină de mâncat şi-şi aprinse o ţigară.

— Şi deci ce-o să se întâmple cu partizanii ăia din Capcana Zenica, cum îi spuneţi voi?

— O să spargă încercuirea, spuse Neufeld. Sau cel puţin o să încerce.

— Dar chiar dumneata ai spus că e imposibil.

— Nimic nu e imposibil de încercat pentru partizanii ăia nebuni. Aş vrea, spuse mohorât Neufeld, să ducem un război normal împotriva unor oameni normali, ca britanicii sau americanii. Oricum, avem informaţii — informaţii sigure — că o încercare de ieşire din încercuire e iminentă. Problema e că sunt acele două defileuri — ar

putea chiar să încerce forţarea podului de pe Neretva — şi nu ştim unde o să fie breşa...

— Foarte interesant. Andrea se uită cu o mutră acră spre muzicantul orb care continua să murmure acelaşi vechi cântec de dragoste bosniac. Acum putem să dormim puţin?

— Mă tem că nu în noaptea asta. Neufeld schimbă un zâmbet cu Drošni. Voi o să aflaţi pentru noi unde o să fie breşa.

— Noi? Miller îşi goli paharul şi se întinse după sticlă. Contagioasă nebunia asta.

Neufeld păru să nu-l audă.

— Tabăra partizanilor e cam la zece kilometri de aici. O să vă prezentaţi acolo ca o misiune britanică serioasă care s-a rătăcit. Apoi, după ce le aflaţi planul, le spuneţi că vă duceţi la cartierul lor general de la Dvar; ceea ce evident nu faceţi, ci vă întoarceţi aici. Ce poate fi mai simplu de-atât?

— Miller are dreptate, spuse Mallory plin de convingere. Chiar că sunteţi nebuni.

— Încep să cred că se vorbeşte prea mult de nebunia asta. Neufeld zâmbi. Poate că aţi prefera să fiţi daţi de căpitanul Drošni pe mâna oamenilor lui. Vă asigur că sunt foarte trişti pentru — ăăă — camaradul lor mort.

— Nu poţi să ne faci una ca asta! Faţa lui Mallory se strâmbă de furie. Partizanii or să primească un mesaj radio despre noi. Mai devreme sau mai târziu. Şi atunci — ei bine, ştii ce se va întâmpla atunci. Nu poţi să ne ceri aşa ceva.

— Pot s-o cer. Neufeld se uită fără entuziasm la Mallory şi cei cinci tovarăşi ai lui. Întâmplător nu mă dau în vânt după traficanţii de droguri şi contrabandiştii de medicamente.

— Nu cred că opinia dumitale va însemna prea mult în anumite cercuri, spuse Mallory.

— Adică?

— Şefului Serviciului de Contrainformaţii al lui Kesselring n-o să-i placă deloc asta.

— Dacă nu vă întoarceţi, n-o să afle niciodată. Dacă vă întoarceţi — Neufeld zâmbi şi-şi duse mâna la Crucea de Fier de la gât — o să-mi dea probabil o frunză de stejar[7] la asta.

— Fermecător tip, nu? spuse Miller, fără a se adresa cuiva în mod special.

— Haideţi. Neufeld se ridică de la masă. Petar!

Cântăreţul orb dădu din cap, îşi atârnă chitara de umăr şi se ridică în picioare, o dată cu sora lui.

— Ce-i asta? întrebă Mallory.

— Călăuze.

— Ăştia doi?

— Ei bine, spuse Neufeld rezonabil, nu prea puteţi ajunge singuri acolo, nu? Petar şi sora lui — adică, sora lui — cunosc Bosnia mai bine ca vulpile.

— Dar partizanii... începu Mallory, însă Neufeld îl întrerupse.

— Nu cunoşti Bosnia. Ăştia doi colindă pe unde vor şi nimeni nu-i alungă. Bosniacii cred — şi Dumnezeu mi-e martor că au motive suficiente — că sunt blestemaţi şi că-i pot deochia. Asta e o ţară de superstiţii, căpitane Mallory.

— Dar... dar cum o să ştie ei unde să ne ducă?

— O să ştie. Neufeld dădu din cap către Drošni, care-i vorbi repede Mariei în sârbo-croată, apoi ea la rândul ei îi spuse ceva lui Petar, care scoase nişte sunete ciudate din gât.

— Ce limbă stranie, remarcă Miller.

— Are un defect de vorbire, spuse scurt Neufeld. Aşa s-a născut. Poate cânta, dar nu şi vorbi — s-a mai auzit aşa ceva. Te mai miri că oamenii cred că sunt blestemaţi? Se întoarse spre Mallory. Aşteaptă afară cu oamenii dumitale.

Mallory dădu din cap şi le făcu celorlalţi semn să-l urmeze. Neufeld, observă el, începu imediat o discuţie scurtă, cu voce joasă cu Drošni, care dădu din cap, îl chemă pe unul din cetnicii săi şi-i dădu o însărcinare. Ajuns afară, Mallory se îndepărtă puţin de ceilalţi cu Andrea şi-i murmură ceva la ureche, ceva ce numai el putu să audă, iar Andrea, aproape imperceptibil, dădu aprobator din cap.

Neufeld şi Drošni ieşiră din baracă, urmaţi de Maria care îl ducea pe Petar de mână. Pe când se apropiau de grupul lui Mallory, Andrea se îndreptă degajat spre ei, fumând eternul trabuc urât mirositor. Se postă în faţa unui Neufeld nedumerit şi-i suflă arogant fumul în nas

— Nu cred că mă omor prea tare după dumneata, Hauptmann Neufeld, îl anunţă Andrea. Şi nici după cuţitarul ăsta.

Faţa lui Neufeld se întunecă imediat şi se crispa de furie. Dar se stăpâni repede şi spuse în silă:

— Părerea dumitale despre mine nu mă interesează. Făcu un semn cu capul spre Drošni. Dar nu-i sta în cale căpitanului Drošni, amice. E bosniac, şi e mândru. Şi e cel mai bun din Balcani când e vorba de cuţite.

— Cel mai bun! Andrea izbucni într-un hohot imens de râs şi-i suflă lui Drošni fum în faţă. Un tocilar de comedie.

Pentru o clipă Drošni rămase împietrit de uimire. Apoi dinţii i se dezveliră într-un rânjet care l-ar fi umplut de mândrie pe orice lup bosniac; smulse de la brâu un cuţit cu vârful curbat şi se aruncă asupra lui Andrea, cu lama strălucitoare arcuită periculos în sus, dar Andrea, a cărui prudenţă era întrecută doar de viteza extraordinară cu care îşi putea mişca trupul masiv, nu mai era acolo când cuţitul sosi. Dar mâna lui era. Ea prinse încheietura mâinii lui Drošni pe când

cuţitul fulgeră în sus, şi aproape imediat cei doi bărbaţi masivi se prăbuşiră greoi la pământ, rostogolindu-se în zăpadă pe când luptau să pună mâna pe cuţit.

Atât de neaşteptată, atât de incredibilă viteza cu care lupta pornise din senin, încât pentru câteva secunde nimeni nu se mişcă. Cei trei tineri sergenţi, Neufeld şi cetnicii aveau întipărite pe feţe o imensă uimire. Mallory, care stătea în spatele fetei ce se uita cu ochi mari la luptă, îşi freca gânditor bărbia, în timp ce Miller, scuturând delicat fumul din ţigară, privea scena cu un fel de interes plictisit.

Aproape în aceeaşi clipă Reynolds, Groves şi doi cetnici se aruncară asupra celor doi aflaţi pe jos şi încercă să-i despartă. Abia când Saunders şi Neufeld veniră în ajutorul lor, reuşiră. Drošni şi Andrea fură traşi în picioare, primul cu faţa schimonosită de furie şi cu ură în privire, cel de-al doilea continuând calm să-şi fumeze trabucul pe care-l culesese de jos după ce fuseseră despărţiţi.

— Eşti nebun! îi spuse Reynolds furios lui Andrea. Eşti un psihopat nenorocit. Din cauza ta or să ne omoare pe toţi.

— Asta nu m-ar surprinde deloc, spuse gânditor Neufeld. Haideţi. Să terminăm cu prostiile astea.

Pe când îi conducea către ieşirea din tabără, li se alătură un grup de şase cetnici, al căror conducător părea să fie tânărul cu barba roşcată, încâlcită şi privirea şaşie, primul cetnic care-i întâmpinase după aterizare.

— Cine sunt şi de ce au venit? îl întrebă Mallory pe Neufeld. Nu merg cu noi.

— Escortă, explică Neufeld. Doar pe primii şapte kilometri.

— Escortă? Ce să facem cu escorta? Din partea voastră nu-i nici o primejdie, şi nici, aşa cum spuneai, din partea partizanilor iugoslavi.

— Nu ne facem probleme pentru voi, spuse Neufeld sec. Ne interesează maşina care o să vă ducă o bună parte din drum până acolo. Maşinile sunt foarte puţine şi foarte preţioase prin părţile astea ale Bosniei — şi sunt multe patrule ale partizanilor pe aici.

Douăzeci de minute mai târziu, într-o noapte acum fără lună şi cu ninsoare, ajunseră pe un şleau, ceva mai lat decât o potecă, şerpuind prin fundul unei văi împădurite. Acolo îi aştepta una din cele mai ciudate invenţii pe patru roţi pe care Mallory sau tovarăşii săi le mai văzuseră vreodată, un camion incredibil de vechi şi buşit, care, la prima vedere, după norii groşi de fum care ieşeau din el, părea să fi luat foc. De fapt, era un camion gazogen de dinainte de război, un model odinioară comun în Balcani. Miller privi uimit camionul învăluit în fum şi se întoarse spre Neufeld.

— Dumneata numeşti asta maşină?

— Spune-i cum vrei. Doar dacă nu preferi să mergi pe jos.

— Zece kilometri? O să-mi încerc norocul cu asfixierea.

Miller urcă în camion, urmat de ceilalţi, până ce jos rămaseră doar Neufeld şi Drošni

— Vă aştept înapoi până la prânz, spuse Neufeld.

— Dacă mai venim înapoi, răspunse Mallory. Dacă a ajuns la ei vreun mesaj radio...

— Fără risc nu se poate, spuse indiferent Neufeld.

Zăngănind şi tremurând din toate încheieturile şi scoţând nori groşi de fum şi aburi, totul însoţit de tuşea şi ochii înroşiţi ai celor din partea din spate, acoperită cu prelată, camionul se smuci nesigur şi o porni încet prin fundul văii, lăsându-i locului pe Neufeld şi Drošni privind în urma lor. Neufeld clătină din cap.

— Ce omuleţi deştepţi...

— Nişte omuleţi foarte deştepţi, aprobă Drošni. Dar îl vreau pe ăla mare, căpitane.

Neufeld îl bătu uşor pe umăr.

— O să fie al tău, prietene. Ei bine, nu se mai văd. E timpul să pleci.

Drošni dădu din cap şi fluieră ascuţit printre degete. Se auzi bâzâitul îndepărtat al unui motor care porneşte şi, curând, un Fiat vechi apăru din spatele unui pâlc de pini, se apropie pe zăpada bătătorită a drumului, cu lanţurile zăngănind puternic, şi se opri lângă cei doi bărbaţi. Drošni urcă lângă şofer şi Fiatul o porni pe urmele camionului.

CAPITOLUL 5
VINERI

De la 03.30 la 05.00

Pentru cei paisprezece oameni înghesuiţi pe băncile laterale înguste, sub prelata întinsă pe cercurile de fier, călătoria cu greu putea fi numită plăcută. Nu existau perne pe bănci, aşa cum păreau să nu existe nici arcuri la camion, iar prelata ruptă şi prost întinsă lăsa să intre, în proporţii egale, aerul îngheţat al nopţii şi fumul care îi înţepa la ochi. Cel puţin, îşi spuse Mallory, asta îi ajută destul de mult să rămână treji.

Andrea stătea exact în faţa lui, aparent nepăsător la atmosfera sufocantă din camion, fapt puţin surprinzător căci fumul pătrunzător şi usturător al camionului nici nu se putea compara cu ce care se răspândea de la trabucul negru aflat între dinţii lui Andrea. Andrea privi alene în faţă şi întâlni ochii lui Mallory. Mallory dădu o dată din cap, o mişcare imperceptibilă care n-ar fi fost remarcată nici de cea mai suspicioasă privire. Andrea îşi coborî privirea până ce rămase cu ochii aţintiţi asupra mâinii drepte a lui Mallory, aşezată neglijent pe genunchi. Mallory se rezemă de oblon şi oftă, în timp ce mâna lui alunecă uşor până ce degetul mare rămase îndreptat direct către podea. Andrea scoase alt nor vezuvian de fum înţepător şi-şi îndreptă indiferent privirea în altă parte.

Camionul învăluit în fum zăngăni şi scârţâi prin fundul văii câţiva kilometri, apoi coti la stânga, pe un drum şi mai îngust şi începu să urce. După nici două minute Fiatul din spatele lui, cu Drošni aşezat impasibil lângă şofer, coti şi el.

Panta era acum abruptă şi pinioanele transmisiei scrâşneau şi patinau atât de tare pe suprafaţa îngheţată a drumului, încât vechiul camion ajunsese să meargă aproape la pas. În camion Andrea şi Mallory erau atenţi ca întotdeauna, dar Miller şi cei trei sergenţi păreau să moţăie, deşi era greu de spus dacă din cauza oboselii sau a unui început de asfixiere. Maria şi Petar, mână în mână, păreau să doarmă. Cetnicii, dimpotrivă, erau treji de-a binelea şi pentru prima oară demonstrau că găurile şi rupturile din prelată nu erau întâmplătoare; cei şase oameni ai lui Drošni erau acum cu un genunchi pe bănci şi cu ţevile pistoalelor lor mitralieră scoase pe deschizăturile din prelată Era clar că acum camionul se afla pe teritoriul partizanilor sau, cel puţin, în ceea ce părea a fi „ţara nimănui” pe acel pământ sălbatic şi accidentat.

Cetnicul aflat cel mai aproape de cabină îşi trase brusc faţa dintr-o deschizătură în prelată şi bătu cu patul puştii în cabină. Camionul gâfâi şi se opri în sfârşit, cetnicul cu barbă roşcată sări jos, se uită rapid în jur după semne de ambuscadă, apoi le făcu celorlalţi semne să coboare, iar gesturile grăbite şi repetate ale mâinii arătau clar că nu ţinea în mod deosebit să zăbovească prin acele locuri mai mult decât era strict necesar. Unul câte unul, Mallory şi tovarăşii săi săriră pe zăpada îngheţată. Reynolds îl ajută pe cântăreţul orb să coboare, apoi întinse o mână către Maria care tocmai se căţăra peste oblonul camionului. Fără nici un cuvânt, ea îi dădu violent mâna la o parte şi sări sprintenă jos; Reynolds se uită lung la ea, uimit şi jignit. Camionul, observă Mallory, se oprise în pădure, lângă un mic luminiş. Dând înapoi şi ambalând, apoi scoţând nori de fum mai groşi decât până acum, folosi luminişul ca să întoarcă într-un timp foarte scurt, şi se îndepărtă, zăngănind, în jos pe potecă, cu o viteză mult mai mare decât cea de la urcare. Cetnicii îi priveau impasibili din spatele camionului şi nu făcură nici un gest de bun rămas.

Maria îl luă pe Petar de mână, se uită rece la Mallory, făcu un scurt semn cu capul şi începu să urce pe o potecă foarte îngustă care pornea în zigzag din drum. Mallory ridică din umeri şi o porni în spatele ei, urmat de cei trei sergenţi. Pentru câteva clipe Andrea şi Miller rămaseră pe loc, uitându-se gânditori la cotitura după care tocmai dispăruse camionul. Apoi o porniră după ceilalţi, discutând în şoaptă.

***

Vechiul camion gazogen nu-şi păstră mult timp viteza. La mai puţin de patru sute de metri după cotitura care îi ascundea privirii lui Mallory şi a tovarăşilor săi, frână. Doi cetnici, conducătorul cu barbă roşcată al escortei şi altul cu barbă neagră, săriră peste oblon şi se strecurară la adăpostul pădurii. Camionul se îndepărtă din nou, zăngănind şi lăsând în urmă, în cerul îngheţat al nopţii, o coloană groasă de fum.

***

Un kilometru mai jos, pe şleau, avea loc o scenă aproape identică. Fiatul derapă uşor şi se opri. Drošni se strecură afară din maşină şi dispăru printre pini. Fiatul întoarse repede şi se îndepărtă.

Poteca ce urca pe panta împădurită era foarte îngustă şi şerpuitoare; zăpada nu mai era bătătorită, ci moale şi adâncă, anevoioasă la mers. Luna dispăruse acum, ninsoarea pe care vântul de est o trimitea în rafale în obraji devenea din ce în ce mai deasă, iar

frigul era intens. Din loc în loc cărarea se bifurca, dar Maria, aflată în frunte împreună cu fratele ei, nu ezita niciodată: ştia, sau părea să ştie exact pe unde trebuia să meargă. De câteva ori alunecă în zăpada adâncă, o dată atât de rău încât îl trase şi pe fratele ei după ea. Când mai căzu o dată. Reynolds se apropie de ea şi o luă de braţ s-o ajute. Ea îl lovi sălbatic şi-şi smulse braţul. Reynolds se uită la ea cu surprindere, apoi se întoarse spre Mallory.

— Ce dracu-i cu ea — nu voiam decât s-o ajut..

— Las-o în pace, spuse Mallory. Şi tu eşti unul dintre ei.

— Sunt unul dintre...

— Porţi uniforma britanică. Asta-i tot ce înţelege biata copilă. Las-o în pace.

Reynolds clătină din cap fără să înţeleagă. Îşi potrivi mai bine raniţa pe umăr, privi în urmă, dădu s-o pornească mai departe, apoi se uită din nou în spate, îi apucă pe Mallory de braţ şi-i arătă ceva.

Andrea căzuse deja la treizeci de metri în spatele lor. Tras în jos de raniţă şi de Schmeisser şi de povara anilor săi, se chinuia în mod evident să urce şi rămânea din ce în ce mai în urmă. La un gest şi un ordin al lui Mallory, restul grupului se opri, se întoarse şi se uită prin perdeaua de zăpadă care cădea în rafale, aşteptându-l pe Andrea să-i ajungă. Andrea începuse să se poticnească aproape ameţit şi se apucă de coaste, în partea dreaptă, ca şi cum l-ar fi durut. Reynolds se uită la Groves, amândoi la Saunders, şi toţi trei clătinară încet din cap. Andrea îi ajunse şi un spasm de durere îi schimonosi pentru o clipă faţa.

— Îmi pare rău. Vocea îi era răguşită şi gâfâia. Îmi revin imediat.

Saunders ezită, apoi se apropie de Andrea. Zâmbi ca şi când şi-ar fi cerut scuze, apoi întinse mâna spre raniţa şi Schmeisser-ul lui Andrea,

— Hai, tăticule. Dă-le încoace.

Pentru o fracţiune de secundă o tresărire de furie, mai mult închipuită decât văzută, trecu peste faţa lui Andrea, apoi scuturâ umerii şi-şi scoase raniţa şi i-l întinse cu un aer sfârşit. Saunders o luă şi schiţă un gest spre Schmeisser.

— Mulţumesc. Andrea zâmbi trist. Dar fără el m-aş simţi pierdut.

Îşi reluară nesiguri urcuşul, întorcând mereu capul să vadă cum merge Andrea. Îndoielile le erau întemeiate. Treizeci de secunde mai târziu, Andrea se oprise, cu ochii strânşi şi aproape îndoit de durere, cu răsuflarea tăiată, le spuse:

— Trebuie să mă opresc puţin... Duceţi-vă. Vă ajung din urmă.

Plin de grijă, Miller spuse:

— Rămân cu tine.

— N-am nevoie să rămână nimeni cu mine, răspunse ursuz Andrea. Pot să-mi port şi singur de grijă.

Miller nu spuse nimic. Se uită la Mallory şi făcu un semn cu capul în sus, spre pantă. Mallory dădu scurt din cap şi făcu un gest către fată. Fără tragere de inimă o porniră, lăsându-i pe Andrea şi Miller în spate. De două ori Reynolds întoarse capul, cu o expresie de îngrijorare amestecată cu exasperare, apoi ridică din umeri şi continuă să urce, aplecat de spate.

Andrea, încruntat şi ţinându-se de coaste, rămase îndoit de spate până ce ultimul din cei ce urcau dispăru după o cotitură, apoi se îndreptă fără nici un efort, ridică în aer un deget umezit în gură, văzu că vântul bătea în susul potecii; scoase un trabuc, îl aprinse şi trase din el adânc şi, evident, satisfăcut. Însănătoşirea lui era într-adevăr uimitoare, dar nu păru să-l uimească pe Miller, care zâmbi şi dădu din cap către pantă, în jos. Andrea zâmbi şi el şi-l invită cu un gest politicos s-o ia înainte.

Treizeci de metri mai jos, pe potecă, într-un loc care le permitea o vizibilitate perfectă asupra a o sută de metri mai jos, se adăpostiră în spatele unui pin uriaş. Timp de două minute stătură acolo, uitându-se cu atenţie în vale şi ascultând concentraţi, apoi brusc Andrea dădu din cap, se aplecă şi-şi aşeză cu grijă trabucul pe un petec de pământ uscat aflat în spatele pinului.

Nici un cuvânt nu fu schimbat între ei; nu era nevoie. Miller se târî în faţa pinului, vizibil din vale, şi se întinse cu grijă în zăpada adâncă, cu mâinile şi picioarele larg desfăcute, cu faţa, aparent lipsită de viaţă, întoarsă în sus, spre ninsoarea care se pogora. În spatele pinului, Andrea îşi întoarse Schmeisser-ul şi-l apucă de ţeavă, scoase un cuţit din haină şi-l fixă la centiron. Cei doi rămaseră nemişcaţi; ca şi cum ar fi murit acolo şi ar fi îngheţat în lunga şi aspra iarnă iugoslavă.

Poate pentru că trupul lui întins era cufundat atât de mult în zăpada moale încât aceasta aproape îl ascundea privirii, Miller îi văzu venind pe cei doi cetnici cu mult timp înainte ca ei să-l vadă. La început nu erau decât două forme neclare şi vag fantomatice, căpătând treptat contur printre fulgii de zăpadă; pe când se apropiau, îi recunoscu: erau conducătorul escortei şi unul din oamenii săi.

Cetnicii erau la mai puţin de treizeci de metri când îl zăriră pe Miller. Se opriră, priviră lung, rămaseră nemişcaţi cel puţin cinci secunde, se uitară unul la altul, îşi scoaseră pistoalele-mitralieră şi o rupseră la fugă, împiedicându-se în zăpadă. Miller închise ochii. Nu mai avea nevoie să se uite, urechile îi spuneau tot ce voia să ştie: zgomotul din ce în ce mai apropiat al zăpezii care trosnea sub picioare, brusca încetare a zgomotului, răsuflarea grea a omului aplecat deasupra lui.

Miller aşteptă până ce simţi răsuflarea celuilalt chiar în faţă, apoi deschise ochii. Privirea lui o întâlni pe cea a cetnicului cu barbă

roşcată. Braţele întinse în zăpadă se arcuiră în sus, şi apoi se apropiară, cu degetele puternice încleştate adânc în gâtlejul omului speriat de deasupra lui.

Schmeisser-ul lui Andrea îşi încheiase mişcarea de rotaţie când el apăru fără zgomot din spatele pinului. Cetnicul cu barbă neagră tocmai se îndrepta în ajutorul prietenului său, când îl zări pe Andrea cu coada ochiului şi-şi ridică în sus ambele braţe, să se apere. Două fire de paie l-ar fi ajutat tot atât. Andrea se strâmbă la şocul fizic puternic al loviturii, dădu drumul Schmeisser-ului, îşi scoase cuţitul şi se aruncă asupra celuilalt cetnic, care încă se mai zbătea disperat în strânsoarea lui Miller.

Miller se ridică în picioare, uitându-se împreună cu Andrea la cei doi morţi. Miller îl privi intrigat pe cel cu barbă roşcată, apoi se aplecă brusc, apucă de barbă şi trase. Barba rămase în mâna lui, şi văzu o faţă rasă, cu o cicatrice care pornea dintr-un colţ al gurii către bărbie.

Andrea şi Miller schimbară o privire gânditoare, dar nici unul nu făcu nici un comentariu. Îi târâră pe cei doi în afara potecii, la adăpostul unor tufişuri. Andrea luă o creangă uscată şi mătură urmele de târâre din zăpadă şi cele rămase după lupta de lângă pin; ştia că într-o oră şi urmele crengii vor dispare sub un strat proaspăt de zăpadă. Îşi luă trabucul şi azvârli creanga departe în pădure. Fără să mai arunce o privire în spate, cei doi începură să urce repede dealul.

Dacă ar fi aruncat acea privire în spate, s-ar fi putut să zărească o faţă ascunsă în spatele unui trunchi de copac, mai jos, în vale. Drošni ajunsese la cotul potecii chiar în momentul în care Andrea termina de măturat zăpada şi arunca creanga; care era sensul acestei mişcări Drošni nu-şi putea da seama.

Aşteptă până ce Andrea şi Miller dispărură din vedere, mai aşteptă alte două minute pentru orice eventualitate, apoi urcă grăbit pe potecă, cu o expresie oscilând între nedumerire şi suspiciune pe faţa lui oacheşă de tâlhar. Ajunse la pinul unde cei doi cetnici fuseseră atacaţi, se învârti repede în jurul lui, apoi urmă semnele ştersăturilor care se îndreptau către pădure, nedumerirea de pe faţa lui devenind mai întâi suspiciune, apoi deplină certitudine.

Desfăcu tufişurile şi se uită la cei doi cetnici care zăceau pe jumătate îngropaţi într-o groapă plină de zăpadă, două grămezi ciudate, fără formă, aşa cum numai moartea poate construi. După câteva clipe se îndreptă de spate, se întoarse şi se uită în sus, în direcţia în care dispăruseră Andrea şi Miller, iar faţa lui nu era prea plăcută la vedere

Andrea şi Miller merse mai repede. Pe când se apropiau de una din nenumăratele cotituri ale potecii, auziră în faţă sunetul uşor al unei chitare, în mod ciudat înăbuşit de ninsoare. Andrea încetini

pasul, aruncă trabucul, se aplecă în faţă şi se apucă cu mână de coaste. Cu grijă, Miller îl luă de braţ.

Grupul celorlalţi era acum vizibil, la mai puţin de treizeci de metri în faţa lor. Şi ei mergeau încet: adâncimea zăpezii şi panta tot mai abrupta făceau imposibilă orice mişcare mai rapidă. Reynolds se uită în urmă — Reynolds pierdea mult timp uitându-se în spate, peste umăr, părea să fie într-o stare de încordare temătoare — îi zări pe Andrea şi Miller şi-l strigă pe Mallory, care îi opri pe ceilalţi şi aşteptară ca Miller şi Andrea să-i ajungă. Mallory se uită îngrijorat la Andrea.

— E mai rău?

— Cât mai avem de mers? întrebă răguşit Andrea.

— Trebuie să mai fie doar vreun kilometru.

Andrea nu spuse nimic, ci stătu acolo, respirând greu, cu privirea chinuită a unui om bolnav care se gândeşte la perspectiva unui alt kilometru de urcuş prin zăpadă adâncă. Saunders, deja cu două raniţe în spinare, se apropie timid de Andrea, şi îndrăzni:

— Ţi-ar fi mai uşor, ştii, dacă...

— Ştiu. Andrea zâmbi chinuit, îşi scoase Schmeisser-ul agăţat de umăr şi i-l dădu lui Saunders

— Mulţumesc, fiule.

Petar continua să atingă uşor corzile chitarei, un sunet nespus de straniu în acea pădure de pini întunecată şi fantomatică. Miller se uită la el şi-l întrebă pe Mallory:

— De ce cântă în timp ce mergem?

— Parola lui Petar, cred.

— Cum a zis Neufeld? Nimeni nu se atinge de cântăreţul nostru cetnic?

— Cam aşa ceva.

O porniră în sus pe potecă. Mallory îi lăsă pe ceilalţi s-o ia înainte, până ce el şi Andrea încheiară coloana. Mallory se uită indiferent la Andrea şi faţa lui exprima doar o uşoară îngrijorare pentru starea prietenului său. Andrea îi prinse privirea şi dădu din cap imperceptibil. Mallory se uită în altă parte.

Cincisprezece minute mai târziu erau somaţi să se oprească de către trei oameni, care apărură brusc, nu se ştie de unde, toţi trei cu pistoalele-mitralieră; o surpriză atât de totală încât nici măcar Andrea n-ar fi putut face nimic, chiar dacă ar fi avut arma la el. Reynolds se uită repede la Mallory, care zâmbi şi clătină, din cap.

— E-n regulă. Partizani — uită-te la steaua roşie de pe bonete. Doar un post de pază la unul din principalele drumuri.

Se dovedi că avea dreptate. Maria spuse ceva unuia din soldaţi, care ascultă, dădu din cap şi o porni în sus pe potecă, făcându-le semn să-l urmeze. Ceilalţi doi partizani rămaseră în spate, şi amândoi se

închinară când Petar atinse din nou, uşor, strunele chitarei. Neufeld, îşi spuse Mallory, n-a exagerat deloc când a vorbit de respectul temător pe care toţi îl aveau pentru cântăreţul orb şi sora lui.

Peste alte zece minute erau în tabăra partizanilor, o tabără în mod ciudat similară ca înfăţişare şi alegere a poziţiei cu cea a Hauptmann-ului Neufeld: acelaşi cerc de bărăci rudimentare aşezate în aceeaşi jamba — depresiune -, cu aceiaşi pini masivi înălţându-se deasupra lor. Soldatul vorbi cu Maria şi ea se întoarse cu răceală spre Mallory, dispreţul care i se citea pe faţă arătând foarte clar cât de silă îi era să vorbească cu el.

— Trebuie să mergem la baraca pentru oaspeţi. Trebuie să te prezinţi la comandant. O să-ţi arate soldatul.

Soldatul dădu din cap, confirmând cuvintele fetei. Mallory îl urmă, traversând tabăra, către o baracă destul de mare şi de luminată. Soldatul ciocăni, deschise uşa şi-i făcu somn lui Mallory să intre, apoi îl urmă şi el.

Comandantul era un bărbat înalt, slab şi oacheş, cu acea faţă acvilină, aristocratică atât de des întâlnită printre muntenii bosniaci. Veni în întâmpinarea lui Mallory cu mâna întinsă şi zâmbi.

— Maior Broznic, la ordinul dumitale. E târziu, foarte târziu, dar cum vezi, suntem încă treji. Deşi trebuie să recunosc că vă aşteptam mai devreme.

— Nu înţeleg.

— Nu înţelegi? Eşti cu adevărat căpitanul Mallory, nu?

— N-am auzit de el.

Mallory rămase uitându-se fix la Broznic, apoi aruncă o scurtă privire într-o parte, către soldat, apoi se uită din nou la Broznic. Broznic se încruntă o clipă, apoi se lumină la faţă. Îi spuse câteva cuvinte soldatului, care se întoarse şi ieşi. Mallory întinse mâna.

— Căpitan Mallory, la ordinul dumneavoastră. Regret, domnule, dar trebuia neapărat să discutăm între patru ochi.

— N-ai încredere în nimeni? Nici măcar în tabăra mea?

— În nimeni.

— Nici măcar în oamenii dumitale?

— N-am încredere că nu pot face greşeli. N-am încredere că eu nu pot face greşeli. N-am încredere că dumneavoastră nu puteţi face greşeli.

— Poftim? Privirea lui Broznic era la fel de rece ca şi vocea sa.

— V-au dispărut cumva doi oameni, unul cu păr roşcat, celălalt brunet, cel roşcat şasiu şi cu o cicatrice de la gură la bărbie?

Broznic se apropie mai mult.

— Ce ştii despre oamenii ăştia?

— Da? Adică, îi cunoaşteţi?

Broznic dădu din cap şi spuse încet:

— Au dispărut în misiune. Luna trecută.

— Le-aţi găsit trupurile?

— Nu.

— Nici nu aveaţi ce găsi. Au dezertat — s-au dus la cetnici.

— Dar ei erau cetnici — convertiţi la cauza noastră.

— Au fost reconvertiţi. Ne-au urmărit în noaptea asta. Din ordinul căpitanului Drošni i-am omorât.

— I-ai... omorât?

— Gândiţi-vă, domnule, spuse Mallory obosit. Dacă ar fi ajuns aici — ceea ce fără îndoială şi intenţionau să facă, la un interval prudent de timp după sosirea noastră — noi nu i-am fi recunoscut şi voi i-aţi fi primit bucuroşi, ca prizonieri fugiţi. Ei ar fi raportat fiecare mişcare a noastră. Chiar dacă i-am fi recunoscut după ce ajungeau aici şi am fi făcut ceva în sensul ăsta, s-ar putea să fie alţi cetnici aici care să raporteze şefilor lor că i-am omorât pe câinii lor de pază. Aşa că ne-am descotorosit de ei în linişte, fără zgomot, într-un loc îndepărtat, şi apoi i-am ascuns.

— Nu există cetnici printre oamenii mei, căpitane Mallory.

— Un fermier, spuse Mallory, trebuie să fie foarte iscusit ca să vadă două mere stricate în vârful lăzii şi să fie sigur că dedesubt nu mai e nici unul. Nu rişti. Deloc. Niciodată. Mallory zâmbi, pentru ca vorbele sale să nu pară supărătoare, şi continuă repede: şi acum, câteva informaţii pe care Hauptmann Neufeld le vrea.

***

A spune că baraca pentru oaspeţi nu merita un titlu atât de pompos ar fi fost mult prea puţin. Ca adăpost pentru nişte vite de care nu-ţi prea pasă, ar fi putut fi doar acceptabil; ca adăpost peste noapte pentru oameni, era vizibil lipsită de ceea ce societăţile noastre europene decadente consideră a fi un minimum de prime necesităţi pentru un trai civilizat. Chiar şi spartanii Greciei antice ar fi zis că ce-i mult nu-i sănătos. O masă şubredă, o laviţă, un foc aproape stins, şi-n rest, numai podea de pământ bătătorit. Nu prea era la înălţimea unui cămin departe de casă, în baracă erau şase oameni, trei în picioare, unul aşezat, doi întinşi pe pământul gloduros. Petar, de data asta fără sora lui, stătea pe jos, strângând chitara tăcută în mâini, uitându-se, fără să vadă, în tăciunii care se stingeau. Andrea, întins într-un sac de dormit, într-o aparentă lene plină de voluptate, pufăia liniştit din ceea ce, judecând după privirile chinuite aruncate foarte des în direcţia lui, părea a fi un trabuc mai insuportabil decât de obicei. Miller, şi el întins, citea dintr-un volum subţirel de poezii. Reynolds şi Groves, neputând să doarmă, stăteau în picioare, cufundaţi în gânduri, lângă fereastra întunecată, uitându-se distraţi afară, la tabăra slab luminată.

Se întoarseră când Saunders scoase radioemiţătorul din cutia sa şi se îndreptă spre uşă.

Cu amărăciune în glas, Saunders spuse:

— Somn uşor!

— Somn uşor? Reynolds înălţă o sprânceană. Unde te duci?

— Baraca staţiei radio. Mesaj către Termoli. Nu vă stricaţi somnul dulce cât transmit eu.

Saunders plecă. Groves se duse la masă, se aşeză, şi-şi culcă obosit capul pe braţe. Reynolds rămase la fereastră, îl privi pe Saunders străbătând centrul taberei şi intrând într-o baracă întunecată. Curând la fereastră apăru o lumină, semn că Saunders aprinsese o lampă.

Privirea lui Reynolds fu atrasă de apariţia bruscă a unui dreptunghi de lumină. Uşa de la baraca maiorului Broznic se deschisese şi Mallory rămase pentru o clipă în prag, ţinând în mână ceva ce părea să fie o foaie de hârtie. Apoi uşa se închise şi Mallory se îndreptă spre baraca staţiei radio.

Deodată Reynolds rămase nemişcat, foarte atent. Mallory făcuse mai puţin de zece paşi când o siluetă întunecată se desprinse din umbra şi mai întunecată a unei bărci şi i se opri în faţă. Automat, mâna lui Reynolds coborî spre Luger-ul de la centiron, apoi se retrase încet. Indiferent ce semnificaţie avea această întâlnire, Mallory nu era în pericol căci Reynolds ştia că Maria nu era înarmată. Şi fără nici o îndoială, Maria era cea care părea să discute prieteneşte cu Mallory. Uluit, Reynolds îşi lipi faţa de geam. Timp de aproape două minute se uită cu uimire la surprinzătorul spectacol al fetei care îl pălmuise pe Mallory cu atâta furie, care nu pierduse nici un prilej să-şi arate o animozitate vecină cu ura, şi care acum vorbea cu el nu numai plină de însufleţire, dar şi foarte prieteneşte. Atât de totală era nedumerirea lui Reynolds la această inexplicabilă răsturnare a situaţiei, încât mintea lui intră într-o stare de transă, ca de vrajă, care se rupse brusc când îl văzu pe Mallory petrecând într-un gest liniştitor un braţ pe după umerii ei şi mângâind-o într-un fel care putea să fie de alinare sau plină de afecţiune, sau şi una şi alta, dar care în nici un caz nu trezi vreun resentiment din partea fetei. Asta era şi mai inexplicabil; dar singura semnificaţie pe care o putea avea era una absolut sinistră. Reynolds se răsuci şi-i făcu un semn insistent lui Groves să vină repede la fereastră. Groves se ridică imediat, se aproprie de geam şi se uită afară, dar acum Maria nu mai era acolo; Mallory era singur, îndreptându-se spre baraca staţiei radio, cu hârtia în mână. Groves se uită întrebător la Reynolds;

— Erau împreună, şopti Reynolds. Mallory şi Maria. I-am văzut. Vorbeau.

— Ce? Eşti sigur?

— Dumnezeu mi-e martor. I-am văzut, omule. Chiar îşi pusese

braţul... Pleacă de la fereastră, vine Maria.

Fără grabă, ca să nu dea naştere la vreun comentariu din partea lui Andrea sau Miller, se întoarseră şi se îndreptară alene spre masă şi se aşezară. Câteva secunde mai târziu, Maria intră şi, fără să se uite la nimeni sau să scoată vreun cuvânt, se duse spre foc, se aşeză lângă Petar şi-l luă de mână. După un minut apăru şi Mallory şi se aşeză pe o saltea de paie lângă Andrea, care-şi scoase trabucul şi-l privi uşor întrebător. Mallory se uită încet în jur, să vadă dacă cineva e atent la el, apoi dădu din cap. Andrea îşi reluă contemplarea trabucului.

Reynolds se uită nesigur spre Groves, apoi îi spuse lui Mallory:

— N-ar trebui să punem o santinelă, sir?

— O santinelă? Mallory era amuzat. De ce? Asta e o tabără de partizani, sergent. Înţelegi, prietene? Şi, aşa cum ai văzut, au propriile lor santinele, perfecte.

— Nu poţi şti...

— Eu ştiu. Culcă-te.

Reynolds continuă cu încăpăţânare:

— Saunders e singur acolo. Nu-mi place...

— Codifică şi transmite un scurt mesaj din partea mea. Câteva minute, atât.

— Dar...

— Taci odată, spuse Andrea. N-ai auzit ce-a zis căpitanul?

Acum Reynolds era foarte supărat şi neliniştit, nelinişte care se văzu în iritarea lui bruscă şi ostilă.

— Să tac? De ce trebuie să tac? Nu primesc ordine de la tine. Şi dacă tot ne spunem unul altuia ce să facem, ai putea să-ţi stingi blestematul ăla de trabuc împuţit.

Miller îşi ridică plictisit privirea de pe cartea cu poezii.

— Sunt de acord cu tine pentru blestematul ăla de trabuc. Dar nu uita că vorbeşti cu un colonel.

Miller se întoarse la cartea sa. Câteva secunde Reynolds şi Groves rămaseră cu gura căscată, uitându-se unul la altul, apoi Reynolds se ridică şi-l privi pe Andrea.

— Îmi pare foarte rău, sir. Eu... nu mi-am dat seama...

Andrea îi făcu semn să tacă, cu un gest leneş plin de generozitate, şi-şi îndreptă din nou atenţia spre trabuc. Minutele se scurseră în tăcere. Maria, în faţa locului, îşi pusese capul pe umărul lui Petar şi stătea nemişcată. Părea să doarmă. Miller clătină din cap, plin de admiraţie pentru ceea ce părea să fie una din cele mai ezoterice manifestări ale muzei poeziei, apoi închise fără tragere de inimă cartea şi se băgă în sacul de dormit. Andrea îşi stinse trabucul şi făcu acelaşi lucru, Mallory părea să fie deja adormit. Groves se întinse pe jos, iar Reynolds, aplecat peste masă, îşi puse capul pe braţe. Timp de cinci minute, poate şi mai mult, Reynolds rămase aşa, moţăind

neliniştit, apoi ridică capul, se îndreptă brusc, se uită la ceas, se aproprie de Mallory şi îl scutură uşor de umăr. Mallory se mişcă.

— Douăzeci de minute, spuse insistent Reynolds. Douăzeci de minute şi Saunders încă nu s-a întors.

— Bun, deci au trecut douăzeci de minute, spuse calm Mallory. Atât poate să dureze până ce stabileşte contactul, şi cu mult mai puţin până să transmită mesajul.

— Da, sir. Permiteţi să verific, sir?

Mallory dădu din cap obosit şi închise ochii. Reynolds îşi luă Schmeisser-ul, ieşi din baracă şi închise uşa în urma lui. Trase piedica de siguranţă şi traversă în fugă tabăra.

Lumina era încă aprinsă în baraca staţiei radio. Reynolds încercă să vadă ceva prin geam, dar gerul acelei nopţi aspre îl făcuse total opac. Reynolds se apropie de uşă. Era uşor întredeschisă. Reynolds puse degetul pe trăgaci şi deschise uşa în felul în care comandourile erau învăţate să deschidă uşile — cu o lovitură puternică a piciorului drept.

În baraca staţiei radio nu era nimeni, adică nimeni care i-ar fi putut face vreun rău. Încet, Reynolds lăsă în jos puşca şi intră cu un pas şovăitor, aproape ca în transă, şi chipul său nu exprima decât şocul.

Saunders era aplecat, într-un gest obosit, peste masa unde se afla radioemiţătorul cu capul căzut pe ea într-un unghi nefiresc, cu braţele atârnându-i moi spre pământ. Între omoplaţi se zărea mânerul unui cuţit. Aproape subconştient Reynolds văzu că nu exista nici o urmă de sânge: moartea fusese instantanee. Radioemiţătorul zăcea pe jos, o masă sfârtecată de fire răsucite, distrusă definitiv. Încet, fără să ştie de ce o face, întinse mâna şi atinse umărul mortului. Saunders păru să se mişte, obrazul îl alunecă pe masă, şi se rostogoli pe o parte, căzând greoi peste rămăşiţele zdrobite ale aparatului. Reynolds se aplecă peste el. Piele acum pergamentoasă, cenuşie, acolo unde fusese un obraz ars de soare, ochii din care pierise lumina, care păzeau inutil o minte ce nu mai exista. Reynolds înjură scurt, amar, se îndreptă de spate şi ieşi alergând.

În barca pentru oaspeţi toată lumea dormea, sau părea să doarmă. Reynolds se îndreptă spre Mallory, se lăsă într-un genunchi şi-l scutură brutal de umăr. Mallory se mişcă, deschise ochii obosiţi şi se ridică într-un cot. Îi aruncă lui Reynolds o privire întrebătoare, agasată.

— Printre prieteni, aşa aţi spus! Vocea lui Reynolds era joasă, rea, aproape un şuierat. În siguranţă, aşa aţi spus. Saunders o să fie în regulă, aşa aţi spus. Ştiaţi asta, aşa aţi spus. Ştiaţi al dracului de bine!

Mallory nu răspunse nimic. Se ridică repede în capul oaselor pe salteaua de paie, şi somnul îi dispăruse din ochi.

— Saunders? întrebă el.

— Cred că ar fi mai bine să veniţi cu mine, spuse Reynolds.

Cei doi ieşiră în tăcere din baracă, traversară tabăra pustie şi, în tăcere, intrară în baraca staţiei radio. Mallory se opri lângă uşă. Timp de două secunde, care însă lui Reynolds îi părură mult mai mult, Mallory rămase cu privirea aţintită asupra mortului şi radioemiţătorului distrus, cu ochii întunecaţi, cu o faţă lipsită de expresie. Reynolds luă expresia feţei lui, sau mai degrabă lipsa de expresie, drept altceva, şi brusc nu-şi mai putut stăpâni furia reţinută până atunci.

— Ei bine, aveţi de gând să faceţi dracului ceva, în loc să staţi aici toată noaptea?

— Orice câine are voie să muşte o dată, spuse blând Mallory. Dar să nu-mi mai vorbeşti niciodată aşa. De pildă, ce să fac?

— Ce să faceţi? Reynolds se străduia cu greu să se stăpânească. Să-l găsiţi pe amicul care a făcut asta.

— Să-l găsim va fi foarte greu. Mallory, rămase o clipă pe gânduri. Chiar imposibil, aş spune. Dacă ucigaşul e din tabăra asta, atunci deja s-a ascuns în tabără. Dacă a venit din afară, acum e deja la o milă depărtare de aici, şi se îndepărtează de noi cu fiecare secundă. Du-te şi trezeşte-i pe Andrea şi Miller şi Groves şi spune-le să vină aici. Apoi du-te şi spune-i maiorului Broznic ce s-a întâmplat.

— O să le spun ce s-a întâmplat, spuse cu amărăciune Reynolds. Şi o să le mai spun că asta nu s-ar fi întâmplat niciodată dacă m-aţi fi ascultat. Dar nu, n-aţi vrut să mă ascultaţi, nu-i aşa?

— Bun, deci dumneata ai avut dreptate şi eu am greşit. Acum fă ce ţi-am spus.

Reynolds ezită, gata să izbucnească revoltat. Furia care i se citea pe faţă alterna între suspiciune şi dorinţa de nesupunere. Apoi ceva ciudat în expresia feţei lui Mallory făcu să se încline balanţa spre înţelepciune şi supunere, drept care dădu din cap, ursuz, se întoarse şi plecă.

Mallory aşteptă până ce Reynolds dădu colţul barăcii, îşi scoase lanterna şi începu, fără prea mari speranţe, să cerceteze zăpada bătătorită din faţa uşii. Dar se opri aproape imediat, se aplecă şi apropie lanterna de pământ.

Era într-adevăr o porţiune foarte mică dintr-o urmă de pas, numai partea din faţă a tălpii drepte. Desenul arăta două V-uri, cel din faţă cu o întrerupere vizibilă. Mallory, mişcându-se mai iute acum, urma direcţia indicată de urmă şi mai găsi alte două, slabe, dar vizibile, înainte ca zăpada îngheţată să dispară şi să fie înlocuită cu pământul îngheţat din centrul taberei, un pământ atât de tare încât pe el nu se putea imprima nici o urmă. Mallory se întoarse, ştergând cu grijă cu vârful bocancului cele trei urme, şi ajunse la baraca staţiei radio cu câteva secunde înainte ca Reynolds, Andrea, Miller şi Groves să intre.

Maiorul Broznic şi câţiva oameni de-ai săi apărură şi ei în scurt timp.

Căutară în interiorul barăcii, în speranţa unui indiciu privind identitatea ucigaşului, dar nu existau indicii. Centimetru cu centimetru cercetară zăpada bătătorită din jurul barăcii, cu acelaşi rezultat. După ce şaizeci sau şaptezeci de partizani somnoroşi li se alăturară, cercetară toate barăcile şi pădurea din jurul taberei. Dar nici tabăra, nici pădurea din jur nu le dezvăluiră vreun secret.

— Cred că ne putem opri, spuse în cele din urmă Mallory. A şters-o de mult.

— Aşa se pare, fu de acord maiorul Broznic. Era foarte amărât şi furios că aşa ceva se putuse întâmpla în tabăra lui. Ar trebui să dublăm santinelele pentru restul nopţii.

— Nu e nevoie, spuse Mallory. Prietenul nostru n-o să se mai întoarcă.

— Nu e nevoie, îl imită furios Reynolds. Nu fusese nevoie nici pentru bietul Saunders, aşa aţi spus. Şi unde-i Saunders acum? Doarme liniştit în patul lui? Pe dracu doarme! Nu e nevoie...

Andrea murmură ceva ameninţător şi făcu un pas către Reynolds, dar Mallory făcu un gest scurt liniştitor cu mâna dreaptă.

— Evident, faceţi cum vreţi, domnule, spuse el. Îmi pare rău că noi suntem de vină pentru noaptea albă a dumneavoastră şi a oamenilor dumneavoastră. Ne vedem dimineaţă. Zâmbi strâmb. Care nu e prea departe.

Se întoarse să plece, şi-l găsi în calea lui pe sergentul Groves, un Groves a cărui faţă, de obicei veselă, reflecta acum aceeaşi ostilitate crispată ca a lui Reynolds.

— Deci a şters-o, nu? S-a dus la dracu! Şi cu asta am terminat, nu?

Mallory se uită la el îngândurat.

— Ei bine, nu. N-aş prea spune asta. Curând. O să-l găsim.

— Curând? Poate chiar înainte să moară de bătrâneţe?

Andrea se uită la Mallory.

— Douăzeci şi patru de ore?

— Mai puţin! Andrea dădu din cap, şi el şi Mallory se întoarseră şi se îndepărtară către baraca pentru oaspeţi. Reynolds, Groves, şi Miller în spatele lor, îi priviră îndepărtându-se, apoi se uitară unul la altul, încruntaţi şi încă furioşi.

— Nu sunt ei o pereche inimoasă? Complet distruşi pentru bietul Saunders. Groves clătină din cap. Nici nu le pasă. Pur şi simplu nu le pasă.

— Ei, n-aş spune asta, răspunse încet Miller. Nu pare să le pese. Nu-i deloc totuna.

— Feţe de piatră, murmură Reynolds. Nici măcar n-au spus că le pare rău că Saunders a fost omorât.

— Ei bine, spuse cu răbdare Miller, vă voi spune o banalitate, dar oameni diferiţi reacţionează diferit. Bun, deci durerea şi furia sunt reacţia normală în situaţii ca asta; dar dacă Mallory şi Andrea ar fi pierdut timp reacţionând aşa la tot ce li s-a întâmplat lor în viaţă, de mult nu i-ar mai fi ţinut balamalele. Şi-atunci nu mai reacţionează aşa. Ei acţionează. Aşa cum or să acţioneze şi cu ucigaşul prietenului vostru. Poate că n-aţi înţeles, dar tocmai aţi auzit o sentinţă de moarte.

— De unde ştii tu? întrebă nesigur Reynolds. Făcu un gest cu capul în direcţia lui Andrea şi Mallory care tocmai intrau în baracă. Şi de unde au ştiut ei? Adică, fără să vorbească.

— Telepatie.

— Ce-i aia „telepatie”?

— Ar dura prea mult să-ţi explic, spuse obosit Miller. Întreabă-mă dimineaţă.

CAPITOLUL 6
VINERI

De la 08.00 la 10.00

Încununând vârfurile brazilor înalţi, ramurile dese împletite, încărcate cu zăpadă, formau o boltă impenetrabilă prin care tabăra maiorului Broznic, înghesuită în adâncul jambei, nu reuşea să zărească decât vag cerul de deasupra. Chiar şi într-o zi de vară, în plină amiază, jos nu era decât un revărsat de zori pal; într-o dimineaţă ca aceasta, la o oră după răsăritul soarelui, când zăpada se cernea uşor dintr-un cer cenuşiu, era doar atâta lumină cât să fie ceva mai mult decât o noapte înstelată. În interiorul barăcii-popotă, unde Mallory şi grupul său îşi luau micul dejun cu maiorul Broznic, era foarte întuneric, bezna fiind mărită mai degrabă decât micşorată de cele două opaiţe fumegânde, care reprezentau singura sursă primitivă de lumină.

Atmosfera sumbră era întunecată şi mai mult de comportarea şi expresia celor aşezaţi în jurul mesei. Mâncau într-o tăcere mohorâtă, cu capul în jos, neuitându-se decât rareori unul la altul; evenimentele din noaptea trecută îi afectaseră în mod evident pe toţi, dar cel mai mult sufereau Reynolds şi Groves, pe ale căror feţe se citea clar şocul produs de moartea lui Saunders. Ei doi nu se atinseseră de mâncare.

Pentru ca atmosfera de tăcută disperare să fie deplină, era clar că rezervele pe care le aveau în legătură cu calitatea mesei de dimineaţă a partizanilor erau profunde şi greu de îndepărtat. Servită de două tinere partizane — membre ale armatei mareşalului Tito — ea consta din *polenta* — un fel de mâncare foarte puţin apetisant, făcut din mălai, şi din *raki,* o băutură iugoslavă foarte tare. Miller luă câteva linguri din mâncare cu o lipsă vădită de entuziasm.

— Ei bine, rosti el, fără să se adreseze nimănui în mod special, aş putea spune că e o schimbare.

— Asta-i tot ce avem, spuse Broznic, cerându-şi parcă scuze. Puse jos lingura şi împinse farfuria din faţa lui. Şi nici măcar asta nu pot să mănânc. Nu în dimineaţa asta. Fiecare intrare în *jamba* este păzită, şi totuşi azi-noapte un criminal a bântuit prin tabăra mea. Dar poate că nici nu a trecut de gărzi, poate era deja aici. Gândiţi-vă — un trădător în tabăra mea; şi dacă există aşa ceva, nici măcar nu îl pot găsi. Nici nu-mi vine să cred!

Comentariul era inutil, nu era nimic de spus care să nu fi fost deja spus, şi nimeni nu se uită la Broznic; jena, neliniştea şi furia erau evidente în tonul său. Andrea, care deja golise farfuria cu o vizibilă plăcere, se uită la cele două farfurii neatinse din faţa lui Reynolds şi Groves şi apoi întrebător la ei, care clătinară din cap. Andrea întinse mâna, trase farfuriile în faţa sa şi se apucă să mănânce cu aceeaşi poftă. Reynolds şi Groves se uitară la el şocaţi, fără să le vină a crede, poate cu respect în faţa universalităţii gusturilor lui Andrea, dar mai probabil uluiţi de insensibilitatea unui om care putea să mănânce cu atâta poftă la numai câteva ore după moartea unuia din tovarăşii săi. Miller, la rândul lui, se uita la Andrea aproape cu oroare, mai încercă să ia puţină polenta şi îşi încreţi nasul într-un gest delicat de repulsie. Puse lingura jos şi se uită posomorât spre Petar, care, cu chitara atârnată de gât, mânca cu stângăcie.

— Întotdeauna are chitara aia afurisită cu el? întrebă iritat Miller.

— Rătăcitul nostru, spuse blând Broznic. Aşa-i spunem. Bietul nostru rătăcit orb. Întotdeauna o poartă pe umăr sau o are lângă el. Întotdeauna. Chiar şi când doarme — n-aţi observat azi-noapte? Chitara aia înseamnă pentru el la fel de mult ca şi viaţa însăşi. Acum câteva săptămâni unul din oamenii mei, în glumă, a încercat să i-o ia; Petar deşi orb, era să-l omoare.

— Trebuie să fie şi surd de-a binelea, spuse Miller pe un ton surprins. E cea mai îngrozitoare chitară pe care am auzit-o vreodată.

Broznic zâmbi uşor.

— De acord. Dar nu înţelegi? O poate simţi. O poate atinge. E a lui. Este singurul lucru care i-a mai rămas pe lume, o lume întunecată şi izolată şi goală. Bietul nostru rătăcit.

— Ar putea cel puţin să o acordeze, murmură Miller.

— Eşti un om bun, prietene. Încerci să ne abaţi gândurile de la ce ne aşteaptă azi. Dar nimeni nu poate face asta. Se întoarse către Mallory. Nu mai mult decât puteţi voi spera să vă duceţi la bun sfârşit planul nebunesc de a-i salva pe agenţii voştri capturaţi şi să distrugeţi reţeaua de contraspionaj de aici. E o nebunie. Nebunie!

Mallory făcu un semn vag cu mâna.

— Şi voi? Fără mâncare. Fără artilerie. Fără mijloace de transport. Doar câteva arme — şi practic fără muniţie pentru armele astea. Fără medicamente. Fără tancuri. Fără avioane. Fără speranţă — şi continuaţi să luptaţi. Voi sunteţi normali?

— *Touché.*[8] Broznic zâmbi, împinse sticla de *raki,* aşteptă ca Mallory să-şi umple paharul. În sănătatea nebunilor din lumea asta!

***

— Tocmai am vorbit cu maiorul Stefan, la Defileul de Vest, spuse

generalul Vukalovič. Crede că suntem cu toţii nebuni. Eşti de acord, colonele Laszlo?

Cel care stătea întins pe burtă lângă Vukalovič îşi luă binoclul de la ochi. Era un bărbat între două vârste, solid, bronzat, lat în umeri, cu o superbă mustaţă neagră ce părea dată cu chinoroz. După un moment de gândire, spuse:

— Fără nici o îndoială, domnule.

— Chiar şi dumneata? Cu un tată ceh?

— Era din Tatra Înaltă, explică el. Acolo toţi sunt nebuni.

Vukalovič zâmbi, se propti mai comod în coate, se uită în vale prin deschiderea dintre două stânci, duse binoclu la ochi şi scurtă peisajul către sud.

Imediat în faţa locului unde se afla el era o pantă goală, stâncoasă, ce cobora uşor spre vale pe o distanţă de aproape şaizeci de metri. La baza acesteia, se intra treptat într-un platou lung, drept, cu iarbă, de nu mai mult de două sute de metri în porţiunea sa cea mai lată, dar întinzându-se în ambele părţi până departe, în dreapta către vest, în stânga către est, nord-est şi în cele din urmă spre nord.

Dincolo de marginea platoului, terenul cobora brusc ca să formeze malul abrupt al unui râu lat şi rapid, ce avea acea culoare albă-verzuie caracteristică apelor de munte — verde din cauza zăpezii de primăvară care se topea, alb datorită spumegării peste stâncile zimţate şi a revărsărilor din albie a râului. Exact în partea de sud a locului unde se aflau Vukalovič şi Lazlo, râul era traversat de un pod de oţel, foarte solid, cu console, vopsit în verde şi alb. Dincolo de râu, celălalt mal, acoperit cu iarbă, se înălţa într-o pantă dulce pe o distanţă de aproape o sută de metri către marginea perfect delimitată a unei păduri de pini gigantici, care se întindea departe către sud. Risipite printre pinii din marginea pădurii, se zăreau câteva obiecte cu o strălucire metalică mată, fără îndoială tancuri. În depărtare, dincolo de râu şi de pini, munţi falnici, cu creste abrupte, străluceau orbitor sub sclipirea veşmântului lor de zăpadă, iar deasupra lor, dar către sud-est, un soare la fel de alb şi orbitor strălucea pe o pată de un albastru absurd în mijlocul unui cer acoperit cu nori de zăpadă.

Vukalovič îşi coborî binoclul şi oftă.

— Ai vreo idee cam câte tancuri sunt pe malul celălalt, în pădure?

— Aş vrea din tot sufletul să ştiu. Lazlo îşi ridică braţele într-un scurt gest de neputinţă. Poate zece. Poate două sute. Habar n-avem. Bineînţeles, am trimis iscoade, dar nu s-au întors. Poate au fost luate de curent când au încercat să traverseze Neretva. Se uită la Vukalovič, îngândurat. Prin Defileul Zenica, prin Defileul de Vest sau peste pod — nu ştiţi de unde o să vină atacul, nu-i aşa, domnule?

Vukalovič clătină din cap.

— Dar vă aşteptaţi să fie în curând?

— Foarte curând. Vukalovič lovi pământul cu pumnul strâns. Nu există nici o modalitate să distrugem podul ăla blestemat?

— Au fost cinci atacuri RAF, spuse abătut Lazlo. Până acum, douăzeci şi şapte de avioane pierdute — există două sute de mitraliere antiaeriene de-a lungul Neretvei, iar cel mai apropiat aerodrom pentru *Messerschmitt*-uri e la numai zece minute de zbor de aici. Radarele nemţilor localizează bombardierele britanice care traversează munţii, iar *Messerschmitt*-urile sunt aici şi le aşteaptă atunci când ajung. Şi nu uitaţi că ambele capete ale podului sunt prinse în stâncă.

— Deci numai o lovitură directă?

— O lovitură directă asupra unui obiectiv lat de şapte metri de la o distanţă de trei mii de metri? E imposibil. Şi un obiectiv atât de camuflat încât cu greu îl poţi vedea de la cinci sute de metri pe pământ. De două ori imposibil.

— Şi imposibil pentru noi, spuse mohorât Vukalovič.

— Imposibil pentru noi. Ultima încercare am făcut-o acum două nopţi.

— Aţi făcut — v-am spus să nu faceţi nimic.

— Ne-aţi rugat să nu facem. Dar, evident, eu, colonelul Lazlo, am fost mai deştept. Au început să tragă trasoare când trupele noastre erau la jumătatea platoului; Dumnezeu ştie cum şi-au dat seama că venim, Apoi, rachetele luminoase...

— Apoi şrapnelele, încheie Vukalovič. Şi tunurile antiaeriene. Pierderi?

— Am pierdut jumătate de batalion.

— Jumătate de batalion! Şi spune-mi, dragă Lazlo, ce s-ar fi întâmplat dacă, prin absurd, oamenii dumitale ar fi ajuns la pod?

— Aveau nişte calupuri de trotil, nişte grenade de mână...

— Artificii, nu? întrebă Vukalovič, cu un sarcasm trist. Le-ar fi fost de mare ajutor. Podul ăla e făcut din oţel şi beton armat, omule! A fost o nebunie şi să încercaţi doar.

— Da, domnule. Lazlo îşi întoarse privirea. Poate că ar trebui să mă schimbaţi.

— Cred că ar trebui. Vukalovič se uită cu atenţie la faţa epuizată a celuilalt. De fapt aş vrea. Un singur lucru mă împiedică.

— Un singur lucru?

— Toţi ceilalţi comandanţi ai mei de regiment sunt la fel de nebuni ca şi dumneata. Şi dacă nemţii atacă totuşi — poate chiar în noaptea asta?

— Rămânem aici. Suntem iugoslavi şi nu avem unde să ne ducem. Ce altceva putem face ?

— Ce altceva? Două mii de oameni cu puşcoace, cei mai mulţi fără vlagă şi înfometaţi şi fără muniţii, împotriva a ceea ce pot fi două divizii blindate germane de linia întâi. Şi voi rămâneţi aici! Puteţi

oricând să vă predaţi, ştii?

Lazlo zâmbi.

— Cu respect, domnule, vă spun că nu e timp de glume.

Vukalovič îl bătu pe umăr.

— Nici n-am zis că e o glumă. Mă duc la baraj, la parapetul din nord-est. O să văd dacă şi colonelul Janzi este la fel de nebun ca şi dumneata. Şi, colonele?

— Domnule?

— Dacă va fi un atac, s-ar putea să dau ordin de retragere.

— Retragere!

— Nu predare. Retragere. Retragere către ceea ce, sper, va fi victorie.

— Sunt convins că dumneavoastră ştiţi exact despre ce vorbiţi.

— Nu, nu ştiu. Uitând pentru moment de un glonţ ce se putea rătăci de peste Neretva, Vukalovič se ridică, pregătindu-se să plece. Ai auzit vreodată de un om numit căpitanul Mallory? Keith Mallory, un neozeelandez?

— Nu, răspunse imediat Lazlo. Tăcu, apoi continuă: Adică, staţi puţin. Un tip care urca pe munţi?

— Asta e. Dar mi s-a dat de înţeles că mai are şi alte talente. Vukalovič îşi frecă bărbia ţepoasă. Dacă tot ce-am auzit despre el e adevărat, ai putea pe bună dreptate să-l consideri un individ destul de dotat.

— Şi ce-i cu individul ăsta dotat? întrebă curios Lazlo.

— Doar atât. Vukalovič deveni deodată foarte serios, chiar sumbru. Când totul e pierdut şi nu mai e nici o speranţă, întotdeauna există undeva în lume un om către care te poţi întoarce. Poate că nu există decât acest om. De cele mai multe ori într-adevăr nu mai există decât acest singur om. Dar acest singur om există întotdeauna acolo. Tăcu o clipă, gânditor. Sau cel puţin aşa se spune.

— Da, domnule, spuse politicos Lazlo. Dar acest Keith Mallory...

— Înainte să te culci în noaptea asta, roagă-te pentru el. Eu aşa am să fac.

— Da, domnule. Şi noi? Să mă rog şi pentru noi?

— Asta, spuse Vukalovič, n-ar fi deloc o idee rea.

***

Cele două laturi ale *jambei,* de-o parte şi de alta a taberei maiorului Broznic, erau foarte abrupte şi lunecoase, şi ceata de oameni şi ponei urca foarte greu. Sau majoritatea lor. Escorta de partizani bosniaci, oacheşi şi îndesaţi, pentru care acest fel de teren făcea parte din existenţa lor, nu părea afectată de urcuş; şi nici pufăitul ritmic al lui Andrea, care trăgea din obişnuitu-i trabuc

respingător. Reynolds observă, şi asta îi mări îndoielile şi frământarea din suflet.

— Se pare că v-aţi revenit complet peste noapte, sir.

— Poţi să-mi spui Andrea. Îşi scoase trabucul din gură. Am probleme cu inima. Apar şi dispar. Ţigara îşi reluă locul.

— Sunt convins, murmură Reynolds. Se uită suspicios, pentru a douăzecea oară, peste umăr. Unde dracu-i Mallory?

— Unde dracu-i căpitanul Mallory, îl mustră Andrea.

— Ei bine, unde-i?

— Şeful unei misiuni are multe responsabilităţi, spuse Andrea. Multe probleme de rezolvat. Căpitanul Mallory rezolvă probabil ceva în acest moment.

— Să fii sigur de asta, murmură Reynolds.

— Ce-ai spus?

— Nimic.

Aşa cum corect presupusese Andrea, căpitanul Mallory rezolva ceva în acel moment. În baraca lui Broznic, el şi maiorul erau aplecaţi deasupra unei hărţi întinse pe o masă. Broznic arătă spre un loc în apropierea limitei de nord a hărţii.

— De acord. Acesta este într-adevăr cel mai apropiat teren de aterizare posibil pentru un avion. Dar este foarte înalt. În această perioadă a anului, acolo sus, zăpada trebuie să fie de un metru. Mai sunt şi alte locuri, mai bune.

— Nu mă îndoiesc, spuse Mallory, câmpurile îndepărtate sunt întotdeauna mai verzi, poate chiar şi câmpurile de aterizare îndepărtate. Dar eu nu am timp să ajung la ele. Împunse cu degetul punctul acela de pe hartă. Aici, şi numai aici, vreau o pistă de aterizare la căderea nopţii. V-aş fi foarte recunoscător dacă într-o oră aţi trimite un om călare la Konjič, ca cererea mea să fie imediat transmisă prin radio la cartierul general al partizanilor voştri de la Dvar.

— Eşti obişnuit să ceri miracole imediate, căpitane Mallory? întrebă pe un ton sec Broznic.

— Pentru asta nu e nevoie de miracole. Doar de o mie de oameni. De picioarele a o mie de oameni. E un preţ mic pentru şapte mii de vieţi. Îi dădu lui Broznic o bucată de hârtie. Lungimea de undă şi codul. Konjič să o transmită cât de repede posibil. Mallory aruncă o privire la ceas. Au plecat deja de douăzeci de minute. Ar trebui să mă grăbesc.

— Da, cred că ar trebui, spuse repede Broznic. Ezită, negăsindu-şi pe moment cuvintele, apoi continuă cu stângăcie: Căpitane Mallory, eu... eu...

— Ştiu. Nu vă faceţi probleme. Oricum, Mallory-i din lumea asta nu ajung niciodată până la adânci bătrâneţi. Suntem prea proşti.

— Toţi suntem, toţi suntem. Broznic îi strânse mâna lui Mallory. La noapte o să spun o rugăciune pentru dumneata.

Mallory tăcu o clipă, apoi dădu din cap.

— Să fie cât mai lungă.

***

Escorta bosniacă, la fel ca şi ceilalţi din grup, călare pe ponei, mergea acum în frunte pe poteca ce urca şerpuitoare panta lină a văii împădurite, urmată de Andrea şi Miller, care călăreau alături, apoi de Petar, al cărui ponei era dus de căpăstru de sora lui. Reynolds şi Groves, întâmplător sau dinadins, rămăsese mai în spate şi vorbeau acum încet.

— Oare ce discută acum Mallory cu maiorul în tabără? spuse gânditor Groves.

Reynolds se strâmbă plin de amărăciune.

— Poate e mai bine să nu ştim.

— S-ar putea să ai dreptate. Zău dacă ştiu ce să mai zic. Groves tăcu, apoi continuă, pe un ton aproape rugător: Broznic e un tip de treabă. Sunt sigur. Pentru că e ce e, trebuie să fie aşa.

— E posibil. Şi Mallory, nu?

— Şi el trebuie că e.

— Trebuie? Reynolds era furios. Dumnezeule, omule, îţi spun că l-am văzut cu ochii mei. Făcu un semn cu capul către Maria, aflată la vreo douăzeci de metri mai în faţă, şi chipul lui era aspru şi încruntat. Fata aia a dat în el — şi încă cum a dat — în tabăra lui Neufeld şi pe urmă îi văd pe amândoi tăifăsuind tihnit şi drăgăstos lângă baraca lui Broznic. Ciudat, nu? La scurt timp Saunders e omorât. Coincidenţă, nu? Îţi spun eu, Groves, Mallory putea chiar el s-o facă. Fata putea să aibă timp s-o facă înainte să-l întâlnească pe Mallory — doar că ar fi fost imposibil, din punct de vedere fizic, să implânte până la plăsele un cuţit de cinşpe centimetri. Dar Mallory putea s-o facă foarte bine. Avea destul timp şi destule ocazii — când i-a dat mesajul ăla blestemat în baraca staţiei.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce s-o facă? protestă Groves.

— Pentru că Broznic i-a dat nişte informaţii urgente. Mallory trebuia să dea impresia că transmite mai departe informaţiile în Italia. Dar poate că transmiterea mesajului ăla era ultimul lucru pe care-l dorea. Poate că a oprit-o în singurul fel pe care-l cunoaşte — şi a distrus radioemiţătorul ca să fie sigur că nimeni nu mai trimite mesajul. Poate că de-asta m-a oprit când am vrut să facem de pază sau să mă duc să văd ce-i cu Saunders — să mă împiedice să descopăr că Saunders era deja mort — în care caz, bineînţeles, datorită factorului timp, bănuielile s-ar fi îndreptat automat către el.

— Simple închipuiri! Dar în ciuda stânjenelii sale, Groves era fără să vrea impresionat de raţionamentul lui Reynolds.

— Crezi? Cuţitul din spatele lui Saunders — şi ăla-i o simplă închipuire?

***

O jumătate de oră mai târziu, Mallory li se alăturase. Trecu pe lângă Reynolds şi Groves, care îl ignorară intenţionat, pe lângă Petar şi Maria, care făcură la fel, şi rămase în spatele lui Andrea şi Miller. În această ordine merseră timp de aproape o oră prin văile bosniace des împădurite. Din când în când, ajungeau la luminişuri care odinioară fuseseră o aşezare omenească, mici sate sau cătune. Dar acum nu mai erau acolo nici oameni, nici case, căci satele încetaseră să mai existe. Luminişurile erau toate la fel, deprimant de asemănătoare. Acolo unde bosniacii truditori dar fericiţi trăiseră odinioară în casele lor simple dar solide, acum nu mai erau decât rămăşiţele arse şi înnegrite a ceea ce odată fuseseră nişte comunităţi înfloritoare, iar aerul mai era încă îmbibat de mirosul acru al vechiului fum, de duhoarea dulceag-amară de cadavre în descompunere, de moarte, mărturie mută a imensei răutăţi şi a totalei cruzimi a războiului între nemţi şi partizanii iugoslavi. Uneori, ici şi colo, mai găseau în picioare câteva case de piatră care nu meritaseră risipa de bombe sau mortiere, sau grenade, sau benzină; dar puţine dintre clădirile mai mari scăpaseră de distrugere completă. Bisericile şi şcolile păreau să fi fost primele ţinte; la un moment dat trecură pe lângă un mic spital sătesc — dovadă fiind nişte echipament de oţel ars care nu putea să aparţină decât unei săli de operaţii — care fusese şters de pe suprafaţa pământului, în aşa fel încât ruinele nu aveau mai mult de un metru înălţime. Mallory se întrebă ce se întâmplase cu pacienţii aflaţi atunci în spital; dar nu se mai întrebă, gândindu-se la, sutele de mii de iugoslavi — 350.000 fusese cifra pe care i-o dăduse căpitanul Jensen, dar punând la socoteală şi femeile şi copiii, numărul trebuie că ajunsese la cel puţin un milion — care se adunaseră sub stindardul mareşalului Tito. Dincolo de patriotism, dincolo de dorinţa arzătoare de eliberare şi răzbunare, nu mai aveau unde să se ducă. Mallory înţelese că ei erau un popor care rămăsese efectiv fără nimic, care nu mai avea nimic de pierdut decât viaţa — deşi se părea că nu punea prea mare preţ pe ea -, dar care putea să câştige totul distrugându-şi duşmanul; dacă ar fi fost soldat german, îşi spuse el, nu s-ar fi simţit deosebit de fericit la gândul de a fi trimis în Iugoslavia. Era un război pe care Wehrmacht-ul nu va putea niciodată să-l câştige, pe care soldaţii nici unei ţări vest-europene nu l-ar fi putut câştiga vreodată, căci popoarele care trăiesc în munţi sunt de fapt indestructibile.

Călăuzele bosniace, observă Mallory, nu se uitau nici în dreapta, nici în stânga, pe când treceau prin satele fără viaţă, în ruină, ale compatrioţilor lor, dintre care mai mult ca sigur majoritatea erau morţi. Înţelese că nu aveau nevoie să se uite, aveau amintirile lor, şi chiar şi amintirile erau prea mult pentru ei. Dacă e posibil să-ţi fie milă pentru un duşman, atunci Mallory, în acel moment, simţi milă pentru nemţi.

Curând ieşiră din poteca şerpuitoare şi îngustă într-un drum ceva mai lat, sau cel puţin suficient de lat pentru a permite unui vehicul să treacă. Bosniacul din frunte ridică mâna şi se opri.

— Neoficial, ţara nimănui, se pare, spuse Mallory. Cred că ăsta-i locul unde ne-au aruncat din camion azi-dimineaţă.

Presupunerea lui Mallory se dovedi corectă. Partizanii îşi întoarseră caii, zâmbiră larg, făcură cu mâna, strigară câteva cuvinte de neînţeles, de rămas bun, şi-şi îmboldiră caii înapoi pe drumul pe care veniseră.

Cu Mallory şi Andrea în frunte şi cei doi sergenţi încheind coloana, cei şapte membri ai grupului îşi continuară drumul. Ninsoarea se oprise, norii se spulberaseră şi lumina soarelui pătrundea printre pinii acum din ce în ce mai rari. Deodată Andrea, care se uitase spre stânga, întinse mâna şi atinse braţul lui Mallory. Privirea lui Mallory urmări mâna întinsă a lui Andrea, în vale, la mai puţin de o sută de metri, pinii se terminau şi printre copaci se zărea ceva de un verde aprins. Mallory se răsuci în şa.

— Acolo jos. Vreau să arunc o privire. Nu treceţi de linia copacilor.

Poneii coborâră cu paşi siguri panta abruptă şi alunecoasă. La un semn al lui Mallory, la vreo zece metri de marginea pădurii, călăreţii descălecară şi înaintară cu grijă pe jos, adăpostindu-se în spatele pinilor. Ultimul metru îl parcurseră pe coate şi genunchi, apoi se întinseră pe burtă, la adăpostul precar al trunchiurilor ultimilor pini. Mallory îşi scoase binoclul, şterse lentilele îngheţate şi îl duse la ochi.

Zăpada se termina la trei-patru sute de metri mai jos. Ceva mai în vale se desluşea un amestec de stânci crăpate şi pământ cafeniu, iar dincolo de el, o fâşie de iarbă rară care arăta jalnic. În partea de jos, fâşia de iarbă se învecina cu un drum gudronat, care îl surprinse pe Mallory ca fiind într-o stare deosebit de bună pentru acea regiune. Mai mult sau mai puţin paralel cu drumul, la o sută de metri, se afla o cale ferată simplă cu un ecartament foarte îngust; fierul ruginit şi iarba crescută între şine arătau că nu mai fusese folosită de mulţi ani. Imediat după linie, terenul cobora brusc, într-o coastă stâncoasă, abruptă, către un lac îngust, cu meandre, al cărui mal îndepărtat era marcat de pereţi drepţi, mult mai înalţi, ce se ridicau drept către munţii stâncoşi acoperiţi cu zăpadă.

Locul în care stătea întins Mallory, se afla exact deasupra unui cot în unghi drept al lacului, un loc incredibil de frumos. În strălucirea curată a soarelui acelei dimineţi de primăvară sclipea şi scânteia ca cel mai pur smarald. Suprafaţa lui netedă era din când în când înfiorată de către o adiere uşoară de vânt, care nu făcea decât să-i adâncească culoarea de smarald până la un acvamarin aproape translucid. Lacul nu avea mai mult de patru sute de metri în lăţime, dar mulţi kilometri în lungime; braţul drept, lung, se răsucea printre munţi şi se întindea către est aproape până la linia orizontului; în stânga, braţul de sud, mai scurt, tivit de pereţi din ce în ce mai drepţi care în final păreau să se întâlnească în partea de sus, se termina în valul de beton al unui baraj. Dar ceea ce atrase atenţia privitorilor era reflectarea strălucitoare, incredibilă, a munţilor îndepărtaţi în acea oglindă de smarald la fel de incredibilă.

— Ei, murmură Miller, asta chiar că e frumos.

Andrea îi aruncă o privire lungă, fără expresie, apoi îşi întoarse din nou atenţia spre lac.

Interesul lui Groves fu pentru moment mai mare decât ostilitatea sa.

— Ce lac e ăsta, sir?

Mallory lăsă binoclul în jos:

— Habar n-am! Maria? Ea nu răspunse. Maria! Ce... lac... e... ăsta?

— Asta e lacul de acumulare de pe Neretva, răspunse ea ursuză. Cel mai mare din Iugoslavia.

— E important, deci?

— E important. Cine are controlul asupra lui controlează Iugoslavia centrală.

— Şi bănuiesc că nemţii îl controlează.

— Ei îl controlează. Noi îl controlăm. În zâmbetul ei se citea triumful. Noi — nemţii — îl avem sub control total. Pereţi abrupţi pe ambele părţi. Acolo, spre est — capătul de sus — au o estacadă de-a curmezişul unui defileu lat de numai zece metri. Şi estacada aia e păzită zi şi noapte. La fel ca şi barajul. Singurul mod de pătrundere este pe nişte scări — mai degrabă nişte trepte fixate pe peretele de stâncă, chiar sub baraj.

— Foarte interesante informaţiile — pentru o brigadă de paraşutişti, spuse sec Mallory. Dar noi avem altă treabă, mai importantă. Haideţi.

Îi aruncă o privire lui Miller, care dădu din cap şi începu să urce înapoi pe pantă, urmat de cei doi sergenţi, de Maria şi de Petar. Mallory şi Andrea mai rămaseră câteva clipe acolo.

— Mă întreb cum arată, murmură Mallory.

— Cum arată ce ? întrebă Andrea.

— Cealaltă parte a barajului.
— Şi treptele fixate în stâncă ?
— Şi treptele fixate în stâncă.

***

Din locul în care stătea întins, sus, pe vârful unei stânci, în partea dreaptă, sau vestică, a cheilor Neretvei, generalul Vukalovič putea să vadă foarte bine treptele fixate în stâncă; de fapt vedea perfect întregul perele exterior al barajului şi cheile care începeau în partea de jos a barajului şi se întindeau spre sud pe mai bine de un kilometru înainte de a coti brusc spre dreapta şi de a dispărea.

Peretele barajului era destul de îngust, nu mai mult de treizeci de metri în lăţime, dar foarte adânc, coborând într-un V de la pereţii abrupţi, uşor apropiaţi în partea de sus, până la torentul alb-verzui care ieşea spumegând pe gurile de evacuare de la bază. Pe coama barajului, în capătul de est şi pe o mică porţiune înălţată, se aflau staţia de control şi două mici barăci, dintre care una, judecând după soldaţii care patrulau pe planşeu, era cu siguranţă un pichet. Deasupra acestor clădiri, pereţii defileului se ridicau aproape vertical, pe vreo zece metri, apoi ţâşneau în afară într-o îngrozitoare surplombă.

De la camera de control, o scară de fier în zigzag, vopsită în verde, şi fixată cu buloane de peretele de stâncă, cobora în chei. De la baza scării pornea o potecă îngustă care, după aproximativ o sută de metri, se termina brusc într-un loc unde o veche alunecare de pământ săpase o pantă abruptă într-o latură a cheilor. De aici, un pod traversa râul până la o altă potecă pe malul drept.

Podul nu era grozav — de fapt era o podişcă din lemn, şubredă, foarte veche, care arăta ca şi cum în fiecare clipă stătea să se prăbuşească în torent sub propria-i greutate. Şi ce era mai rău era că, la prima vedere, se părea că locul ei fusese ales de cineva nu tocmai întreg la minte, căci se afla la vreo doisprezece metri deasupra pantei abrupte, exact sub un imens bolovan, situat într-un asemenea echilibru precar încât numai cineva total nesăbuit ar fi zăbovit la trecerea podului. De fapt, era singurul loc posibil pentru un pod.

De la capătul vestic al podului, poteca îngustă, presărată cu bolovani, urma linia râului, trecând peste ceea ce părea un vad extrem de primejdios şi apoi cotea împreună cu râul şi dispărea.

Generalul Vukalovič îşi lăsă în jos binoclul, se întoarse către bărbatul de lângă el şi zâmbi.

— Nimic nou pe frontul de est, nu, colonele Janzi ?

— Nimic nou pe frontul de est, încuviinţă Janzi. Era un individ mic, caraghios ca un spiriduş, cu o faţă tânără, total nepotrivită cu părul alb. Se răsuci şi privi spre nord. Dar pe frontul de nord mă tem

că se întâmplă ceva.

Zâmbetul de pe faţa lui Vulakovic dispăru pe când se întoarse şi ridică din nou binoclul, privind spre nord. La mai puţin de cinci kilometri depărtare şi perfect vizibil în soarele strălucitor al dimineţii, se afla Defileul Zenica, dens împădurit, de săptămâni întregi teritoriu aprig disputat între forţele defensive din nord ale lui Vukalovič, sub comanda colonelului Janzi, şi unităţi ale Corpului al XI-lea de armată german. În acel moment se puteau vedea nori denşi de fum; în partea dreaptă o coloană groasă de fum urca spiralat pentru a forma un văl întunecat sub albastrul imaculat al cerului, în timp ce răpăitul îndepărtat al armelor de mână, întrerupt din când în când de zgomotul mai puternic al artileriei, era aproape continuu. Vukalovič îşi luă binoclul de la ochi şi se uită îngândurat la Janzi.

— Liniştea dinaintea marelui atac?

— Ce altceva? Asaltul final.

— Câte tancuri?

— E greu să ştim precis. Punând cap la cap toate rapoartele, oamenii mei estimează o sută cincizeci.

— O sută cincizeci!

— Cam aşa cred ei — şi cel puţin cincizeci din ele sunt tancuri Tiger.

— Să ne rugăm lui Dumnezeu ca oamenii dumitale să nu ştie să numere. Vukalovič îşi trecu o mână obosită peste ochii injectaţi; nu dormise în noaptea care tocmai se încheiase, şi nici în cea de dinainte. Hai să mergem să vedem câte putem noi număra.

***

Maria şi Petar erau acum în faţă, iar Reynolds şi Groves, în mod evident nedorind pe altcineva cu ei, mergeau ultimii, la cincizeci de metri mai în spate. Mallory, Andrea şi Miller călăreau alături pe drumul îngust. Andrea se uită la Mallory cu o privire gânditoare.

— Moartea lui Saunders. Ai vreo idee?

Mallory clătină din cap.

— Întreabă-mă altceva.

— Mesajul pe care i l-ai dat să-l trimită. Ce era?

— Un raport că am ajuns cu bine în tabăra lui Broznic. Nimic altceva.

— Un psihopat, hotărî Miller. Adică, meşterul cu cuţitul. Numai un psihopat ar omorî pentru asta.

— Poate că n-a omorât pentru asta, spuse blând Mallory. Poate că a crezut că era altfel de mesaj.

— Altfel de mesaj? Miller ridică dintr-o sprânceană, aşa cum numai el ştia s-o facă. Păi ce fel de...?

Întâlni privirea lui Andrea, tăcu brusc şi renunţă să mai spună ceva. Şi el şi Andrea se uitară curioşi la Mallory, care părea cufundat într-o adâncă meditaţie.

Indiferent ce o generase, perioada de meditaţie nu dură mult. Cu aerul cuiva care tocmai a ajuns la o concluzie Mallory îşi înălţă capul şi-i strigă Mariei să se oprească, în acelaşi timp strunindu-şi calul. Aşteptară până ce Reynolds şi Groves îi ajunseră din urmă.

— Avem mai multe posibilităţi de opţiune, spuse Mallory, dar, fie că-i bine sau rău, iată ce am hotărât să fac. Zâmbi uşor. E bine dacă nu din alt motiv, ci pentru că asta va fi modalitatea de a ieşi de aici cel mai repede. Am discutat cu maiorul Broznic şi am aflat ce voiam. Mi-a spus...

— Aţi căpătat deci informaţiile pentru Neufeld, nu? Dacă Reynolds intenţionase să-şi ascundă dispreţul din voce, atunci nu prea reuşise.

— La dracu cu Neufeld, spuse rece Mallory. Spionii partizanilor au descoperit unde sunt ţinuţi cei patru agenţi capturaţi ai Aliaţilor.

— Au descoperit, deci? spuse Reynolds. Atunci de ce nu fac partizanii ceva în sensul ăsta?

— Pentru un motiv bine întemeiat. Agenţii sunt pe teritoriu german. Într-o cazemată inaccesibilă sus în munţi.

— Şi ce-o să facem noi pentru agenţii Aliaţilor închişi în această cazemată inaccesibilă?

— Simplu. Mallory se corectă. Ei bine, teoretic e simplu. Îi scoatem de acolo şi plecăm la noapte.

Reynolds şi Groves se holbară la Mallory, apoi unul la altul, cu neîncredere şi consternare. Andrea şi Miller evitară cu grijă să se privească sau să se uite la altcineva.

— Sunteţi nebun! spuse Reynolds plin de convingere.

— Sunteţi nebun, sir! spuse mustrător Andrea.

Reynolds se uită la Andrea fără să înţeleagă, apoi se întoarse din nou către Mallory.

— Precis sunteţi, insistă el. Să plecăm? Unde să plecăm, pentru numele lui Dumnezeu?

— Acasă. În Italia.

— Italia. Reynolds avu nevoie de zece secunde ca să înţeleagă această umilitoare informaţie, apoi continuă sarcastic: Bănuiesc c-o să mergem cu avionul într-acolo, nu?

— Ei bine, e cam mult de înotat dacă vrei să traversezi Adriatica, chiar şi pentru un tânăr în formă ca dumneata. Cum altfel?

— Cu avionul? Groves părea buimăcit.

— Cu avionul. La nici zece kilometri de aici e un platou muntos înalt — foarte înalt, în cea mai mare parte aflat în mâinile partizanilor. Diseară la ora 9 va fi un avion acolo.

La fel ca oamenii care nu reuşesc să înţeleagă ce au auzit, Groves repetă cuvintele lui Mallory pe un ton întrebător.

— Diseară la ora 9 va fi un avion acolo? Aţi aranjat asta?

— Cum puteam? Nu avem radioemiţător.

Faţa neîncrezătoare a lui Reynolds completa de minune scepticismul din vocea lui.

— Dar cum puteţi fi sigur... adică, de ora 9?

— Pentru că începând cu ora 6 în seara asta o să fie un bombardier *Wellington* deasupra pistei de aterizare din trei în trei ore, toată săptămână viitoare, dacă e nevoie.

Mallory îşi lovi poneiul cu genunchii şi grupul porni mai departe, pe când Reynolds şi Groves îşi reluară poziţia obişnuită, cu mult în spatele celorlalţi. Un timp Reynolds privi fix spatele lui Mallory cu o expresie a feţei alternând între ostilitate şi meditaţie, apoi se întoarse către Groves.

— Ca să vezi! Ce bine se potrivesc toate. *Întâmplător* suntem trimişi în tabăra lui Bronzic. *Întâmplător* el ştie unde sunt ţinuţi cei patru agenţi. *Întâmplător* un avion va fi deasupra unui anumit teren de aterizare la o anumită oră — şi tot întâmplător ştiu cu siguranţă că nu există nici un teren de aterizare sus pe platou. Tot mai crezi că totul e curat şi cinstit?

Era clar, din expresia chinuită, a feţei lui Groves, că nu credea aşa ceva.

— Şi ce Dumnezeu facem? întrebă el.

— Ne ferim spatele, răspunse Reynolds. Cincizeci de metri mai în faţă, Miller îşi drese vocea şi-i spuse delicat lui Mallory:

— Reynolds pare să-şi fi pierdut din... ăăă... încrederea pe care o avea în tine.

— Nici nu-i de mirare, răspunse sec Mallory. Crede că eu i-am înfipt lui Saunders cuţitul în spate.

De data asta Andrea şi Miller se priviră, şi pe feţe li se putea citi consternarea, evident, atât cât puteau arăta aceste feţe de nepătruns.

Capitolul 7
VINERI

De la 10.00 la 12.00

La jumătate de milă de tabăra lui Neufeld căpitanul Drošni şi şase cetnici le ieşiră în întâmpinare. Salutul lui Drošni era în mod evident lipsit de cordialitate, dar cel puţin reuşi, el ştia cu ce preţ, să-şi păstreze o aparentă indiferenţă inofensivă.

— Deci v-aţi întors.

— După cum vezi, aprobă Mallory.

Drošni se uită la ponei.

— Şi încă foarte comod.

— Un cadou de la bunul nostru prieten maiorul Broznic. Mallory zâmbi larg. Crede că acum suntem în drum spre Konjič, călare pe ei.

Lui Drošni nu păru să-i pese prea mult de ce credea maiorul Broznic. Făcu un semn scurt cu capul, îşi întoarse calul şi o porni în trap grăbit spre tabăra lui Neufeld.

Imediat după ce descălecară în mijlocul taberei, Drošni îl conduse pe Mallory în baraca lui Neufeld. Primirea lui Neufeld, ca şi a lui Drošni, nu fu deosebit de entuziastă, dar cel puţin reuşi să dea o umbră de bunăvoinţă indiferenţei sale. Pe faţă i se putu citi o urmă de surprindere, reacţie pe care o explică imediat.

— Sincer să fiu, căpitane, nu mă aşteptam să te revăd. Existau atât de multe... ăăă... neprevăzuturi. Oricum, sunt încântat să te văd — nu v-aţi fi întors voi dacă nu aveaţi informaţiile pe care le doream. Şi acum, căpitane Mallory, să trecem la afacerile noastre.

Mallory îl privi pe Neufeld fără entuziasm.

— Mă tem că nu eşti un partener prea bun de afaceri.

— Nu sunt? întrebă pe un ton politicos Neufeld. În ce fel?

— Partenerii de afaceri nu-şi spun minciuni. Sigur că ai spus că trupele lui Vukalovič se concentrează. Şi aşa şi e. Dar nu, cum ai spus, ca să spargă încercuirea. Ci se adună ca să se apere înaintea atacului final al nemţilor, asaltul care le va distruge definitiv, şi pe care ele îl consideră iminent.

— Ei, cred că nu te aşteptai să-ţi împărtăşesc toate secretele noastre militare — pe care ai fi putut, am spus doar că ai fi putut, să le transmiţi duşmanului — înainte de a vă verifica, spuse chibzuit Neufeld. Doar nu eşti atât de naiv. Apropo de acest atac prevăzut. Cine ţi-a dat informaţia?

— Maiorul Bronzic. Mallory zâmbi amintirii. A fost foarte

comunicativ.

Neufeld se aplecă în faţă şi încordarea i se văzu în brusca împietrire a feţei, în felul în care îl privea pe Mallory în ochi fără să clipească.

— Şi ţi-au spus de unde se aşteaptă să vină atacul?

— Nu ştiu decât numele. Podul de pe Neretva.

Neufeld se lăsă pe spate în scaun, scoase un lung oftat de uşurare şi zâmbi, ca pentru a înlătura orice urmă de jignire din ceea ce avea să spună.

— Ei bine, prietene, dacă n-ai fi englez, dezertor, renegat şi traficant de medicamente, ai primi pentru asta Crucea de Fier. Apropo, continuă el ca la un gând brusc, am confirmarea de la Padova. Podul de pe Neretva, zici? Eşti sigur?

— Dacă pui la îndoială cuvântul meu... începu iritat Mallory.

— Sigur că nu, sigur că nu. Ziceam doar aşa. Neufeld tăcu câteva clipe, apoi murmură: Podul de pe Neretva.

Felul în care pronunţase cuvintele le făcea să sune aproape ca o litanie.

Drošni spuse încet:

— Se potriveşte cu ceea ce bănuiam.

— Nu contează ce bănuiaţi voi, spuse nepoliticos Mallory. Şi acum, să trecem la afacerile mele, dacă n-aveţi nimic împotrivă. Ne-am descurcat bine, ce zici? Am făcut ce ne-ai cerut, am căpătat informaţiile exacte pe care le-ai vrut? Neufeld dădu din cap. Atunci scoate-ne dracului de aici. Du-ne cu avionul în mijlocul unui teritoriu sub control german. În Austria sau chiar Germania, dacă vrei — cu cât mai departe de-aici cu atât mai bine. Ştii ce se va întâmpla cu noi dacă o să cădem din nou în mâinile britanicilor sau iugoslavilor?

— Nici nu-i greu de ghicit, spuse Neufeld, aproape vesel. Dar ne subapreciezi, prietene. Plecarea voastră spre un loc sigur e deja aranjată. Un anumit şef al Serviciului militar de informaţii din nordul Italiei ar vrea foarte mult să te cunoască. Are motive să creadă că-i poţi fi de mare ajutor.

Mallory dădu din cap în semn de înţelegere.

***

Generalul Vukalovič îşi îndreptă binoclul spre Defileul Zenica, o deschizătură îngustă şi des împădurită între poalele a doi munţi înalţi şi abrupţi, aproape identici ca formă şi înălţime.

Tancurile Corpului al XI-lea de armată german răspândite printre pini puteau fi uşor localizate, căci nemţii nu se obosiseră nici să le camufleze, nici să le ascundă, ceea ce, îşi spuse furios Vukalovič, dovedea prea bine încrederea deplină pe care o aveau nemţii în ei

înşişi şi în rezultatul luptei în jurul unor vehicule staţionate; alte tancuri dădeau înapoi, ambalau şi manevrau, ca şi cum se pregăteau să intre în formaţie de luptă pentru atac. Huruitul motoarelor de mare capacitate ale Tiger-urilor era aproape neîntrerupt.

Vukalovič lăsă jos binoclul, mai trase câteva linii pe o foaie de hârtie aproape plină cu asemenea semne, făcu câteva adunări, puse cu un oftat hârtia şi creionul deoparte şi se întoarse către colonelul Janzi, care făcea acelaşi lucru.

— Scuzele mele pentru oamenii dumitale, colonele. Ştiu să numere la fel de bine ca şi mine.

***

De data asta, aerul de lup-de-mare sigur de el şi zâmbetul strălucitor, plin de sine, al căpitanului Jensen nu se prea vedeau; de fapt, în acest moment erau total absente. Ar fi fost imposibil ca o faţă de proporţiile celei a lui Jensen să arate cu adevărat prăpădită, dar pe chipul rigid şi încruntat se citeau clar încordarea, neliniştea şi oboseala nopţilor albe, pe când măsura în lung şi-n lat Statul major operativ al Armatei a V-a din Termoli, Italia.

Nu măsura încăperea singur. Un ofiţer solid, cu părul cărunt, îmbrăcat în uniforma de general de corp de armată britanică, îl însoţea, potrivindu-şi paşii cu el, iar expresia de pe faţa lui o oglindea pe cea a lui Jensen. Când ajunseră în fundul încăperii, generalul se opri şi se uită întrebător la un sergent aşezat cu căştile la urechi în faţa unei mari staţii radio RCA. Sergentul clătină încet din cap. Cei doi îşi reluară mersul.

Brusc, generalul spuse:

— Mai e foarte puţin timp. Cred că înţelegi, Jensen, că odată lansată o ofensivă decisivă nu mai poţi să o opreşti?

— Înţeleg, răspunse abătut Jensen. Care sunt ultimele rapoarte ale grupei de recunoaştere, sir?

— Rapoartele nu lipsesc, dar Dumnezeu ştie ce concluzie trebuie să tragem din ele. În glasul generalului se simţea amărăciunea. E o activitate intensă de-a lungul Liniei Gustav, unde se află — din câte ne putem da seama — două divizii blindate, una de infanterie germană, una de infanterie austriacă şi două batalioane de vânători de munte — trupele lor de şoc. Nu pregătesc o ofensivă, asta-i sigur — în primul rând nu există nici o posibilitate să pornească o ofensivă din zonele în care fac manevre, iar în al doilea rând, dacă s-ar gândi într-adevăr la o ofensivă, ar avea grijă să se pregătească în secret.

— Şi-atunci, de ce toată agitaţia asta? Dacă nu pregătesc un atac...

Generalul oftă.

— Păreri avizate consideră că pregătesc o spargere-fulger a încercuirii. Păreri avizate! Tot ce mă interesează e că blestemele alea de divizii sunt încă pe Linia Gustav. Jensen, *ce n-a mers?*

Jensen ridică din umeri, neajutorat.

— S-a stabilit posibilitatea unor contacte radio din două în două ore, începând cu patru dimineaţa...

— Până acum n-a fost nici un fel de legătură.

Jensen tăcu. Generalul se uită la el gânditor.

— Cei mai buni din sud-estul Europei, ai zis.

— Da, aşa am zis.

***

Îndoielile generalului, neexprimate cu voce tare, în ceea ce priveşte valoarea agenţilor pe care Jensen îi alesese pentru operaţiunea Forţa 10 s-ar fi mărit considerabil dacă în acel moment ar fi fost alături de acei agenţi în baraca pentru oaspeţi din tabăra Hauptmann-ului Neufeld, din Bosnia. Nu se vedea la ei nici o urmă din armonia, înţelegerea, şi încrederea reciprocă pe care te-ai fi aşteptat să le găseşti într-un grup de agenţi consideraţi a fi cei mai buni în acest domeniu. În schimb, existau tensiune şi furie în atmosferă, un aer de suspiciune şi neîncredere, atât de greu încât era aproape palpabil. Reynolds, aflat în faţa lui Mallory, de-abia îşi mai putea stăpâni furia.

— Vreau să ştiu acum! aproape că ţipă Reynolds.

— Coboară tonul, spuse tăios Andrea.

— Vreau să ştiu acum, repetă Reynolds.

De data asta vocea lui coborî până aproape de şoaptă, dar rămase la fel de insistentă şi imperioasă.

— O să-ţi spun când va fi nevoie. Ca întotdeauna, vocea lui Mallory era calmă, neutră şi distantă. Nu mai devreme. Ce nu ştii nu poţi să spui.

Reynolds îşi strânse pumnii şi făcu un pas în faţă.

— Vreţi să insinuaţi că...

— Nu insinuez nimic, răspunse rezervat Mallory. Am avut dreptate atunci în Termoli, sergent. Nu eşti decât o bombă cu ceas, care ticăie mereu.

— Poate. Reynolds nu-şi mai putea stăpâni acum furia. Dar cel puţin o bombă are ceva cinstit în ea.

— Repetă chestia asta, spuse calm Andrea.

— Ce?

— Repet-o.

— Ascultă, Andrea...

— Colonel Stavros, băiete.

— *Sir.*

— Repetă ce-ai spus şi-ţi garantez cel puţin cinci ani pentru nesupunere la ordin pe câmpul de luptă.

— Da, *sir.* Efortul fizic al lui Reynolds de a se stăpâni era evident. Dar de ce să nu ne dezvăluie planul pentru după-masă; din moment ce ne-a anunţat că vom pleca la noapte, din locul ăsta, Ivenič?

— Pentru că nemţii pot acţiona, spuse cu răbdare Andrea, dacă ne află planul, dacă unul din noi vorbeşte constrâns. Dar nu pot să facă nimic cu Ivenič — ăsta e în mâinile partizanilor.

Împăciuitor, Miller schimbă subiectul.

— Sus la două mii de metri, zici. Zăpada trebuie să fie până la brâu acolo. Cum Dumnezeu poate cineva să cureţe toată zăpada aia?

— Nu ştiu, răspunse vag Mallory. Bănuiesc că cineva o să găsească o soluţie.

***

Iar la două mii de metri, sus, pe platoul Ivenič, cineva găsise o soluţie.

Platoul Ivenič era o pustietate albă, sumbră, bătută de vânturi şi, timp de multe luni ale anului, bântuită, de un frig aspru, vijelii urlătoare, total ostilă vieţii, total neîngăduitoare prezenţei umane. Platoul era mărginit în partea de vest de un perete de stâncă înalt de o sută cincizeci de metri, perfect vertical în unele părţi, fisurat în altele. Pe toată marginea lui, peretele era presărat cu numeroase căderi de apă îngheţate şi din loc în loc, pâlcuri de pini, creşteau în mod bizar pe feţe de stâncă surprinzător de înguste, cu ramurile îngheţate, lăsate în jos sub povara zăpezii adunată în şase luni de ninsoare. Spre est, platoul nu era mărginit decât de o linie abruptă, bine definită, care marca partea de sus a unui alt perete de stâncă, perpendicular, ce dădea spre văile de jos.

Platoul era acum o suprafaţă continuă de zăpadă, netedă, perfect egală, zăpadă care la acea înălţime de două mii de metri şi în soarele strălucitor sclipea orbitor, dureros pentru ochi. În lungime avea probabil vreo opt sute de metri; în lăţime, nu mai mult de o sută. În capătul de sud, platoul urca abrupt pentru a se întâlni cu peretele de stâncă, care aici cobora mai domol, oprindu-se apoi brusc în platou.

Pe această înălţime se aflau două corturi, ambele albe, unul mic, celălalt mare, în formă de cupolă. În faţa cortului mic stăteau de vorbă doi bărbaţi. Cel mai în vârstă, înalt, îmbrăcat într-o manta largă, şi cu ochelari fumurii, era colonelul Vis, comandantul unei brigăzi de partizani încartiruită la Sarajevo; celălalt, mai tânăr şi mai slab, era adjutantul său, căpitanul Vlanovič. Cei doi priveau platoul pe toată lungimea lui.

— Trebuie să existe o cale mai uşoară pentru asta, domnule, spuse nefericit căpitanul Vlanovič.

— Spune tu care-i aia, Boris băiete, şi aşa voi face. Şi înfăţişarea şi vocea colonelului Vis inspirau un calm desăvârşit şi mare competenţă. Buldozerele, sunt de acord, ne-ar ajuta. La fel şi plugurile de zăpadă. Dar trebuie să recunoşti şi tu că pentru a le urca pe pereţii verticali, ca să ajungă aici, ar fi nevoie de un talent deosebit din partea conductorilor lor. Şi-apoi, la ce e bună o armată dacă nu la mărşăluit?

— Da, domnule, răspunse supus Vlanovič, cu îndoială în glas.

Priviră din nou peste platou, spre nord.

Spre nord, şi mai departe, căci de jur împrejur se aflau o mulţime de piscuri, unele întunecate, crestate şi dezolante, altele rotunde şi întunecate, cu zăpadă şi culori trandafirii, ce se ridicau înalte în albastrul pal, imaculat, al cerului. Era un peisaj impresionant.

Mult mai impresionant însă era spectacolul ce se desfăşura chiar pe platou. O falangă masivă de o mie de soldaţi în uniforme, cam jumătate din ei în griul gălbui al armatei iugoslave, ceilalţi într-un amestec de uniforme ale altor ţări, se mişca, în pas de melc, prin zăpada imaculată.

Falanga avea cincizeci de oameni în lăţime, dar numai douăzeci în adâncime, şi cei cincizeci de oameni de pe fiecare linie mergeau cu braţele înlănţuite, cu capetele şi umerii aplecaţi în faţă, târându-şi cu greu picioarele prin zăpadă, cu paşi penibil de înceţi. Nici nu era de mirare că paşii erau atât de înceţi; prima linie de oameni îşi croia drum prin zăpada adâncă până la brâu, şi deja pe feţele lor se puteau citi semnele efortului şi epuizării. Era o muncă ucigătoare, care la acea altitudine dubla pulsul şi te făcea să lupţi pentru fiecare răsuflare gâfâită, care făcea picioarele de plumb, chinuite de dureri cumplite, şi numai durerea te putea convinge că încă mai fac parte din tine.

Şi nu erau numai bărbaţi. După primele cinci linii de soldaţi, în restul falangei erau tot atâtea femei şi fete cât şi bărbaţi, deşi toată lumea era atât de încotoşmănată împotriva gerului şi a vântului muşcător al acelor înălţimi, încât era aproape imposibil să deosebeşti femeile de bărbaţi. Ultimele două linii ale falangei erau formate numai din *partisanka*, şi era semnificativ pentru munca ucigătoare pe care o mai aveau de făcut că şi ele erau cufundate până la genunchi în zăpadă.

Era un spectacol fantastic, dar unul departe de a fi unic în Iugoslavia din timpul războiului. Terenurile de aterizare din câmpie, aflate sub controlul deplin al Wehrmacht-ului, nu puteau fi folosite de iugoslavi, şi de aceea îşi construiau astfel în munţi multe din pistele de aterizare. Cu zăpada atât de adâncă şi zone complet inaccesibile unor maşini care să-i ajute, era singura modalitate.

Colonelul Vis îşi întoarse privirea spre căpitanul Vlanovič.

— Ei bine, Boris băiete, crezi că ai venit aici pentru sporturi de iarnă? Treci la organizarea bucătăriei de campanie şi pregătirea hranei. Astăzi o să folosim raţia de mâncare caldă şi supă fierbinte pentru o săptămână întreagă.

— Da, domnule. Vlanovič înălţă capul, apoi îşi scoase căciula de blană cu urechi, ca să asculte mai bine sunetul unor explozii îndepărtate, dinspre nord.

— Sunetele se aud până departe în aerul nostru pur, de munte iugoslav, nu? spuse visător Vis.

— Ce-aţi spus, domnule?

— Asta, băiete, spuse Vis cu destul de mare satisfacţie, este baza de avioane de luptă *Messerschmitt* de la Novo Derventa, luând cea mai mare păcăleală din viaţa ei.

— Domnule?

Vis oftă, foarte îngăduitor.

— O să fac din tine un soldat într-o bună zi. *Messerschmitt*-urile, Boris, sunt avioane de luptă care duc tot felul de tunuri şi mitraliere scârboase. Care e în acest moment cea mai bună ţintă din Iugoslavia a avioanelor de luptă?

— Care e... Vlanovič se întrerupse şi se uită din nou la falanga ce se târa prin zăpadă. Oh!

— Într-adevăr „oh”! Aviaţia britanică a modificat cursa a şase din cele mai bune escadrile ale ei de bombardiere grele *Lancaster* de pe frontul italian ca să se ocupe de prietenii noştri de la Novo Derventa. Îşi scoase şi el căciula ca să audă mai bine. Muncesc din greu, nu-i aşa? Când or să termine, n-o să mai existe nici un *Messerschmitt* care să poată decola de pe aerodromul ăla timp de o săptămână. Adică, numai dacă a mai rămas ceva care să decoleze.

— Pot îndrăzni o remarcă, domnule?

— Poţi îndrăzni, căpitane Vlanovič.

— Mai există şi alte aerodromuri.

— E drept. Vis arătă în sus. Vezi ceva?

Vlanovič îşi lungi gâtul, miji ochii către soarele orbitor, se uită spre cerul albastru, gol şi scuturâ din cap.

— Nici eu, spuse Vis. Dar acolo sus, la şapte mii de metri — şi cu echipajele lor şi mai îngheţate decât suntem noi — escadrilele de *Beaufighter*-e vor ţine o patrulă de intercepţie până ce s-o întuneca.

— Cine... cine e el, domnule? Cine poate cere ca toţi soldaţii noştri să fie aici, şi atâtea escadrile de bombardiere şi de vânătoare acolo sus?

— Un tip numit căpitanul Mallory, cred.

— Un căpitan? Ca mine?

— Un căpitan. Mă îndoiesc, Boris, continuă blând Vis, că e ca tine. Dar nu gradul contează. Ci numele. Mallory.

— N-am auzit de el.

— Vei auzi, băiete, vei auzi.

— Dar... dar tipul ăsta, Mallory. De ce vrea toate astea?

— Să-l întrebi când îl vezi la noapte.

— Când îl... vine aici la noapte?

— La noapte. Dacă, adăugă încruntat Vis, mai trăieşte până la noapte.

***

Neufeld, urmat de Drošni intră cu un pas rapid în baraca staţiei radio, un şopron întunecat, improvizat, în care se aflau doar o masă, două scaune şi un radio-emiţător portabil mare. Caporalul german, aşezat în faţa aparatului, ridică o privire întrebătoare când cei doi intrară.

— Cartierul general al Corpului al VI-lea de blindate de la podul peste Neretva, ordonă Neufeld. Părea foarte bine dispus. Vreau să vorbesc cu generalul Zimmermann personal.

Caporalul dădu din cap în semn de aprobare, trimise semnalul de apel şi în câteva secunde primi răspunsul. Ascultă câteva clipe, şi ridică privirea către Neufeld.

— Generalul vine imediat, domnule. Neufeld întinse mâna spre căşti, le luă şi făcu un semn cu capul către uşă. Caporalul se ridică şi ieşi, în timp ce Neufeld se aşeza pe scaunul lui şi-şi potrivi mulţumit căştile. După câteva secunde, se îndreptă automat în scaun când auzi în căşti, printre pocnituri, o voce.

— Sunt Hauptmann Neufeld, *Herr* General. Englezii s-au întors. Informaţia lor este că divizia de partizani din Capcana Zenica aşteaptă un atac complet din sud, peste podul de pe Neretva.

— Aşa deci! Generalul Zimmermann, aşezat comod într-un scaun turnant, în partea din spate a camionului radio parcat la linia de copaci din sudul podului peste Neretva, nu încercă să-şi ascundă satisfacţia din voce. Prelata camionului era ridicată şi el îşi scoase cascheta, să se bucure mai mult de soarele palid de primăvară. Interesant, foarte interesant. Altceva?

— Da. Vocea lui Neufeld pârâi metalic în difuzor. Au cerut să fie duşi cu avionul la adăpost. Mult în spatele liniilor noastre, chiar şi în Germania. Se simt... ăăă... în nesiguranţă aici.

— Mda, da, da. Deci aşa se simt. Zimmermann tăcu o clipă, gânditor, apoi continuă: Cunoşti bine situaţia, Hauptmann Neufeld? Eşti conştient de echilibrul delicat al... ăăă... detaliilor implicate?

— Da, *Herr* General.

— Trebuie să mă gândesc puţin la asta. Aşteaptă.

Zimmermann se legănă leneş în scaunul lui turnant pe când

medita asupra deciziei pe care trebuia să o ia. Se uită gânditor, dar fără să vadă nimic, spre nord, peste pajiştile care mărgineau malul sudic al Neretvei, râul traversat de podul de oţel, apoi pajiştile îndepărtate ridicându-se brusc către parapetul stâncos ce servea ca primă linie de apărare pentru partizanii colonelului Lazlo. Se întoarse spre est şi privi apele verzi-albicioase ale Neretvei şi pajiştile care se îngustau, de-o parte şi de alta, până ce, cotind spre nord, dispăreau brusc la gura cheilor cu pereţi abrupţi din care ieşea Neretva. Se mai întoarse puţin şi acum privirea lui cuprindea pădurea de pini din sud, o pădure care, în prima clipă, părea destul de inofensivă şi fără viaţă — până ce ochii se obişnuiau cu umbra şi cu multele forme mari dreptunghiulare, bine adăpostite de privirile aeriene sau de cele de pe malul de nord al Neretvei în spatele pânzelor şi plaselor de camuflaj, al grămezilor imense de ramuri uscate. Vederea acestor vârfuri de lance ale celor două divizii blindate ale sale îl ajută pe Zimmermann să se hotărască. Luă microfonul.

— Hauptmann Neufeld? Am luat o hotărâre şi te rog să execuţi întocmai următoarele instrucţiuni...

Drošni îşi scoase căştile de rezervă pe care le avusese la urechi şi-i spuse cu îndoială lui Neufeld:

— Nu cere prea mult generalul de la noi?

Neufeld scutură din cap, ca pentru a-l linişti.

— Generalul Zimmermann ştie întotdeauna ce face. Evaluarea lui psihologică a tuturor căpitanilor Mallory din această lume este invariabil sută la sută corectă.

— Sper. Drošni nu era convins. Pentru binele nostru, sper.

Ieşiră din baracă. Neufeld spuse radiotelegrafistului:

— Căpitanul Mallory în baraca mea, te rog. Şi sergentul Baer.

Când Mallory ajunse, îi găsi deja acolo pe Neufeld, Drošni şi Baer. Neufeld fu scurt şi precis.

— Am hotărât să vă scoatem de aici cu un avion-schi — sunt singurele avioane care pot ateriza în munţii ăştia blestemaţi. Aveţi timp să dormiţi câteva ore — nu plecăm înainte de patru. Întrebări?

— Unde e terenul de aterizare?

— Un luminiş. La un kilometru de aici. Altceva?

— Nimic. Doar să ne scoţi de-aici, atât.

— Nu trebuie să-ţi faci probleme pentru asta, spuse apăsat Neufeld. Am ambiţia să vă văd plecaţi cu bine. Sincer, Mallory, mă încurci foarte tare şi cu cât pleci mai repede cu atât mai bine.

Mallory dădu din cap şi ieşi. Neufeld se întoarse către Baer şi spuse:

— Am o mică sarcină pentru dumneata, sergent Baer. Mică dar foarte importantă. Fii atent.

Mallory părăsi baraca lui Neufeld cu un aer gânditor şi traversă

încet tabăra. Pe când se apropia de baraca pentru oaspeţi, Andrea ieşi şi trecu fără nici un cuvânt pe lângă el, învăluit în fum de trabuc şi încruntat. Mallory intră în baracă, unde Petar cânta din nou versiunea sa pentru *„Fata pe care am lăsat-o acasă”*. Se părea că e cântecul lui preferat. Mallory se uită la Maria, Reynolds şi Groves, toţi aşezaţi în tăcere, apoi la Miller, culcat în sacul lui de dormit, cu volumul de poezii în mână.

Mallory dădu din cap către uşă.

— Ceva l-a supărat pe prietenul nostru.

Miller rânji şi dădu şi el din cap către Petar.

— Cântă din nou cântecul lui Andrea.

Mallory schiţă un zâmbet şi se întoarse către Maria.

— Spune-i să nu mai cânte. Plecăm mai târziu după-masă şi trebuie să ne odihnim cât de mult putem.

— Putem dormi în avion, spuse ursuz Reynolds. Putem dormi când ajungem... indiferent unde ajungem.

— Nu, dormi acum!

— De ce acum?

— De ce acum? Privirea gânditoare a lui Mallory se îndreptă undeva departe şi răspunse liniştit:

— Pentru că acum este singurul timp pe care s-ar putea să-l avem.

Reynolds se uită la el ciudat. Pentru prima oară în acea zi nu i se mai citeau ostilitatea şi suspiciunea pe faţă. În ochii lui gânditori se vedeau nedumerire şi mirare, şi primele semne vagi de înţelegere.

***

Pe platoul Ivenič, falanga înainta, dar cei care o formau nu se mai mişcau ca nişte fiinţe umane. Se împleticeau acum, epuizaţi — doar nişte automate, cadavre vii, cu feţele contorsionate de durere şi imensă oboseală, cu braţele şi picioarele arzând, cu minţile inerte. La câteva secunde cineva se împiedica şi cădea şi nu se mai putea ridica şi trebuia să fie dus alături de mulţi alţii, întinşi aproape în stare de comă lângă pista primitivă, unde câteva *partisanka* se străduiau să readucă la viaţă trupurile îngheţate şi fără vlagă cu căni de supă fierbinte şi doze mari de *raki*.

Căpitanul Vlanovič se întoarse către colonelul Vis. Faţa îi era tristă, vocea joasă şi gravă.

— E o nebunie, domnule, o nebunie. E... e imposibil, nu vedeţi că-i imposibil? N-o să... uitaţi-vă, domnule, două sute cincizeci de oameni terminaţi după primele două ore. Înălţimea, frigul, epuizarea fizică totală. E o nebunie.

— Întregul război e o nebunie, spuse calm Vis. Du-te la staţia radio. Mai cerem cinci sute de oameni.

CAPITOLUL 8
VINERI

De la 15.00 la 21.15

Momentul venise, Mallory o ştia. Se uită la Andrea şi la Miller, la Reynolds şi Groves şi ştiu că şi ei o ştiau. Văzu clar reflectat pe feţelor lor ceea ce se afla în mintea lui, tensiunea explozivă, vigilenţa încordată care se cerea transformată în acţiune la fel de explozivă, întotdeauna exista acest moment al adevărului, care smulgea oamenilor masca pe care o purtau şi îi arăta aşa cum erau în realitate. Se întrebă cum vor fi Reynolds şi Groves; bănuia că se vor achita onorabil de tot. Nici nu-i trecu prin cap să se gândească la Miller şi Andrea, căci îi cunoştea prea bine: când totul părea pierdut, Miller devenea cu totul altul, în timp ce indolentul, aproape apaticul Andrea se transforma într-o fiinţă umană de nerecunoscut, o combinaţie imposibilă de minte care calculează rece şi maşină de luptă fanatică, aşa cum Mallory nu mai întâlnise niciodată. Când Mallory vorbi, vocea lui era calmă şi impersonală ca întotdeauna.

— S-a stabilit să plecăm la patru. Acum e trei. Cu puţin noroc o să-i luăm pe neaşteptate. E totul clar?

Mirat, aproape neîncrezător, Reynolds întrebă:

— Vreţi să spuneţi că dacă ceva iese prost trebuie să ne croim drum trăgând cu mitraliera?

— Trebuie să trageţi şi să omorâţi. Asta, sergent, e un ordin.

— Pe-onoarea mea, spuse Reynolds, pur şi simplu nu pricep ce se întâmplă.

Pe faţa lui se vedea clar că renunţase să mai încerce să înţeleagă ceva.

Mallory şi Andrea ieşiră şi se îndreptară alene spre baraca lui Neufeld. Mallory spuse:

— Sunt pe urmele noastre, ştii?

— Ştiu. Unde sunt Petar şi Maria?

— Cred că dorm. Au plecat din baracă acum câteva ore. O să-i luăm mai târziu.

— Mai târziu s-ar putea să fie prea târziu... Sunt în mare pericol, dragă Keith.

— Ce pot să fac, Andrea? Numai la asta mă gândesc de zece ore. E un risc imens, dar trebuie să mi-l asum. Ne putem lipsi de ei, Andrea. Ştii ce-ar însemna să dau cărţile pe faţă?

— Ştiu ce-ar însemna, răspunse trist Andrea. Sfârşitul.

Intrară în baraca lui Neufeld fără să bată la uşă. Neufeld, aşezat la masă cu Drošni alături, ridică iritat o privire surprinsă şi se uită la ceas.

— Patru am zis, nu trei, spuse el tăios.

— Am greşit, se scuză Mallory. Închise uşa în urma sa. Vă rog să nu faceţi vreo prostie.

Neufeld şi Drošni nu făcură nimic, puţini ar fi făcut aşa ceva când în faţa lor se aflau ţevile a două Luger-e cu amortizoare de zgomot înşurubate în vârful ţevii; rămaseră nemişcaţi, şi şocul iniţial le dispăru încet de pe faţă. Urmă o tăcere lungă, apoi Neufeld vorbi, şi cuvintele lui se auziră aproape sacadat.

— Am făcut marea greşeală de a subestima...

— Taci. Spionii lui Broznic au descoperit unde sunt ţinuţi cei patru agenţi ai Aliaţilor. Noi ştim cu aproximaţie unde sunt. Voi ştiţi exact unde sunt. Ne veţi duce acolo. Acum.

— Sunteţi nebuni, spuse cu convingere Neufeld.

— Nu avem nevoie să ne spui tu asta, zise Andrea.

Trecu apoi în spatele lui Neufeld şi Drošni, le luă pistoalele din tocuri, le goli încărcătoarele şi puse la loc pistoalele. Se duse apoi într-un colţ al barăcii, ridică de jos două pistoale-mitralieră Schmeisser, le goli şi pe ele, se întoarse la masă şi le puse pe ea, unul în faţa lui Neufeld, unul în faţa lui Drošni.

— Iată-vă, domnilor, spuse amabil Andrea. Înarmaţi până-n dinţi.

— Şi dacă ne hotărâm să nu venim cu voi? întrebă cu răutate Drošni.

Amabilitatea lui Andrea dispăru. Ocoli alene masa şi-l lovi pe Drošni peste gură cu amortizorul Luger-ului, cu atâta forţă încât Drošni gemu de durere.

— Te rog, şi vocea lui Andrea era aproape insistentă, te rog, nu mă provoca.

Drošni nu-l provocă. Mallory se duse la fereastră şi privi afară. Cel puţin o duzină de cetnici se aflau în jurul barăcii lui Neufeld, la vreo zece metri de ea, toţi înarmaţi. În partea cealaltă a taberei văzu că uşa grajdului era deschisă, deci Miller şi cei doi sergenţi erau la locul lor.

— O să traversaţi tabăra către grajduri, spuse Mallory. Nu vorbiţi cu nimeni, nu avertizaţi pe nimeni, nu faceţi nici un semn. O să vă urmăm la zece metri în spate.

— Zece metri în spate. Ce ne împiedică să o luăm la fugă? N-o să îndrăzniţi să îndreptaţi acolo, afară, puştile spre noi.

— Sigur că nu, aprobă Mallory. Din momentul în care deschideţi uşa asta, o să fiţi în bătaia a trei Schmeisser-uri aflate în grajd. Dacă încercaţi ceva — orice — o să fiţi făcuţi bucăţele. De-asta şi stăm mult în urma voastră — nu vrem să fim şi noi făcuţi bucăţele.

La un gest al lui Andrea, Neufeld şi Drošni îşi atârnară

Schmeisser-urile, tăcuţi şi furioşi. Mallory se uită la ei gânditor şi spuse:

— Cred că n-ar fi rău să faceţi ceva cu feţele astea. Se vede clar pe ele că ceva nu-i în regulă. Dacă deschideţi uşa cu aşa nişte feţe, Miller vă va lichida înainte să ajungeţi la ultima treaptă. Vă rog să mă credeţi.

Îl crezură, iar când Mallory deschise uşa, ei reuşiseră să-şi compună o expresie destul de aproape de normal. Coborâră treptele şi se îndreptară spre grajduri. Când se aflau la jumătatea distanţei până la ele, Andrea şi Mallory ieşiră din baraca lui Neufeld şi îi urmară. Câţiva cetnici îi priviră, curioşi, dar era clar că nimeni nu bănuia nimic. Drumul până la grajduri fu liniştit.

La fel de liniştită fu şi plecarea lor din tabără, două minute mai târziu. Neufeld şi Drošni, aşa cum era şi normal, şi de aşteptat, călăreau alături, în frunte, Drošni mai ales arătând foarte fioros cu Schmeisser-ul, pistolul şi cuţitele lui cu lamă ucigătoare la brâu. În spatele lor călărea Andrea, care părea să aibă probleme cu mecanismul Schmeisser-ului său, căci îl ţinea în mână şi îl privea cu atenţie; nu se uita nici la Neufeld, nici la Drošni, iar faptul că ţeava, pe care Andrea o îndreptase spre pământ, nu trebuia decât ridicată vreo treizeci de centimetri şi trăgaciul apăsat pentru a-i ciurui pe cei doi din faţă era o idee absurdă, care n-ar fi trecut nici prin capul celor mai suspicioase persoane. În spatele lui Andrea, Mallory şi Miller călăreau alături; ca şi Andrea, aveau un aer nepăsător, chiar uşor plictisit. Reynolds şi Groves încheiau coloana, fără a reuşi prea bine acel grad de nonşalanţă al celorlalţi trei: feţele lor imobile şi ochii neliniştiţi trădau tensiunea în care se aflau. Dar neliniştea lor era inutilă, căci toţi şapte părăsiră tabăra nu numai întregi, dar fără ca măcar o singură privire întrebătoare să le fie aruncată.

Merseră mai bine de două ore şi jumătate, urcând aproape tot timpul, şi un soare sângeriu apunea printre pinii tot mai rari spre vest, când ajunseseră la un luminiş aşezat, de data asta, pe un teren drept. Neufeld şi Drošni îşi opriră poneii şi îi aşteptară şi pe ceilalţi. Mallory trase de hăţuri şi se uită la clădirea care se ridica în mijlocul luminişului, o cabană mare, joasă, cu aspect de cazemată, ale cărei ferestre înguste aveau gratii dese, şi cu două coşuri, din unul ieşind fum.

— Asta-i locul? întrebă Mallory.

— O întrebare inutilă. Vocea lui Neufeld era seacă, dar resentimentul şi furia din ea, evidente. Crezi că mi-am pierdut tot timpul ăsta să te duc în alt loc?

— Nu cred că te-ai da în lături s-o faci. Mallory privi mai atent clădirea. Arată foarte primitor.

— Depozitele de muniţii ale armatei iugoslave n-au fost niciodată

considerate hoteluri de lux.

— Asta cam aşa-i, fu de acord Mallory.

La un semnal al său, îşi îndemnară poneii înainte şi pătrunseră în luminiş; în acel moment două plăci de metal aflate pe peretele din faţă al cabanei alunecară într-o parte pentru a da la iveală două ambrazuri din care ieşeau ţevile unor pistoale-mitralieră. În plin luminiş, cei şapte erau complet în bătaia acestor ţevi ameninţătoare.

— Oamenii tăi sunt vigilenţi, recunoscu Mallory. N-ai nevoie de mulţi oameni să păzească şi să apere un loc ca ăsta. Câţi sunt?

— Şase, spuse cam fără voie Neufeld.

— Dacă sunt şapte, eşti un om mort, îl avertiză Andrea.

— Şase.

Pe când se apropiau, puştile fură retrase — mai mult ca sigur pentru că cei ce le mânuiau îi recunoscură pe Neufeld şi Drošni — ambrazurile închise, şi uşa grea de metal se deschise. În prag apăru un sergent, care îi salută respectuos, cu o oarecare uimire pe faţă.

— Ce plăcere neaşteptată, domnule, spuse sergentul. N-am primit nici un mesaj prin radio despre venirea dumneavoastră.

— Pentru moment nu funcţionează.

Neufeld le făcu semn să intre, dar Andrea, foarte curtenitor, insistă ca ofiţerul german s-o ia înainte, şi-şi sublinie amabilitatea cu o săltare ameninţătoare pe umăr a Schmeisser-ului său. Neufeld intră, urmat de Drošni şi ceilalţi cinci.

Ferestrele erau atât de înguste încât era în mod evident nevoie de opaiţele care ardeau în încăpere, iar lumina pe care o dădeau era mult mărită de focul puternic care ardea în vatră. Nimic nu putea şterge aspectul sumbru creat de cei patru pereţi de piatră cioplită, dar încăperea era surprinzător de bine mobilată, cu o masă, scaune, două fotolii şi o canapea; erau chiar şi câteva bucăţi de covor. Din cameră se deschideau trei uşi, dintre care una zăbrelită. În afară de sergentul care le ieşise înainte, în cameră mai erau doi soldaţi înarmaţi. Mallory se uită la Neufeld, care dădu din cap, cu faţa crispată de o furie reţinută.

Neufeld spuse către unul din soldaţi:

— Scoate prizonierii.

Soldatul dădu din cap, luă de pe perete o cheie grea şi se îndreptă spre uşa zăbrelită. Sergentul şi celălalt soldat trăgeau la loc plăcile de metal peste ambrazuri. Andrea se îndreptă alene către primul soldat, apoi brusc îl împinse violent în sergent. Cei doi se ciocniră de cel de-al treilea, care tocmai băgase cheia în uşă, şi care căzu greoi pe podea; ceilalţi doi, deşi clătinându-se tare, reuşiră să-şi păstreze un oarecare echilibru, sau cel puţin să rămână în picioare. Toţi trei se întoarseră să se uite la Andrea, cu furie şi nedumerire, şi toţi trei rămaseră nemişcaţi; şi fu un lucru înţelept. Când are în faţă, la trei paşi, un

pistol-mitralieră Schmeisser, cel înţelept rămâne întotdeauna nemişcat.

Mallory îi spuse sergentului:

— Mai există trei oameni. Unde sunt?

Nici un răspuns; soldatul se uită la el fix, sfidător. Mallory repetă întrebarea, de data asta într-o germană fluentă; soldatul îl ignoră şi se uită întrebător la Neufeld, ale cărui buze erau strânse, pe un chip de piatră.

— Eşti nebun? îi spuse Neufeld sergentului. Nu vezi că oamenii ăştia sunt nişte criminali? Spune-i.

— Gărzile de noapte. Dorm. Sergentul arătă spre o altă uşă. Acolo.

— Deschide uşa. Spune-le să iasă. Cu spatele, şi cu mâinile la ceafă.

— Fă exact ce ţi se spune, ordonă Neufeld, Sergentul făcu exact ce i se spunea şi, la fel, şi cei trei soldaţi care se odihneau în cealaltă cămăruţă, şi care ieşiră de acolo aşa cum li se ceruse, fără nici o dorinţă de rezistenţă. Mallory se întoarse către soldatul cu cheia care între timp se ridicase clătinându-se de jos, şi făcu un semn cu capul spre uşa zăbrelită.

— Deschide-o.

Soldatul o deschise şi o dădu de perete. Patru ofiţeri britanici pătrunseră încet şi cu paşi nesiguri în camera mare. Erau palizi din cauza multelor zile petrecute între patru pereţi, dar în afara de paloare şi a faptului că erau destul de slabi, nu li se făcuse nici un rău. Cel din frunte, purtând însemnele de maior şi o mustaţă á la Sandhurst — şi când vorbi se auzi şi accentul de Sandhurst[9] -, se opri brusc şi se uită neîncrezător la Mallory şi oamenii lui.

— Dumnezeule mare! Ce naiba...

— Te rog, îl întrerupse Mallory. Regret, dar vorbim mai târziu. Luaţi-vă hainele, ce aveţi mai gros, şi aşteptaţi afară.

— Dar... dar unde ne duceţi?

— Acasă. Italia. La noapte. Vă rog grăbiţi-vă.

— Italia. Vorbeşti de...

— Grăbiţi-vă. Mallory se uită uşor enervat la ceas, Deja suntem în întârziere.

Pe cât de repede le permitea starea de uluire în care se aflau, cei patru ofiţeri îşi luară hainele mai groase şi ieşiră afară. Mallory se întoarse din nou către sergent.

— Trebuie să aveţi aici şi nişte ponei, un grajd.

— În spatele cabanei, răspunse prompt sergentul, evident adaptându-se repede la noua situaţie.

— Bun băiat, spuse aprobator Mallory. Se uită la Reynolds şi Groves. O să mai avem nevoie de doi ponei, înşeuaţi-i voi, da?

Cei doi sergenţi ieşiră. Sub bătaia puştilor lui Mallory şi Miller, Andrea îi scotoci pe rând pe cei şase soldaţi, nu găsi nimic, şi îi duse pe toţi în camera zăbrelită, întoarse cheia în uşă şi o agăţă pe perete. Apoi, cu aceeaşi grijă, îi percheziţionă pe Neufeld şi Drošni; aruncă neglijent cuţitele lui Drošni într-un colţ al încăperii, şi faţa lui Drošni deveni prevestitoare de furtună.

Mallory se uită la cei doi şi spuse:

— Dacă ar fi nevoie v-aş împuşca. Dar nu e. De-abia dimineaţă o să vi se observe lipsa.

— S-ar putea să nu li se observe lipsa câteva dimineţi bune, remarcă Miller.

— Deci, oricum sunt în plus, spuse indiferent Mallory. Apoi zâmbi. Nu rezist tentaţiei de a te lăsa cu un ultim gând plăcut, Hauptmann Neufeld. Ceva la care să meditezi până ce apare cineva şi te găseşte. Se uită gânditor la Neufeld, care nu spuse nimic, şi continuă: adică, informaţia pe care ţi-am dat-o azi-dimineaţă. Neufeld se uită la el prudent.

— Ce-i cu informaţia pe care mi-ai dat-o azi-dimineaţă?

— Doar atât: mă tem că nu a fost prea corectă. Vukalovič aşteaptă atacul din nord, prin Defileul Zenica, şi nu din sud, peste podul de pe Neretva. Ştim că sunt în jur de două sute de tancuri de-ale voastre masate în pădure, la nord de Defileul Zenica — dar n-o să mai fie la 2 dimineaţă, când atacul vostru trebuie să înceapă. Nu după ce am luat legătura cu escadrilele noastre de *Lancaster*-e din Italia. Gândeşte-te, gândeşte-te la ţintă. Două sute de tancuri adunate într-o mică cursă, o sută cincizeci de metri lăţime, şi nu mai mult de trei sute de metri lungime. RAF va fi acolo la 1.30. Până la 2 dimineaţa n-o să mai existe nici măcar un singur tanc care să poată lupta.

Pentru o clipă Neufeld se uită la el lung, cu faţa imobilă, apoi spuse încet şi rece:

— Blestemat să fii! Blestemat! Blestemat!

— O să rămâi cu blestemul, spuse Mallory, pe un ton amabil. Când veţi ieşi de aici — să sperăm că veţi ieşi — totul va fi terminat. Ne vedem după război!

Andrea îi încuie pe cei doi într-una din camerele laterale şi atârnă cheia lângă cea a camerei zăbrelite. Apoi ieşiră, încuiară uşa de la intrare, agăţară cheia pe un cui lângă uşă, urcară pe ponei — Groves şi Reynolds puseseră deja şaua pe încă doi — şi începură din nou să urce, Mallory cu o hartă în mână, studiind la lumina din ce în ce mai slabă a amurgului drumul pe care trebuiau să meargă.

Drumul îi duse pe lângă marginea unei păduri de pini. La vreo şase sute de metri după ce părăsiseră cabana, Andrea îşi struni calul, descălecă, ridică piciorul drept din faţă al calului şi-l cercetă cu atenţie. Înălţă privirea spre ceilalţi, care se opriseră şi ei.

— I-a intrat o piatră în copită, anunţă el. Arată rău — dar nu foarte rău. Trebuie s-o scot. Nu mă aşteptaţi — vă ajung din urmă în câteva minute.

Mallory încuviinţă din cap şi dădu semnalul de pornire mai departe, Andrea scoase un cuţit, ridică piciorul poneiului şi se apucă cu mult zel să scoată piatra din copită. După vreun minut ridică privirea şi văzu că ceilalţi dispăruseră după un cot al pădurii de pini. Andrea îşi puse la loc cuţitul şi duse poneiul — care, evident, nu şchiopăta deloc — la adăpostul pădurii şi-l legă acolo, apoi o porni înapoi pe jos, către cabană. Se aşeză în spatele unui trunchi de pin şi îşi scoase binoclul.

Nu aşteptă prea mult. În luminiş apărură capul şi umerii cuiva care se uita cu atenţie din spatele unui copac; îl identifică imediat: sergentul Baer, cu faţa lui rotundă şi cu cele aproximativ treizeci şi cinci de kilograme peste greutatea normală pentru statura lui măruntă era o prezenţă inconfundabilă, care cu greu putea fi uitată.

Baer se retrase în pădure, apoi apăru din nou, conducând un şir de ponei, dintre care unul ducea un obiect mare înfăşurat, legat de un coş de samar. Doi din ponei aveau în spinare călăreţi, ambii cu mâinile legate de oblâncul şeii. Petar şi Maria, fără îndoială. În spatele lor apărură patru soldaţi călare. Sergentul Baer le făcu semn să-l urmeze în luminiş şi, în câteva clipe, dispărură cu toţi în spatele cabanei. Andrea privi gânditor luminişul acum gol, îşi aprinse un trabuc şi urcă din nou dealul către poneiul legat în pădure.

Sergentul Baer descălecă, scoase din buzunar o cheie, zări cheia agăţată în cui lângă uşă, o puse la loc pe a sa, o luă pe cealaltă, descuie uşa şi intră. Se uită împrejur, luă una din cheile atârnate pe perete şi descuie o uşă laterală. Hauptmann Neufeld ieşi, se uită la ceas şi zâmbi.

— Ai fost foarte punctual, sergent Baer. Ai adus radioemiţătorul?

— L-am adus. E afară.

— Bun, bun, bun. Neufeld se uită la Drošni şi zâmbi din nou. Cred că-i timpul s-o pornim spre platoul Ivenič.

Sergentul Baer întrebă respectuos:

— Cum puteţi să fiţi atât de sigur că e platoul Ivenič, domnule?

— Cum pot fi atât de sigur? Simplu, dragul meu Baer. Pentru că Maria... ai adus-o cu tine?

— Sigur, domnule.

— Pentru că Maria mi-a spus. Este platoul Ivenič.

***

Noaptea căzuse peste platoul Ivenič, dar falanga de soldaţi epuizaţi îşi mai târa încă picioarele bătătorind pista de aterizare

pentru avion. Acum munca nu mai era atât de istovitoare, căci zăpada era deja bătucită tare şi netedă; dar chiar şi cu valul de cinci sute de noi soldaţi, gradul general de oboseală era atât de mare, încât falanga nu era într-o formă mai bună decât primul eşalon de soldaţi care intrase în zăpada imaculată.

Şi falanga îşi schimbase forma. În loc să aibă cincizeci de oameni pe fiecare din cele douăzeci de rânduri, acum erau câte douăzeci pe cincizeci de şiruri; după ce au făcut loc suficient pentru aripile avionului, acum bătătoreau zăpada, încercând să obţină un teren foarte tare pentru trenul de aterizare.

O lună aproape plină, de intensitate alb-luminoasă, plutea jos pe cer, înconjurată de fâşii de nori spulberate uşor dinspre nord. Pe când fâşiile de nori treceau prin faţa lunii, umbre negre măturau leneş suprafaţa platoului. Falanga, acum scăldată în lumina argintie a lunii, în clipa următoare dispărea în întuneric. Era un spectacol fantastic ce crea o imagine de basm, stranie şi prevestitoare de rău. De fapt era, aşa cum îi spusese fără pic de romantism colonelului Vis căpitanul Vlanovič, o scenă din Infernul lui Dante, numai că mai îngheţată cu o sută de grade. Cel puţin o sută de grade, rectificase Vis, căci nu ştia prea bine cât de cald e în iad.

Această scenă apăru în faţa ochilor lui Mallory şi ai oamenilor săi la 9 fără 20 de minute în acea seară, când ajunseseră în vârful unui deal şi-şi struniră poneii chiar pe buza prăpastiei care se sprijinea pe marginea de vest a platoului Ivenič. Câteva minute stătură acolo, pe ponei, nemişcaţi, tăcuţi, vrăjiţi de spectacolul ireal a o mie de oameni cu capetele aplecate, şi umerii aplecaţi, târându-şi picioarele, fără vlagă, pe zăpada deja netedă a platoului, vrăjiţi pentru că ştiau cu toţii că priveau un spectacol unic, pe care nimeni nu-l mai văzuse până atunci, şi nici n-o să-l mai vadă vreodată. Mallory se rupse primul din starea de transă, se uită la Miller şi Andrea, şi dădu încet din cap, cu o expresie de profundă uimire, neputând să creadă, refuzând să accepte realitatea pe care propriii săi ochi o percepeau ca reală şi indubitabilă. Miller şi Andrea îl priviră şi ei cu aceeaşi clătinare uluită a capului.

Mallory îşi întoarse poneiul spre dreapta şi o porni pe marginea peretelui de stâncă spre locul unde acesta cobora către platou.

Zece minute mai târziu erau întâmpinaţi de colonelul Vis.

— Nu mă aşteptam să te văd, căpitane Mallory. Vis îi scutură mâna cu entuziasm. Cerul mi-e martor, nu mă aşteptam să te văd. Dumneata... şi oamenii dumitale trebuie să aveţi o capacitate remarcabilă de supravieţuire.

— Spuneţi asta peste câteva ore, răspunse Mallory, şi o să fiu într-adevăr fericit s-o aud.

— Dar s-a terminat acum. Aşteptăm avionul — Vis se uită la ceas

— peste exact opt minute. Avem acum o suprafaţă de rulare pentru el şi n-o să fie probleme cu aterizarea şi decolarea dacă nu rămâne mult aici. Aţi făcut tot ce-aveaţi de făcut; aţi reuşit minunat. Norocul a fost de partea voastră.

— Spuneţi asta peste câteva ore, repetă Mallory.

— Iartă-mă. Vis nu-şi putu ascunde nedumerirea. Te aştepţi să se întâmple ceva cu avionul?

— Nu mă aştept să se întâmple nimic cu avionul. Dar ceea ce a fost, ce s-a petrecut până acum e — sau mai degrabă a fost — doar prologul.

— Pro... prologul?

— Vă explic imediat.

***

Neufeld, Drošni şi Baer îşi lăsară poneii priponiţi în pădure, aproape de lizieră, şi o porniră în sus pe colina din faţa lor, sergentul Baer luptându-se din greu cu urcuşul prin zăpadă datorită greutăţii uriaşului radio-emiţător portabil pe care-l avea legat în spate. Aproape de vârf se lăsară pe genunchi şi coate şi se târâră până la vreun metru de buza peretelui aflat deasupra platoului Ivenič. Neufeld îşi scoase binoclul, apoi îl puse la loc: luna tocmai ieşise din spatele unui nor întunecat şi lumină acum scena de jos, iar contrastul puternic dintre umbrele negre şi zăpada atât de albă şi strălucitoare, încât părea fosforescentă, făcea inutil binoclul.

Foarte vizibile, în partea dreaptă, erau corturile lui Vis, iar lângă ele, bucătăriile de campanie improvizate în grabă. Lângă cel mai mic cort se vedeau cam o duzină de oameni care, vizibil şi de la acea distanţă, discutau aprins. Exact sub locul în care se aflau ei, cei trei puteau vedea falanga întorcându-se la un capăt al pistei şi începând din nou să se târască înapoi încet, îngrozitor de încet, îngrozitor de obosită, pe cărarea largă, deja bătătorită. La fel ca şi Mallory şi oamenii lui mai devreme, Neufeld, Drošni şi Baer fură şi ei pentru câteva clipe prinşi de grandoarea stranie, venind parcă din cealaltă lume, a spectacolului de jos. Numai cu un efort reuşi Neufeld să-şi ia privirile de la el şi să se întoarcă în lumea reală şi normală.

— Câtă amabilitate, murmură el, din partea prietenilor noştri iugoslavi să se obosească atât pentru noi. Se întoarse către Baer şi-i făcu un semn către radio-emiţător. Fă-mi, te rog, legătura cu generalul.

Baer îşi dădu jos din spate aparatul, îl fixă în zăpadă, întinse antena telescopică, fixă frecvenţa şi învârti butoanele. Obţinu aproape imediat legătura, spuse câteva cuvinte, apoi întinse microfonul şi căştile lui Neufeld. Acesta îşi fixă căştile şi privi în jos, încă vrăjit, spre

cei o mie de bărbaţi şi femei care se mişcau pe platou precum furnicile. Brusc, în căşti se auzi un păcănit şi vraja se rupse.

— *Herr* General?

— Ah, Neufeld. Vocea generalului se auzea slab, dar clar, fără distorsiuni sau paraziţi. Ei bine, ce părere ai de evaluarea mea referitoare la psihologia britanică?

— V-aţi greşit meseria, *Herr* General. Totul s-a petrecut exact aşa cum aţi prevăzut. Cred că v-ar interesa să aflaţi, domnule, că RAF lansează un atac tip „covor de bombe" deasupra Defileului Zenica la 1.30 fix în această dimineaţă.

— Mda, da, da, spuse gânditor Zimmermann. Foarte interesant. Dar deloc surprinzător.

— Nu, domnule. Neufeld ridică privirea când Drošni îl atinse pe umăr şi arătă spre nord. O clipă, domnule.

Neufeld îşi scoase căştile şi ascultă cu atenţie în direcţia în care îi arăta Drošni. Îşi ridică binoclul, dar nu se zărea nimic. Însă indiscutabil, se auzea ceva. Huruitul îndepărtat al unor motoare de avion apropiindu-se. Neufeld îşi puse din nou căştile.

— Trebuie să recunoaştem că englezii sunt punctuali, domnule. Avionul se apropie acum.

— Excelent, excelent. Ţine-mă la curent.

Neufeld îşi îndreptă o cască şi se uită spre nord.

Încă nu se vedea nimic. Luna era acum ascunsă în spatele unui nor, dar motoarele avionului se auzeau clar, mai aproape. Deodată, de undeva de jos, de pe platou, cineva suflă de trei ori scurt într-un fluier. Imediat, falanga în mişcare se împrăştie, bărbaţii şi femeile ieşiră împleticindu-se de pe pistă şi se cufundară în zăpada adâncă din partea de est a platoului, lăsând în urma lor, aşa cum evident se înţeleseseră, cam optzeci de oameni care se înşirară pe ambele părţi ale pistei.

— Trebuie să recunosc că ştiu să se organizeze, spuse cu admiraţie Neufeld.

Drošni zâmbi cu zâmbetul lui de lup.

— Cu-atât mai bine pentru noi, nu?

— Se pare că toată lumea se străduieşte în noaptea asta să ne ajute, răspunse aprobator Neufeld.

Deasupra, fâşia întunecată de nori fu măturată spre sud şi lumina albă a lunii inundă platoul. Neufeld văzu imediat avionul, la mai puţin de opt sute de metri depărtare, forma sa de camuflaj profilată clar în lumina strălucitoare a lunii pe când cobora spre capătul pistei. Un alt fluierat ascuţit şi imediat oameni înşiraţi de-o parte şi de alta a pistei aprinseră felinare de vânt — de fapt o operaţiune inutilă în acele condiţii de aterizare perfectă, sub o lumină aproape la fel de puternică precum ziua dar esenţială dacă luna ar fi fost acoperită de nori.

— A atins pământul acum, domnule, spuse Neufeld în microfon. E un bombardier *Wellington*.

— Să sperăm că aterizează cu bine, spuse Zimmermann.

— Da, domnule, să sperăm.

Wellington-ul aterizează într-adevăr cu bine, o aterizare perfectă, ţinând seama de condiţiile extrem de dificile, încetini rapid, apoi îşi menţinu viteza pe când se îndrepta către capătul pistei.

— A aterizat cu bine, *Herr* General, spuse Neufeld în microfon, şi rulează încet.

— De ce nu se opreşte? întrebă Drošni.

— Nu poţi accelera un avion pe zăpadă aşa cum ai face-o pe o pistă din beton. O să aibă nevoie de fiecare metru de pistă pentru decolare.

Era evident că pilotul *Wellington*-ului era de aceeaşi părere. Ajunsese la vreo cincizeci de metri de capătul pistei când două grupuri de oameni se desprinseră din sutele care se aflau pe marginea pistei, unul îndreptându-se către uşa deja deschisă pe o latură a bombardierului, celălalt spre coada avionului. Ambele grupuri ajunseră lângă avion chiar când opera exact la capătul pistei, şi o duzină de oameni se agăţară de coada lui şi începură să întoarcă avionul cu 180°.

Drošni era impresionat.

— Zău că nu-şi pierd timpul!

— Nu-şi pot permite. Dacă avionul rămâne acolo o să înceapă să se scufunde în zăpadă. Neufeld îşi ridică binoclul şi spuse în microfon: Acum urcă, *Herr* General. Unu, doi, trei... şapte, opt, nouă. Nouă sunt. Neufeld răsuflă uşurat şi se destinse. Felicitările mele, *Herr* General. Într-adevăr, sunt nouă.

Avionul era deja îndreptat în direcţia din care venise. Pilotul apăsă pe frână, ambală motoarele, apoi douăzeci de secunde după ce se opri, *Wellington*-ul o porni din nou, accelerând pe pistă. Pilotul nu riscă, aşteptă să ajungă chiar la capătul pistei înainte de a ridica *Wellington*-ul, dar când o făcu, avionul se înălţă uşor şi corect şi urcă neîntrerupt în cerul nopţii.

— Sunt sus, *Herr* General, raportă Neufeld. Totul exact conform planului. Lăsă microfonul jos, se uită după avionul care dispărea încet, apoi îi zâmbi lui Drošni. Cred că ar trebui să le urăm *bon voyage*, nu?

***

Mallory, unul din sutele de oameni aliniaţi de-a lungul pistei, îşi luă binoclul de la ochi.

— Drum bun tuturor.

Colonelul Vis clătină trist din cap.

— Tot efortul ăsta doar ca să-mi trimit cinci oameni în vacanţă în Italia.

— Poate că au nevoie de odihnă, spuse Mallory.

— La dracu cu ei. Şi noi? întrebă Reynolds. În ciuda cuvintelor aspre, pe faţa lui nu se citea furie, doar o uimire totală. Ar fi trebuit să fim acum în avionul ăla blestemat.

— Mda. Ei bine, m-am răzgândit.

— Răzgândit pe dracu, spuse cu amărăciune Reynolds.

***

În fuzelajul *Wellington*-ului, maiorul mustăcios îşi privi cei trei tovarăşi, apoi se uită spre cei cinci soldaţi partizani, clătină din cap neîncrezător, şi se întoarse către căpitanul aflat lângă el.

— Ciudată chestie, nu?

— Într-adevăr, foarte ciudată, sir, spuse căpitanul. Se uită curios la hârtiile pe care le avea în mână maiorul. Ce aveţi acolo?

— O hartă şi nişte hârtii pe care trebuie să le dau unui tip cu barbă din marină, când aterizăm în Italia. Bizar tip Mallory ăsta, nu?

— Într-adevăr, foarte bizar, sir, îl aprobă căpitanul

***

Mallory şi oameni lui, împreună cu Vis şi Vlanovič, se desprinseseră din mulţime şi stăteau acum în faţa cortului de comandă al lui Vis.

— Aţi aranjat pentru corzi? îl întrebă Mallory pe Vis. Trebuie să plecăm imediat.

— Ce-i cu graba asta, nebună, sir? întrebă Groves. Ca şi lui Reynolds, ostilitatea părea să-i fi dispărut aproape total, înlocuită de un aer neajutorat de uimire. Adică aşa, deodată?

— Petar şi Maria, spune încruntat Mallory. Ei sunt cauza.

— Ce-i cu Petar şi Maria? întrebă suspicios Reynolds. Ce legătură au ei cu asta?

— Sunt închişi în cabana cu muniţii. Şi când Neufeld şi Drošni or să se întoarcă acolo...

— Or să se întoarcă acolo? repetă năucit Groves, Cum adică or să se întoarcă acolo? I-am... i-am lăsat încuiaţi. Şi cum Dumnezeu ştiţi că Petar şi Maria sunt închişi în cabană? Cum să fie? Că doar nu erau acolo când am plecat — şi asta nu a fost de mult.

— Când poneiului lui Andrea i-a intrat o piatră în copită, pe drum, după ce am plecat de la cabană, nu-i intrase de fapt nici o piatră. Andrea veghea.

— Înţelegi, explică Miller, Andrea n-are încredere în nimeni.

— L-a văzut pe sergentul Baer ducându-i pe Petar şi Maria acolo, continuă Mallory. Legaţi. Baer le-a dat drumul lui Neufeld şi Drošni şi pot pune pariu pe ce vrei că scumpii noştri prieteni erau sus pe stânci, să vadă dacă plecăm într-adevăr cu avionul.

— Nu ne spuneţi prea multe, nu, sir? Reynolds era plin de obidă.

— Tot ce pot să vă spun e asta, răspunse Mallory, categoric. Dacă nu ajungem acolo repede, Maria şi Petar dau de bucluc. Neufeld şi Drošni nu ştiu încă, dar deja trebuie să fie aproape convinşi că Maria e cea care mi-a spus unde erau închişi cei patru agenţi. Ei au ştiut de la început cine eram — Maria le-a spus. Şi acum ştiu cine e Maria. Chiar înainte ca Drošni să-l omoare pe Saunders...

— Drošni? Pe faţa lui Reynolds se vedea că renunţase să mai înţeleagă ceva. Maria?

— Am făcut o greşeală. Vocea lui Mallory era obosită. Cu toţii greşim dar de data asta a ieşit rău. Zâmbi, dar ochii îi rămaseră gravi. Îţi aduci aminte că ai spus nişte vorbe grele despre Andrea? Când a început lupta aia cu Drošni, în tabăra lui Neufeld?

— Sigur că-mi aduc aminte. A fost una din cele mai nebuneşti...

— O să-i ceri scuze lui Andrea mai târziu, la timpul potrivit, îl întrerupse Mallory, Andrea l-a provocat pe Drošni pentru că eu i-am cerut-o. Ştiam că Neufeld şi Drošni puneau ceva la cale în baracă şi am vrut s-o pot întreba pe Maria ce discutaseră. Mi-a spus că aveau de gând să trimită doi cetnici după noi în tabăra lui Broznic — evident, deghizaţi cum trebuie — care să-i spună exact ce facem acolo. Erau doi dintre cei care ne-au escortat în camionul gazogen. Andrea şi Miller i-au omorât.

— Acum ne spuneţi, murmură aproape mecanic Groves. Andrea şi Miller i-au omorât.

— Dar n-am ştiut că şi Drošni ne urmărea. M-a văzut cu Maria. Se uită la Reynolds. La fel ca şi dumneata. Atunci n-am ştiut că ne văzuse, dar acum deja o ştiu de câtva timp. De azi-dimineaţă Maria e condamnată la moarte. Dar n-am putut face nimic. Până acum. Dacă le arătam adevăratele mele intenţii, am fi fost terminaţi.

Reynolds clătină din cap.

— Dar aţi spus că Maria ne-a trădat...

— Maria, răspunse Mallory, este unul din cei mai buni spioni britanici. Tată englez, mamă iugoslavă. Era în ţară înainte ca nemţii să vină aici ca studentă la Belgrad. A intrat în rândul partizanilor, care au pregătit-o ca radiotelegrafist, apoi i-au aranjat dezertarea la cetnici. Cetnicii capturaseră un radiotelegrafist dintr-una din primele misiuni britanice. Ei — de fapt nemţii — au învăţat-o să imite amprenta acestuia — fiecare radiotelegrafist are stilul său inconfundabil, până ce stilurile lor au devenit perfect asemănătoare. Şi, evident, engleza ei era impecabilă. Aşa că a fost în legătură directă cu serviciile secrete

ale Aliaţilor din nordul Africii şi Italia. Nemţii au crezut că ne-au păcălit complet; de fapt, a fost exact invers.

— Nici mie nu mi-ai spus nimic din toate astea, bombăni supărat Miller.

— Am avut atâtea pe cap. Oricum, Maria a fost anunţată direct de sosirea celor patru agenţi paraşutişti. Bineînţeles, le-a spus nemţilor. Iar aceşti agenţi duceau cu ei informaţii care să întărească convingerea nemţilor că un al doilea front — o invazie masivă — în Iugoslavia era iminent.

— Au ştiut şi de sosirea noastră, spuse încet Reynolds.

— Sigur. Au ştiut totul despre noi de la început, cine eram de fapt. Dar evident, ceea ce nu ştiau era că noi ştiam că ei ştiu, şi deşi ceea ce ştiau despre noi era adevărat, nu era decât o parte a adevărului.

Reynolds rămase o clipă pe gânduri, încercând să înţeleagă toate acestea. Apoi spuse, şovăitor:

— Sir?

— Da?

— Cred că m-am înşelat în ceea ce vă priveşte, sir.

— Se mai întâmplă, recunoscu Mallory. Din când în când se mai întâmplă. Te-ai înşelat, sergent, sigur că da, dar ai avut toate motivele să te înşeli. Vina e a mea. Doar a mea. Dar aveam mâinile legate. Mallory îl atinse uşor pe umăr. Într-o bună zi o să mă ierţi poate.

— Şi Petar? întrebă Groves. Nu e fratele ei?

— Petar e Petar. Atât. O faţadă.

— Mai sunt încă atâtea... începu Reynolds dar Mallory îl întrerupse.

— Vor trebui să mai aştepte. Colonele Vis, o hartă te rog. Căpitanul Vlanovič aduse una din cort şi Mallory aprinse o lanternă deasupra ei. Uitaţi-vă. Aici. Barajul de pe Neretva şi Capcana Zenica. I-am spus lui Neufeld că Broznic îmi spusese că partizanii cred că atacul va veni dinspre sud, peste podul de pe Neretva. Dar, aşa cum v-am spus, Neufeld, ştia — ştia chiar înainte să sosim — cine şi ce eram cu adevărat. Aşa că era convins că mint. Era convins că eu eram convins că atacul venea dinspre nord, prin Defileul Zenica. Şi atenţie! Există un motiv întemeiat pentru asta: acolo sunt masate două sute de tancuri germane.

Vis se holbă la el.

— Două sute!

— O sută nouăzeci sunt din placaj. Aşa că singura modalitate prin care Neufeld — şi, fără îndoială, înaltul Comandament German — putea să fie sigur că această informaţie vitală va ajunge în Italia era să însceneze povestea asta cu eliberarea aliaţilor. Ceea ce au făcut bucuroşi, ajutându-ne din plin, mergând chiar până acolo cu

colaborarea lor încât s-au lăsat capturaţi. Ştiau, evident, că altă posibilitate nu aveau decât să-i capturăm şi să-i forţăm să ne conducă la cabană — şi s-au asigurat că aşa vom face, ascunzând-o pe singura persoană care ne-ar fi putut ajuta în sensul ăsta — Maria. Şi sigur, ştiind asta, au aranjat ca sergentul Baer să vină şi să-i elibereze.

— Înţeleg. Era clar pentru toată lumea că de fapt colonelul Vis nu înţelegea nimic. Aţi vorbit de un atac RAF peste Defileul Zenica. Acum o să fie evident îndreptat asupra podului.

— Nu. N-ai vrea să ne călcăm promisiunea făcută Wehrmachtului, nu? Aşa cum am promis, atacul va fi asupra Defileului Zenica. În chip de diversiune. Ca să-i convingem, în cazul în care ar mai avea vreo urmă de îndoială, că am fost păcăliţi. Şi apoi, ştiţi la fel de bine ca şi mine că podul acela nu poate fi distrus printr-un atac aerian de la mare altitudine. Va trebui distrus altfel.

— Cum?

— O să găsim noi ceva. Mai avem timp. Încă două lucruri, colonele Vis. O să mai vină un *Wellington* la miezul nopţii şi apoi altul la trei dimineaţa. Lasă-le să plece. Pe următorul, cel de la şase, reţine-l până la sosirea noastră. Vreau să spun — posibila noastră sosire. Dacă avem noroc, vom pleca cu el de-aici înainte de ivirea zorilor.

— Dacă aveţi noroc, spuse întunecat Vis.

— Şi luaţi legătura cu generalul Vukalovič, vă rog. Spuneţi-i ce v-am spus, situaţia exactă. Şi spuneţi-i să înceapă un tir intens cu arme de mână la unu dimineaţa.

— În ce trebuie să tragă?

— Din partea mea, pot să tragă şi în lună. Mallory se urcă pe ponei. Haideţi, plecăm.

***

— Deci podul peste Neretva. Şi crezi că va fi periculos pentru noi să fim în preajma lui după ora unu. Nu-ţi face problemele, nu vom fi aici. Vukalovič îşi scoase căştile şi se întoarse spre Janzi. Plecăm la miezul nopţii, în linişte. Lăsăm câţiva oameni care să facă mult zgomot.

— Cei care or să tragă în lună?

— Cei care or să tragă în lună. Ia legătura cu colonelul Lazlo la Neretva, te rog. Spune-i că ajungem la el înainte de atac. Apoi cu maiorul Stefan. Spune-i să lase acolo doar o mână de oameni, o forţă de temporizare, să iasă din Defileul de Vest şi să se îndrepte spre Cartierul general al colonelului Lazlo. Vukalovič rămase o clipă pe gânduri. Or să urmeze câteva ore foarte interesante, ce zici?

— Există vreo şansă pentru tipul ăsta, Mallory? Tonul lui Janzi dădea şi răspunsul la întrebare.

— Ei bine, priveşte situaţia în felul următor, spuse cu înţelepciune Vukalovič: Sigur că există o şansă. Trebuie să existe o şansă. În fond, dragă Janzi, e o chestiune de opţiune — şi noi n-o avem decât pe asta.

Janzi nu răspunse nimic, ci dădu de câteva ori din cap, încet, ca şi cum Vukalovič ar fi spus ceva deosebit de adânc.

CAPITOLUL 9
VINERI

De la 21.15 — SÂMBĂTĂ la 00.40

Drumul către vale, călare pe ponei, prin pădurile dese de la platoul Ivenič către cabană, le luă lui Mallory şi oamenilor săi un sfert din timpul în care urcaseră, în zăpada adâncă pasul cailor era destul de nesigur, oricând se puteau lovi de trunchiul unui pin, şi nici unul din cei cinci nu pretindea că e un călăreţ priceput, iar rezultatul inevitabil erau alunecările, împiedicările şi căderile la fel de frecvente pe cât de dureroase. Nici unul nu scăpă de umilinţa de a părăsi fără voie şaua, aruncat cu capul înainte în zăpada adâncă, dar efectul providenţial de amortizare al zăpezii îi salvă, ca şi, de cele mai multe ori, siguranţa pe picioare a poneilor; oricare ar fi fost motivul, sau combinaţia de motive, vânătăile şi căderile care le tăiau răsuflarea au fost multe, dar, în mod miraculos, au scăpat fără nici un picior sau mână rupte.

Cabana apăru în faţa lor. Mallory făcu un gest de avertizare cu mâna, şi încetiniră pasul până se apropiară cam la două sute de metri de ea. Acolo Mallory descălecă şi-şi duse calul într-un pâlc des de pini, urmat de ceilalţi. Legă acolo poneiul şi le spuse şi celorlalţi să facă la fel.

Miller dădu glas nemulţumirii:

— M-am săturat de poneiul ăsta blestemat, dar m-am săturat şi mai mult să merg pe jos prin zăpadă adâncă. De ce nu mergem călare până acolo?

— Pentru că trebuie să aibă acolo nişte cai priponiţi. Dacă aud, sau văd, sau adulmecă alţi ponei apropiindu-se, or să înceapă să necheze.

— Oricum, s-ar putea să înceapă să necheze.

— Şi trebuie să fie nişte soldaţi de pază, spuse Andrea. Nu cred, caporal Miller, că ne-am putea apropia pe furiş şi foarte discret călare pe ponei.

— Pază! Ce să păzească? După mintea lui Neufeld şi Drošni, la ora asta suntem deasupra Adriaticii.

— Andrea are dreptate, spuse Mallory. Orice aţi crede despre Neufeld, e un ofiţer de primă mână, care nu lasă nimic la voia întâmplării. Vor fi santinele. Ridică privirea spre cer, unde o fâşie de nori se apropia de faţa lunii. Vedeţi norul ăla?

— Îl văd, spuse jalnic Miller.

— Treizeci de secunde cred. O luăm la fugă către coama zidului îndepărtat al cabanei — acolo nu sunt ambrazuri. Şi, pentru numele lui Dumnezeu, odată ajunşi acolo, nu scoateţi o vorbă. Dacă aud ceva, dacă au o urmă de bănuială că suntem afară, baricadează uşa şi-i folosesc pe Maria şi Petar ca ostatici. Şi atunci va trebui să-i lăsăm aici.

— Aţi face asta, sir? întrebă Reynolds.

— Aş face-o. Mai degrabă mi-aş tăia o mână, dar aş face-o. N-am încotro, sergent.

— Da, sir, înţeleg.

Fâşia întunecată de nori acoperi luna. Cei cinci ieşiră fugind de la adăpostul pădurii şi o luară la vale, cufundându-se adânc în zăpada obositoare, îndreptându-se spre colţul îndepărtat al peretelui cabanei. La treizeci de metri de casă, la un semn al lui Mallory, încetiniră, ca nu cumva zgomotul paşilor în fugă şi scârţâitul zăpezii să fie auzite de cei ce puteau să stea de gardă la ambrazuri, şi parcurseră distanţa rămasă mergând repede şi în linişte, în şir indian, fiecare călcând în urmele paşilor celui din faţă. Ajunseră la perete fără să fie văzuţi, cu luna încă acoperită de nori. Mallory nu se opri să se felicite, şi nici să-i laude pe ceilalţi. Se lăsă imediat pe genunchi şi coate şi se târî după colţul cabanei, cât mai lipit de peretele de stâncă.

La un metru de colţ se afla prima ambrazură. Mallory nu se chinui să se lase mai jos în zăpadă — ambrazurile erau atât de adânc săpate în peretele masiv de stâncă încât ar fi fost imposibil pentru orice santinelă să vadă ceva la o distanţă mai mică de un metru de ambrazură. În schimb, se strădui să scoată cât mai puţin zgomot cu putinţă, şi reuşi, căci trecu cu bine dincolo de ambrazură fără să se dea vreo alarmă. Ceilalţi patru reuşiră şi ei să treacă, deşi luna ieşi de după nori când ultimul, Groves, se afla exact sub ambrazură. Dar nici el nu fu simţit.

Mallory ajunse la uşă. Făcu un gest spre Miller, Reynolds şi Groves să rămână culcaţi pe burtă acolo unde erau; el şi Andrea se ridicară în tăcere şi-şi lipiră urechile de uşă.

Imediat auziră vocea lui Drošni, ameninţătoare, plină de ură.

— O trădătoare! Asta e. O trădătoare a cauzei noastre. Omorâţi-o acum!

— De ce-ai făcut-o, Maria? Vocea lui Neufeld, în contrast cu cea a lui Drošni, era egală, calmă, aproape blândă.

— De ce-a făcut-o? mârâi Drošni. Bani. De-asta a făcut-o. De ce altceva?

— De ce? întrebă Neufeld calm, dar stăruitor. Te-a ameninţat căpitanul Mallory că-ţi omoară fratele?

— Mai rău. Vocea joasă a Mariei se auzea cu greu. M-a ameninţat că mă omoară pe mine. Şi atunci cine ar mai fi avut grijă de fratele

meu orb?

— Pierdem timpul, spune Drošni nerăbdător. Lăsaţi-mă să-i duc afară.

— Nu. Vocea lui Neufeld, la fel de calmă, era tranşantă. Un băiat orb? O fată speriată? Ce fel de om eşti?

— Sunt cetnic.

— Iar eu sunt ofiţer al Wehrmacht-ului.

Andrea îi şopti lui Mallory la ureche:

— Dintr-o clipă în alta cineva o să observe urmele noastre în zăpadă.

Mallory dădu din cap, păşi într-o parte şi făcu o mişcare scurtă cu mâna. Mallory cunoştea prea bine posibilităţile fiecăruia când se ajungea la forţarea unei uşi ce se deschidea într-o încăpere plină cu oameni înarmaţi. Andrea era cel mai bun la asta — şi o porni să o dovedească în stilul lui obişnuit, violent şi ucigător. O răsucire a mînerului uşii, o lovitură puternică cu talpa piciorului drept şi Andrea rămase în pragul uşii. Uşa se legănă sălbatic pe ţâţâni şi nu ajunse încă să se lovească cu putere de perete când încăperea răsună de zgomotul sacadat al Schemiesser-ului lui Andrea. Mallory se uită peste umărul lui Andrea prin fumul corditei care se învârtejea în aer şi văzu doi soldaţi nemţi, loviţi mortal de reacţia foarte rapidă, prăbuşindu-se încet pe podea. Cu pistolul-mitralieră ridicat, Mallory îl urmă pe Andrea în încăpere.

Nu mai era nevoie de Schmeisser-e. Nici unul din ceilalţi soldaţi aflaţi în cameră nu avea armă, în timp ce Neufeld şi Drošni, cu feţele împietrite într-o expresie de năuceală totală, erau în mod clar, chiar dacă numai pe moment, incapabili să se mişte, şi cu atât mai puţin capabili să le treacă prin cap să facă vreun gest fatal de rezistenţă.

Mallory îi spuse lui Neufeld:

— Tocmai ţi-ai câştigat dreptul la viaţă.

Se întoarse spre Maria, dădu din cap către uşă, aşteptă până ce îl conduse afară pe fratele ei, apoi se uită din nou la Neufeld şi Drošni şi spuse scurt:

— Armele voastre.

Neufeld nu reuşi să vorbească, deşi buzele i se mişcau într-un mod ciudat, mecanic.

— Ce dracu...

Mallory nu avea chef de conversaţie. Îşi ridică Schmeisser-ul.

— Armele voastre.

Neufeld şi Drošni, ca în transă, îşi scoaseră pistoalele şi le lăsară să cadă pe podea.

— Cheile. Drošni şi Neufeld se uitară la el tăcuţi, aproape fără să înţeleagă. Cheile, repetă Mallory. Acum sau n-o să mai am nevoie de ele.

Câteva clipe tăcerea fu deplină, apoi Neufeld se mişcă, se întoarse către Drošni şi dădu din cap. Drošni se încruntă — atât cât se poate încrunta cineva când faţa îi exprimă uimire năucită şi furie ucigătoare — bägă mâna în buzunar şi scoase cheile. Miller le luă, descuie uşa zăbrelită şi o deschise larg, fără nici un cuvânt, apoi cu o mişcare a pistolului-mitralieră îi invită pe Neufeld, Drošni, Baer şi ceilalţi soldaţi să intre; după ce toţi fură înăuntru, închise uşa, o încuie şi bägă cheia în buzunar. Încăperea răsună din nou când Andrea apăsă pe trăgaciul pistolului-mitralieră şi distruse complet radioemiţătorul. Cinci secunde mai târziu erau cu toţii afară; Mallory, ultimul care ieşi, încuie uşa şi aruncă cât mai departe cheia, care se cufundă în zăpadă.

Deodată, zări ponei legaţi afară, în faţa cabanei. Şapte. Exact câţi aveau nevoie. Fugi lângă ambrazura de lângă fereastra celulei şi strigă:

— Poneii noştri sunt legaţi două sute de metri mai sus, lângă pini. Nu uitaţi.

Apoi fugi repede înapoi şi le spuse celorlalţi şase să încalece.

Reynolds se uită la el mirat.

— V-aţi gândit la asta, sir? Într-un asemenea moment?

— Trebuie să te gândeşti la asta oricând. Mallory se întoarse spre Petar care tocmai se urcase neîndemânatec pe cal, apoi către Maria: Spune-i să-şi scoată ochelarii.

Maria se uită la el surprinsă, dădu din cap părând a înţelege, şi îi spuse ceva fratelui ei, care îşi îndreptă faţa spre ea nedumerit, apoi înclină scurt din cap, ascultător, şi îşi scoase ochelarii fumurii şi-i bägă adânc în tunică. Reynolds îi privi mirat, apoi se întoarse spre Mallory.

— Nu înţeleg, sir.

Mallory îşi întoarse poneiul şi răspunse scurt:

— Nu-i nevoie să înţelegi.

— Iertaţi-mă, sir.

Mallory îşi întoarse din nou calul şi spuse pe un ton obosit:

— E deja 11, băiete, şi aproape mult prea târziu pentru ce avem de făcut.

— Sir. Reynolds era foarte mulţumit, deşi în mod confuz, că Mallory îi spusese „băiete”. De fapt, nici nu vreau să ştiu, sir.

— Ai întrebat. Va trebui să mergem cât de repede ne pot duce caii. Un orb nu poate să vadă obstacolele, nu-şi poate menţine echilibrul în funcţie de teren, nu poate anticipa cum trebuie să se pregătească pentru o denivelare bruscă, nu se poate apleca în şa înaintea unei cotituri pe care poneiul său o vede. Pe scurt, un orb are de o sută de ori mai multe şanse decât noi să cadă într-un galop spre vale. E suficient pentru un orb să fie orb pe viaţă. Ar fi prea mult să-l expunem riscului de a fi nu numai orb, ci şi cu ochii scoşi şi luptându-se cu viaţa.

— Nu m-am gândit — adică — iertaţi-mă, sir.

— Nu te mai scuza, băiete. Ştii, de data asta e rândul meu să-ţi cer iertare. Fii cu ochii pe el, te rog.

***

Colonelul Lazlo, cu binoclul la ochi, privi panta stâncoasă luminată de lună care se întindea sub el spre podul de pe Neretva. Pe malul sudic al râului, în pajiştea dintre mal şi locul unde începea pădurea de pini şi, în măsura în care Lazlo putea vedea, chiar la marginea pădurii, era o lipsă neliniştitoare de mişcare, ameninţătoare. Lazlo medita asupra semnificaţiei sinistre, tulburătoare a acestei linişti nefireşti, când simţi o atingere pe umăr. Se întoarse, ridică privirea şi recunoscu silueta maiorului Stefan, comandantul de la Defileul de Vest.

— Bine ai venit. Generalul m-a anunţat că vii. Ţi-ai adus şi batalionul?

— Ce-a mai rămas din el. Stefan zâmbi, fără a zâmbi de fapt cu adevărat. Toţi cei care au putut merge. Şi toţi cei care n-au putut.

— Slavă Domnului că n-aveam nevoie de toţi în noaptea asta. Ţi-a vorbit generalul de tipul ăsta Mallory? Maiorul dădu din cap, şi Lazlo continuă: Dacă nu reuşeşte? Dacă nemţii trec Neretva în noaptea asta...

— Şi? Stefan dădu din umeri. Oricum eram cu toţii condamnaţi la moarte în noaptea asta.

— O remarcă perfect valabilă, spuse aprobator Lazlo. Îşi ridică din nou binoclul şi-şi continuă contemplarea podului de pe Neretva.

***

Până acum, nici Mallory şi nici vreunul din cei şase care galopau în spatele lui nu se despărţise de poneiul său. Nici măcar Petar. E-adevărat, panta nu era chiar atât de abruptă pe cât fusese drumul de la platoul Ivenič până la cabană, dar Reynolds bănuia că era aşa pentru că Mallory reuşise imperceptibil să încetinească ritmul a ceea ce mai devreme fusese un galop impetuos. Poate, îi trecu lui Reynolds prin minte Mallory încerca inconştient să-l protejeze pe cântăreţul orb, care călărea aproape în aceeaşi linie cu el, cu ghitara agăţată de umăr, frâul lăsat şi ambele mâini încleştate cu disperare de oblâncul şeii. Aproape pe neaşteptate, gândurile lui Reynolds rătăciră înapoi spre scena din cabană. Câteva momente mai târziu îşi îndemna poneiul înainte, până ajunse lângă Mallory.

— Sir?

— Ce-i? vocea lui Mallory păru iritată.

— Trebuie să vă spun ceva. Urgent. Zău că e.

Mallory ridică o mână şi făcu semn celorlalţi să se oprească. Spuse scurt:

— Zi repede!

— Neufeld şi Drošni, sir. Reynolds tăcu o clipă, nesigur, apoi continuă: Credeţi că ştiu încotro mergeţi?

— Ce contează?

— Vă rog.

— Da, ştiu. Doar dacă nu sunt total idioţi. Şi nu sunt.

— Mare păcat, sir, spuse gânditor Reynolds, că nu i-aţi împuşcat.

— Fii mai clar, spuse nerăbdător Mallory.

— Da, sir. Aţi spus că sergentul Baer le-a dat drumul mai devreme?

— Sigur. Mallory îşi stăpânea cu greu iritarea. Andrea i-a văzut sosind. V-am mai spus asta. Trebuiau — Drošni şi Neufeld — să meargă până la platoul Ivenič să verifice dacă am plecat cu-adevărat.

— Înţeleg asta, sir. Deci ştiaţi că Baer ne urmărea. Cum a intrat în cabană?

Mallory nu se mai putu stăpâni. Spuse exasperat:

— Pentru că am lăsat amândouă cheile afară, în cui.

— Da sir. Pentru că îl aşteptaţi. Dar sergentul Baer nu ştia că îl aşteptaţi — şi chiar dacă ştia, oricum nu se aştepta să găsească cheile la îndemână.

— Dumnezeule mare! Dubluri!... Amărât, Mallory lovi cu ciudă pumnul stâng de cealaltă palmă. Imbecil! Imbecil! Sigur, trebuia să aibă cheile lui.

— Şi Drošni, spuse gânditor Miller, s-ar putea să ştie o scurtătură.

— Şi asta nu-i tot. Mallory îşi revenise total şi părea foarte liniştit, faţa calmă şi relaxată fiind în totală antiteză cu mintea agitată. Şi mai rău, ar putea să se ducă direct la tabăra sa şi să-l avertizeze pe Zimmermann să-şi retragă diviziile de blindate de pe Neretva. Ţi-ai câştigat biletul de avion, Reynolds. Mulţumesc, băiete. Cât de departe să fie tabăra lui Neufeld, ce zici, Andrea?

— Vreo milă.

Cuvintele fură spuse peste umăr, căci Andrea, ca întotdeauna în situaţiile în care ştia că era nevoie de talentele sale speciale, o pornise deja.

Cinci minute mai târziu erau ghemuiţi la marginea pădurii, la mai puţin de douăzeci de metri de perimetrul taberei lui Neufeld. Destul de multe barăci erau luminate, din popotă se auzea muzică, şi câţiva cetnici umblau prin tabără. Reynolds îi şopti lui Mallory:

— Şi-acum, ce facem sir?

— Nu facem nimic. Ne bazăm pe Andrea.

Groves spuse cu voce joasă;

— Un singur om? Andrea? Ne bazăm pe un singur om?

Mallory oftă.

— Spune-le, caporal Miller.

— N-aş prea vrea. Mă rog, dacă trebuie. Realitatea e, continuă blând Miller, că Andrea este destul de bun în cazuri de-astea.

— Şi noi suntem, răspunse, Reynolds. Facem parte din comandouri. Am fost pregătiţi pentru aşa ceva.

— Şi foarte bine pregătiţi, fără îndoială, spuse aprobator Miller. Încă vreo şase ani de experienţă şi s-ar putea ca vreo juma' de duzină din voi să se poată măsura cu el. Deşi mă îndoiesc foarte tare. Înainte ca noaptea să se încheie, veţi descoperi — şi nu vreau să vă jignesc, sergent — că sunteţi mici copii pe lângă Andrea. Miller tăcu o clipă, apoi continuă încruntat: Ca şi cel care se întâmplă să se afle acum în baraca staţiei radio.

— Ca şi cel care... Groves se întoarse şi se uită în spate. Andrea? A dispărut. Nu l-am văzut pierind.

— Nimeni nu-l vede niciodată, spuse Miller. Şi nici amărâţii ăia n-or să-l vadă venind. Se uită la Mallory. Timpul trece.

Mallory privi limbile fosforescente ale ceasului său.

— Unsprezece treizeci. Într-adevăr, timpul trece.

Vreme de aproape un minut tăcerea fu deplină, şi numai mişcările neliniştite ale poneilor priponiţi adânc în pădure, în spatele lor, se auziră, apoi Groves scoase o exclamaţie înăbuşită de uimire când Andrea apăru lângă el. Mallory ridică privirea şi întrebă:

— Câţi?

Andrea ridică două degete şi o porni tăcut spre poneiul său. Ceilalţi se ridicară şi îl urmară. Groves şi Reynolds se uitară unul la altul, cu o privire care spunea, mai clar decât vorbele, că s-ar putea să se fi înşelat mai mult asupra lui Andrea decât a lui Mallory.

***

Exact în momentul în care Mallory şi tovarăşii săi urcau din nou pe ponei în pădurea care se învecina cu tabăra lui Neufeld, un bombardier *Wellington* cobora spre un teren de aterizare puternic luminat — acelaşi de pe care Mallory şi oamenii lui decolaseră cu mai puţin de douăzeci şi patru de ore în urmă în Termoli, Italia. Avionul ateriză perfect, şi, pe când rula pe pistă, apăru o maşină radio a armatei, care luă o curbă, apoi merse paralel cu *Wellington*-ul pe ultima sută de metri. În faţă, pe scaunul din stânga, şi în spate, pe cel din dreapta, stăteau două personaje uşor de recunoscut: în faţă, superba faţă bărboasă, de lup de mare a căpitanului Jensen, în spate generalul britanic împreună cu care Jensen măsurase în lung şi-n lat mult timp, Biroul de Operaţiuni de la Termoli.

Avionul şi camionul se opriră în acelaşi timp. Jensen, dovedind o agilitate surprinzătoare pentru cineva de gabaritul său, sări sprinten din maşină, traversă cu paşi mari şi repezi pista, şi ajunse la *Wellington* exact în clipa în care uşa lui se deschidea şi primul pasager, maiorul mustăcios, sărea jos.

Jensen dădu din cap către hârtiile din mâna maiorului şi spuse direct:

— Astea-s pentru mine?

Maiorul clipi din ochi nesigur, apoi înclină rigid capul, evident iritat de această primire nepoliticoasă făcută unui om care se întorcea dintr-o temniţă blestemată. Jensen luă hârtiile fără nici un cuvânt, reveni în maşină, scoase o lanternă şi le studie rapid. Se întoarse către radiotelegrafistul care stătea în spate lângă general.

— Planul de zbor stabilit. Ţinta indicată. Acum.

Radiotelegrafistul începu să răsucească butoanele.

***

La vreo optzeci de kilometri spre sud-est, în zona Foggiei, hangarele şi pistele aerodromului pentru bombardiere grele al RAF răsunau de uruitul nenumăratelor motoare: în zona de dispersie aflată în capătul vestic al pistei principale, câteva escadrile de bombardiere grele *Lancaster* erau aliniate gata de decolare, şi aşteptau semnalul de plecare. Semnalul nu întârzie mult.

La jumătatea pistei, dar mult în afara ei, era parcat un jeep identic cu cel în care stătea Jensen la Termoli. Pe bancheta din spate, un radiotelegrafist stătea ghemuit deasupra unui emiţător, cu căştile la urechi. Ascultă atent apoi ridică privirea şi spuse sec:

— Instrucţiunile stabilite. Acum. Acum. Acum.

— Instrucţiunile stabilite repetă căpitanul aflat pe locul din faţă. Acum. Acum. Acum.

Întinse mâna spre o cutie de lemn, scoase trei pistoale-rachetă, ţinti direct spre pistă şi trase pe rând din fiecare. Semnalele luminoase se arcuiră în văzduh şi izbucniră într-un verde incandescent, apoi roşu, şi din nou verde, după care coborâră încet spre pământ. Uruitul din capătul terenului crescu şi primul *Lancaster* începu să se mişte. În câteva minute şi ultimul bombardier decolase şi acum se ridica în cerul întunecat şi ostil deasupra Adriaticii.

***

— Am spus, cred, remarcă pe un ton detaşat Jensen către generalul aflat pe bancheta din spate a jeepului, că sunt cei mai buni. Prietenii noştri din Foggia au plecat deja.

— Cei mai buni. Poate. Nu ştiu. Dar ceea ce ştiu cu-adevărat e că blestematele alea de divizii germane şi austriece ocupă încă poziţii pe Linia Gustav. Ora H pentru asaltul asupra Liniei Gustav e — se uită la ceas — peste exact treizeci de ore.

— Timp suficient, spuse plin de încredere Jensen.

— Tare aş vrea să pot fi şi eu la fel de încrezător.

Jensen îi zâmbi vesel pe când jeepul pornea, apoi îşi întoarse faţa. Acum zâmbetul îi dispăruse complet şi degetele lui începuseră să bată darabana pe scaunul de lângă el.

***

Luna apăruse din nou printre nori când Neufeld, Drošni şi oamenii lui intrară galopând în tabără strunindu-şi poneii, care, învăluiţi în aburi respirau atât de greu, încât păreau nişte arătări stranii în lumina palidă a lunii. Neufeld sări de pe cal şi se întoarse către sergentul Baer.

— Câţi ponei mai sunt în grajd?

— Douăzeci. Cam atât.

— Repede. Câţi ponei atâţia oameni. Pune şeile.

Neufeld îi făcu semn lui Drošni şi amândoi o luară la fugă spre baraca staţiei radio. Uşa era larg deschisă, lucru ciudat pentru o noapte atât de friguroasă. Mai aveau încă vreo trei metri până la uşă când Neufeld strigă:

— Podul de pe Neretva. Spune-i generalului Zimmermann…

Se opri brusc în prag, cu Drošni alături. Pentru a doua oară în noaptea aceea feţele celor doi erau împietrite de uimire, de şoc total.

O singură lampă mică ardea în baracă, dar acea lampă era suficientă. Doi oameni zăceau pe podea, ghemuiţi în poziţii groteşti, unul peste celălalt; se vedea clar că amândoi erau morţi. Lângă ei, cu partea din faţă smulsă şi interiorul distrus, se aflau rămăşiţele sfârtecate ale ceea ce fusese odinioară un radioemiţător. Neufeld privi nemişcat scena câtva timp înainte să scuture violent din cap, ca pentru a ieşi din şoc, şi se întoarse spre Drošni.

— Ăla mare, spuse el calm. Ăla mare a făcut asta.

— Ăla mare, aprobă Drošni. Aproape zâmbea. Vă aduceţi aminte ce mi-aţi promis, domnule? Ăla mare e al meu.

— Al dumitale va fi. Vino. N-au prea multe minute avans.

Cei doi se întoarseră şi alergară spre grajd, unde sergentul Baer şi un grup de soldaţi tocmai puneau şeile pe cai.

— Doar pistoale-mitralieră, strigă Neufeld. Fără puşti. În noaptea asta o să fie luptă corp la corp. Şi, sergent Baer!

— Domnule?

— Spune-le oamenilor că nu luăm prizonieri.

***

Ca şi caii lui Neufeld şi ai oamenilor lui, poneii lui Mallory şi ai celor şase tovarăşi ai săi erau aproape invizibili în valurile de aburi care se ridicau din trupurile lor scăldate în sudoare; pasul lor împleticit, care acum nici nu mai putea fi numit trap, dovedea clar că ajunseseră la limita epuizării. Mallory se uită la Andrea, care dădu din cap şi spuse:

— Ai dreptate. Am merge mai repede pe jos.

— Trebuie că îmbătrânesc, spuse Mallory, şi pentru o clipă şi vocea îi păru îmbătrânită. Nu gândesc prea bine în noaptea asta, nu-i aşa?

— Nu înţeleg.

— Poneii. Neufeld şi oamenii lui or să aibă ponei odihniţi din grajd. Ar fi trebuit să-i omorâm — sau cel puţin să-i gonim.

— Vârsta nu-i acelaşi lucru cu oboseala. Nici mie nu mi-a trecut prin cap. Un om nu se poate gândi la toate, dragă Keith.

Andrea îşi struni poneiul şi se pregătea să sară jos, când ceva pe panta de sub ei îi atrase atenţia. Arătă cu mâna într-acolo.

Un minut mai târziu se opriră lângă o cale ferată foarte îngustă, un tip obişnuit pentru Iugoslavia centrală. Aici zăpada se topise şi se puteau vedea şinele ruginite şi acoperite cu iarbă, dar aparent într-o stare destul de bună — fără îndoială, era aceeaşi cale ferată pe care o zăriseră atunci când se opriseră să privească apele verzui ale lacului de acumulare de pe Neretva, în acea dimineaţă, când se întorceau din tabăra maiorului Broznic. Dar ceea ce atrase în acelaşi timp atenţia şi lui Miller şi lui Andrea nu era linia ferată propriu-zisă, ci o mică linie de manevră care pornea din ea — iar acolo, o locomotivă mică cu aburi. Locomotiva era de fapt un bloc solid de rugină şi arăta ca şi cum nu mai fusese mişcată de acolo de la începutul războiului; şi probabil că nici nu fusese.

Mallory scoase din tunică o hartă la scară mare şi îndreptă asupra ei o lanternă aprinsă.

— Fără îndoială spuse el, e linia ferată pe care am văzut-o azi-dimineaţă. Merge în paralel cu Neretva pe cel puţin opt kilometri înainte să o ia spre sud. Tăcu o clipă, apoi continuă gânditor: Mă întreb dacă putem mişca obiectul ăla.

— Ce? Miller se uită la el consternat. O să se desfacă în bucăţele dacă îl atingi — doar rugina îl mai ţine în picioare. Şi panta aia! Se uită îngrozit în jos. La ce viteză crezi că vom ajunge când o să ne lovim de unul din pinii ăia monstruoşi, câţiva kilometri mai jos?

— Poneii sunt terminaţi, spuse Mallory blând, şi doar ştii cât îţi place să mergi pe jos.

Miller se uită cu scârbă la locomotivă.

— Trebuie să fie şi altă soluţie.

— Şşt! Andrea ridică brusc capul, ascultând cu atenţie. Vin. Îi aud venind.

— Scoateţi saboţii de la roţile din faţă, strigă Miller.

Fugi înspre locomotivă şi, după câteva lovituri violente care nu părură să ţină seama de starea viitoare a degetelor sale de la picioare, reuşi să desprindă blocul triunghiular ataşat cu un lanţ în partea din faţă a locomotivei. Reynolds, cu aceeaşi energie, făcu la fel cu celălalt sabot.

Toţi, chiar şi Maria şi Petar, se proptiră cu toată greutatea în partea din spate a locomotivei. Locomotiva rămase nemişcată. Încercară din nou, disperaţi; roţile refuzau să se mişte chiar şi un centimetru. Cu un amestec ciudat de timiditate şi îndârjire, Groves spuse:

— Sir, pe o pantă ca asta trebuie să fi rămas cu frâna trasă.

— Dumnezeule, spuse Mallory cu amărăciune, Andrea, repede. Pârghia de frână.

Andrea se săltă pe platformă. Spuse nemulţumit:

— Sunt o groază de pârghii afurisite aici.

— Ei bine, atunci trage de groaza aia de pârghii afurisite.

Mallory se uită neliniştit înapoi, de-a lungul căii ferate. Poate că Andrea a auzit ceva, poate că nu: oricum, încă nu se vede nimic. Dar ştia că Neufeld şi Drošni, care ieşiseră probabil din cabană la câteva minute după ce plecaseră ei, şi care cunoşteau pădurile şi potecile mult mai bine decât ei, se aflau acum foarte aproape.

Din cabina locomotivei se auziră scrâşnete metalice şi înjurături şi, după aproape jumătate de minut, Andrea spuse:

— Astea-s toate.

— Împingeţi, strigă Mallory.

Împinseră, cu călcâiele proptite în traverse şi cu spatele la locomotivă, şi de data asta locomotiva se urni atât de uşor, deşi cu un scrâşnet ascuţit de roţi ruginite, încât aproape toţi cei care împingeau fură luaţi prin surprindere şi căzură pe spate, pe şine. Câteva clipe mai târziu erau în picioare şi alergau după locomotivă, care începuse deja să prindă viteză. Andrea se întinse din cabină, îi sări pe Maria şi Petar, apoi le întinse mâna celorlalţi. Ultimul, Groves, tocmai se întindea spre platformă când brusc se opri, se răsuci şi alergă înapoi la ponei, desfăcu corzile, le aruncă pe umăr şi fugi înapoi spre locomotivă. Mallory întinse mâna şi-l ajută să urce pe platformă.

— Azi nu sunt deloc în formă, spuse trist Mallory. Întâi uit de cheile de rezervă ale lui Baer. Apoi de ponei. Apoi de frâne. Acum, corzile. Oare ce-o să mai uit?

— Poate de Neufeld şi Drošni.

Vocea lui Reynolds era voit impersonală.

— Ce-i cu Neufeld şi Drošni?

Reynolds arătă în sus pe calea ferată cu ţeava Schmeisser-ului său.

— Permiteţi focul, sir?

Mallory se răsuci. Neufeld, Drošni şi un număr neclar de soldaţi călare pe ponei tocmai apăruseră după o cotitură a căii ferate şi se aflau la cel mult o sută de metri în spate.

— Permit focul, aprobă Mallory. Ceilalţi, lăsaţi-vă în jos.

Îşi scoase Schmeisser-ul şi-l ridică în momentul în care Reynolds apăsa pe trăgaci. Pentru aproape cinci secunde cabina micuţă cu pereţi de metal răsună asurzitor de zgomotul celor două pistoale-mitralieră, apoi, la un semn cu cotul al lui Miller, cei doi se opriră. Nu mai aveau în cine să tragă. Neufeld şi oamenii lui trăseseră câteva focuri, dar îşi dădură imediat seama că şeile care se legănau foarte tare nu reprezentau o poziţie de tragere prea stabilă, în comparaţie cu cabina locomotivei, şi îşi conduseseră poneii în pădurea aflată de-o parte şi de alta a căii ferate. Dar nu toţi o făcuseră la timp: doi oameni zăceau nemişcaţi cu faţa în jos în zăpadă, în timp ce poneii lor încă mai galopau de-a lungul şinelor, în spatele locomotivei.

Miller se ridică, privi scena în tăcere, apoi atinse braţul lui Mallory.

— Avem o problemă, sir. Cum oprim obiectul ăsta? Se uită cu teamă pe fereastra cabinei. Cred că deja merge cu o sută pe oră.

— Ei bine, avem cel puţin treizeci, spuse calm Mallory. Dar suficient ca să le-o luăm înainte poneilor. Întreabă-l pe Andrea. El a tras de frână.

— A tras de vreo duzină de pârghii, rectifică Miller. Oricare din ele putea fi frâna.

— Oricum, n-ai de gând să stai degeaba, nu? întrebă Mallory. Află cum se opreşte blestematul ăsta de mecanism. Miller se uită la el nemulţumit şi încercă să afle cum se opreşte blestematul de mecanism. Mallory simţi o atingere pe braţ şi se întoarse.

— Ce-i? îl întrebă el pe Reynolds.

Reynolds o ţinea pe după umeri pe Maria, ca să nu cadă de pe platforma care acum începuse să se legene. Şopti:

— Or să ne ajungă, sir. Precis or să ne ajungă. De ce nu ne oprim să-i lăsăm aici pe ăştia doi? Să le dăm o şansă să fugă în pădure.

— Îţi mulţumesc pentru gând. Dar ar fi o nebunie. Cu noi au o şansă, sigur, una mică, dar ea există. Dacă rămân aici vor fi măcelăriţi.

Locomotiva nu mai mergea cu cei treizeci de kilometri pe oră de care vorbise Mallory, şi chiar dacă nu atinsese cifra pe care o menţionase cu teamă Miller, mergea totuşi destul de repede pentru a zăngăni şi a se legăna până la ce păreau a fi limitele sale de stabilitate. Acum şi ultimii copaci din partea dreaptă a căii ferate dispăruseră,

apele întunecate ale lacului de acumulare se vedeau clar către vest. Iar şinele se apropiaseră foarte mult de marginea a ceea ce părea a fi o prăpastie periculos de abruptă. Mallory se uită la ceilalţi. Cu excepţia lui Andrea, pe feţele tuturor se citea acum teama. Mallory îl întrebă pe Andrea:

— Ai aflat cum o să opreşti blestemăţia asta?

— Uşor! Andrea arătă spre o pârghie. Asta de aici.

— Bine, frânarule. Ia arată-mi.

Spre uşurarea tuturor, Andrea se lăsă pe pârghia frânei. Se auzi un scrâşnet înfiorător, scântei zburară de-o parte şi de alta a cabinei când nişte roţi sau alt mecanism se blocă pe şine, apoi locomotiva se opri încet iar scrâşnetul frânelor şi numărul de scântei se micşorară. Andrea, cu misiunea îndeplinită, se aplecă pe o parte a marchizei cu acel aplomb plictisit al mecanicului de locomotivă de elită; ai fi zis că tot ce-şi dorea în acel moment de la viaţă erau o bucată de cârpă unsuroasă şi o sirenă de care să tragă.

Mallory şi Miller coborâră şi fugiră spre buza prăpastiei aflată la mai puţin de douăzeci de metri. Sau cel puţin Mallory fugi. Miller se apropie mult mai prudent, târându-se pe ultimul metru pe coate şi genunchi. Aruncă o privire circumspectă peste marginea abisului, închise repede ochii, îşi întoarse capul şi, cu aceeaşi grijă, se târî înapoi de la buza prăpastiei. Miller susţinea că nu putea sta nici pe ultima treaptă de jos a unei scări fără să simtă nevoia copleşitoare de a se arunca în gol.

Mallory privi îngândurat în jos. Văzu că se aflau exact deasupra peretelui barajului, care, în lumina ciudată, cu umbre, a lunii, părea îngrozitor de departe, în adâncurile ameţitoare. Partea de sus a barajului, suficient de lată, era luminată puternic de reflectoare şi patrulată de cel puţin şase soldaţi germani, cu cizme cu carâmbi înalţi, şi cu căşti. Dincolo de baraj, pe partea mai joasă, scara de care vorbise Maria nu se vedea, dar podişca ce părea atât de şubredă, aflată încă sub ameninţarea uriaşei stânci din grohotişul de pe malul stâng, se vedea foarte bine, ca şi mai departe apa albicioasă, semn că acolo putea — sau nu putea — să existe un posibil — sau folosibil — vad. Mallory, pierdut în gânduri, se uită la scena de jos pentru câteva clipe, îşi aduse aminte că urmăritorii erau probabil neplăcut de aproape, se întoarse în grabă la locomotivă şi îi spuse lui Andrea:

— Vreo doi kilometri jumate, cred. Nu mai mult. Se întoarse către Maria. Ştii că e un vad — sau ceea ce pare a fi un vad — mai jos de baraj. E vreun drum până acolo?

— Pentru o capră de munte, da.

— Nu-l insulta, spuse cu reproş Miller.

— Nu înţeleg.

— Lasă-l în pace, răspunse Mallory. Spune-ne numai când

ajungem acolo.

***

La vreo opt sau nouă kilometri mai jos de barajul de pe Neretva, generalul Zimmermann se plimba în sus şi-n jos de-a lungul lizierei pădurii de pini care mărginea pajiştea din sudul podului peste Neretva. Îl însoţea un colonel, unul din comandanţii săi de divizie. Spre sud se zăreau neclar siluetele a sute de oameni, nenumărate tancuri şi alte vehicule, al căror camuflaj fusese îndepărtat, fiecare tanc şi vehicul înconjurat de echipajul lui, care se ocupa de reglări de ultim moment, probabil total inutile. Perioada de camuflare se încheiase. Aşteptarea luase sfârşit. Zimmermann se uită la ceas.

— Douăsprezece treizeci. Primele batalioane de infanterie pornesc traversarea peste cincisprezece minute şi se desfăşoară pe malul de nord. Tancurile la ora două.

— Da, domnule. Detaliile fuseseră stabilite cu multe ore în urmă, dar într-un fel simţeau nevoia să repete instrucţiunile şi confirmările. Colonelul privi spre nord. Uneori mă întreb dacă într-adevăr e cineva acolo.

— Nu de nord mă tem eu, spuse întunecat Zimmermann. Vestul.

— Aliaţii? Credeţi... credeţi că escadrilele lor vor veni în curând? Încă mai aveţi presimţirea asta, domnule?

— Încă o mai am. O să fie curând. Pentru mine, pentru dumneata, pentru noi toţi. Se înfioră uşor, apoi zâmbi forţat. Pentru o clipă am simţit o răceală de mormânt.

CAPITOLUL 10
SÂMBĂTĂ

De la 0.40 la 1.20

— Ajungem acum, spuse Maria. Cu părul blond fluturând în vânt, scoase din nou capul pe fereastra de la cabina locomotivei care se legăna zăngănind. Îşi trase capul înapoi şi se întoarse către Mallory. Cam trei sute de metri.

Mallory se uită la Andrea.

— Ai auzit, frânarule?

— Am auzit.

Andrea se lăsă cu toată puterea pe maneta frânei. Rezultatul fu ca mai înainte, un scrâşnet lugubru de roţi blocate pe liniile ruginite şi o desfăşurare pirotehnică de scântei. Locomotiva se opri zăngănind iar Andrea, uitându-se pe fereastra cabinei, observă chiar în dreptul ei o deschizătură în formă de V în buza peretelui de stâncă.

— La fix, aş spune.

— La fix, aprobă Mallory. Dacă rămâi fără slujbă după război, găseşti oricând de lucru într-un triaj.

Sări jos, îi ajută pe Maria şi Petar, aşteptă până ce Miller, Reynolds şi Groves coborâră şi ei, apoi îi spuse nerăbdător lui Andrea:

— Hai, grăbeşte-te.

— Vin, spuse Andrea. Ridică din nou maneta de frână, sări jos şi-i dădu un brânci locomotivei; vehiculul ruginit se puse imediat în mişcare, căpătând viteză pe măsură ce se îndepărta. Nu se ştie niciodată, spuse gânditor Andrea. S-ar putea să lovească pe cineva, undeva.

Fugiră spre deschiderea din buza prăpastiei, care, evident, reprezenta începutul unei vechi surpări de pământ către albia Neretvei, un vârtej de apă albicioasă departe în jos, care fierbea peste pragurile formate din bolovani uriaşi căzuţi în timpuri imemoriale din această surpare. Printr-un efort de imaginaţie, acea pantă în peretele de stâncă putea fi numită făgaş, dar de fapt era un grohotiş aproape vertical, cu pământ şi bolovani mici, îngrozitor de înşelător şi nesigur, şi până jos întrerupt doar la jumătatea lui de o mică lespede de stâncă ieşită în afară. Miller aruncă doar o privire în jos, se dădu repede înapoi de la buza stâncii şi se uită la Mallory în tăcere, consternat, nevenindu-i să creadă.

— Mă tem că da, spuse Mallory.

— Dar e îngrozitor. Chiar şi când am urcat peretele sudic din

Navarone...

— N-ai urcat peretele sudic din Navarone, spuse fără bunăvoinţă Mallory. Andrea şi cu mine te-am tras legat în coardă.

— Aşa aţi făcut? Am uitat. Dar asta... asta e un coşmar şi pentru un căţărător.

— Nici nu trebuie să ne căţărăm. Doar să coborâm. O să fie totul bine, cât timp nu începi să te rostogoleşti.

— O să fie totul bine cât timp nu încep să mă rostogolesc, repetă mecanic Miller. Îl văzu pe Mallory legând două corzi şi trecându-le pe după trunchiul unui pin pipernicit. Ce facem cu Petar şi Maria?

— Petar n-are voie să vadă ca să coboare. Tot ce trebuie să facă e să-şi dea drumul pe coardă — şi Petar e foarte puternic. Cineva va fi acolo jos ca să-l ajute să-şi pună picioarele pe lespede. Andrea va avea grijă de Maria. Să ne grăbim. Neufeld şi oamenii lui pot să apară din clipă în clipă — şi dacă ne-au prins pe pantă, s-a zis cu noi. Andrea, porneşte-o cu Maria.

Imediat, Andrea şi fata trecură peste buza făgaşului şi începură să coboare repede pe coardă. Groves îi privi, ezită, apoi se apropie de Mallory.

— Eu vin ultimul, sir, şi iau şi coarda cu mine.

Miller îl apucă de braţ şi-l trase într-o parte, îi spuse blând:

— Generos, fiule, generos, dar nu se poate. Nu atâta timp cât viaţa lui Dusty Miller depinde de asta. Trebuie să-ţi explic că-ntr-o astfel de situaţie toate vieţile noastre depind de cel care face asigurarea. Căpitanul, mi s-a spus, e cel mai bun din lume la aşa ceva.

— Poftim?

— E unul din motivele — deloc întâmplătoare — pentru care a fost ales să conducă misiunea asta. Se ştie că Bosnia e plină de stânci şi pereţi abrupţi şi munţi. Mallory se căţăra pe Himalaia, băieţaş, înainte ca tu să te caţeri în pătuţul tău. De fapt, nici nu eşti prea tânăr ca să nu fi auzit de el.

— Keith Mallory? Neozeelandezul?

— Chiar el. Pe vremuri alerga după oi, cred. Hai, e rândul tău.

Primii cinci ajunseră cu bine. Chiar şi penultimul, Miller, coborî pe lespede fără nici un incident, în primul rând pentru că folosi tehnica sa preferată de alpinism de a ţine tot timpul ochii închişi. Apoi Mallory veni ultimul, cu coarda strânsă, mişcându-se repede şi sigur şi părând nici să nu se uite unde pune piciorul, şi în acelaşi timp fără să mişte nici cea mai mică pietricică sau lamelă de marnă. Groves se uita la el cu o privire neîncrezătoare, cu un respect aproape temător.

Mallory privi atent peste marginea lespezii. Datorită unei înclinări uşoare a peretelui de deasupra, lumina lunii era tăiată brusc; în timp ce albeaţa fosforescentă a torentului era puternic luminată, partea de jos a pantei unde se aflau ei era în întuneric deplin. Chiar în acel

moment luna intră în umbră şi toate detaliile vag zărite ale pantei de jos dispărură complet. Mallory ştia că nu-şi puteau permite să aştepte până apărea din nou luna, căci Neufeld şi oamenii lui puteau fi atunci acolo. Mallory făcu o asigurare în jurul unui colţ de stâncă şi se întoarse către Andrea şi Maria.

— Aici e foarte periculos. Fiţi atenţi la bolovanii care se mişcă.

Andrea şi Maria avură nevoie de mai bine de un minut pentru această coborâre în întuneric, şi două smucituri de coardă anunţară sosirea lor cu bine jos. În drumul lor porniseră câteva mici avalanşe, dar Mallory nu se temea că următorul care va coborî va desprinde o piatră care să-i lovească sau chiar să-i omoare pe Andrea şi Maria; Andrea trăise prea mult şi prea periculos ca să moară într-un mod atât de inutil şi prostesc — şi fără îndoială o să-l avertizeze şi pe următorul sosit jos. Pentru a zecea oară Mallory ridică privirea spre vârful pantei pe care tocmai coborâseră; dar dacă Neufeld şi oamenii lui sosiseră într-adevăr, erau foarte tăcuţi şi prudenţi: nu era greu de înţeles că după evenimentele din ultimele ore prudenţa nu putea fi neglijată.

Luna apăru din nou pe când Mallory porni şi el, ultimul. Blestemă lumina care i-ar fi făcut vulnerabili în cazul apariţiei bruşte a inamicului sus, în vârful peretelui, chiar dacă ştia că Andrea stătea la pândă exact împotriva acestui pericol; pe de altă parte, nu putu să coboare de două ori mai repede decât o făcea în întunericul de mai înainte. Cei de jos priviră încordaţi cum Mallory, fără ajutorul corzii, efectuă coborârea periculoasă; dar nu păru în nici o clipă să facă vreo greşeală.

Ajuns cu bine pe malul plin de bolovani, privi peste apa învolburată şi spuse, fără a se adresa nimănui în mod special:

— Ştiţi ce-o să se întâmple dacă ajung acolo sus, în marginea peretelui, şi ne văd la jumătatea drumului peste apă, în plină lumină a lunii? Tăcerea care urmă arătă fără umbră de îndoială că toţi ştiau ce-o să se întâmple. Acum e momentul. Reynolds, crezi că reuşeşti? Reynolds înclină din cap. Atunci lasă-ţi arma.

Mallory petrecu un capăt al corzii în jurul mijlocului lui Reynolds într-o bulină dublă şi apucă celălalt capăt al corzii împreună cu Andrea şi Groves. Reynolds intră în apă îndreptându-se spre primul bolovan rotund care oferea un sprijin nesigur în vârtejul înspumat. De două ori căzu, de două ori se ridică, ajunse la piatră, dar imediat după ce trecu de ea îşi pierdu echilibrul şi fu luat de apa clocotitoare. Oamenii de pe mal îl traseră înapoi pe uscat, pe când tuşea, bolborosea şi se lupta din răsputeri cu valurile. Fără nici un cuvânt, fără să se uite la nimeni, Reynolds se aruncă din nou în torent, şi de data asta furia asaltului era atât de decisă încât reuşi să ajungă pe celălalt mal fără să cadă nici măcar o dată.

Se târî pe malul stâncos, zăcu acolo câteva clipe ca să-şi revină,

apoi se ridică, se îndreptă spre un pin pitic care creştea la baza peretelui de pe acel mal, îşi desfăcu coarda din jurul mijlocului şi făcu o asigurare pe după trunchiul copacului. Pe malul lui, Mallory trecu de două ori capătul corzii în jurul unei stânci mari şi făcu un semn spre Andrea şi fată.

Mallory privi din nou în sus, spre buza făgaşului, încă nu se vedea inamicul. Chiar şi aşa Mallory îşi dădu seama că nu-şi puteau permite să mai aştepte, că deja îşi forţaseră prea mult norocul. Andrea şi Maria ajunseseră de-abia la jumătatea drumului când îi spuse lui Groves să-l ajute pe Petar să traverseze torentul. Se rugă lui Dumnezeu să ţină coarda, şi ea ţinu, căci Andrea şi Maria ajunseră cu bine pe celălalt mal. Imediat ce puseră piciorul pe pământ, Mallory îl trimise pe Miller în traversare, cu o grămadă de arme automate pe umărul stâng.

Groves şi Petar traversară şi ei fără probleme. Mallory trebuia să aştepte până ce Miller ajungea pe celălalt mal, căci ştia că avea toate şansele să fie luat de torent, şi atunci şi Miller ar fi căzut în apă, iar armele lor deveneau inutile.

Mallory aşteptă până ce-l văzu pe Andrea ajutându-l pe Miller în apa puţin adâncă de la celălalt mal şi apoi porni. Desfăcu coarda legată de stâncă pe care o folosise ca asigurare, şi-o petrecu în jurul mijlocului şi se cufundă în apă. Fu luat de val exact în locul în care şi Reynolds păţise acelaşi lucru prima oară, şi în final fu tras pe mal de ceilalţi, cu o cantitate destul de mare de apă de Neretva în stomac, dar altfel nevătămat.

— Ceva răni, vreun picior rupt sau căpăţână spartă? întrebă Mallory. El însuşi se simţea de parcă fusese pe Niagara într-un butoi. Nu? Bun. Se uită la Miller. Tu rămâi cu mine. Andrea, ia-i pe ceilalţi până la primul cot şi aşteptaţi-ne acolo.

— Eu? protestă moale Andrea. Făcu un semn cu capul spre făgaş. Avem nişte prieteni care s-ar putea să coboare dintr-o clipă în alta.

Mallory îl trase puţin deoparte.

— Şi mai avem nişte prieteni, spuse el liniştit, care ar putea să vină în josul râului, de la garnizoana de pe baraj. Dădu din cap spre cei doi sergenţi, spre Petar şi Maria. Ce crezi că s-ar întâmpla cu ei dacă s-ar ciocni de o patrulă de vânători de munte?

— O să te aştept după cot.

Andrea şi ceilalţi o porniră încet în susul apei, împiedicându-se şi alunecând pe bolovanii şi stâncile pline de noroi. Mallory şi Miller se retraseră la adăpostul a doi bolovani mari şi rămaseră cu privirea aţintită în sus.

Se scurseră câteva minute. Luna încă mai strălucea, iar în vârful făgaşului tot nu se vedea nici urmă de duşman. Miller întrebă neliniştit:

— Ce crezi că s-a întâmplat? Le trebuie al naibii de mult ca să

vină.

— Nu, cred că le trebuie al naibii de mult ca să revină.

— Să revină?

— Ei de fapt nu ştiu unde ne-am dus. Mallory îşi scoase harta şi o examină la lumina bine camuflată a lanternei. La vreun kilometru mai jos linia ferată o coteşte brusc la stângă. Mai mult ca sigur că aici locomotiva a sărit de pe şină. Când Neufeld şi Drošni ne-au văzut ultima oară, noi eram sus în locomotivă, şi cel mai logic lucru pe care-l aveau de făcut era să meargă pe linie până ajung la locul în care am părăsit locomotiva, şi să ne găsească undeva prin jur. Când au găsit locomotiva distrusă, şi-au dat seama imediat ce s-a întâmplat — dar asta însemna pentru ei încă doi kilometri de mers — din care unul de urcat cu ponei obosiţi.

— Asta trebuie să fie. Dar-ar Dumnezeu să se grăbească odată, bombăni Miller.

— Ce vrea să însemne asta? întrebă Mallory. Dusty Miller tânjind după luptă?

— Nu, nu tânjesc deloc, spuse hotărât Miller. Se uită la ceas. Dar timpul trece.

— Timpul, aprobă grav Mallory, trece îngrozitor de repede.

Şi atunci apărură. Miller ridică privirea şi văzu o scânteiere metalică, atunci când un cap se ivi prudent la marginea de sus a făgaşului. Îl atinse pe Mallory pe braţ.

— Îi văd, murmură Mallory.

Amândoi, în acelaşi timp, îşi scoaseră din tunică Luger-ele şi le înlăturară husele impermeabile. Capul acoperit cu cască se transformă treptat într-o siluetă în picioare care se detaşa clar în lumina lunii, profilată pe linia orizontului bine conturat. Începu ceea ce vru să fie o coborâre prudentă, apoi, deodată, ridică ambele braţe, căzu pe spate şi apoi în faţă. Dacă strigă, strigătul lui nu putea fi auzit, peste torentul înspumat, din locul unde se aflau Mallory şi Miller. Se lovi de lespedea de la jumătatea drumului, ricoşa la o distanţă incredibil de mare, şi ateriză, cu mâinile şi picioarele desfăcute, pe malul stâncos de jos, urmat de o mică avalanşă de pietre.

— Ei bine, doar ai spus că e periculos, rânji filozofic Miller.

O altă siluetă apăru la buza prăpastiei, pentru o nouă încercare de coborâre, urmată imediat de încă trei. Apoi, timp de câteva minute, luna se ascunse în spatele unui nor, iar Mallory şi Miller rămaseră cu ochii aţintiţi pe celălalt mal, încordându-şi privirea până la durere, neliniştiţi, încercând în van să străpungă întunericul de nepătruns în care era învăluit peretele din faţă.

Când luna apăru din nou, primul soldat era chiar sub lespede şi începea cu prudenţă să coboare ultima jumătate a pantei. Mallory îşi îndreptă Luger-ul într-acolo şi ţinti cu atenţie, soldatul înţepeni

spasmodic, se rostogoli pe spate şi căzu mort. Următoarea siluetă, ignorând în mod evident soarta tovarăşului său, începu coborârea ultimei părţi a pantei. Şi Mallory şi Miller îşi puseră cătarea, dar în acea clipă luna intră din nou în nori şi trebuiră să-şi coboare armele. Când luna apăru iar, deja patru oameni ajunseseră jos, pe malul opus, şi doi din ei, legaţi în coardă, tocmai începeau traversarea vadului.

Mallory şi Miller aşteptară până ce parcurseră cu bine două treimi din drum. Acum erau o ţintă apropiată şi uşoară, şi de la distanţa asta era imposibil ca Mallory şi Miller să-i rateze; şi nici nu-i ratară. Pentru câteva clipe, apele albe ale torentului se înroşiră, sau mai degrabă fu o părere, apoi cei doi, tot legaţi, fură luaţi de apă în josul cheilor. Atât de furios erau rostogolite trupurile lor de apele repezi, atât de des apăreau la suprafaţă mâini sau picioare care se învârteau, încât dădeau impresia unor oameni care, deşi îşi pierduseră orice speranţă, încă se mai zbăteau disperaţi să rămână în viaţă. În orice caz, era clar că cei doi care rămăseseră în picioare pe celălalt mal nu priveau accidentul ca un semn că ceva nu era în regulă, ca ceva de rău augur. Stăteau nemişcaţi, privind perplecşi trupurile care dispăreau în torent, încă nedându-şi seama ce se întâmplă. Doar două sau trei secunde şi nu şi-ar fi dat seama de nimic, dar încă o dată o fâşie întunecată de nori acoperi luna şi ei mai avură puţin timp, foarte puţin timp de trăit. Mallory şi Miller îşi lăsară în jos puştile.

Mallory se uită la ceas şi spuse nervos:

— De ce dracu nu încep să tragă? E unu şi cinci.

— Cine să înceapă să tragă? întrebă prudent Miller.

— Ai auzit doar. Erai acolo. I-am cerut lui Vis să-i spună lui Vukalovič să ne dea camuflaj sonor la unu. În Defileul Zenica, la vreun kilometru de aici. Ei bine, nu mai putem aştepta. O să ne ia... Se întrerupse şi ascultă brusca izbucnire de rafale de puşcă, surprinzător de tare chiar şi la distanţa aceea destul de mare, şi zâmbi. Ei, ce mai contează cinci minute! Hai! Am senzaţia că Andrea începe să se neliniştească.

Într-adevăr, Andrea era îngrijorat. Apăru tăcut din umbră pe când înconjurau primul cot al râului. Le spuse cu reproş:

— Unde-aţi fost? Intrasem la idei.

— O să-ţi spun peste o oră — dacă mai suntem împreună peste o oră — se corectă încruntat Mallory. Prietenii noştri, tâlharii, sunt în spate, la două minute depărtare. Cred că or să vină cu forţe numeroase — deşi au pierdut deja patru-şase cu cei doi pe care i-a nimerit Reynolds din locomotivă. Te opreşti la următorul cot în susul râului şi îi ţii în loc. Va trebui să o faci singur. Crezi că te descurci?

— N-avem timp de glume, spuse Andrea plin de demnitate. Şi pe urmă?

— Groves, Reynolds, Petar şi sora lui vin cu noi în sus pe râu,

Groves şi Reynolds cât de aproape pot de baraj, Petar şi Maria unde găsesc un oarecare adăpost, poate în apropierea podiştii — totu-i să fie cât mai departe de blestematul ăla de bolovan cocoţat deasupra podului.

— Podul, sir? întrebă Reynolds. Un bolovan?

— Le-am văzut când ne-am dat jos din locomotivă să studiem terenul.

— Dumneavoastră le-aţi văzut. Andrea nu.

— I-am spus eu de ele, continuă nerăbdător Mallory. Nu luă în seamă neîncrederea de pe faţa sergentului şi se întoarse către Andrea. Dusty şi cu mine nu mai putem aştepta. Foloseşte-ţi Schmeisser-ul ca să-i opreşti. Arătă spre nord-vest, spre Defileul Zenica, unde răpăitul armelor era acum aproape neîntrerupt. Cu toată gălăgia asta, n-or să-şi dea seama de nimic.

Andrea încuviinţă din cap, se aşeză mai comod în spatele a doi bolovani mari şi strecură ţeava Schmeisser-ului său între deschizătura dintre ei. Restul grupului o porni în susul râului, înaintând anevoie peste bolovani şi stâncile alunecoase care acopereau malul drept al Neretvei, până ce ajunseră la un fel de potecă ce şerpuia printre pietre. O urmară vreo sută de metri, până ce ajunseră la un cot uşor în defileu. Toţi şase, fără a primi vreun ordin, se opriră şi priviră în sus.

Peretele înalt, care-ţi tăia respiraţia, al barajului de pe Neretva apăruse brusc în faţa lor. De-o parte şi de alta a barajului se ridicau spre cerul întunecat al nopţii pereţi abrupţi de stâncă la început aproape verticali, apoi ieşind în afară, amândoi, într-o imensă surplombă ameninţătoare care dădea senzaţia că cei doi pereţi se ating în vârf, deşi asta — Mallory ştia din ceea ce văzuse de sus — era doar o iluzie optică. Pe coama barajului, gheretele şi baraca staţiei radio erau clar vizibile, la fel ca şi siluetele mărunte ale câtorva soldaţi nemţi care patrulau. Din partea de sus a capătului estic al barajului, acolo unde erau barăcile, o scară de fier — Mallory ştia că era vopsită în verde, dar în umbra aruncată de baraj părea neagră — fixată cu buloane de fier de peretele de stâncă, cobora în zigzag până la baza peretelui stăvilarului, acolo unde jeturi albe de apă ieşeau înspumate din gurile de evacuare. Mallory încercă să aprecieze câte trepte avea scara — două sute, poate două sute cincizeci, şi odată începută urcarea sau coborârea, nu puteai decât să continui să mergi, căci nicăieri nu se afla vreo platformă sau măcar un loc unde să te rezemi cu spatele, care să-ţi permită cât de cât un scurt răgaz. Nicăieri pe tot parcursul ei scara nu oferea nici o protecţie faţă de cei care păzeau sus barajul. Ca drum de asalt, medită Mallory, nu era cel pe care l-ar fi ales el; nici nu se putea gândi la unul mai riscant.

La jumătatea drumului între locul în care stăteau ei şi ultima treaptă de jos a scării, un podeţ îngust traversa apele înspumate ale

Neretvei. Părea vechi, şubred şi strâmb şi nu prea inspira încredere; iar bruma de încredere posibilă dispărea cu totul la vederea unui enorm bolovan situat exact deasupra capătului de est al podului, care părea că se va prăbuşi din clipă în clipă din poziţia sa nesigură într-o adâncitură în peretele de stâncă.

Reynolds privi lung totul, apoi se întoarse către Mallory şi spuse liniştit:

— Am avut multă răbdare, sir.

— Aţi avut multă răbdare, sergent, şi vă sunt recunoscător. Ştiţi desigur că există o divizie iugoslavă prinsă în Capcana Zenica — exact în spatele acestor munţi din dreapta noastră. Mai ştiţi că nemţii, vor lansa două divizii blindate peste podul de pe Neretva la ora două în această dimineaţă, iar dacă vor trece peste pod — şi în mod normal nimic nu i-ar putea opri — iugoslavii, înarmaţi doar cu puşcoacele lor şi aproape fără nici un fel de muniţii, vor fi făcuţi bucăţele. Ştiţi că singurul mod de a-i opri este să distrugem podul? Ştiţi, că această misiune de contraspionaj şi salvare a fost doar o acoperire pentru ceea ce avem de fapt de făcut?

— Ştiu asta — acum, spuse cu amărăciune Reynolds. Arătă în josul defileului. Şi mai ştiu că podul e în partea aceea.

— Chiar acolo şi e. Şi mai ştiu că dacă, să zicem ne-am putea apropia de el — ceea ce de fapt e imposibil — n-am putea să îl aruncăm în aer nici cu un vagon plin de exploziv; podurile de oţel fixate în beton armat se distrug greu. Se întoarse şi se uită la baraj. Aşa că o facem altfel. Vedeţi peretele ăla? — sunt treizeci de milioane de tone de apă în spatele lui — suficient pentru a lua cu ele şi podul Sydney, cu atât mai mult cel de peste Neretva.

— Sunteţi nebun, spuse Groves încet, apoi, gândindu-se mai bine, adăugă: sir!

— Parcă nu ştim asta? Şi totuşi vom arunca în aer barajul. Dusty şi cu mine.

— Dar... dar tot explozivul pe care-l avem sunt câteva grenade de mână, spuse Reynolds, cu disperare aproape. Şi peretele ăla trebuie să aibă o grosime de trei până la şase metri de beton armat. Să-l aruncaţi în aer? Cum?

Mallory clătină din cap.

— Regret.

— De ce, de ce tăceţi şi...

— Gata! La naiba, omule, n-o să pricepi niciodată? Şi în ultimul moment poţi să fii prins şi forţat să vorbeşti — şi atunci ce s-ar întâmplă cu divizia lui Vukalovič prinsă în Capcana Zenica? Ce nu ştii, nu poţi să spui.

— Dar dumneavoastră ştiţi. Vocea lui Reynolds era plină de indignare. Dumneavoastră şi Dusty şi Andrea — colonelul Stavros —

voi ştiţi. Groves şi cu mine am ştiut tot timpul că voi ştiţi, şi chiar şi voi puteţi fi forţaţi să vorbiţi.

Mallory răspunse cu o oarecare reticenţă:

— Să-l facă pe Andrea să vorbească? Poate că da — dacă îl ameninţă că-i iau trabucurile. Sigur, Dusty şi cu mine am putea vorbi — dar cineva trebuia să ştie.

Pe tonul cuiva care acceptă în silă inevitabilul, Groves spuse:

— Cum ajungeţi în spatele peretelui?... Nu-l puteţi arunca în aer din faţă, nu?

— Nu cu mijloacele de care dispunem, aprobă Mallory. Ajungem în spatele lui. Urcăm pe acolo.

Mallory arătă spre peretele abrupt de pe celălalt mal.

— Urcăm pe acolo, deci? spuse pe un ton calm Miller; dar părea uluit.

— Pe scară. Dar nu până sus. La vreo trei sferturi din drum o lăsăm şi urcăm vertical pe perete până ajungem cam la doisprezece metri deasupra coamei barajului, chiar acolo unde peretele de stâncă iese în afară. De acolo începe o lespede — ei, de fapt mai mult o crăpătură...

— O crăpătură! spuse răguşit Miller era de-a dreptul îngrozit.

— O crăpătură. Se întinde pe vreo patruzeci şi cinci de metri deasupra barajului, pe o pantă ascendentă de aproximativ douăzeci de grade. Pe acolo urcăm.

Reynolds se uită la Mallory buimăcit, fără să-i vină să creadă.

— E o nebunie!

— Nebunie, se auzi ca un ecou vocea lui Miller.

— Dacă ar fi după plac, n-aş face-o, recunoscu Mallory. Şi totuşi, e singura cale.

— Dar nu se poate să nu vă vadă, protestă Reynolds.

— Se poate. Mallory scormoni în raniţă şi scoase un costum de scafandru din cauciuc, negru, în timp ce Miller făcea acelaşi lucru, în silă. Pe când cei doi îşi puneau costumele, Mallory continuă: Vom fi ca nişte muşte negre pe un perete negru.

— Speră el, murmură Miller.

— Apoi, cu puţin noroc, ei or să se uite în cealaltă parte când RAF va începe cu focurile de artificii. Iar dacă totuşi vom fi în pericol de a fi descoperiţi — ei bine, aici intraţi voi în scenă. Căpitanul Jensen a avut dreptate — aşa cum s-a dovedit, nu ne-am fi descurcat fără voi.

— Laude? spuse Groves către Reynolds. Laude de la căpitan? Presimt că urmează ceva neplăcut.

— Aşa e, recunoscu Mallory. Îşi pusese costumul şi gluga şi acum îşi prindea de centură câteva pitoane şi un ciocan pe care le scosese din raniţă. Dacă avem probleme, voi doi creaţi o diversiune.

— Ce fel de diversiune? întrebă suspicios Reynolds.

— De undeva de la poalele barajului începeţi să trageţi în santinelele de sus de pe zid.

— Dar... dar o să fim complet expuşi. Groves se uită la grohotişul stâncos care reprezenta malul stâng de la baza barajului şi a scării. Nu există nici un centimetru măcar de adăpost. Ce şanse avem?

Mallory îşi închise raniţa şi-şi atârnă pe umăr o coardă făcută colac.

— Mă tem că prea puţine. Se uită la ceas. Dar în următoarele patruzeci şi cinci de minute voi nu contaţi. Dusty şi cu mine da.

— Chiar aşa.

— Chiar aşa? spuse sec Reynolds. Nu contăm?

— Facem schimb? întrebă plin de speranţă în glas Miller.

Nu se auzi nici un răspuns, căci Mallory o pornise deja. Miller, aruncând o ultimă privire temătoare spre peretele de stâncă, îşi săltă raniţa mai bine şi-l urmă.

Reynolds vru să plece şi el, dar Groves îl prinse de braţ şi-i făcu semn Mariei s-o ia înainte cu Petar. Îi spuse fetei:

— Noi mai aşteptăm puţin şi venim. Ca să fim siguri.

— Ce e? întrebă încet Reynolds.

— Ascultă. Căpitanul Mallory al nostru a recunoscut că a făcut deja patru greşeli în noaptea asta. Cred că acum o face pe a cincea.

— Nu înţeleg.

— Mizează totul pe o singură carte şi a uitat câte ceva. De pildă, ne-a cerut să stăm amândoi de veghe la baza barajului. Dacă trebuie să începem o diversiune, o răpăială de mitralieră de sus şi suntem amândoi terminaţi în câteva secunde. Un singur om poate să creeze la fel de bine o diversiune ca şi doi — şi ce rost are să fim amândoi omorâţi? Şi pe urmă, dacă unul din noi rămâne în viaţă, mai e o şansă să facem ceva să-i apărăm pe Maria şi fratele ei. O să mă duc eu la baza barajului, iar tu...

— De ce să te duci tu? De ce nu...

— Stai puţin, n-am terminat încă. Mai cred şi că Mallory e foarte optimist dacă spune că Andrea poate să-i ţină în loc pe toţi ăia care vin prin chei. Trebuie să fie cel puţin douăzeci, şi n-au venit să se distreze. Au venit să ne omoare. Deci ce se întâmplă dacă totuşi îl biruie pe Andrea şi vin la podişcă şi îi găsesc pe Maria şi Petar acolo, în timp ce noi suntem ocupaţi să stăm pe post de ţintă la baza barajului? O să-i împuşte pe amândoi cât ai clipi din ochi.

— Sau poate că n-o să-i împuşte, murmură Reynolds. Şi dacă Neufeld e omorât înainte să ajungă la podişcă? Atunci, dacă rămâne Drošni la comandă, s-ar putea să dureze ceva timp până Maria şi Petar mor.

— Deci o să stai lângă podişcă să ne acoperi spatele? Cu Maria şi Petar la adăpost prin apropiere?

— Ai dreptate, sunt sigur că ai dreptate. Dar nu-mi place, spuse cu nelinişte Reynolds. El ne-a dat nişte ordine, şi nu e omul căruia să-i placă să nu fie ascultat.

— N-o să ştie niciodată — chiar dacă se întoarce, ceea ce nu prea cred, n-o să ştie niciodată. Şi, în plus a început într-adevăr să facă greşeli.

— Nu genul ăsta de greşeli.

Reynolds continua să fie destul de neliniştit

— Am sau nu dreptate? întrebă Groves.

— Nu cred că la sfârşitul zilei va mai avea vreo importanţă, spuse obosit Reynolds. În regulă, facem cum zici tu.

Cei doi sergenţi se grăbiră pe urmele Mariei şi ale lui Petar.

***

Andrea ascultă zgomotul bocancilor grei pe pietre, clinchetul metalic pe care-l scotea uneori o armă lovindu-se de stâncă, şi aşteptă, întins pe burtă, cu ţeava Schmeisser-ului înţepenită în deschizătura dintre bolovani. Sunetele care anunţau apropierea furişată nu erau la mai mult de patruzeci de metri când Andrea se ridică puţin, înclină ţeava pistolului şi apăsă pe trăgaci.

Răspunsul fu instantaneu. Imediat, trei sau patru arme — toate pistoale-mitralieră realiză Andrea — începură să tragă. Andrea se opri, ignoră gloanţele care şuierau pe deasupra capului său şi ricoşau de bolovanii care îl înconjurau, ţinti cu grijă spre una din sclipirile care izbucneau dintr-un pistol-mitralieră şi trase o răpăială de o secundă. Omul din spatele pistolului-mitralieră se îndreptă convulsiv, mâna lui dreaptă se ridică brusc şi aruncă arma, apoi se rostogoli încet, pe o parte, în Neretva şi fu luat la vale de apele care se învolburau înspumate. Andrea trase din nou şi un al doilea om se răsuci şi căzu bufnind printre stânci. Brusc, se auzi un ordin răstit şi focul din vale încetă.

Erau opt în grupul din vale şi acum unul din ei se desprinse de la adăpostul unui bolovan şi se îndreptă spre cel de-al doilea lovit; pe când se mişcă, pe faţa lui Drošni se zărea obişnuitul lui rânjet crud, dar era clar că nu-i ardea deloc să zâmbească. Se aplecă peste silueta ghemuită între pietre şi o întoarse pe spate: era Neufeld, cu faţa acoperită de sângele care i se scurgea dintr-o rană adâncă la cap. Drošni se îndreptă, cu faţa schimonosită de furie, şi se întoarse când unul din cetnici îi atinse braţul.

— E mort?

— Nu. Lovit, şi încă foarte grav. Va fi inconştient câteva ore bune, poate chiar zile. Nu ştiu, doar un doctor poate spune. Drošni făcu un semn către alţi doi oameni. Voi trei — treceţi peste vad şi duceţi-l sus

la adăpost. Doi rămâneţi cu el, celălalt vine înapoi. Şi pentru numele lui Dumnezeu, spuneţi-le celorlalţi să se grăbească încoace.

Cu faţa crispată încă de furie, şi uitând pentru moment de pericol, Drošni sări în picioare şi trase o rafală lungă în susul râului, care aparent îl lăsă pe Andrea complet indiferent, căci rămase nemişcat acolo unde era, rezemat calm cu spatele de bolovanul protector, privind cu un uşor interes dar total nepăsător cum ricoşează şi aşchii de stâncă săreau în toate direcţiile.

Sunetul focurilor ajunse distinct la urechile santinelelor care patrulau sus pe baraj. Zgomotul armelor de mână era atât de puternic de jur împrejur şi urechile puteau lesne fi înşelate de uimitoarea varietate de ecouri care reverberau în susul şi josul defileului şi chiar pe suprafaţa lacului, încât era imposibil să localizezi cu precizie sursa recentelor rafale de pistol-mitralieră; ceea ce era totuşi important era că fuseseră rafale de pistol-mitralieră, şi până atunci sunetul tirurilor constase doar din foc de puşcă. Şi păruse să vină dinspre sud, din cheile aflate mai jos de baraj. Unul din soldaţii de pe coama barajului se duse îngrijorat la comandantul său, îi spuse câteva cuvinte, apoi se îndreptă repede spre una din barăcile aflate pe platforma de ciment din capătul estic al barajului. Baraca nu avea perete în faţă, ci doar o prelată, acum ridicată, iar înăuntru se afla un radioemiţător manevrat de un caporal.

— Ordin de la căpitan, spuse sergentul. Fă legătura cu podul de pe Neretva. Transmite un mesaj generalului Zimmermann că noi — căpitanul adică — este îngrijorat. Spune-i că se aud o mulţime de focuri de arme de mână în jurul nostru, iar unele par să vină din josul râului.

Sergentul aşteptă nerăbdător în timp ce radiotelegrafistul transmitea mesajul, şi încă şi mai nerăbdător când, două minute mai târziu, căştile începură să pârâie şi radiotelegrafistul începu să transcrie mesajul. Când termină, sergentul îl luă şi i-l dădu căpitanului, care îl citi cu voce tare.

— Generalul Zimmermann spune: *„Nu trebuie deloc să fiţi îngrijoraţi, zgomotul e făcut de prietenii noştri iugoslavi din Defileul Zenica, pentru că în acest moment aşteptă un asalt total al unităţilor Corpului nostru de armată al XI-lea. Şi va fi şi mai multă gălăgie mai târziu, când RAF va începe să trimită bombe acolo unde nu trebuie. Dar n-or să le arunce lângă voi, aşa că fiţi liniştiţi.”* Căpitanul lăsă jos hârtia. Pentru mine e-n regulă. Dacă generalul spune să fim liniştiţi, atunci pentru mine e-n regulă. Cunoşti reputaţia generalului, sergent, nu?

— Cunosc reputaţia sa, domnule.

În depărtare, şi dintr-o direcţie necunoscută, se auziră alte câteva rafale de pistol-mitralieră. Sergentul se foi amărât.

— Tot te mai îngrijorează ceva? întrebă căpitanul.

— Da, domnule. Sigur că ştiu reputaţia generalului şi deci am încredere totală în el. Tăcu o clipă, apoi continuă îngrijorat: Aş fi putut jura că ultima rafală de pistol-mitralieră s-a auzit din chei.

— Ai început să fii ca o muiere, sergent, spuse blând căpitanul, şi cred că trebuie să te prezinţi cât de repede la medicul diviziei. E ceva în neregulă cu urechile dumitale.

De fapt, sergentul nu devenise ca o muiere, iar auzul lui era într-o formă mult mai bună decât cel al ofiţerului care-i făcuse reproşuri. Rafala de pistol-mitralieră venea — aşa cum îşi închipuise el — din chei, unde Drošni şi oamenii lui, acum în număr dublu, înaintau, câte unul sau în perechi, dar nu mai mult de doi odată, cu mişcări bruşte dar scurte, trăgând din mers. Rafalele lor, în mod inevitabil imprecise, căci se împiedicau şi picioarele le fugeau pe pietrele alunecoase, nu provocară nici un răspuns din partea lui Andrea, poate pentru că nu se simţea în pericol, mai probabil pentru că îşi păstra muniţiile. Ultima presupunere părea mai apropiată de adevăr, deoarece Andrea îşi atârnase de umăr Schmeisser-ul şi acum examina cu interes grenada pe care tocmai o scosese de la centiron.

Mai sus, la capătul estic al podului şubred de lemn care traversa cea mai îngustă parte a râului, acolo unde apele tumultoase, înspumate nu ar fi oferit nici o şansă de a trăi celui ce ar fi avut ghinionul să cadă în ele, sergentul Reynolds privea cu un aer nefericit în josul râului, spre locul de unde se auzeau rafalele de pistol-mitralieră şi se întreba pentru a zecea oară dacă să rişte, să traverseze din nou podul şi să se ducă în ajutorul lui Andrea; chiar şi după ce îşi revizuise considerabil părerea despre Andrea, părea imposibil, aşa cum spusese şi Groves, ca un singur om să poată să ţină în loc pentru mult timp alţi douăzeci, dornici de răzbunare. Pe de altă parte, îi promisese lui Groves să rămână acolo să aibă grijă de Maria şi Petar. O nouă rafală se auzi din josul râului. Reynolds se hotărî. Îi va da puşca sa Mariei, ca să se apere cât de cât, pe ea şi Petar, apoi îi va lăsa puţin, cât va fi nevoie să-i dea o mână de ajutor lui Andrea.

Se întoarse către ea, dar Maria şi Petar nu mai erau acolo. Reynolds se uită disperat în jur, primul gând fu că amândoi căzuseră în torent, pe care apoi îl îndepărtă imediat, socotindu-l ridicol. Instinctiv, se uită în sus pe mal, către baza barajului, şi, deşi luna era acoperită de o fâşie de nori, îi văzu imediat îndreptându-se spre partea de jos a scării de fier, acolo unde se afla Groves. O clipă se întrebă de ce au plecat în sus fără permisiune, apoi îşi aminti că de fapt nici el şi nici Groves nu s-au gândit să le spună să rămână lângă pod. Nu-i nimic, îşi spuse el, Groves îi va trimite imediat înapoi la pod şi când vor ajunge la el o să le spună că s-a hotărât să se întoarcă să-l ajute pe Andrea. Se simţi vag uşurat la acest gând, nu pentru că se temea de ce i s-ar putea întâmplă când se va duce alături de Andrea şi se va

confrunta cu Drošni şi oamenii lui, ci pentru că amâna, deşi nu foarte puţin, obligaţia de a pune în aplicare o hotărâre care putea fi justificată doar parţial.

Groves, care privea seria interminabilă de zigzaguri ale scării verzi de fier, aparent atât de nesigur prinsă de peretele de stâncă, se întoarse la zgomotul uşor al paşilor ce se apropiau pe pietre şi-i văzu pe Maria şi Petar mergând ca întotdeauna de mână, şi spuse furios:

— Ce Dumnezeu faceţi aici? Nu trebuie să staţi aici — nu vedeţi, santinelele doar să privească în jos şi sunteţi morţi. Plecaţi. Întoarceţi-vă lângă sergentul Reynolds la pod. Acum.

Maria răspunse liniştit:

— Eşti amabil că-ţi faci griji, sergent Groves. Dar nu vream să plecăm. Vrem să stăm aici.

— Şi cu ce dracu ajutaţi voi dacă staţi aici? întrebă grosolan Groves.

Tăcu o clipă, apoi continuă, cu blândeţe aproape

— Acum ştiu cine eşti, Maria. Ştiu ce-ai făcut, cât de bună eşti în ceea ce faci. Dar asta nu e treaba ta. Te rog...

— Nu, Maria scutură din cap. Şi ştiu să trag cu puşca.

— Nu ai puşcă cu care să tragi. Şi Petar, ce drept ai tu să vorbeşti în numele lui? Ştie unde se află?

Maria vorbi repede şi neinteligibil cu fratele ei în sârbo-croată; el răspunse scoţând obişnuitele sunete ciudate din gât. Când termină, Maria se întoarse spre Groves

— Spune că ştie că va muri în noaptea asta. El are ceea ce voi numiţi al şaselea simţ şi spune că după această noapte nu mai există nimic. Spune că a obosit să alerge. Spune că va aştepta aici până va veni ceasul.

— Dintre toţi încăpăţânaţii şi nătărăii...

— Te rog, sergent Groves. Vocea, deşi joasă, avea o notă nouă de duritate. A luat o hotărâre, şi n-ai să poţi niciodată să i-o schimbi.

Groves dădu din cap resemnat şi spuse:

— Poate să ţi-o schimb pe-a ta.

— Nu înţeleg.

— Petar oricum nu se poate ajuta, nici un orb nu ar putea. Dar tu poţi. Dacă vrei...

— Spune cum.

— Andrea încearcă să ţină pe loc un grup de cel puţin douăzeci de cetnici şi soldaţi germani. Groves zâmbi crispat. Am ajuns de curând la concluzia că Andrea nu are probabil egal ca luptător de gherilă, dar un singur om nu poate ţine la nesfârşit piept la douăzeci. Când dispare el, nu mai rămâne decât Reynolds să păzească podul — şi dacă dispare şi el, atunci Drošni şi oamenii lui or să aibă suficient timp să avertizeze santinelele, or să aibă aproape sigur timp să salveze

barajul, şi, fără îndoială, timp suficient să trimită un mesaj radio generalului Zimmermann să-şi retragă tancurile pe mal. Cred, Maria, că Reynolds s-ar putea să aibă nevoie de ajutorul tău. Sigur, aici nu poţi ajuta cu nimic — dar dacă eşti alături de Andrea ai putea să reprezinţi diferenţa dintre succes şi eşec. Şi ai spus că ştii să tragi cu arma.

— Dar aşa cum ai spus, n-am armă.

— Asta a fost atunci. Acum ai.

Groves îşi scoase de pe umăr Schmeisser-ul şi i-l dădu, împreună cu nişte cartuşe de rezervă.

— Dar — Maria le luă cu şovăială — dar acum tu n-ai armă.

— Ba da, am. Groves îşi scoase din tunică Luger-ul cu surdină. Asta-i tot ce am nevoie în noaptea asta. Eu nu-mi permit să fac zgomot, nu atât de aproape de baraj.

— Dar nu pot să-l părăsesc pe fratele meu.

— Ba da, cred că poţi. De fapt asta vei face. Nimeni în lumea asta nu-l mai poate ajuta pe fratele tău. Nu acum. Grăbeşte-te, te rog.

— Foarte bine. Maria făcu câţiva paşi şovăitori, se opri, se întoarse şi spuse: Bănuiesc că te crezi foarte deştept, sergent Groves.

— Nu înţeleg ce vrei să spui, răspunse băţos Groves.

Maria îl privi fix câteva minute, apoi se întoarse şi se îndreptă în josul râului. Groves zâmbi în întuneric.

Zâmbetul îi dispăru în clipa următoare, când defileul fu brusc inundat de lumina strălucitoare a lunii, ieşită de după un nor întunecat, cu forme colţuroase. Groves strigă încet, insistent:

— Cu faţa în jos pe stâncă şi nu te mişca.

O văzu culcându-se imediat la pământ şi apoi îşi întoarse privirea spre scara verde, şi faţa lui oglindea tensiunea şi neliniştea din minte.

La trei sferturi din înălţimea scării Mallory şi Miller, scăldaţi în lumina puternică a lunii, stăteau agăţaţi în vârful uneia din secţiunile în colţuri ale scării, încremeniţi, de parcă ar fi fost sculptaţi chiar în stâncă. Privirile lor nemişcate, pe fetele lor la fel de nemişcate, erau aţintite — sau mai degrabă ţintuite — asupra aceluiaşi punct în spaţiu.

Acel punct se afla doar la cincisprezece metri mai sus la stânga lor, acolo unde două santinele, evident nervoase, erau aplecate peste parapet, deasupra barajului; se uitau în depărtare, în chei, spre locul de unde păreau să se audă focuri de armă. Nu aveau decât să-şi coboare privirea în jos, şi i-ar fi descoperit fără îndoială pe Groves şi Maria; nu aveau decât să-şi mute privirea spre stânga şi i-ar fi descoperit la fel de neîndoios pe Mallory şi Miller. Iar pentru toţi moartea ar fi fost inevitabilă.

CAPITOLUL 11
SÂMBĂTĂ

De la 01.20 la 01.35

Ca şi Mallory şi Miller, Groves îi observase şi el pe cei doi soldaţi germani aplecaţi peste parapet sus pe coama barajului şi uitându-se neliniştit către defileu. Ca situaţie în care singurul sentiment era cel de totală expunere şi vulnerabilitate, cu greu putea fi egalată. Iar dacă el simţea asta, cum trebuiau să se simtă Mallory şi Miller, agăţaţi de scară şi la o aruncătură de băţ de santinele? Groves ştia că amândoi aveau Luger-e cu surdină, dar Luger-ele lor erau în tunici iar tunicile în costumele de scafandru închise cu fermoar până sus, ceea ce le făcea complet inaccesibile. Cel puţin inaccesibile fără ca, agăţaţi cum erau de scară, să facă diverse mişcări contorsionate ca să ajungă la ele — şi era clar că cea mai mică mişcare ar fi atras imediat atenţia santinelelor. Cum de nu fuseseră deja văzuţi, chiar şi fără să se mişte, era un mister pentru Groves: sub razele strălucitoare ale lunii, care arunca atâta lumină asupra barajului şi cheilor ca într-o după-amiază mohorâtă, orice imagine periferică ar fi trebuit să le sară în ochi imediat. Şi era imposibil ca nişte soldaţi ai Wehrmacht-ului să aibă o imagine periferică sub normal. Singura concluzie la care Groves putu ajunge fu că încordarea cu care priveau santinelele nu însemna neapărat că priveau într-un anumit loc; se putea ca întreaga fiinţă să fie în acea clipă concentrată asupra auzului, chinuindu-se să localizeze sursa împuşcăturilor răzleţe din chei. Cu foarte mare prudenţă, Groves îşi scoase din tunică Luger-ul şi îl ridică. La distanţa aceea, chiar ţinând seama de viteza mare de ieşire a glonţului, realiză că şansele de a nimeri pe vreuna din santinele erau atât de îndepărtate, încât nici n-avea rost să încerce; dar, cel puţin ca gest, era mai mult decât nimic.

Groves avea de două ori dreptate. Cele două santinele de pe coama barajului, departe de a fi liniştite de cuvintele încurajatoare ale generalului Zimmermann, erau de fapt concentrate cu toată fiinţa lor să asculte focurile de pistol-mitralieră din josul râului, care deveneau din ce în ce mai clare, nu numai pentru că păreau — şi de fapt erau — din ce în ce mai apropiate, dar şi pentru că muniţia partizanilor din Defileul Zenica era pe sfârşite şi focul lor devenise răzleţ. Groves avusese dreptate şi când îşi spusese că Mallory şi Miller nu încercaseră să-şi scoată Luger-ele. În primele secunde, Mallory, ca şi Groves fusese sigur că orice mişcare cât de mică ar fi atras imediat atenţia, dar apoi imediat, şi cu mult înainte ca ideea să-i vină lui Groves, Mallory

înţelese că oamenii ascultau ca în transă, încât le puteai trece o mână prin faţă şi ei să nu-şi dea seama. Şi acum, Mallory era sigur că nu mai era nevoie să facă nimic, pentru că de la înălţimea unde se afla el putea să vadă ceea ce de la baza barajului era invizibil pentru Groves: o altă fâşie întunecată de nori se apropia de lună.

În câteva secunde, o umbră neagră alunecă peste apele zăgăzuite ale Neretvei, schimbând verdele întunecat al lacului într-un indigo închis, trecu rapid peretele barajului, ascunse scara şi cei doi oameni agăţaţi de ea, apoi cufundă defileul în întuneric. Groves oftă uşurat, şi-şi coborî Luger-ul. Maria se ridică şi o porni în josul râului spre pod. Petar îşi răsuci o privire oarbă în jur în felul acela obişnuit al oamenilor care nu văd. Iar sus, deasupra lor, Mallory şi Miller începură imediat să urce din nou.

Mallory părăsi acum una din porţiunile în zigzag ale scării şi o porni vertical în sus, pe faţa stâncii. Din fericire, peretele nu era complet neted, dar prizele de mână şi picior pe care le oferea erau atât de puţine, de mici şi de incomode, încât căţărarea era pe atât de obositoare pe cât de dificilă din punct de vedere tehnic. În mod normal, dacă ar fi folosit ciocanul şi pitoanele pe care le avea legate la centură, Mallory ar fi considerat-o de dificultate medie; dar nici nu se putea pune problema folosirii pitoanelor. Mallory era exact în dreptul coamei barajului şi la cel mult zece metri de cel mai apropiat soldat; un mic clinchet de ciocan pe metal ar fi fost auzit fără îndoială şi de cel mai neatent ascultător; şi, cum Mallory tocmai observase, ascultarea neatentă, era cea din urmă acuzaţie care putea fi adusă santinelelor de pe baraj. Aşa că Mallory trebui să se mulţumească să-şi folosească talentele native şi marea experienţă căpătată după mulţi ani de ascensiuni, şi să continue urcuşul ca şi până acum, transpirând din abundenţă în costumul ermetic de cauciuc, pe când Miller, acum la vreo doisprezece metri mai jos, se uita în sus atent, atât de încordat şi de neliniştit, încât pentru moment uitase de poziţia lui precară în vârful uneia din porţiunile oblice de scară, o situaţie care în mod normal ar fi declanşat o uşoară criză de isterie.

Şi Andrea, în acel moment, se uita cu atenţie la ceva aflat la vreo cincisprezece metri depărtare, dar era nevoie de o imaginaţie foarte bogată pentru a descoperi vreo urmă de nelinişte pe faţa-i întunecată şi colţuroasă. Aşa cum tocmai făcuseră soldaţii de pe coama barajului, şi Andrea asculta mai degrabă decât privea. De unde se afla el, tot ce putea să vadă era o învălmăşeală întunecată, fără formă, de bolovani uzi şi sclipitori, pe lângă care trecea în goană, înspumată Neretva. Nu se simţea nici un semn de viaţă acolo, dar asta însemna doar că Drošni, Neufeld şi oamenii lor — trăgând învăţăminte pe propria lor piele — înaintau foarte încet, pe coate şi genunchi, fără să se mute dintr-un loc sigur înainte să găsească altul la fel de sigur.

Trecu un minut, apoi Andrea auzi, în mod inevitabil, un zgomot abia desluşit, când, două pietre se ciocniră. Veneau, estimă Andrea, cam de la nouă metri. Dădu din cap satisfăcut, pregăti grenada, aşteptă două secunde, apoi o aruncă uşor, în josul apei, lăsându-se în acelaşi timp pe burtă în spatele bolovanului protector. Se auzi bubuitura surdă tipică unei explozii de grenadă, însoţită de o scurtă fulgerare de lumină albă, în care se zăriră doi soldaţi aruncaţi cu putere într-o parte.

Sunetul exploziei ajunse distinct la urechea lui Mallory. Rămase nemişcat şi-şi întoarse doar capul încet către coama barajului, acum la aproape şase metri în sub el. Cei doi soldaţi care ascultaseră înainte atât de încordat îşi opriră pentru a doua oară rondul, priviră din nou către chei, se uitară unul la altul nelinişteţi, dădură nesiguri din umeri, apoi îşi continuară patrularea. Mallory o porni din nou în sus.

Acum mergea mai repede. Prizele până acum minuscule cedaseră locul unor mici fisuri în stâncă în care putea să introducă un piton cu ajutorul căruia să se poată înălţa mai bine. Când se opri din nou şi se uită în sus, văzu că era cam la doi metri sub crăpătura longitudinală pe care o căuta — şi, aşa cum îi spusese mai devreme lui Miller, într-adevăr nu era decât o fisură. Mallory vru să pornească din nou, dar se opri cu capul ridicat spre cer, ascultând.

Abia perceptibile la început, deasupra apelor mugind ale Neretvei şi rafalelor răzleţe de arme din direcţia Defileului Zenica, dar crescând în intensitate din clipă în clipă, se auzea un zumzet slab, îndepărtat, un sunet de neconfundat pentru toţi cei care l-au auzit vreodată în timpul războiului, un sunet care anunţa apropierea escadrilelor, a unei flote de bombardiere grele. Mallory ascultă zgomotul din ce în ce mai apropiat a zeci de motoare de avion şi zâmbi.

Mulţi oameni zâmbiră în acea noapte când auziră escadrilele de *Lancaster*-e apropiindu-se dinspre vest. Miller, agăţat de scară şi făcând uz de toată voinţa sa ca să nu se uite în jos, reuşi să zâmbească, la fel ca şi Groves la picioarele scării, şi Reynolds lângă podişcă. Pe malul drept al Neretvei, Andrea zâmbi, îşi spuse că bubuitul motoarelor care se apropiau rapid vor acoperi foarte bine orice alt zgomot şi-şi luă de la centiron o altă grenadă. În faţa unui cort aflat sus în frigul muşcător de pe platoul Ivenič, colonelul Vis şi căpitanul Vlanovič îşi zâmbiră încântaţi şi-şi strânseră solemn mâinile. În spatele parapetului din sudul Capcanei Zenica, generalul Vukalovič şi cei trei ofiţeri superiori ai săi, colonelul Janzi, colonelul Lazlo şi maiorul Stefan, lăsară în sfârşit jos binoclurile prin care se uitaseră atâta timp la podul de pe Neretva şi pădurile ameninţătoare de dincolo de el, şi-şi zâmbiră uşuraţi. Şi, lucrul cel mai ciudat, deja aşezat în camionul său de stat major dincolo de liziera pădurii de pini, în sudul podului de pe Neretva, generalul Zimmermann avu cel mai larg zâmbet dintre toţi.

***

Mallory îşi reluă căţărarea, mişcându-se chiar mai repede acum; ajunse la fisura longitudinală, trecu peste ea, fixă un piton într-o crăpătură în perete, scoase ciocanul de la centură şi se pregăti să aştepte. Chiar şi acum nu era la mai mult de doisprezece metri deasupra barajului şi pitonul pe care voia să-l bată nu avea nevoie doar de o lovitură de ciocan, ci de o duzină, şi puternice; ideea că bubuitul din ce în ce mai intens al *Lancaster*-urilor ar putea acoperi ciocănitul metalic era de-a dreptul absurdă. Sunetul motoarelor creştea din clipă în clipă.

Mallory privi în jos, sub el. Miller se uita în sus şi-i arăta ceasul, atât cât poate face asta cineva cu ambele mâini răsucite în jurul aceleiaşi trepte a unei scări, şi-i făcea semn să se grăbească. Mallory scutură din cap şi-i făcu şi el semn cu mâna liberă să stea liniştit, Miller dădu din cap resemnat.

Lancaster-urile erau acum deasupra lor. Primul avion ţâşni pieziş peste baraj, luă uşor înălţime peste munţii de pe cealaltă parte şi apoi pământul se cutremură şi apa întunecată a lacului se undui înainte ca prima explozie să ajungă la urechile lor, când prima serie de bombe de cinci sute de kilograme căzu asupra Defileului Zenica. Din acel moment, bubuiturile exploziilor se succedară atât de rapid încât păreau aproape continue; secundele care treceau între două explozii erau umplute de ecoul lor, revărsat peste munţii şi văile bosniace.

Acum Mallory nu mai avea de ce să-şi facă probleme cu zgomotul, se îndoia că şi-ar fi putut auzi chiar şi vorbele, căci majoritatea bombelor cădeau pe o zonă restrânsă, la vreun kilometru de locul unde el atârna pe peretele de stâncă, iar explozia lor menţinea o lumină albă aproape permanentă, care apărea clar deasupra munţilor din vest. Bătu pitonul, asigură în jurul lui o coardă căreia îi dădu drumul către Miller; acesta o apucă imediat şi începu să urce; semăna, îşi spuse Mallory, extraordinar de mult cu unul din primii martiri creştini. Miller nu era alpinist dar fără îndoială ştia să urce pe o coardă: într-un timp remarcabil de scurt ajunse sus lângă Mallory, cu picioarele fixate bine în crăpătura longitudinală, încleştat cu ambele mâini de piton.

— Crezi că te poţi ţine de pitonul ăsta? întrebă Mallory, şi trebui aproape să ţipe pentru a acoperi bubuitul încă puternic al bombelor care cădeau pe pământ.

— Încearcă doar să mă smulgi de-aici!

— N-am s-o fac, rânji Mallory.

Strânse coarda pe care o folosise Miller ca să urce până la el, o puse pe umăr şi începu să înainteze de-a lungul crăpăturii

longitudinale.

— O să mă duc cu ea pe deasupra barajului şi o s-o trec prin alt piton. Pe urmă vii după mine, da?

Miller se uită în jos către adâncuri şi se cutremură.

— Trebuie să fii nebun să crezi c-o să rămân aici.

Mallory rânji din nou şi o porni.

***

La sud de podul de pe Neretva, generalul Zimmermann, cu un adjutant lângă el, asculta zgomotul atacului aerian asupra Defileului Zenica. Se uită la ceas.

— Acum, spuse el. Trupele de asalt de linia întâi în poziţie.

Imediat, infanteriştii, puternic înarmaţi, îndoiţi aproape ca să rămână sub linia parapetului, începură să se scurgă peste pod; odată ajunşi pe celălalt mal, se răspândiră în ambele părţi de-a lungul malului nordic al râului, feriţi de privirile partizanilor de culmea care se sprijinea pe mal; sau mai degrabă credeau că sunt feriţi; de fapt, câţiva cercetaşi partizani, înarmaţi cu binocluri de noapte şi telefon de campanie, stăteau întinşi pe burtă într-un tranşeu îngust, într-o poziţie extrem de periculoasă, la o sută de metri de pod, şi-i raportau continuu lui Vukalovič.

Zimmermann privi în sus spre cer şi-i spuse aghiotantului său:

— Opreşte-i iar apare luna. Se uită din nou la ceas. Porniţi motoarele tancurilor în douăzeci de minute.

***

— Au oprit trecerea podului, deci? spuse Vukalovič.

— Da, domnule. Era vocea unuia din cercetaşi. Cred că din cauza lunii, care-o să iasă într-un minut.

— Aşa cred şi eu, spuse Vukalovič. Adăugă încruntat: Şi vă sugerez să încercaţi să vă întoarceţi înainte să apară într-adevăr, căci asta-i ultima voastră şansă s-o mai faceţi.

Şi Andrea privea cu interes cerul nopţii. Se retrăsese treptat şi acum ajunsese într-o poziţie total nesatisfăcătoare şi nu foarte indicată, îşi spuse el, atunci când luna va ieşi de după nori. Se gândi o clipă, apoi pregăti o altă grenadă şi o aruncă în direcţia unui grup de bolovani pe care de-abia îi zărea, la vreo cincisprezece metri depărtare. Nu aşteptă să vadă efectul, deja fugea în susul râului când grenada explodă. Efectul ei sigur fu răspunsul imediat şi furios al lui Drošni şi al oamenilor săi, care trimiseră rafale aproape simultane spre locul pe care tocmai îl părăsise Andrea, prudent. Un glonte atinse mâneca tunicii sale, dar fu singurul. Andrea ajunse cu bine la alt grup

de bolovani şi îşi luă din nou o poziţie defensivă în spatele lor; când luna va apărea, Drošni şi oamenii lui vor avea perspectiva neplăcută de a traversa acea porţiune de teren descoperiţi.

Reynolds, ghemuit lângă podişcă, cu Maria alături, auzi pocnitura seacă a exploziei grenadei şi-şi dădu seama că Andrea nu era la mai mult de o sută de metri în josul apei, pe celălalt mal. Şi, la fel ca mulţi în acel moment, şi Reynolds privea în sus către bucata de cer care se vedea prin deschiderea îngustă dintre pereţii verticali ai cheilor.

Reynolds intenţionase să se ducă în ajutorul lui Andrea imediat ce Groves îi trimisese pe Petar şi Maria la el, dar trei motive îl opriseră să acţioneze imediat. În primul rând, Groves nu reuşise să-l trimită înapoi pe Petar; în al doilea rând, rafalele dese de pistol-mitralieră îndreptate în josul râului, care se apropiau din ce în ce mai mult, arătau clar că Andrea se retrăgea metodic şi era încă într-o formă foarte bună; iar în al treilea rând, chiar dacă Drošni şi oamenii lui l-ar fi doborât pe Andrea, Reynolds ştia că ascunzându-se în spatele bolovanului aflat exact deasupra podului şubred ar putea să-i ţină în loc pe Drošni şi oamenii lui destul de mult timp.

Dar la vederea cerului plin de stele care se limpezea de norii ce acopereau luna, Reynolds uită de motivele înţelepte şi gândite la rece pentru a rămâne pe loc. Nu-i stătea în fire lui Reynolds să considere un om ca un pion oarecare de care te poţi oricând dispensa, şi era convins că atunci când luna va străluci destul de mult timp, Drošni şi oamenii lui vor porni atacul final şi-l vor copleşi pe Andrea. O atinse pe Maria pe umăr.

— Chiar şi coloneii Stavros din lumea asta au din când în când nevoie de ajutor. Nu întârziem.

Se întoarse şi traversă în fugă podişca.

***

La dracu, îşi spuse cu amărăciune Mallory, la dracu, la dracu şi iar la dracu! De ce nu putea cerul să fie înnorat? De ce nu putea să plouă? Sau să ningă? De ce n-au ales o noapte fără lună pentru operaţiunea asta? Dar ştia că nu făcea decât să-şi bată singur cuie în talpă. Nu avuseseră de ales, căci această noapte era singura posibilă. Şi totuşi, afurisita asta de lună!

Mallory îşi îndreptă privirea spre nord, unde vântul care bătea dintr-acolo mătura norii din faţa lunii, lăsând în spate un imens cer înstelat. În curând, tot barajul şi cheile vor fi scăldate în lumina lunii, şi asta pentru mult timp. Mallory îşi spuse tensionat că ar fi preferat să se găsească într-o poziţie mai bună când se va întâmpla asta.

Traversase deja aproape jumătate din lungimea crăpăturii longitudinale. Se uită spre stânga şi estimă că mai avea încă vreo

nouă-zece metri până ce depăşea peretele barajului şi se va afla deasupra apelor lacului. Se uită spre dreapta şi văzu, fără surprindere, că Miller era tot acolo unde îl lăsase, agăţat cu ambele mâini de piton, ca şi cum ar fi fost cel mai bun prieten al lui din lumea asta; şi probabil că în acel moment chiar era. Se uită în jos: era exact deasupra peretelui barajului, la vreo zece metri deasupra acoperişului gheretei. Se uită din nou la cer: un minut, nu mai mult, şi luna va străluci. Oare ce-i spusese lui Reynolds în după-amiaza aceea? Da, asta era. Căci acum era singurul timp pe care s-ar putea să-l aibă. Începu să regrete că a spus-o. El era neozeelandez, dar numai la a doua generaţie; toţi strămoşii lui erau scoţieni, şi toată lumea ştia că scoţienii erau plini de presimţiri şi previziuni, obiceiuri păgâne. Mallory îşi permise doar echivalentul mental al unei ridicări din umeri, şi-şi continuă traversarea.

La picioarele scării de fier, Groves, pentru care Mallory nu mai era decât o umbră întunecată, pe jumătate văzută, pe jumătate imaginată, îşi dădu seama că în curând Mallory avea să iasă din raza lui vizuală, şi când se va întâmplă aşa, n-o să-l mai poată acoperi deloc. Îl atinse pe Petar pe umăr, şi-l apăsă uşor ca pentru a-i spune că trebuie să se aşeze la picioarele scării. Petar se uită la el fără să-l vadă, fără să înţeleagă, apoi, deodată, păru să priceapă ce i se cerea, căci dădu ascultător din cap şi se aşeză. Groves îşi băgă Luger-ul în tunică şi începu să urce.

****

La mai bine de un kilometru spre vest, *Lancaster*-ele încă mai bombardau Defileul Zenica. Bombă după bombă se prăbuşea cu o surprinzătoare precizie în acea zonă restrânsă, ţinta lor, năruind copacii, aruncând pământ şi pietre în aer în uriaşe erupţii, aprinzând peste tot o mulţime de mici focuri care deja arseseră aproape toate tancurile de placaj ale nemţilor. La vreo zece kilometri spre sud, Zimmermann încă mai asculta cu interes şi satisfacţie bombardamentul continuu din nord. Se întoarse către adjutantul său, aşezat lângă el în camionul de stat major.

— Trebuie să recunoşti că RAF merită toate laudele pentru hărnicie, deşi numai pentru atât. Sper că trupele noastre sunt departe de zonă.

— Nu există nici picior de soldat german la trei kilometri de Defileul Zenica, *Herr* General.

— Excelent, excelent. Se părea că Zimmermann uitase de presimţirile lui de mai înainte. Ei bine încă cincisprezece minute. Luna apare în curând, aşa că oprim infanteria. Următorul val de soldaţi poate să treacă cu tancurile.

***

Reynolds, îndreptându-se pe malul drept al Neretvei către locul unde se trăgea, acum într-adevăr foarte apropiat, înţepeni brusc. Majoritatea oamenilor reacţionează la fel când simt ţeava unei puşti înfiptă în gât. Cu mare grijă, ca să nu irite vreun deget nervos pe trăgaci, Reynolds îşi întoarse încet ochii şi apoi capul puţin către dreapta şi realiză cu un profund sentiment de uşurare că în acest moment nu trebuia să-şi facă probleme cu degetele nervoase.

— Ai primit un ordin, spuse blând Andrea. Ce cauţi aici?

— Am... m-am gândit că s-ar putea să ai nevoie de ajutor. Reynolds îşi frecă gâtul. Dar se pare că m-am înşelat.

— Hai, e timpul să ne întoarcem şi să traversăm podeţul.

Pentru orice eventualitate, Andrea mai aruncă două grenade, în succesiune rapidă, în josul râului, apoi o luă în sus pe mal, urmat îndeaproape de Reynolds.

***

Luna apăru. Pentru a doua oară în acea noapte Mallory rămase nemişcat, cu picioarele înfipte în crăpătura longitudinală, cu mâinile încleştate de pitonul pe care îl bătuse cu treizeci de secunde mai înainte în stâncă, şi de care asigurase coarda. La mai puţin de trei metri de el Miller, care cu ajutorul corzii deja parcursese prima parte a traversării, rămase la fel de imobil. Cei doi se uitară în jos pe coama barajului.

Văzură şase santinele, două la capătul îndepărtat, vestic, două la mijlocul coamei, şi celelalte două exact sub Mallory şi Miller. Câţi mai puteau fi în gheretă, nici Mallory şi nici Miller nu aveau cum să ştie. Singurul lucru de care puteau fi siguri era că erau complet expuşi, vulnerabili şi într-o situaţie disperată.

Ajuns la trei sferturi în sus pe scara de fier, Groves rămase şi el nemişcat. De unde se afla, îi putea vedea pe Mallory, Miller şi pe cele două santinele. Deodată avu convingerea că de data asta nu mai era scăpare, că nu mai puteau avea din nou noroc. Mallory, Miller sau el însuşi — care va fi primul zărit? Gândindu-se mai bine, îşi spuse că el era cel mai posibil candidat. Încet, îşi petrecu mâna stângă pe după treapta scării, îşi băgă mâna dreaptă în tunică, îşi scoase Luger-ul şi-i aşeză ţeava de-a lungul braţului stâng.

Cele două santinele de la capătul estic al barajului erau neliniştite, temătoare, pline de spaime nelămurite ca şi mai înainte, se aplecară peste parapet şi se uitară în jos în vale. *Nu se poate să nu mă vadă*, îşi spuse Groves, *trebuie să mă vadă, Dumnezeule mare, sunt chiar*

în raza lor. Trebuie că mă descoperă imediat.

Ceva descoperiră ei, dar nu pe Groves. Un instinct straniu îl făcu pe unul din soldaţi să privească în sus şi spre stânga, şi rămase cu gura deschisă văzând uluitorul spectacol a doi oameni în costume de cauciuc agăţaţi precum moluştele de peretele vertical de stâncă. Îi luă câteva lungi secunde până ce îşi reveni, suficient ca să întindă o mână şi să-l apuce pe tovarăşul său de braţ. Acesta îi urmări privirea şi deschise şi el gura de uimire, aproape comic. Apoi, în exact acelaşi moment, cei doi ieşiră din transa în care priveau în sus şi-şi îndreptară armele, unul un Schmeisser, celălalt un pistol, spre cei doi agăţaţi fără scăpare de peretele de stâncă.

Groves îşi potrivi Luger-ul de-a lungul braţului stâng al treptei scării, potrivi încet cătarea şi apăsă pe trăgaci. Prima santinelă scăpă din mână Schmeisser-ul, se clătină puţin, apoi începu să se prăbuşească în afară. Aproape trei secunde se scurseră până ce celălalt soldat, speriat şi, pe moment, neînţelegând ce se petrece, întinse mâna să-l apuce pe tovarăşul său, dar era mult prea târziu, nu reuşi nici măcar să-l atingă. Soldatul mort, mişcându-se încet, ca într-o filmare grotescă cu încetinitorul, se nărui obosit către parapet, se rostogoli peste el şi căzu, învârtindu-se, în adâncurile cheilor de dedesubt.

Santinela cu pistol se aplecă mult peste parapet, holbându-se îngrozit după camaradul său. Era foarte clar că pentru moment nu putea înţelege absolut deloc ce se întâmplase, pentru că nu auzise nici o împuşcătură. Dar în secunda următoare înţelese, căci o bucată de ciment sări la câţiva centimetri de cotul lui stâng şi un glonţ ricoşă fluierând şi se pierdu în cerul nopţii. Ochii santinelei se ridicară şi se deschiseră larg, şocaţi, dar de data asta şocul nu avu efect asupra vitezei reacţiilor sale. Mai mult sperând decât fiind foarte sigur de succes, trase două serii scurte şi rânji satisfăcut când auzi strigătul de durere al lui Groves şi-i văzu mâna dreaptă, cu arătătorul încă ţinând Luger-ul de garda trăgaciului, întinzându-se să încleşteze umărul stâng lovit.

Faţa lui Groves era năucită şi schimonosită de durere, ochii deja înceţoşaţi de agonia suferinţei, dar cei care îl aleseseră pe Groves pentru grupele de comando nu o făcuseră la întâmplare, şi Groves încă nu era terminat. Îşi coborî din nou Luger-ul. Se întâmpla ceva îngrozitor acum cu vederea lui, realiză el vag. Crezu că i se pare că santinela se apleacă mult peste parapet, cu pistolul ţinut cu ambele mâini ca să fie sigur de efectul focului, dar nu vedea clar. De două ori apăsă Groves pe trăgaciul Luger-ului său, apoi închise ochii, căci durerea îi dispăruse şi brusc i se făcuse foarte somn.

Santinela de lângă parapet se aplecă în faţă. Încercă disperată să se apuce de marginea parapetului, dar ca să se tragă înapoi trebuia să-şi facă vânt cu picioarele şi să-şi regăsească echilibrul, dar descoperi

că nu-şi mai putea controla picioarele, care alunecară neputincioase peste marginea parapetului. Trupul urmă picioarele, aproape voit, pentru că ultimele rămăşiţe de putere mai rămân doar două secunde într-un om prin ai cărui plămâni au trecut două gloanţe de Luger. Pentru o clipă, mâinile lui se încleştară cu disperare de marginea parapetului, şi apoi degetele se desfăcură.

Groves părea inconştient acum, cu capul căzut în piept, cu mâneca şi partea stângă a uniformei deja îmbibate cu sânge din rana groaznică din umăr. Dacă braţul lui drept nu ar fi fost înţepenit între o treaptă a scării şi peretele din spatele ei, cu siguranţă că ar fi alunecat. Încet, degetele mâinii drepte se desfăcură şi Luger-ul căzu.

Petar, care stătea aşezat la picioarele scării, tresări când Luger-ul se lovi de pietre, la o palmă de locul unde era el. Ridică instinctiv capul, apoi se sculă în picioare, îşi potrivi mai bine inevitabila chitară pe umăr, întinse mâna către scară şi începu să urce.

Mallory şi Miller rămaseră cu ochii în jos, la cântăreţul orb care urca spre Groves, rănit şi evident inconştient. După câteva momente, ca la un semnal telepatic, privirile lui Mallory şi Miller se întâlniră. Faţa lui Miller era tensionată, aproape crispată de furie. Îşi luă pentru o clipă o mână de pe coardă şi făcu un gest aproape disperat în direcţia rănitului, Mallory clătină din cap.

— Ne putem lipsi de el, nu? spuse răguşit Miller

— Da, ne putem lipsi de el.

Se uitară din nou în jos. Acum Petar era doar la trei metri sub Groves, iar Groves, deşi Mallory şi Miller nu puteau vedea, avea ochii închişi iar mâna lui dreaptă începea să alunece în spaţiul dintre treaptă şi peretele de stâncă. Treptat, mâna începu să alunece mai repede, până ce cotul ieşi de acolo, apoi tot braţul, şi încet, foarte încet, începu să se îndepărteze de perete, Dar Petar ajunse la el; de pe treapta de sub Groves întinse o mână în jurul lui şi-l împinse din nou către perete, Petar îl prinsese şi pentru moment îl ţinea. Dar asta era tot ce putea face.

Luna fu acoperită de un nor.

Miller urcă ultimii trei metri care îl despărţeau de Mallory. Se uită la el şi spuse:

— Or să cadă amândoi, ştii asta?

— Ştiu. Vocea lui Mallory părea mai obosită decât arăta el. Hai. Mai avem vreo nouă metri şi ajungem. Mallory îl lăsă pe Miller acolo şi-şi continuă traversarea de-a lungul fisurii. Mergea repede acum, expunându-se unor riscuri la care un alpinist întreg la minte nici nu s-ar fi gândit măcar, dar acum nu mai avea încotro, căci nu mai era timp. Într-un minut, ajunse într-un loc care i se păru suficient de îndepărtat, bătu un piton şi asigură coarda, îi făcu semn lui Miller să vină lângă el. Miller începu ultima parte a traversării şi, în timp ce se

apropia, Mallory luă altă coardă de pe umăr, o coardă de alpinism de optsprezece metri, cu noduri la treizeci şi cinci de centimetri. Prinse un capăt al acestei corzi de acelaşi piton de care era asigurată coarda de care se folosea Miller; celălalt capăt îl lăsă să cadă pe lângă peretele de stâncă. Miller ajunse lângă el şi Mallory îl atinse pe umăr şi îi arătă în jos.

Exact sub ei se aflau apele întunecate ale lacului.

CAPITOLUL 12
SÂMBĂTĂ

De la 01.35 la 02.00

Andrea şi Reynolds stăteau ghemuiţi printre bolovanii aflaţi la capul vestic al podului şubred din chei. Andrea măsură din ochi lungimea podului, privirea i se îndreptă apoi către grohotişul abrupt din spatele lui, pe celălalt mal, şi rămase aţintită asupra uriaşului bolovan cocoţat într-o poziţie precară în locul unde panta abruptă întâlnea peretele vertical din spatele ei. Andrea îşi frecă bărbia ţepoasă, dădu din cap gânditor, apoi se întoarse către Reynolds.

— Treci tu primul. Te acopăr. Când ajungi dincolo faci acelaşi lucru pentru mine. Nu te opreşti, nu te uiţi înapoi. Acum. Du-te.

Reynolds se îndreptă fugind aplecat spre pod, şi sunetul paşilor i se păru anormal de tare pe când se apropia de scândurile putrezite ale podului. Palmele îi alunecară uşor pe cele două cabluri care ţineau loc de balustradă şi trecu podul aşa cum spusese Andrea, fără să încetinească pasul, să se oprească sau să rişte o privire înapoi, şi simţind o senzaţie stranie între umeri. Spre marea lui uimire, ajunse pe celălalt mal fără să audă nici măcar un foc. Se grăbi să se ascundă la adăpostul oferit de un bolovan mare, puţin mai sus, pe mal, unde fu surprins să o găsească şi pe Maria; apoi se răsuci şi-şi luă de pe umăr Schmeisser-ul.

Pe celălalt mal nu era nici urmă de Andrea. Pentru o clipă, Reynolds se gândi că fusese un truc al lui Andrea doar ca să scape de el, şi simţi că-l cuprinde furia, apoi zâmbi când auzi două sunete înfundate de explozie puţin mai jos, pe râu, pe malul celălalt. Andrea, îşi aminti Reynolds, mai avea două grenade şi Andrea nu era omul care să lase astfel de lucruri să ruginească. Şi pe urmă, realiză Reynolds, asta îi mai oferea lui Andrea câteva secunde valoroase pentru traversare, şi într-adevăr avu dreptate, căci Andrea apăru pe celălalt mal aproape imediat şi, ca şi Reynolds, traversă podul fără probleme. Reynolds îl strigă încet şi Andrea apăru lângă el, în spatele bolovanului.

— Şi acum? întrebă încet Reynolds.

— Toate la rândul lor. Andrea scoase un trabuc dintr-o cutie impermeabilă, un chibrit din altă cutie impermeabilă, aprinse chibritul ferit, între mâinile lui uriaşe, şi trase din trabuc profund satisfăcut. Când luă trabucul de la gură, Reynolds observă că-l ţinea cu capătul aprins ascuns în căuşul palmei. Şi acum? O să-ţi spun eu ce

facem acum. Ne vin musafiri peste pod, şi asta foarte curând. Au riscat nebuneşte ca să mă doboare — şi au plătit pentru asta — şi asta arată cât de disperaţi sunt. Nebunii nu rămân prea mult în acelaşi loc. Tu şi Maria vă duceţi cincizeci sau şaizeci de metri în sus, către baraj şi vă ascundeţi acolo — cu puştile îndreptate spre celălalt capăt al podului.

— Tu rămâi aici? întrebă Reynolds.

Andrea împrăştie un val de fum urât mirositor.

— Pentru moment, da.

— Atunci rămân şi eu.

— Dacă vrei să fii omorât, eu n-am nimic împotrivă, spuse blând Andrea, dar frumoasa domnişoară n-o să mai fie deloc frumoasă cu creierii zburaţi.

Reynolds fu şocat de brutalitatea cuvintelor. Spuse furios:

— Ce dracu vrei să spui?

— Uite ce vreau să spun. Vocea lui Andrea nu mai era blândă. Bolovanul ăsta vă ascunde foarte bine de pod. Dar Drošni şi oamenii lui pot să mai meargă treizeci sau patruzeci de metri mai sus, pe malul lor, Şi atunci ce adăpost veţi mai avea?

— Nu m-am gândit la asta, spuse Reynolds.

— Într-o bună zi o să spui asta pentru a nu ştiu câta oară, îi răspunse Andrea întunecat, şi atunci o să fie prea târziu ca să te mai gândeşti la altceva.

Un minut mai târziu erau cu toţii la locurile lor. Reynolds stătea în spatele unui imens bolovan care-l ascundea perfect şi de celălalt cap al podului şi de malul opus, până în locul unde acesta se termina brusc în peretele de stâncă; doar de baraj nu-l ascundea. Reynolds privi spre stânga, unde Maria era ghemuită puţin mai departe, în spatele stâncii. Ea îi zâmbi, şi Reynolds se gândi că nu mai văzuse niciodată o fată mai curajoasă, căci mâinile care ţineau Schmeisser-ul tremurau. Se mişcă puţin şi se uită în josul râului, dar la capătul de vest al podului nu se zărea nici un semn de viaţă. De fapt, singurele semne de viaţă puteau fi văzute în spatele imensului bolovan de sus de pe grohotiş, unde Andrea, complet ferit de orice posibilă privire de pe celălalt mal săpa harnic în pământul şi pietrişul de la baza bolovanului.

Ca întotdeauna, aparenţele înşelau. Reynolds crezuse că la celălalt capăt al podului nu era nici un semn de viaţă, dar de fapt, semnele existau, şi încă din plin, fără să se manifeste însă. Ascunşi printre bolovanii mari aflaţi la vreo şase metri mai jos de pod Drošni, un sergent cetnic şi probabil o duzină de soldaţi germani şi de cetnici stăteau nemişcaţi.

Drošni avea binoclul la ochi. Se uită pe celălalt mal, în jurul capătului podului, apoi privirea i se mută spre stânga, dincolo de bolovanul unde erau ascunşi Reynolds şi Maria, până ce ajunse la peretele barajului. Ridică binoclul urmă zigzagul vag zărit al scării de

fier, îşi reglă binoclul cât de bine putut, şi se uită din nou. Nu exista nici o îndoială, pe scară, la trei sferturi din înălţimea ei, stăteau agăţaţi doi oameni.

— Dumnezeule mare! Drošni lăsă în jos binoclul, şi faţa lui slabă şi colţuroasă exprima oroare şi aproape că nici nu-i venea să creadă ceea ce vedea. Se întoarse către sergentul cetnic de lângă el. Ştii ce vor să facă?

— Barajul! Gândul nu-i trecuse sergentului prin cap până atunci, dar expresia de uluire şi de panică de pe faţa lui Drošni îl făcu în mod invitabil să înţeleagă imediat. Vor să arunce în aer barajul!

Nici unul din ei nu se gândi să se întrebe cum ar fi putut Mallory să arunce în aer barajul: ca şi mulţi alţii înaintea lor, şi Drošni şi sergentul începeau să descopere în Mallory şi al său *modus operandi* o extraordinară inevitabilitate ce transforma cele mai îndepărtate posibilităţi în probabilităţi foarte sigure.

— Generalul Zimmeramann! Vocea hârâită a lui Drošni devenise total răguşită. Trebuie avertizat! Dacă barajul sare în aer pe când tancurile şi trupele lui traversează…

— Avertizat? Avertizat? Cum Dumnezeu să-l avertizăm?

— E o staţie radio sus pe baraj.

Sergentul se holbă la el, şi spuse:

— Ca şi când ar fi pe lună. A rămas cineva în urmă, trebuie să fi lăsat pe cineva în urmă. Unii dintre noi o să fim omorâţi când o să traversăm podul, domnule.

— Crezi? Drošni ridică o privire întunecată spre baraj. Şi ce crezi că o să se întâmple cu noi toţi de aici dacă *ăla* dispare?

***

Încet, în tăcere şi aproape invizibil, Mallory şi Miller înotară spre nord în apele întunecate ale lacului, îndepărtându-se de peretele barajului. Deodată, Miller, aflat puţin mai în faţă, scoase o exclamaţie uşoară şi se opri.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă Mallory.

— Asta s-a-ntâmplat. Opintindu–se, Miller ridică o bucată din ceea ce părea a fi un cablu greu aflat imediat sub faţa apei. Nimeni nu ne-a spus nimic de amănuntul ăsta.

— Nimeni, fu de acord Mallory. Se lăsă sub apă. Şi mai e şi-o plasă de oţel dedesubt.

— O plasă anti-torpilă?

— Chiar aşa!

— De ce? Miller făcu un semn către nord, unde, la mai puţin de două sute de metri, lacul cotea brusc, în unghi drept, printre pereţii abrupţi de stâncă. Nici un bombardier-torpilor — nici un bombardier

— n-ar putea să lanseze un atac asupra barajului.

— Cineva ar fi trebuit să le-o spună şi nemţilor. Ei nu riscă niciodată — şi asta ne îngreunează al naibii de mult situaţia. Se uită la ceas. Ar cam trebui să ne grăbim. Am întârziat.

Trecură peste cablu şi începură din nou să înoate, de data asta mai repede. Câteva minute mai târziu, după ce depăşiră cotul lacului şi barajul nu mai putea fi văzut, Mallory îl atinse pe Miller pe umăr. Cei doi călcară prin apă, se întoarseră şi se uitară înapoi, în direcţia din care veniseră. Spre sud, la vreo trei kilometri depărtare, cerul nopţii înflorise incandescent şi multicolor, pe când o mulţime de paraşute luminoase strălucitoare, roşii şi verzi şi albe şi portocalii, pluteau uşor în jos, către râul Neretva.

— Foarte drăguţ, recunoscu Miller. Şi la ce ajută asta?

— Pe noi ne ajută. Din două motive. Întâi, oricine se uită la ele — şi toată lumea se va uita — va avea nevoie de cel puţin zece minute pentru ca ochii să i se obişnuiască din nou cu întunericul, ceea ce înseamnă că orice lucru ciudat care se întâmplă de partea asta a barajului va trece mai mult ca sigur neobservat. Iar dacă toată lumea e ocupată să se uite în partea aia, atunci nu poate fi ocupată să se uite încoace în acelaşi timp.

— Foarte logic, aprobă Miller. Căpitanul nostru Jensen se gândeşte la toate, nu?

— Are, aşa cum se spune, toate atuurile. Mallory se întoarse din nou şi privi spre est, cu capul înălţat să audă mai bine. Ce-i al lor e-al lor. Fix la ţintă, fix la minut. Îl aud venind.

Lancaster-ul apăru dinspre est, la nu mai mult de o sută cincizeci de metri deasupra lacului, cu turaţia încetinită, aproape la limita minimă a sustentaţiei. Mai avea încă vreo două sute de metri până în locul unde Mallory şi Miller călcau apa, când uriaşe paraşute de mătase negre se deschiseră sub el; aproape în acelaşi timp, motorul îşi mări turaţiile şi bombardierul urcă într-un viraj brusc, pentru a evita munţii de cealaltă parte a lacului.

Miller privi lung paraşutele negre care coborau încet, apoi îşi întoarse privirea către cele luminoase din sud.

— Cerul, anunţă el, e plin de obiecte în noaptea asta.

Mallory şi el începură să înoate către paraşutele care cădeau.

***

Petar era epuizat. Îl ţinea deja de multe minute pe Groves lipit de scara de fier, şi braţele îl dureau şi începuseră să-i tremure de încordare. Avea dinţii încleştaţi, iar faţa, pe care se scurgea sudoarea, era crispată de efort şi durere cumplită. Era clar că Petar nu mai rezista mult.

La lumina vâlvătăilor strălucitoare ale paraşutelor, Reynolds, încă ghemuit lângă Maria la adăpostul bolovanului, fu primul care văzu situaţia disperată în care se aflau Petar şi Groves. Se întoarse spre Maria; fu de ajuns o singură privire spre faţa ei şocată, ca să înţeleagă că-i văzuse şi ea. Reynolds spuse răguşit:

— Stai aici. Trebuie să mă duc să-i ajut.

— Nu. Îl apucă de braţ, şi era clar că avea nevoie de toată voinţa ei ca să se stăpânească; ochii ei, ca şi prima dată când o văzuse Reynolds, aveau o privire de animal hăituit. Te rog, sergent, nu. Trebuie să stai aici.

— Fratele tău... începu Reynolds disperat.

— Sunt lucruri mai importante...

— Nu şi pentru tine. Reynolds încercă să se ridice, dar ea se agăţă de braţul lui cu o forţă surprinzătoare, şi el îşi dădu seama că nu se putea desprinde fără să o doară. Spuse, cu blândeţe aproape: Hai, fată, dă-mi drumul.

— Nu! Dacă Drošni şi oamenii lui trec râul... Se opri atunci rând ultima paraşută luminoasă se stinse, cufundând cheile în ceea ce, prin contrast, era o beznă completă. Maria continuă: Acum va trebui să rămâi, nu?

— Acum va trebui să rămân.

Reynolds ieşi de la adăpostul bolovanului şi-şi duse binoclul de noapte la ochi. Pe pod, ca şi pe celălalt mal, nu se vedea nici un semn de viaţă. Traversă făgaşul şi o luă în sus şi zări vag silueta lui Andrea, care-şi terminase săpăturile şi stătea liniştit în spatele uriaşului bolovan. Neliniştit, Reynolds îşi îndreptă din nou binoclul spre podeţ. Deodată rămase complet nemişcat. Luă binoclul de la ochi, şterse cu grijă lentilele, îşi frecă ochii şi privi din nou prin el.

Vederea lui, pentru moment neclară datorită vâlvătăilor, paraşutelor, redevenise acum aproape normală, şi nu exista nici o îndoială asupra a ceea ce vedea, şi nici nu era o festă a imaginaţiei — şapte sau opt oameni, cu Drošni în frunte, culcaţi pe burtă, înaintau cu ajutorul coatelor şi genunchilor pe şipcile de lemn ale podeţului.

Reynolds îşi coborî binoclul, se ridică în picioare, pregăti o grenadă şi o aruncă cât de departe putu spre pod. Explodă la aterizare, la cel puţin patruzeci de metri de pod. Nu conta că singurul rezultat fu un zgomot înăbuşit de explozie şi câteva pietre risipite în aer, căci Reynolds nici nu intenţionase să ajungă la pod. Era doar un semnal pentru Andrea, şi Andrea nu pierdu timpul.

Îşi puse tălpile pe bolovan, se propti cu spatele de peretele de stâncă şi se opinti. Bolovanul se mişcă un centimetru. Andrea se odihni o clipă, lăsă bolovanul să revină la locul lui, apoi repetă mişcarea; de data asta, deplasarea bolovanului fu perceptibilă. Andrea se opri din nou, răsuflă adânc şi împinse pentru a treia oară.

Jos, pe podeţ, Drošni şi oamenii lui rămaseră total nemişcaţi, neştiind exact ce reprezenta explozia grenadei. Doar ochii li se mişcau, învârtindu-se aproape disperat în toate părţile pentru, a localiza sursa unui pericol ce plutea atât de clar în aer încât devenise aproape palpabil. Bolovanul se legăna acum vizibil. Cu fiecare nouă împingere a lui Andrea, legănarea devenea mai mare, Andrea alunecase din ce în ce mai mult, şi acum era întins aproape orizontal pe spate. Răsufla greu şi sudoarea îi curgea şiroaie pe faţă. Bolovanul se rostogoli înapoi, cu putere, ca şi cum era gata să cadă peste el şi să-l strivească. Andrea trase adânc aer în piept, apoi îşi îndreptă convulsiv spatele şi picioarele într-un ultim efort titanic. Pentru o clipă, bolovanul pendulă instabil, depăşi punctul de echilibru şi se prăbuşi, Probabil că Drošni nu auzise nimic, iar în acea beznă mai mult ca sigur că nu văzuse nimic. Probabil că numai un sentiment al morţii iminente îl făcu să ridice privirea brusc, sigur că acolo se afla pericolul. Uriaşul bolovan, rostogolindu-se încet când ochii îngroziţi ai lui Drošni îl zăriră, începu aproape imediat să ţâşnească în salturi din ce în ce mai mari, prăvălindu-se pe pantă exact către podeţ, urmat de o avalanşă de pietre! Drošni ţipă, încercând să-i avertizeze pe ceilalţi. El şi oamenii lui se chinuiră disperaţi să se ridice în picioare, o reacţie instinctivă care nu era decât un gest inutil dar simbolic în faţa morţii, căci pentru cea mai mare parte din ei era mult prea târziu şi nu aveau unde să se mai refugieze.

Cu o ultimă ţâşnire năvalnică, bolovanul se prăbuşi exact în centrul podeţului, zdrobind lemnul şubred şi despicând podeţul în două. Doi oameni care se aflaseră chiar în drumul bolovanului muriră pe loc; alţi cinci fură catapultaţi în torentul de sub ei şi purtaţi de apă către o moarte aproape la fel de imediată. Cele două jumătăţi ale podului, încă legate de cele două maluri prin parâmele lor, zăceau prăbuşite în apele învolburate, şi capetele rupte se loveau cu furie de malurile presărate cu bolovani.

***

Trebuie să fi fost cel puţin o duzină de paraşute ataşate la cele trei obiecte cilindrice întunecate care pluteau acum, deşi de fapt pe jumătate sub apă, pe suprafaţa la fel de întunecată a lacului. Mallory şi Miller tăiară paraşutele cu cuţitele, apoi uniră containerele unul în spatele celuilalt, folosindu-se de nişte cabluri scurte, prinse de ele în acest scop. Mallory examina primul container şi ridică uşor o pârghie aflată în partea lui superioară. Se auzi un şuierat înăbuşit când aerul comprimat ţâşni violent, împinse apa din spatele lui şi-l propulsă în faţă, împreună cu celelalte două containere ancorate de el. Mallory lăsă în jos pârghia şi dădu din cap către celelalte două containere.

— Pârghiile astea pe partea dreaptă controlează valvele de submersiune. Deschide-o pe asta până ce obţii flotabilitate negativă, şi te opreşti. Eu o să fac acelaşi lucru cu cealaltă.

Miller deschise cu grijă o valvă şi dădu din cap către primul cilindru.

— Ăla pentru ce e?

— Ai tu chef să tragi o tonă şi jumătate de trotil până la zidul barajului? E un fel de element de propulsie. Arată ca o secţiune dintr-un tub de torpilă de cincizeci de centimetri. Aer comprimat, probabil la o presiune de nouă sute de kilograme pe centimetri pătrat; care trece printr-un dispozitiv de compensare. Ar trebui să rezolve foarte bine problema.

— Atâta timp cât nu trebuie s-o facă Miller. Miller închise valva containerului. Aşa?

— Aşa.

Cei trei cilindri erau acum sub apă. Mallory ridică din nou pârghia primului cilindru. Se auzi o bolboroseală înfundată, apa se agită în spatele lui şi apoi cele trei cilindre porniră, îndreptându-se către cotul lacului, cu cei doi oameni agăţaţi de primul cilindru şi dirijându-l.

Când podeţul se dezintegrase sub impactul bolovanului, şapte oameni muriseră; dar doi mai trăiau încă.

Drošni şi sergentul lui, loviţi serios şi aproape striviţi de torent, se agăţau disperaţi de capătul rupt al podeţului. La început nu putură decât să se ţină de el, dar apoi, treptat, după o luptă epuizantă, reuşiră să se ridice din apă şi să rămână atârnaţi cu braţele şi picioarele încolăcite în jurul rămăşiţelor rupte ale podului, încercând să-şi recapete răsuflarea. Drošni făcu un semn către o persoană — sau mai multe — aflate pe celălalt mal, apoi arătă în sus în direcţia de unde venise bolovanul.

Ghemuiţi printre bolovanii de pe cealaltă parte râului, trei cetnici — cei trei norocoşi care nu păşiseră încă pe pod când bolovanul căzuse — văzură semnul şi înţeleseră. La vreo douăzeci de metri deasupra locului unde Drošni — complet ascuns vederii de malul înalt al râului — se mai agăţa disperat de ceea ce rămăsese din podeţ, Andrea, rămas acum fără acoperire, începuse să coboare din fosta lui ascunzătoare. Pe celălalt mal al râului, unul din cei trei cetnici ochi şi trase.

Din fericire pentru Andrea, este întotdeauna foarte greu să tragi în sus într-un întuneric aproape complet. Gloanţele se loviră de peretele de stâncă la câţiva centimetri de umărul stâng al lui Andrea, iar ricoşeurile lor, ca prin minune, nu-l atinseră. Ştia că la următoarea

rafală, unghiul de tragere va fi corectat: se aruncă într-o parte, îşi pierdu echilibrul şi punctul de sprijin precar pe care şi-l găsise, alunecă şi se rostogoli pe panta presărată cu bolovani. O mulţime de gloanţe trecură pe lângă el pe când cădea, căci cei trei cetnici de pe malul drept, convinşi acum că Andrea era singurul inamic cu care aveau de-a face, înaintau pe mal şi-şi concentrau tirul asupra lui.

Dar tot din fericire pentru Andrea, tirul dură numai câteva secunde. Reynolds şi Maria ieşiră din locul în care erau ascunşi şi alergară pe mal, oprindu-se din când în când să tragă în cetnicii de pe celălalt mal, care, în faţa acestui nou şi neaşteptat pericol, uitară cu totul de Andrea. Acum Andrea, în mijlocul unei avalanşe de pietre, luptându-se furios dar zadarnic să-şi oprească rostogolirea, căzu cu toată puterea pe mal, se lovi cu capul de o piatră mare şi-şi pierdu cunoştinţa, cu capul şi umerii atârnaţi deasupra torentului furios de sub el.

Reynolds se aruncă pe burtă pe pietrele de pe mal, încercă să ignore gloanţele care loveau pietrele din jur şi şuierau pe deasupra capului său, şi ochi cu grijă. Trase o rafală lungă, foarte lungă, până ce încărcătorul Schmeisser-ului său rămase gol. Toţi cei trei cetnici se prăbuşiră morţi.

Reynolds se ridică. Fu uşor surprins să vadă că mâinile îi tremurau. Se uită spre Andrea, care zăcea inconştient într-o poziţie periculoasă lângă mal, făcu câţiva paşi în direcţia lui, apoi se opri şi se întoarse când auzi un geamăt puternic în spatele lui. Reynolds o luă la fugă.

Maria stătea aplecată pe malul plin de pietre. Se ţinea cu ambele mâini de piciorul drept, chiar deasupra genunchiului, şi sângele i se scurgea printre degete. Faţa ei, destul de palidă de obicei, era acum cenuşie şi trasă, crispată de şoc şi durere. Reynolds înjură amarnic, dar în gând, îşi scoase cuţitul şi începu să taie stofa în jurul rănii. Cu blândeţe, îndepărtă materialul de pe rană şi-i zâmbi Mariei, încercând să o liniştească: fata îşi muşca cu putere buzele şi îl privea nemişcată, cu ochii înceţoşaţi de durere şi lacrimi.

Era o rană foarte urâtă, dar — îşi dădu seama Reynolds- superficială. Vru să-şi caute trusa medicală, continuând să-i zâmbească, dar brusc uită de trusă. Expresia de durere din ochii Mariei se transformase în şoc şi teamă, şi acum ea nu-l mai privea pe el.

Reynolds se răsuci. Drošni se săltase peste marginea malului abrupt, se ridicase în picioare şi acum se îndrepta direct spre trupul fără vlagă al lui Andrea, cu intenţia evidentă de a-l împinge în torent.

Reynolds îşi ridică Schmeisser-ul şi apăsă pe trăgaci. Se auzi un ţăcănit — uitase că golise încărcătorul. Se uită disperat în jur, încercând să găsească arma Mariei, dar nu o văzu. Oricum, nu mai

putea aştepta. Drošni era la mai puţin de un metru de locul unde zăcea inconştient Andrea. Reynolds îşi luă cuţitul şi se repezi către ei. Drošni îl văzu venind şi mai văzu că Reynolds era înarmat numai cu un cuţit. Zâmbi, cu un rânjet de fiară, îşi scoase de la centiron unul din cuţitele lui cu vârful curbat şi aşteptă.

Cei doi se apropiară unul de altul şi începură să se învârtească în cerc, prudenţi, pândindu-se. Reynolds nu mai folosise niciodată un cuţit în luptă şi nu-şi făcea iluzii despre şansele pe care le avea: nu spusese Neufeld că Drošni era cel mai bun din Balcani când e vorba de cuţite? Şi chiar aşa şi arăta, îşi spuse Reynolds, simţindu-şi gura uscată.

La treizeci de metri de ei, Maria, ameţită şi slăbită de durere, se târî trăgându-şi cu greu piciorul rănit spre locul unde ţinea minte că îi căzuse arma când fusese lovită. După câteva clipe, dar care ei i se părură un timp îngrozitor de lung, o găsi printre pietre. Leşinată aproape de durere, cu o puternică senzaţie de greaţă, se chinui să se aşeze şi îşi ridică arma pe umăr. Apoi o lăsă din nou în jos.

Îşi dădea seama vag că în situaţia în care era ar fi fost imposibil să-l lovească pe Drošni fără să-l atingă în acelaşi timp şi pe Reynolds; de fapt putea foarte bine să-l omoare pe Reynolds şi să-l rateze pe Drošni. Căci cei doi erau acum încleştaţi, şi fiecare mână dreaptă, cu cuţitul în ea, era ţinută ca-ntr-o menghină de mâna stângă a celuilalt.

În ochii întunecaţi ai fetei, până acum plini de durere şi şoc şi frică, nu se mai putea citi decât disperarea. Ca şi Reynolds, Maria cunoştea reputaţia lui Drošni, dar, spre deosebire de Reynolds, ea îl văzuse pe Drošni omorând cu acel cuţit şi ştia prea bine ce combinaţie mortală alcătuiau omul şi cuţitul acela. Un lup şi un miel, îşi spuse ea, un lup şi un miel. *După ce-l omoară pe Reynolds* — mintea ei era înceţoşată acum, gândurile aproape incoerente, *după ce-l omoară pe Reynolds o să-l omor eu*. Dar mai întâi Reynolds va trebui să moară, căci nimic nu-l mai poate ajuta. Şi apoi disperarea din ochi dispăru, şi apăru speranţa, o speranţă aproape imposibilă, căci ştia cu siguranţă că atâta timp cât îl avea pe Andrea de partea ei rămânea întotdeauna speranţa.

Dar Andrea nu era încă de partea nimănui. Se chinuise să se ridice în patru labe şi se uita acum nedumerit la torentul alburiu, clătinându-şi capul leonin într-o încercare de a se limpezi. Şi apoi, clătinându-şi capul încă, se ridică chinuit în picioare, şi clătinatul se opri. În ciuda durerii, Maria zâmbi.

Încet, inexorabil, uriaşul cetnic răsuci mâna cu cuţit a lui Reynolds şi o îndepărtă, în timp ce apropia vârful ascuţit al propriului său cuţit de gâtul lui Reynolds. Faţa lui Reynolds, acoperită de sudoare reflecta disperarea lui, conştiinţa totală a iminentei înfrângeri şi morţi. Se auzi un strigăt de durere când Drošni îi răsuci încheietura

dreaptă, până la rupere, şi-l forţă să desfacă degetele şi să dea drumul la cuţit. În acelaşi timp, Drošni îl lovi puternic cu genunchiul, eliberându-şi mâna stângă pentru a-l împinge cu violenţă pe Reynolds, care se clătină şi căzu pe spate, pe pietre, şi rămase acolo îndoit şi răsuflând greu, în agonie.

Pe faţa lui Drošni apăru zâmbetul lui satisfăcut de fiară. Deşi ştia probabil că trebuie să se grăbească, simţea totuşi nevoia să prelungească execuţia, să o facă în tihnă, să savureze fiecare clipă a ei, să facă să dureze cât de mult bucuria şi voluptatea pe care le simţea întotdeauna în aceste momente. Aproape împotriva voinţei sale îşi pregăti cuţitul pentru aruncare şi începu să-l ridice încet. Zâmbetul era mai larg ca oricând, dar dispăru într-o clipă când simţi că i se ia un cuţit de la centiron. Se răsuci în spate. Faţa lui Andrea era de piatră.

Drošni zâmbi din nou

— Zeii au fost buni cu mine. Vocea îi era joasă, respectuoasă chiar, iar tonul doar o şoaptă blândă. Asta am visat întotdeauna. E mai bine să mori aşa. Asta îţi va da o lecţie, prietene.

Drošni, sperând să-l ia pe Andrea prin surprindere, se întrerupse brusc, şi sări în faţă, cu viteza unei pisici. Zâmbetul îi dispăru din nou când se uită cu o neîncredere aproape comică la încheietura lui dreaptă strânsă ca-ntr-o menghină de mâna stângă a lui Andrea.

Peste câteva secunde, totul arăta ca în lupta anterioară, cu mâna ce ţinea cuţitul încleştată în mâna stângă a adversarului. Cei doi păreau total imobili, Andrea cu faţa impasibilă, Drošni cu dinţii dezgoliţi, dar nu la zâmbet. Era un rânjet urât în care se amestecau ura şi furia şi necazul — căci de data asta Drošni constata cu uimire, şi aproape fără să vină să-i creadă, că nu-l putea impresiona deloc pe adversarul său. De data asta el era cel impresionat.

Maria, care uitase pentru moment de durerea din picior, şi un Reynolds care îşi revenea treptat, priveau fascinaţi cum mâna stângă a lui Andrea, într-o mişcare filmată parcă cu încetinitorul, răsucea încet încheietura mâinii drepte a lui Drošni iar degetele cetnicului începeau, aproape imperceptibil, să se deschidă. Drošni, a cărui faţă se întuneca tot mai mult, iar venele de pe frunte şi gât îi deveneau tot mai vizibile, îşi adună în mâna dreaptă toată forţa rămasă. Andrea, simţind că toată puterea şi voinţa şi concentrarea lui Drošni se mobilizaseră doar pentru a se elibera de încleştarea mâinii lui, îşi smulse brusc mâna dreaptă şi cuţitul lui se roti tăind aerul, coborî şi apoi se înălţă din nou cu o putere extraordinară, intră sub osul pieptului şi se implântă adânc, până la plăsele. Pentru o clipă, uriaşul rămase nemişcat, şi dinţii dezgoliţi rânjeau nepăsător în rictusul morţii, apoi Andrea făcu un pas înapoi, lăsând cuţitul înfipt, iar Drošni se prăbuşi încet peste buza malului abrupt. Sergentul cetnic, agăţat încă de

rămăşiţele podeţului distrus, privi îngrozit, fără să înţeleagă, cum Drošni, cu mânerul cuţitului vizibil, căzu cu capul înainte în apele care spumegau, şi fu imediat înghiţit de torent.

Reynolds se ridică cu greu, clătinându-se pe picioare, şi-i zâmbi lui Andrea.

— Poate că m-am înşelat asupra dumneavoastră. Vă mulţumesc, sir.

Andrea dădu din umeri.

— Ţi-o datoram, băiete. Poate că şi eu m-am înşelat asupra ta. Se uită la ceas. E două. *Două!* Unde sunt ceilalţi?

— Dumnezeule, aproape c-am uitat. Maria e aici, rănită. Groves şi Petar sunt sus pe scară. Nu sunt foarte sigur, dar cred că Groves are probleme.

— Poate au nevoie de ajutor. Du-te repede la ei. Eu o să am grijă de fată.

***

În capătul sudic al podului peste Neretva, generalul Zimmermann era în camionul lui de stat major şi-şi privea cu atenţie secundarul ceasului care se apropia rapid de cifra 12.

— Două, spuse Zimmermann, pe un ton de conversaţie.

Îşi coborî mâna dreaptă într-un gest brusc şi tăios. Un fluierat ascuţit despică noaptea şi, imediat, motoarele tancurilor începură să huruie şi şenilele să zăngăne, pe când vârful de lance al primei divizii blindate a lui Zimmermann porni să traverseze podul peste Neretva.

CAPITOLUL 13
SÂMBĂTĂ

De la 02.00 la 02.13

— Maurer şi Schmidt! Maurer şi Schmidt! Căpitanul care comanda postul de gardă de pe coama barajului ieşi în fugă din baracă, privi în jur aproape disperat şi-l apucă pe sergent de braţ. Pentru numele lui Dumnezeu, unde sunt Maurer şi Schmidt? Cine i-a văzut? Nimeni? Aduceţi proiectorul.

Petar, continuând să-l susţină pe Groves, rezemat de scară, auzi cuvintele dar nu le înţelese. Petar, cu ambele braţe înlănţuindu-l pe Groves, avea acum antebraţele prinse într-un unghi imposibil între barele verticale ale scării şi peretele de stâncă din spatele lor. În poziţia asta, atâta timp cât încheieturile mâinilor şi antebraţele nu se rupeau, putea să-l ţină la nesfârşit pe Groves. Dar faţa cenuşie şi scăldată în sudoare, faţa chinuită şi crispată a lui Petar mărturisea agonia aproape de nesuportat pe care o îndura.

Mallory şi Miller auziră şi ei comenzile strigate, dar, ca şi Petar, nu înţeleseră nimic. Era probabil ceva, îşi spuse Mallory într-un gând nelămurit, care nu însemna nimic bun pentru ei, apoi îndepărtă gândul din minte; avea alte probleme, mult mai urgente şi importante pentru moment. Ajunseseră la bariera plasei anti-torpilă, şi tocmai luase într-o mână cablul care o susţinea iar în cealaltă avea pregătit cuţitul, când Miller scoase o exclamaţie şi îl apucă de braţ.

— Dumnezeule, nu! Tensiunea din vocea lui Miller îl făcu pe Mallory să-l privească uimit. Isuse Cristoase, ce-am în cap, câlţi? Ăsta nu-i un simplu cablu.

— Nu-i un...

— E un cablu de înaltă tensiune izolat. Nu vezi?

Mallory îl privi mai atent.

— Acum văd.

— Două mii de volţi, pun pariu pe ce vrei. Miller era încă şocat. Ca la scaunul electric. Am fi fost prăjiţi de vii. Şi precis ar fi declanşat o alarmă.

— Peste plasă cu ele, spuse Mallory.

Luptându-se, împingând, opintindu-se, trăgând, căci nu erau decât vreo treizeci de centimetri între suprafaţa apei şi cablu, reuşiră să treacă cilindrul cu aer comprimat peste cablu şi tocmai ridicaseră botul primului din containerele cu trotil către cablu, când la mai puţin de o sută de metri de ei, sus pe coama barajului, se aprinse un

proiector, a cărui lumină, pe moment orizontală, coborî brusc şi începu să mătur suprafaţa întunecată a lacului, în apropierea zidului barajului.

— Asta-i exact ce ne trebuia, spuse necăjit Mallory. Împinse botul containerului cu trotil înapoi peste cablu, dar bucata de metal care-l ţinea legat de cilindrul cu aer comprimat îl menţinea cu botul afară din apă cu vreo douăzeci de centimetri. Lasă-l. Bagă-te sub apă. Ţine-te de plasă.

Cei doi se lăsară sub apă pe când de sus sergentul continua să plimbe proiectorul pe suprafaţa apei. Lumina alunecă peste botul primului container cu trotil, dar un cilindru negru într-o apă neagră nu se vede prea uşor, şi sergentul nu-l văzu. Lumina trecu mai departe, îşi încheie plimbarea de-a lungul peretelui barajului, şi se stinse, Mallory şi Miller ieşiră cu grijă la suprafaţă şi priviră iute în jur. Pentru moment nu era nici un semn de pericol iminent. Mallory se uită la limbile fosforescente ale ceasului şi spuse:

— Grăbeşte-te! Pentru numele lui Dumnezeu, grăbeşte-te. Suntem în urmă cu trei minute conform planului.

Se grăbiră. Disperaţi acum, trecură cele două containere cu trotil peste cablu în douăzeci de secunde, deschiseră valva pentru aerul comprimat şi în încă douăzeci de secunde erau lângă zidul masiv al barajului. În acel moment, norii se destrămară şi luna apăru din nou, argintind apele întunecate ale lacului. Mallory şi Miller erau acum total expuşi, dar nu puteau face nimic, şi ştiau asta. Timpul li se terminase şi nu aveau ce face decât să fixeze cilindrii cu trotil şi să-i pregătească de detonare. Dacă erau sau nu descoperiţi putea fi esenţial: dar nu aveau ce face ca să împiedice asta.

Miller murmură uşor:

— Doişpe metri între ei şi doişpe metri în jos, aşa spun experţii. O să fie prea târziu.

— Nu. Nu încă prea târziu. Ideea e să lăsăm tancurile să treacă, apoi să distrugem podul înainte să treacă cisternele cu motorină şi batalioanele de infanterie.

***

Sus pe coama barajului, sergentul cu proiectorul se întoarse din capătul vestic al barajului şi raportă căpitanului:

— Nimic, domnule. Nici un semn de viaţă.

— Bun. Căpitanul făcu un semn cu capul către chei. Încearcă în partea aia. Poate descoperi ceva acolo.

Aşa că sergentul încercă în cealaltă parte şi acolo descoperi într-adevăr ceva, şi încă foarte repede. Zece secunde după ce îşi începu cercetarea cu proiectorul, zări siluetele unui Groves inconştient şi a lui

Petar, epuizat, iar la câţiva metri mai jos, urcând repede, pe sergentul Reynolds. Toţi trei erau prinşi, fără şansă de a scăpa, fără a putea face nimic ca să se apere. Reynolds nu mai avea nici măcar arma.

Pe coama barajului, un soldat german, care îşi îndreptase pistolul-mitralieră de-a lungul fascicolului de lumină ridică privirea surprins când căpitanul îl lovi peste ţeava armei.

— Prostule! Vocea căpitanului era furioasă. Îi vreau vii. Voi doi, duceţi-vă după frânghii, şi aduceţi-i sus pentru interogatoriu. Trebuie neapărat să aflăm ce aveau de gând.

Vocea lui ajunse distinctă la cei doi oameni din apă, căci tocmai atunci bombardamentul încetase iar sunetul focului armelor de mână se stinse. Contrastul era aproape insuportabil, liniştea bruscă ciudat de ameninţătoare, aproape funestă prin prevestirea ei sinistră.

— Ai auzit? şopti Miller.

— Am auzit. Alţi nori, mai subţiri, dar totuşi nori, se apropiau de lună. Fixează ventuzele de perete. Eu o să fac la fel cu celălalt.

Se întoarse şi se îndepărtă înotând încet, trăgând după el al doilea cilindru cu trotil.

***

Când fascicolul de lumină al proiectorului se îndreptase către chei, Andrea se pregătise să fie descoperit imediat, dar faptul că Reynolds, Groves şi Petar fuseseră zăriţi înainte, îi salvase pe el şi pe Maria, căci nemţii păreau să creadă că prinseseră tot ce era de prins, şi în loc să mătură cu lumina proiectorului întregul defileu, se mobilizaseră să-i urce pe coama barajului pe cei trei oameni găsiţi pe scară. Unul dintre ei, în mod clar inconştient — probabil Groves, îşi spuse Andrea , fu ridicat legat în coardă; ceilalţi doi, ajutându-se unul pe altul, parcurseră drumul până sus singuri. Toate astea Andrea le văzuse în timp ce bandaja piciorul rănit al Mariei, dar nu-i spuse nimic.

Andrea legă bandajul şi-i zâmbi.

— Mai bine?

— Mai bine.

Maria încercă să zâmbească, dar nu reuşi.

— Bun. E timpul să mergem. Andrea se uită la ceas. Dacă mai stăm mult pe-aici am impresia că o să ne udăm foarte, foarte tare.

Se ridică în picioare, şi mişcarea asta îi salvă viaţa. Cuţitul care trebuia să i se înfigă în spate îi străpunse cu putere antebraţul stâng. Pentru o clipă, aproape nedumerit, Andrea se uită lung la vârful lamei înguste care îi ieşea din braţ, apoi, părând să nu simtă durerea cumplită, se întoarse încet, şi mişcarea smulse mânerul cuţitului din mâna celui care îl ţinea.

Sergentul cetnic, singurul care împreună cu Drošni supravieţuise distrugerii podeţului, se uita la Andrea încremenit, probabil pentru că nu putea înţelege cum un om poate îndura o astfel de durere atroce fără să scoată un cuvânt, şi tot fără nici un cuvânt, poate să-i smulgă cuţitul din mână. Andrea nu mai avea acum nici o armă; dar nici nu avea nevoie de vreuna. Andrea ridică mâna stângă, într-o mişcare înceată, aproape grotescă; dar nu fu nimic din această încetineală în teribila lovitură fulgerătoare, cu muchia palmei, care îl nimeri pe sergentul cetnic la baza gâtului. Omul murise probabil înainte să cadă la pământ.

***

Reynolds şi Petar stăteau cu spatele rezemat de baraca de la capătul de est al barajului. Lângă ei zăcea, încă inconştient, Groves, care acum răsufla horcăit, cu faţa cenuşie, ca de ceară. De deasupra lor, o lumină fixată pe acoperişul barăcii îi scălda în lumină, iar alături se afla un soldat atent, cu carabina îndreptată spre ei. Comandantul gărzii stătea în picioare lângă ei, şi pe faţă i se putea citi şocul şi aproape teama.

Neîncrezător, spuse într-o engleză impecabilă:

— Voiaţi să aruncaţi în aer un baraj atât de mare doar cu o mână de dinamită? Trebuie să fiţi nebuni!

— Nimeni nu ne-a spus că barajul e atât de mare, murmură ursuz Reynolds.

— Nimeni nu v-a spus... Doamne Dumnezeule, smintiţi mai sunt englezii ăştia! Şi unde-i dinamita?

— Podeţul de lemn s-a rupt. Umerii lui Reynolds erau jalnic căzuţi, într-o înfrângere totală. Ne-am pierdut toată dinamita... şi toţi prietenii.

— N-aş fi crezut-o niciodată, niciodată. Căpitanul clătină din cap şi se întoarse să plece, apoi se opri când Reynolds îl strigă. Ce-i?

— Prietenul meu. Reynolds arătă spre Groves. Îi e foarte rău, puteţi vedea şi dumneavoastră. Are nevoie de un doctor.

— Mai târziu. Căpitanul se întoarse către soldatul din baraca deschisă a staţiei radio. Ce se mai aude în sud?

— Tocmai au început traversarea pe podul de pe Neretva, domnule.

Cuvintele ajunseră distinct la Mallory; aflat în acel moment destul de departe de Miller. Tocmai terminase de fixat containerul de perete şi se pregătea să se îndrepte spre Miller, când observă cu coada ochiului o licărire de lumină. Mallory rămase nemişcat şi privi în sus şi în dreapta.

Deasupra lui, pe coama barajului, trecea o santinelă, care, în mers, lumina apa întunecată a lacului de jos. Mallory îşi dădu imediat

seama că va fi cu siguranţă descoperit. Unul dintre containere, sau poate chiar amândouă, vor fi văzute. Fără să se grăbească, sprijinindu-se de container, Mallory îşi deschise fermoarul costumului de cauciuc, băgă mâna în tunica de dedesubt, îşi scoase Luger-ul, îl desfăcu din pânza impermeabilă şi-i trase siguranţa.

Fascicolul de lumină al lanternei trecu peste apă, chiar pe lângă perete. Deodată lumina se opri. În centrul ei, foarte clar, se vedea un obiect mic, în formă de torpilă, fixat de peretele barajului cu nişte ventuze, iar lângă el, un om îmbrăcat în costum de scafandru cu un pistol în mână. Iar pistolul — înregistră automat santinela — avea la capătul ţevii un amortizor şi era îndreptat exact spre el. Soldatul deschise gura să strige, dar strigătul nu mai ieşi, căci o floare roşie înflori în mijlocul frunţii sale, şi se aplecă cu o mişcare obosită în faţă, îndoit până la brâu peste parapet, cu braţele bălăngănindu-i-se în gol. Lanterna îi alunecă din mână fără viaţă şi căzu în apă.

Când lanterna atinse apa se auzi un sunet înăbuşit, ca o pocnitură. Acum, în tăcerea adâncă, mai mult ca sigur că o să fie auzit de sus, îşi spuse Mallory. Aşteptă încordat, cu Luger-ul pregătit în mână, dar trecură douăzeci de secunde şi nimic nu se întâmplă; Mallory hotărî să nu mai aştepte. Aruncă o privire spre Miller, care auzise zgomotul, căci se uita atent, cu încruntare şi nedumerire la Mallory şi la pistolul din mâna lui. Mallory arătă în sus, spre soldatul mort, îndoit peste parapet. Miller se lumină la faţă şi dădu din cap, în semn că a înţeles. Luna se ascunse după un nor.

***

Andrea, cu mâneca stângă plină de sânge, mai mult o duse în braţe decât o ajută să meargă pe Maria, care şchiopăta foarte tare, peste malul plin de pietre şi bolovani: cu greu putea să pună piciorul drept în pământ. Ajunşi la picioarele scării, priviră amândoi în sus, către scara aproape imposibil de urcat, la zigzagul de trepte ce părea să nu se mai termine. Cu o fată schiloadă şi cu braţul lui rănit, îşi spuse Andrea, perspectivele nu erau deloc vesele. Şi numai Dumnezeu ştia când trebuia să sară în aer barajul. Se uită la ceas. Dacă totul ieşea conform planului, trebuia să sară în aer acum. Andrea se rugă lui Dumnezeu ca Mallory, în ciuda pasiunii sale pentru punctualitate, să fi întârziat de data asta. Fata îl privi şi înţelese.

— Lasă-mă aici, spuse ea. Te rog, lasă-mă.

— Nici vorbă, spuse Andrea hotărât. Maria nu mi-ar ierta-o niciodată.

— Maria?

— Nu tu. Andrea o luă în cârcă şi-i prinse mâinile în jurul gâtului lui. Soţia mea. Cred că o să-mi cam fie frică de ea.

Întinse mâna către scară şi începu să urce.

***

Ca să vadă mai bine cum se desfăşurau pregătirile finale pentru atac, generalul Zimmermann ceruse să i se instaleze camionul de stat major chiar pe podul peste Neretva, şi acum maşina era parcată exact în mijlocul lui, trasă pe dreapta, chiar lângă parapet. La mai puţin de un metru, pe lângă el zăngănea, huruia şi vâjâia o coloană aproape nesfârşită de tancuri şi tunuri autopropulsate şi camioane încărcate cu trupe de asalt: imediat ce ajungeau la capătul nordic al podului, tancurile şi tunurile şi camioanele se desfăşurau spre est şi vest de-a lungul malului râului, pentru a se adăposti temporar în spatele coastei abrupte înainte de a lansa atacul final concentrat.

Din când în când, Zimmermann îşi ridica binoclul şi privea cerul spre vest. De o sută de ori i se păru că aude mugetul îndepărtat al escadrilelor ce se apropiau, de o sută de ori se înşelă. De nenumărate ori îşi spuse că e un prost, că-şi imaginează în mod inutil lucruri total nedemne pentru general al Wehrmacht-ului; dar senzaţia nelămurită de nelinişte adâncă nu voia să dispară, şi el tot mai privea mereu în sus, către vest. Nici o clipă nu-i trecu prin cap, căci nu avea de ce, că nu se uita în direcţia care trebuia.

La mai puţin de jumătate de milă spre nord, generalul Vukalovič îşi luă binoclul de la ochi şi se întoarse către colonelul Janzi.

— Deci, asta e. Vocea lui Vukalovič era obosită şi îngrozitor de tristă. Au trecut — sau aproape. Încă cinci minute. Apoi contraatacăm.

— Apoi contraatacăm, repetă cu o voce albă Janzi. O să pierdem o mie de oameni într-un sfert de oră.

— Am cerut imposibilul, spuse Vukalovič. O să plătim pentru greşelile noastre.

***

Mallory, cu o parâmă lungă de remorcare în mână, ajunse lângă Miller. Îl întrebă:

— L-ai fixat?

— L-am fixat. Miller avea şi el în mână o parâmă. Acţionăm dispozitivele de declanşare chimică şi hidrostatică şi o întindem?

— Trei minute. Ştii ce păţim dacă mai suntem în apă după trei minute?

— Nu vreau să aud nimic, îl imploră Miller. Deodată înălţă capul ascultând atent, apoi se uită repede la Mallory. Şi Mallory auzise zgomotul de paşi alergând care venea de sus. Dădu din cap către Miller, şi amândoi dispărură sub apă.

Comandantul gărzii, datorită dispoziţiei sale, a rotunjimii corpului său şi a ideilor foarte clare referitoare la modul în care trebuie să se poarte un ofiţer al Wehrmacht-ului, de obicei nu alerga. De fapt, mersese repede şi nervos, de-a lungul coamei barajului, până când zări una din santinele aplecată peste parapet într-un mod pe care-l consideră neglijent şi nedemn de un soldat. Apoi îi trecu prin cap că un om aplecat peste un parapet de obicei îşi foloseşte mâinile sau braţele ca să se sprijine, şi el nu vede nici mâinile şi nici braţele santinelei. Îşi aminti de Maurer şi Schmidt care lipseau şi o luă la fugă. Santinela nu păru să-l audă venind. Căpitanul îl apucă de umăr, apoi se dădu în spate îngrozit când mortul alunecă înapoi peste parapet şi se prăbuşi la picioarele lui, cu faţa în sus: locul unde fusese fruntea nu arăta prea frumos. Paralizat pe moment, căpitanul rămase câteva lungi secunde uitându-se la omul mort. Apoi, cu un efort de voinţă, îşi scoase lanterna şi pistolul, o aprinse pe prima, trase siguranţa celui de-al doilea şi riscă o privire rapidă peste parapet.

Nu se vedea nimic. Sau mai degrabă nu se vedea nimeni, nici o urmă a inamicului care îi omorâse santinela cu un minut sau două în urmă. Dar se vedea ceva, o dovadă în plus, dacă mai avea nevoie de o astfel de dovadă, că inamicul fusese acolo: un obiect de forma unei torpile — nu, două obiecte de forma unei torpile — fixate pe peretele barajului chiar la nivelul apei. La început fără să înţeleagă, căpitanul se uită la ele, apoi înţelegerea a ceea ce însemna prezenţa lor acolo veni violent, ca o lovitură fizică năucitoare. Se îndreptă şi o luă la fugă spre capătul de est al barajului, strigând „Radio! Radio!” cu toată forţa.

Mallory şi Miller se ridicară la suprafaţa apei. Strigătele — erau de fapt aproape ţipete — ale căpitanului care alerga sus pe coama barajului se auzeau clar peste apele liniştite ale lacului. Mallory înjură.

— La dracu, la dracu şi iar la dracu! Vocea lui, plină de amărăciune şi necaz, era aproape răutăcioasă, îl poate avertiza pe Zimmermann, şi-i oferă şapte, poate opt minute. Suficient timp să-şi urce tancurile pe mal sus..

— Şi noi?

— Noi tragem de parâme şi plecăm dracului de aici.

Căpitanul era acum la mai puţin de treizeci de metri de staţia radio şi de locul unde Petar şi Reynolds stăteau rezemaţi cu spatele de baracă.

— Generalul Zimmermann! strigă el. Ia legătura cu el. Spune-i să-şi retragă tancurile sus pe mal. Blestemaţii de englezi au minat barajul!

— Ah, bun. Vocea lui Petar era aproape un suspin. Tot ce-i bun se termină la un moment dat.

Reynolds se holbă la el, plin de uimire. Automat, involuntar, mâna lui se întinse să ia ochelarii întunecaţi pe care Petar i-i întindea, automat ochii lui urmăriră mâna lui Petar care cobora; apoi, ca într-o stare de transă hipnotică, privi degetul mare al acelei mâini apăsând pe un dispozitiv într-o parte a chitarei. Spatele instrumentului se desprinse şi se văzură trăgaciul, încărcătorul şi corpul bine uns al unui pistol-mitralieră.

Arătătorul lui Petar se îndoi pe trăgaci. Pistolul-mitralieră distruse cu primul glonţ capătul chitarei, apoi zvâcni şi răpăi în mâinile lui Petar. Ochii întunecaţi se îngustaseră, atenţi acum şi reci. Şi Petar alese bine ordinea.

Soldatul care îi păzea pe cei trei prizonieri se aplecă în faţă, se îndoi şi muri; aproape tăiat în două de prima rafală. Două secunde mai târziu, caporalul de lângă baraca staţiei radio, care încă mai încerca disperat să-şi scoată de pe umăr Schmeisser-ul, muri la fel. Comandantul gărzilor, din fugă, trase de câteva ori în Petar cu pistolul, dar Petar îşi cunoştea prea bine priorităţile. Îl ignoră pe căpitan, ignoră un glonţ care îl lovise în umărul drept şi goli restul încărcătorului în radioemiţător, apoi se prăbuşi într-o parte, chitara distrusă căzu din mâinile lui fără viaţă, şi el rămase zăcând, cu sângele curgându-i din umăr şi dintr-o rană în cap.

Căpitanul îşi băga în buzunar pistolul încă fumegând şi rămase privind în jos către Petar, care-şi pierduse cunoştinţa. Acum, pe faţa căpitanului nu mai era furie, ci doar o tristeţe cu totul specială, acceptarea posomorâtă a ultimei înfrângeri. Ochii-i se întoarseră într-o parte şi privirea lui o întâlni pe cea a lui Reynolds: într-un moment de rară înţelegere, cei doi bărbaţi clătinară din cap, cu aceeaşi uimire ciudată.

Mallory şi Miller, care urcau acum pe coarda înnodată, erau aproape în dreptul coamei barajului, când ultimele ecouri ale rafalelor împuşcăturilor se pierdeau peste apele lacului. Mallory privi în jos către Miller, care ridică din umeri, atât cât o poate face cineva care stă atârnat de o coardă, şi clătină din cap fără nici un cuvânt. Apoi cei doi îşi continuară căţărarea, mişcându-se chiar mai repede decât înainte.

***

Şi Andrea auzise împuşcăturile, dar nu-şi dădea seama ce reprezentau. De fapt, în acel moment nici nu-i prea păsa. Îşi simţea antebraţul arzând într-o flacără violentă, iar pe faţa lui acoperită cu sudoare se citeau durerea şi epuizarea. Ştia că încă nu ajunsese nici măcar la jumătatea scării. Se opri pentru o clipă, dându-şi seama că strânsoarea braţelor Mariei se slăbise, se întoarse într-o parte şi-i dădu cu grijă drumul către scară, apoi îşi trecu mâna stângă în jurul

mijlocului ei şi-şi continuă urcuşul încet şi încăpăţânat. Nu mai vedea prea bine acum şi se gândi vag că asta se datora pierderii de sânge. În mod ciudat, braţul stâng începea să-i amorţească şi toată durerea se concentra din ce în ce mai mult în umărul drept, care prelua tot efortul greutăţilor celor doi.

— Lasă-mă, spuse din nou Maria. Pentru numele lui Dumnezeu, lasă-mă. Tu te poţi salva.

Andrea îi aruncă un zâmbet, sau ceea ce el crezu că e zâmbet, şi-i spuse blând:

— Nu ştii ce vorbeşti. Şi apoi, Maria m-ar omorî!

— Lasă-mă! Lasă-mă! Fata se zbătu şi ţipă de durere când Andrea o ţinu mai strâns. Mă doare.

— Atunci nu te mai zbate, spuse calm Andrea şi-şi continuă urcarea înceată şi chinuitoare.

***

Mallory şi Miller ajunseră la fisura longitudinală de deasupra coamei barajului şi înaintară pe crăpătură şi coardă până ce ajunseră direct deasupra lămpilor cu arc aflate la streaşina gheretei, la vreo cincisprezece metri mai jos. Lumina strălucitoare a acestor lămpi arătau foarte clar ce se întâmplase. Groves şi Petar, zăcând inconştienţi, cele două santinele germane moarte, staţia radio distrusă şi, în primul rând, pistolul-mitralieră care încă se mai afla printre rămăşiţele chitarei, toate spuneau o poveste cât se poate de clară. Mallory mai străbătu trei metri de-a lungul crăpăturii şi se uită din nou în jos. Andrea şi Maria, care încerca să-l ajute trăgându-se în sus pe fiecare treaptă a scării, făcuseră deja aproape două treimi din drum, dar înaintau îngrozitor de încet; n-or să reuşească să ajungă la timp, îşi spuse Mallory, e imposibil să ajungă la timp. Asta ne aşteaptă pe toţi, îşi spuse el obosit, într-o bună zi ne va aştepta pe toţi; dar faptul că i se întâmplă indestructibilului Andrea, împingea acceptarea fatalităţii dincolo de limite. Aşa ceva era de neconceput; şi ceea ce era de neconceput urma să se întâmple, acum.

Mallory ajunse din nou lângă Miller. Scoase repede de pe umăr o coardă — coarda înnodată pe care el şi Miller o folosiseră ca să coboare în lac — o fixă de coarda care trecea deasupra fisurii longitudinale şi o lăsă în jos până ce căzu fără zgomot pe acoperişul gheretei. Luă Luger-ul în mână şi tocmai se pregătea să coboare pe coardă, când barajul sări în aer.

Cele două explozii se succedară la un interval de două secunde; detonarea a aproape 1500 de kilograme de exploziv de mare putere ar fi trebuit în mod normal să producă un zgomot asurzitor, dar, datorită adâncimii la care a avut loc, exploziile fură ciudat înăbuşite, mai

degrabă simţite decât auzite. Două coloane uriaşe de apă se înălţară în sus, peste coama barajului, şi un timp care păru o eternitate, dar de fapt nu era mai mare de patru sau cinci secunde, nimic nu se întâmplă. Apoi, încet, foarte încet, aproape împotriva voinţei sale, întreaga parte centrală a barajului, pe cel puţin douăzeci şi cinci de metri în lăţime şi până jos la baza sa, se prăbuşi în chei, ca o singură bucată de perete.

Andrea se opri. Nu auzise nici un sunet, dar simţise vibraţia scării şi ştiu ce se întâmplase, ce urma. Îşi înfăşură mâinile în jurul Mariei şi a barelor verticale ale scării, o lipi pe fată de scară şi privi peste capul ei. Două crăpături verticale apărură, din ce în ce mai mari, pe faţa peretelui barajului, apoi întregul perete căzu încet spre ei, ca şi cum s-ar fi învârtit pe nişte balamale fixate la baza lui, şi apoi dispăru brusc atunci când nenumărate milioane de litri de apă verde-întunecată năvăliră fierbând prin peretele spart al barajului. Sunetul prăbuşirii a o mie de tone de zid în defileul de sub el ar fi trebuit să se audă la multe mile depărtare: dar Andrea nu auzi nimic prin mugetul apelor care scăpau din strânsoarea cheilor. Avu doar timp să vadă că barajul dispăruse şi că acum nu mai era decât acest puternic torent verzui, ciudat de calm şi uniform la început, dar care apoi se năpusti cu viteză, lovi defileul cu un vârtej alb, ameţitor, de spumă clocotitoare, şi se rostogoli, vijelios şi groaznic, asupra lor. Într-o secunda Andrea îşi desprinse o mână, întoarse faţa îngrozită a fetei şi o lipi de pieptul lui, căci ştia că dacă prin absurd ea ar mai fi trăit după aceea, atunci volbura de apă ce ducea cu ea nisip şi pietre şi Dumnezeu ştie ce altceva s-ar fi năpustit ca un adevărat berbece şi i-ar fi zdrelit faţa delicată, lăsând-o pentru totdeauna cu cicatrici. Îşi feri şi el capul în faţa atacului sălbatic al apelor şi-şi încleştă mâinile în spatele scării.

Şocul apei asupra trupului său îi tăie răsuflarea, îngropat sub imensul perete verde care se prăbuşea peste el. Andrea se luptă pentru viaţa lui şi a Mariei. Durerea pe care o simţea Andrea, zdrobit, izbit puternic de loviturile ca de ciocan ale acestei cascade de apă ce se prăvălea peste ei şi care părea să dorească cu atâta răutate, chiar cruzime, să-i distrugă, era, chiar şi fără îngrozitoarea suferinţă a braţului sau grav rănit, imensă. Simţea că braţele îi vor fi în curând smulse din articulaţii, şi cel mai uşor lucru din lume ar fi fost să-şi descleştеze mâinile şi să lase uitarea să ia locul agoniei care părea să-i sfâşie muşchii şi să-i rupă fiecare bucăţică din trup. Dar Andrea nu-şi descleştă mâinile; Andrea rezistă. Alte lucruri nu rezistară. Câteva din buloanele care ţineau scara fură smulse din perete, şi se părea că şi scara şi cei de pe ea vor fi în curând măturaţi de torent. Scara se răsuci, se îndoi şi se îndepărtă atât de mult de perete încât Andrea acum mai degrabă stătea sub ea, aproape orizontal, decât, atârna de ea; dar Andrea tot nu-i dădu drumul, şi câteva baloane rezistară. Apoi,

foarte încet, după ceea ce-i păru lui Andrea, deja ameţit, o perioadă de timp interminabilă, nivelul lacului scăzu, forţa apei slăbi, nu mult dar perceptibil, şi Andrea începu din nou să urce. De multe ori, pe când apuca o nouă treaptă, încleştarea mâinii slăbea şi era aproape smuls de torent; de nenumărate ori dinţii i se dezveliră în agonia efortului, mâinile se încleştară strâns şi el rămase pe scară, sfidând imposibilul. După aproape un minut de luptă supraomenească reuşi să iasă din furia torentului şi putu din nou să respire. Se uită la fata din braţele lui. Părul blond era lipit de obrajii cenuşii, genele nefiresc de negre, coborâte. Defileul părea plin, până aproape de buza pereţilor lui abrupţi, cu acest torent alb, clocotitor, care măturа totul în calea lui, coborând în josul cheilor cu o viteză ameţitoare, ca într-o succesiune de explozii puternice, cu un muget nebunesc şi tânguitor, prevestind moartea.

***

Aproape treizeci de secunde se scurseră din momentul în care barajul sărise în aer şi până ce Mallory reuşi să se mişte din nou. Nu ştia de ce rămăsese atâta timp ca în transă. Îşi spuse, căutând o explicaţie raţională, că se întâmplase aşa datorită spectacolului hipnotic al impresionantei scăderi a nivelului lacului combinat cu vederea marelui defileu umplut până aproape sus cu acele ape albe clocotitoare; fără să o recunoască, ştia că era mai mult de-atât; ştia că nu putea accepta ideea că Andrea şi Maria fuseseră măturaţi de ape către moarte, căci Mallory nu ştia că în acel moment Andrea, complet epuizat şi nemaiştiind ce făcea, încerca cu greu să se agaţe de ultimele trepte ale scării, aproape de ceea ce mai rămăsese din coama barajului. Mallory apucă coarda şi se lăsă în jos pe ea, indiferent, ignorând sau poate nesimţind cum îi arde pielea palmelor, cu mintea plină, în mod absurd, de gânduri criminale — absurd, pentru că el era cel care declanşase explozia care îl purtase pe Andrea spre moarte.

Şi apoi, în clipa în care picioarele lui atinseră acoperişul corpului de gardă, văzu fantoma — sau mai degrabă fantomele -, când capetele lui Andrea şi al Mariei, care era clar inconştientă, apărură în capul scării. Mallory observă că Andrea nu se mai putea mişca. Se ţinea cu o mână de ultima treaptă şi se smucea convulsiv, dar nu mai putea înainta. Şi Mallory ştiu că Andrea era terminat.

Dar Mallory nu era singurul care-l văzuse pe Andrea şi pe fată. Căpitanul şi unul din oamenii lui se uitau stupefiaţi la spectacolul îngrozitor al barajului distrus, dar un al doilea soldat se răsucise, zărise capul lui Andrea şi-şi ridicase pistolul-mitralieră. Mallory, agăţat încă de coardă, nu avu timp să-şi ridice Luger-ul şi să-i tragă siguranţa şi Andrea ar fi murit cu siguranţă dar Reynolds se năpustise

deja înainte, într-un salt disperat, şi trase în jos arma în momentul în care soldatul apăsase pe trăgaci. Reynolds muri pe loc. Soldatul muri două secunde mai târziu. Mallory îşi îndreptă ţeava încă fumegândă a Luger-ului, spre căpitan şi celălalt soldat.

— Aruncaţi armele, spuse el.

Îşi aruncară armele. Mallory şi Miller săriră jos de pe acoperişul gheretei, şi, în timp ce Miller rămase cu pistolul îndreptat spre nemţi, Mallory alergă repede spre scară, întinse o mână şi-i ridică pe Andrea care de-abia se mai putea ţine pe picioare, şi pe fata leşinată. Se uită la faţa epuizată a lui Andrea, plină de sânge, şi la mâinile lui zdrelite, la mâneca îmbibată cu sânge, şi-i spuse aspru:

— Unde dracu ai fost?

— Unde am fost? răspunse nedesluşit Andrea. Nu ştiu. Rămase legănându-se pe picioare, ameţit, îşi frecă ochii şi încercă să zâmbească. Cred că m-am oprit să admir peisajul.

***

Generalul Zimmermann era tot în camionul lui de stat major, care era parcat încă pe partea dreaptă, în mijlocul podului peste Neretva. Zimmermann îşi ridicase din nou binoclul la ochi, dar pentru prima oară nu se mai uita nici spre vest, nici spre nord. Privirea lui se îndreptase acum spre est, în susul apei, spre cheile Neretvei. După câteva clipe se întoarse către aghiotantul său, şi pe faţa lui se citi mai întâi neliniştea, apoi neliniştea făcu loc înţelegerii, iar aceasta, fricii.

— Auzi? întrebă el.

— Aud, *Herr* General.

— Şi simţi?

— Simt.

— Ce Dumnezeu poate fi asta? întrebă Zimmermann. Ascultă mugetul ce părea să crească din clipă în clipă şi să umple tot aerul din jurul lor. Nu e tunet E mult prea puternic să fie tunet. Şi prea continuu. Şi vântul — vântul care vine din chei. Acum nu-şi mai putea auzi nici vorbele prin mugetul aproape asurzitor care se prăvălea peste ei dinspre est. Barajul! Barajul de la Neretva! Au aruncat în aer barajul! Pleacă de aici! ţipă el către şofer. Pentru numele lui Dumnezeu, pleacă de-aici!

Maşina se smuci şi demară, dar era prea târziu pentru generalul Zimmermann, şi la fel de târziu şi pentru eşaloanele de tancuri şi miile de soldaţi din trupele de asalt ascunse pe malul Neretvei sub panta verticală din nord, care aşteptau lansarea atacului ce avea să distrugă cei şapte mii de partizani fanatici şi încăpăţânaţi din Capcana Zenica. Un perete enorm de apă alburie, înalt de mai bine de douăzeci de metri, aducând cu el irezistibila forţă a milioane de tone de apă,

izbucni din chei, purtând ca un berbece uriaş o învălmăşeală de bolovani şi trunchiuri de copac.

Din fericire pentru majoritatea soldaţilor din diviziile blindate ale generalului Zimmermann, între momentul în care realizară iminenţa morţii şi moartea propriu-zisă nu se scurseră decât câteva secunde. Podul de pe Neretva şi toate vehiculele de pe el, inclusiv maşina în care se afla Zimmermann, fură măturate într-o clipă. Imensul torent cuprinse ambele maluri ale râului şi le acoperi cu o apă adâncă de şase metri, luând cu el tancuri, tunuri, vehicule blindate, mii de soldaţi şi tot ce îi stătea în cale: când potopul se linişti în cele din urmă, nu mai rămăsese un fir de iarbă pe malurile Neretvei. Poate că o sută sau două din soldaţii trupelor de asalt de pe ambele maluri reuşiseră să urce îngroziţi pe coasta înaltă, spre un adăpost temporar, căci nici ei nu mai aveau mult de trăit, dar pentru nouăzeci şi cinci la sută din cele două divizii blindate ale generalului Zimmermann pieirea fu pe atât de groaznic de bruscă, pe cât de îngrozitor de totală. În şaizeci de secunde, nu mai mult, totul se terminase. Corpul de armată german era complet anihilat. Iar peretele enorm de apă continua să se prăvale fierbând din chei.

***

— Mă rog lui Dumnezeu să nu mai văd niciodată aşa ceva. Generalul Vukalovič îşi cobori binoclul şi se întoarse către colonelul Janzi, şi pe faţa lui nu se citeau nici triumful şi nici satisfacţia, ci doar o uimire îngrozită amestecată cu adâncă milă. Oamenii n-ar trebui să moară aşa, nici măcar duşmanii noştri n-ar trebui să moară aşa. Tăcu câteva clipe, apoi spuse: Cred că vreo sută sau două din infanteriştii lor s-au adăpostit pe malul ăsta, colonele. O să te ocupi dumneata de ei?

— O să mă ocup eu de ei, spuse întunecat Janzi. În noaptea asta vor fi doar prizonieri, nu morţi, căci n-o să mai fie nici o luptă. Mai bine, domnule. Pentru prima dată în viaţă nu aştept cu nerăbdare lupta

— Atunci te las. Vukalovič îl bătu pe umăr pe Janzi şi zâmbi, cu un zâmbet obosit. Am o întâlnire. La barajul de pe Neretva — sau ce-a mai rămas din el.

— Cu un anume căpitan Mallory?

— Cu căpitanul Mallory. Plecăm în Italia în noaptea asta. Ştii, colonele, am fi putut să ne înşelăm în privinţa lui.

— Eu nu m-am îndoit de el o clipă, spuse ferm Janzi.

Vukalovič zâmbi, se întoarse şi se îndepărtă

***

Căpitanul Neufeld, cu capul înfăşurat într-un bandaj pătat de sânge şi susţinut de doi din oamenii lui, stătea clătinându-se pe picioare la buza făgaşului ce cobora în vadul de pe Neretva şi privea nemişcat în jos, cu faţa împietrită de groază şi neîncredere aproape totală, la vârtejul de apă albă clocotitoare, care fierbea la mai puţin de şase metri sub locul unde se afla el şi care fusese, nu cu mult timp în urmă, cheile Neretvei. Clătină din cap încet, foarte încet, cu o oboseală infinită şi acceptarea finală a înfrângerii, apoi se întoarse către soldatul din stânga sa, un tânăr care părea la fel de consternat pe cât se simţea şi el.

— Ia doi din cei mai buni ponei, spuse Neufeld. Du-te până la cel mai apropiat post de comandă al Wehrmacht-ului la nord de Capcana Zenica. Spune-le că diviziile blindate ale generalului Zimmermann au fost măturate de torent — nu ştim cu siguranţă, dar aşa trebuie să fie. Spune-le că valea Neretvei este o vale a morţii şi că n-a mai rămas nimeni s-o apere. Spune-le că Aliaţii îşi pot trimite aici escadrilele lor mâine şi nu va fi nici un singur glonţ tras. Spune-le să anunţe imediat Berlinul. Înţelegi, Lindemann?

— Înţeleg, domnule. Din expresia feţei lui Lindemann, Neufeld îşi dădu seama că băiatul înţelesese foarte puţin din ce îi spusese el; dar Neufeld se simţea îngrozitor de obosit, şi nu era în stare să-şi repete instrucţiunile. Lindemann urcă pe un ponei, înşfacă frâul de la un altul şi îşi îmboldi calul de-a lungul căii ferate.

Neufeld murmură, ca pentru sine:

— Nu-i nici o grabă, băiete

— *Herr Hauptmann?* spuse celălalt soldat, uitându-se ciudat la ei.

— E prea târziu acum, răspunse Neufeld.

***

Mallory privi în jos, către defileul încă spumegând. Se întoarse şi se uită către lac, al cărui nivel scăzuse deja cu cel puţin cincisprezece metri, apoi îşi îndreptă privirea către cei doi bărbaţi şi fata de lângă el. Se simţea obosit, nespus de obosit.

Andrea, lovit, plin de vânătăi şi de sânge, cu braţul stâng bandajat în grabă, îşi demonstra pentru a nu ştiu câta oară fantastica sa putere de vindecare: cine se uita la el n-ar fi putut niciodată să-şi dea seama că numai cu zece minute în urmă fusese pe punctul de a se prăbuşi complet. O ţinea pe Maria în braţe; şi ea îşi revenea, dar foarte, foarte încet. Miller termină de pansat rana de la cap a lui Petar, care stătea acum aşezat şi care, deşi rănit în umăr şi la cap, părea că va supravieţui totuşi, se îndreptă spre Groves şi se aplecă asupra lui. După o clipă se ridică şi rămase privind în jos, către sergent.

— Mort? întrebă Mallory.

— Mort.

— Mort. Andrea zâmbi, un zâmbet plin de regrete.

— Mort — şi voi şi cu mine suntem vii, pentru că puştiul ăsta e mort.

— El nu conta, spuse Miller.

— Şi tânărul Reynolds. Vocea lui Andrea era îngrozitor de obosită. Nici el nu conta. Ce i-ai spus tu în după-masa asta, dragă Keith — că acum e singurul timp pe care s-ar putea să-l avem? Şi ăsta a fost timpul pe care l-a avut tânărul Reynolds. Mi-a salvat viaţa în noaptea asta — de două ori. I-a salvat-o Mariei. I-a salvat-o lui Petar. Dar n-a fost suficient de deştept ca să şi-o salveze pe a sa. Noi suntem cei deştepţi, cei bătrâni, cei înţelepţi, cei care ştiu. Şi bătrânii sunt în viaţă, iar cei tineri au murit. Şi aşa e întotdeauna. Râdem de ei, ne batem joc de ei, nu avem încredere în ei, ne minunăm de tinereţea, prostia şi ignoranţa lor. Într-un gest ciudat de tandru, îi înlătură Mariei părul de pe obraji, şi ea îi zâmbi. Dar în final ei au fost mai buni decât noi...

— Poate că-ntr-adevăr au fost, spuse Mallory. Se uită trist la Petar şi clătină uimit din cap. Şi când te gândeşti că toţi trei sunt morţi, Reynolds mort, Groves mort, Saunders mort; şi nici unul n-o să mai afle niciodată că eşti şeful reţelei de spionaj din Balcani.

— Neştiutori până în ultima clipă. Miller îşi trecu furios mâneca tunicii peste ochi. Unii oameni nu învaţă niciodată. Pur şi simplu niciodată.

EPILOG

Jensen şi generalul britanic erau din nou în Biroul de operaţiuni din Termoli, dar de data asta nu mai măsurau în lung şi-n lat încăperea. Acele zile trecuseră. E-adevărat că încă arătau obosiţi, iar pe feţele lor ridurile se mai adânciseră puţin faţă de ultimele zile, dar chipurile nu mai erau palide, ochii se limpeziseră de nelinişte, şi dacă ar fi mers în loc să stea cufundaţi în fotoliile comode, probabil că ar fi avut un nou elan în paşi. Cei doi aveau în mână pahare, pahare mari.

Jensen sorbi din whisky şi spuse zâmbind:

— Credeam că locul unui general e în fruntea trupelor sale, nu?

— Nu acum, căpitane, spuse hotărât generalul. În 1944 un general înţelept conduce din spatele trupelor sale — de la aproape treizeci de kilometri distanţă. Şi-apoi, diviziile blindate înaintează atât de repede, încât nici nu pot spera să le-ajung din urmă.

— Se mişcă atât de repede?

— Nu chiar atât de repede ca diviziile germane şi austriece care au ieşit de pe Linia Gustav noaptea trecută şi acum se îndreaptă în viteză către graniţa iugoslavă. Dar se descurcă binişor. Generalul îşi permise o înghiţitură zdravănă de whisky şi un zâmbet plin de satisfacţie. Înşelăciune totală, succes total. Una peste alta, oamenii dumitale au făcut o treabă foarte bună.

Cei doi se răsuciră în fotolii când auziră un ciocănit respectuos în uşă, urmat de deschiderea uşilor grele, îmbrăcate în piele. Mallory intră, urmat de Vukalovič, Andrea şi Miller. Toţi patru erau neraşi, toţi patru arătau de parcă nu mai dormiseră de o săptămână. Andrea avea un braţ legat într-o eşarfă.

Jensen se ridică, îşi goli paharul, îl aşeză pe masă, se uită liniştit la Mallory şi spuse:

— Aţi făcut-o exact în ultima clipă, nu?

Mallory, Andrea şi Miller schimbară o privire fără expresie. Urmă o tăcere lungă, apoi Mallory spuse:

— Unele lucruri iau ceva mai mult timp.

***

Petar şi Maria stăteau întinşi unul lângă altul, ţinându-se de mână, în două paturi de campanie în spitalul militar din Termoli când Jensen intră, urmat de Mallory, Miller şi Andrea.

— Mă bucur să aud că rapoartele despre starea voastră sunt excelente, spuse vesel Jensen. V-am adus nişte... ăăă... prieteni, să vă spună la revedere.

— Şi ce fel de spital e ăsta? întrebă tăios Miller. Şi înalta moralitate a armatei? Nu există secţii speciale pentru bărbaţi şi femei?

— Sunt căsătoriţi de aproape doi ani, spuse blând Mallory. Sau am uitat să-ţi spun?

— Sigur că n-ai uitat, spuse scârbit Miller. Ţi-a scăpat doar.

— Apropo de căsătorie — Andrea tuşi uşor şi încercă o altă tactică. Căpitanul Jensen îşi aminteşte poate că în Navarone...

— Da, da. Jensen ridică o mână. Chiar aşa, chiar aşa. Dar m-am gândit că poate — ei bine, de fapt — da, ei bine, întâmplător a apărut o altă mică problemă, de fapt o problemă cu adevărat minoră, şi m-am gândit că dacă tot sunteţi aici...

Andrea rămase cu ochii la Jensen, îngrozit.

Sfârşit

Tipărit sub comanda 30612
Regia Autonomă a imprimeriilor
Imprimeria CORESI Bucureşti

Editura MENORA - Editura MEDEEA

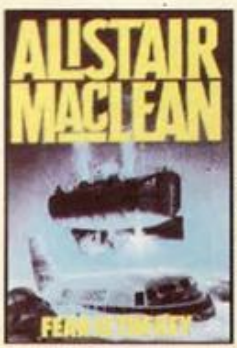

1. ULTIMELE ŞASE MINUTE

Un roman antrenant în care cuvîntul de ordine este răzbunarea. Aceasta îşi găseşte împlinirea în jungla de metal a unei mari platforme petroliere din Golful Mexicului.

Arme, gangsteri, morţi neaşteptate, acţiune trepidantă pe uscat şi pe marea furtunoasă. intrigă palpitantă.

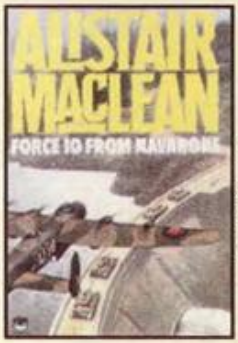

2. FORŢA 10 DIN NAVARONE

Urmarea senzaţională a celebrului roman al lui Alistair MacLean, Tunurile din Navarone.

Înainte ca ultimele ecouri ale faimoaselor „TUNURI" să se stingă, cei trei eroi din Navarone sînt paraşutaţi în Iugoslavia pentu a salva o divizie de partizani şi a îndeplini o misiune secretă cu atît mai periculoasă cu cît trebuie ascunsă şi de propriii lor aliaţi.

O acţiune plină de suspans !

Alistair MacLean este un maestru al genului.

3. CARAVANĂ SPRE VACCARES

Este considerat a fi unul din cele mai bune romane ale lui Alistair MacLean.

Crime, torturi, şantaje, caravane de ţigani oacheşi, deţinători de secrete înfricoşătoare, ucigaşi, pumnale lucind în întuneric. Acţiunea ne ţine cu răsuflarea tăiată pînă în final.

Alistair MacLean este un povestitor magnific.

ISBN 973 - 95840 - 4 - 7
ISBN 973 - 96298 - 0 - 6

LEI 1200

[1]HMS - iniţiale care se pun în faţa numelui unei nave militare britanice şi înseamnă *Her (His) Majesty's Ship (Her* - al ei; *His* - al lui, după cum pe tronul Angliei se află un rege sau o regină; *ship* - navă, vapor, corabie), (Notele din acest volum aparţin traducătoarei.)

[2] Canut (Knut) (c. 990—1035), rege al Danemarcei (din 1018), Angliei (din 1016) şi al Norvegiei (din 1028). Aici, referire la o legendă despre felul în care i-a mustrat la malul mării pe curtenii lui.

[3] RAF – *Royal Air Force* – Aviaţia Militară Britanică.

[4] Pământ (în limba italiană în original).

[5] Hauptmann - căpitan în armata germană de uscat.

[6] Cetnici - trupe naţionaliste sârbe angajate de partea naziştilor.

[7] La decoraţia Crucea de Fier se acordau gradaţii suplimentare: „frunza de stejar”, „cu spadă”, „cu spadă şi diamante”.

[8] Aici ai dreptate (literal, m-ai atins) (în franceză în original).

[9] Sandhurst - şcoală de ofiţeri britanică, reputată prin stricteţea tradiţiilor

Table of Contents

CAPITOLUL 1 PRELUDIU. JOI
De la ora 00.00 la 06.00
Capitolul 2 JOI
De la 14.00 la 23.30
CAPITOLUL 3 VINERI
De la 00.30 la 02.00
CAPITOLUL 4 VINERI
De la 02.00 la 03.30
CAPITOLUL 5 VINERI
De la 03.30 la 05.00
CAPITOLUL 6 VINERI
De la 08.00 la 10.00
Capitolul 7 VINERI
De la 10.00 la 12.00
CAPITOLUL 8 VINERI
De la 15.00 la 21.15
CAPITOLUL 9 VINERI
De la 21.15 — SÂMBĂTĂ la 00.40
CAPITOLUL 10 SÂMBĂTĂ
De la 0.40 la 1.20
CAPITOLUL 11 SÂMBĂTĂ
De la 01.20 la 01.35
CAPITOLUL 12 SÂMBĂTĂ
De la 01.35 la 02.00
CAPITOLUL 13 SÂMBĂTĂ
De la 02.00 la 02.13
EPILOG